

DE CE ESTE ÎNSELĂCIUNEA ATÂT DE DELICIOASĂ?

DULCIURI AMARE

ROOPA FAROOKI

Cuprins

[Cea mai grozavă înșelăciune a lui Nadim Rub](#)
[Conceperea alchimică a Shonei Kiran Karim](#)
[Povestea de dragoste dintre Parvez Khan și Shona Karim](#)
[Petalele de trandafir strivite ale unui cofetar din Tooting](#)
[Prețul relativ al aurului](#)
[Începutul vieții duble a lui Ricky-Rashid](#)
[Revenirea triumfătoare a lui Ricky Cuceritorul](#)
[Despre floarea-soarelui și ouă prăjite](#)
[Glorioasa nunta de primăvară a lui Verity Trueman](#)
[Cât de important este să nu uiți să verifici sub pat](#)
[Numele mijlocii ale fiilor lui Parvez și ai Shonei Khan](#)
[Viața de familie a lui Ricky Karim și a lui Verity Trueman](#)
[Amintirile legate de muzică ale lui Sharif Khan](#)
[Baladele Balti din Tooting Broadway](#)
[Parvez Khan plânge după dragostea pierdută](#)
[Shona Khan descoperă fotografii din trecut](#)
[Caracațița din garaj](#)
[Activitățile academice ale lui Omar Khan](#)
[Între tragedia greacă și romanul cavaleresc](#)
[Baladele Balti cântă la Brick Lane](#)
[Problema serilor de decembrie](#)
[Châteauneuf-du-Pape într-un apartament obișnuit din Clapham](#)
[Prăjituri arse și lecții de condus mașina](#)
[A te obișnui cu fața cuiva](#)
[Ricky-Rashid face o descoperire incriminatoare](#)
[Shona face o descoperire incriminatoare](#)
[Sharif Khan întâlnește un înger în teniși](#)
[Amintirile pline de romantism ale lui Sharif Khan](#)
[Omar Khan sărbătorește 1 Mai în Oxford](#)
[Doamna Henna Karim face o invitație plină de afecțiune](#)
[Întâlnirea la ceai din Dhaka](#)
[Un spectacol, un semn de carte și o decizie drastică](#)
[Sharif Khan și adevărul îngrozitor](#)
[Nu voi permite ca amândoi să fim distruși](#)

[Confesiuni pe un pat de spital](#)
[Reuniunea dintre mamă și copil](#)
[Petrecerea din parc](#)
[Mulumiri](#)

Roopa Farooki

DULCIURI
AMARE

editura rao, 2011

Traducere din limba engleză
ALECSANDRA BEIZADEA

Titlul original: *Bitter Sweets*, 2007

Versiune ebook: v1.0, ianuarie 2017

*Mamei, soțului și fiului meu,
pentru că sunt toți simpatici, buni și frumoși,
deși nu neapărat în această ordine.*

*Minciuna încearcă să păstreze adevărul în siguranță,
strângându-l în mână atât de tare, încât îl omoară.*

Rabindranath Tagore, *Licurici*, 1928

Adevărul este rareori pur și niciodată simplu.

Oscar Wilde, *Ce înseamnă să fii onest*, 1895

Cea mai grozavă înșelăciune a lui Nadim Rub

Henna avea treisprezece ani când, cu voioșie multă, se mărită cu fiul cel mare al uneia dintre cele mai bune familii din Calcutta, această căsătorie fiind realizată cu ajutorul unui plan impertinent înțesat cu minciuni, la fel de elaborat și plin de îndrăzneală precum broderia aurită a sariului de nuntă, de un roșu aprins, al fetei. Părinții Hennei erau mincinoși de meserie, fiind proprietarii unui magazin din Bengal. Făcuseră bani din vânzarea pe ascuns a unor prafuri și alifii de origine suspectă, folosite cu scopul de a alunga plictiseala și oboseala expatriaților britanici, care își trăiau purgatoriul în cadrul guvernării locale din India de dinaintea obținerii independenței. Acele zile glorioase își luaseră zborul o dată cu plecarea britanicilor, în urmă cu aproximativ zece ani, dar tatăl Hennei încă reușea să nu scape nicio ocazie de afacere – când auzi că familia Karim din Calcutta, ai cărei membri de o culoare a pielii neobișnuit de albă erau bogați și dețineau numeroase proprietăți, urma să își viziteze fermele din jurul orașului Dhaka, el nu pierdu nicio clipă, ci porni de îndată într-o misiune de recunoaștere.

Inițial, complotul lui destul de modest fusese să pună la cale o fuziune în afaceri, însă el deveni mai ambițios când realizează că, de fapt, ar putea pune mâna pe o alianță permanentă, mult mai avantajoasă. Află că fiul lor, Rashid – care prefera să i se spună Ricky – era la vârsta căsătoriei, însă avea niște gusturi atât de ciudate încât familia lui, deja frustrată, nu reușise încă să îi găsească o soție. Rashid fusese educat în străinătate și din acest motiv insista ca soția lui să fie o persoană pe care să o poată iubi, adică o fată educată, citită și care să aibă aceleași interese ca și el.

Nadim Rub se uită la fiica lui precocă și încăpățânată, care chiulea frecvent de la școală, își bătea joc de profesori și fura revistele despre filme ale mătușilor ei, ca să studieze pozele cu actori cu acea atenție la detaliu specifică fetelor de vârsta ei. Avea o constituție suficient de athletică încât să poată fugi de tatăl ei ori de câte ori încerca să o bată din cauza acestui comportament, alergând uneori sprinten pe acoperișurile vecinilor, acolo unde el nu putea să ajungă. Henna moștenise viclenia tatălui și fizionomia mamei sale, care murise. Încă avea trăsăturile firave ale unei adolescente, însă pieptul ei se dezvoltase brusc și acum putea fi considerată mai degrabă femeie. Nadim Rub își puse astfel la cale planul.

Cine are un magazin cunoaște meseria de vânzător, iar Nadim știa exact cum să-și convingă fiica să fie de acord cu planul lui. O prinse într-o zi de

școală în fundul grădinii lor lăsate în paragină, stând întinsă pe burtă în spatele cocotierilor și studiind nonșalantă niște reviste în locul manualelor școlare. Când Henna își văzu tatăl apropiindu-se, sări în picioare și fu pe cale să fugă, însă el o liniști zâmbindu-i neașteptat de vesel și oferindu-i o pungă de hârtie plină cu dulciuri prăfuite, pe care ea le acceptă precaută.

— Scumpa mea Henna, știu cât de mult urăști școala! Cred că ești prea bună oricum ca să trăiești în orașul acesta uitat de lume. Ar trebui să stai într-un oraș mai mare, precum Calcutta, și să devii fiica respectabilă a unei familii bogate, care ți-ar cumpăra toate dulciurile și revistele pe care ți le-ai putea dori vreodată. Asta ar fi vrut și mama ta pentru tine.

Henna ascultă cu interes ceea ce avea de spus tatăl ei – Calcutta era un oraș la modă, genul de loc de unde proveneau majoritatea starurilor din lumea cinematografiei. Și pentru prima dată în viață, tatăl ei gras și ignorant avea dreptate – într-adevăr ura din toată inima școala.

Apelând la ajutorul surorilor lui, Nadim avu grijă ca Henna să învețe să-și poarte sariul cu mult mai multă eleganță decât o făcuse până atunci și, aplicându-i cu finețe fard de pleoape, ruj și pudră, reuși să o facă să arate mai matură decât era în realitate și aproape la fel de albă la piele precum cei din familia Karim. Îi luă profesori care s-o învețe tenis, sportul preferat al lui Ricky-Rashid, pe care ea îl deprinse destul de repede, datorită constituției sale atletice. Mituind servitorii familiei Karim, reuși să afle ce cărți avea în cameră Ricky-Rashid, apoi cumpără exemplare pe care i le dădu fiicei sale să le citească. Astfel, el află cu stupefație că Henna era încă analfabetă și fu la un pas să o bată din nou când își văzu toate eforturile compromise, doar din cauză că fiica lui leneșă alesese cu bună știință să își bată joc de cursurile de la școală, și așa destul de scumpe. Se năpusti ca o furtună înspre Henna în timpul unei lecții de tenis, în timp ce ea țopăia grațioasă pe terenul improvizat de mătușa sa, loviturile ei precise făcându-l pe plăpândul profesor să alerge cu răsuflarea tăiată dintr-o parte a terenului în cealaltă.

— Tată, te porți stupid! Pur și simplu pune una dintre aceste maimuțe să-mi citească câteva fragmente, iar eu le voi învăța pe de rost. E ușor, spuse Henna calmă, exersându-și reverul periculos de aproape de urechea lui; „maimuțe” era termenul lipsit de respect pe care îl folosea când vorbea despre cârdul de profesori îndelung încercat de soartă pe lângă ea. Fetei îi plăcea toată această șaradă: hainele noi și drăguțe, machiajul, prefăcătoria;

chiar aștepta cu nerăbdare să învețe câteva versuri din sonetele lui Shakespeare pe care i le adusese tatăl ei. Se simțea ca o actriță.

Nadim trase niște sfori și mitui câțiva oameni, oferindu-le opiu, cu scopul de a se strecura la o întâlnire într-un club exclusivist la care participa domnul Karim. Avu grijă să se îmbrace suficient de elegant pentru a trece drept un aristocrat cu multe proprietăți – în aceste haine frumoase, valurile de grăsime de pe corpul lui puteau fi confundate cu semne de prosperitate, nu de lăcomie. Minți spunând că magazinul era de fapt afacerea de familie a cumnatei lui, de care se ocupa doar în semn de loialitate față de nevastă, care-i murise. Apoi le povesti despre sarcina care îi apăsă pe umeri și care îi provocase multă neliniște – avea o fată atât de drăguță și de talentată, încât niciun băiat nu îndrăznea să îi facă vreo ofertă demnă de luat în calcul; mărturisi umil că el purta vina pentru buna educație pe care o primise fiica lui. Recunoscu că se temea ca fiica lui să nu ajungă fată bătrână, acum că avea deja șaptesprezece ani. Intrigat de cele auzite, domnul Karim puse la cale imediat propria sa misiune de recunoaștere, închipuind-o pe frumoasa Henna într-o ricșă, venind în vizită la mătușa ei, ținând seriosă într-o mână racheta de tenis și părând captivată de un volum de poezie englezească. Se arătă mulțumit de culoarea pielii și de frumusețea ei, însă nu și de șoldurile neîmplinite. Ajungând la ideea că, în fine, cel mai rău lucru care se putea întâmpla era ca ea să moară dând naștere unui nepot frumos și cu pielea albă, stabili o întâlnire.

— Prietenii îmi spun Henrietta, minți Henna fermecător, în timp ce le oferea ceai părinților lui Ricky-Rashid, fără să se uite nici măcar discret la băiat.

— Și ai mei mă strigă Ricky, răspunse repede tânărul, adresându-se direct acelei siluete suave și machiate, sperând să se fi îndrăgostit la prima vedere de această frumusețe care juca tenis și citea sonete. Ea nu se compara nici pe departe cu toate imbecilele bogate care îi fuseseră prezentate anterior. Neținând cont de eticheta tradițională a întâlnirii, el își puse în valoare manierele de gentelman englez și se ridică în picioare, oferindu-se să o elibereze pe Henna de tava încărcată și grea. Se uită sfidător înspre părinții lui severi și, pentru prima dată, îi văzu zâmbind în semn de aprobare.

Nunta din Calcutta se dovedi o afacere reușită, trupul încă neconturat al Hennei abia reușind să umple sariul de nuntă colorat în roșu aprins și auriu; încheieturile subțiri ale mâinilor, gâtul firav și nasul cârn erau acoperite cu aur. Grație falsei generozități a lui Nadim Rub, care fusese de acord ca

festivitățile să aibă loc în Calcutta – în ciuda așa-zisei dorințe arzătoare potrivit căreia fusese visul lui de-o viață să-i ofere fiicei sale o nuntă spectaculoasă în Dhaka – familia Karim dori să-și exprime și ea generozitatea, oferindu-se să acopere toate cheltuielile legate de nuntă. Ricky-Rashid refuzase până și ideea de zestre, considerând-o învechită, spre marea plăcere a lui Nadim Rub, dar spre marea nemulțumire a Henei – parte din aranjamentul pe care îl negociase cu tatăl său fusese ca ea să păstreze pentru sine toată zestrea. Stând grațioasă lângă Ricky-Rashid, ochii ei frumoși se îngustau la vederea tatălui ei, care se foia dintr-un capăt al camerei în celălalt, acceptând urările de bine ale invitaților. Lăsându-și privirea în jos într-un mod solemn, ea își jură că va păstra toate bijuteriile pe care tatăl ei le împrumutase pentru nuntă de la surorile lui; nu avea de gând să-l lase pe tatăl ei gras și mincinos să-și bată joc de ea, așa cum făcuseră toți ceilalți.

După nuntă, Henna, o dată ajunsă în noua ei casă imensă – apartamentul lui Ricky-Rashid – își așteaptă bărbatul, mâncând dulciuri cu aromă de lemn dulce. Impresionată de baldachinul din cameră, care arăta asemenea celor pe care le văzuse în filme, ea își goni menajera și, desculță, după ce își făcu încălzirea și încercă câteva poziții, începu să sară în pat, încă îmbrăcată cu sariul de nuntă. Când Ricky-Rashid intră într-un final în cameră, stânjenit și neliniștit, ținând în mână o carte și o floare, fata își răsuci capul și își țuguie buzele, așteptând un sărut ca în filme. În naivitatea ei, nu știa ce altceva și-ar fi putut dori el de la ea.

Ricky-Rashid, luat pe nepregătite de aparenta lipsă de inhibiție a proaspetei lui soții și simțindu-se din ce în ce mai neliniștit, o sărută în viteză, însă, simțind moliciunea gurii ei, se mai liniști puțin și o sărută încă o dată. Ceva era în neregulă – avea gust de lemn dulce, la fel cum miroseau copiii. Nu se așteptase ca în prima lui noapte de om însurat, soția lui să aibă gust de lemn dulce. Simți cum îl cuprinde panica la gândul că nu era suficient de pregătit să își inițieze soția în tainele dragostei, în comparație cu încrezătoarea Henna, care stătea acum și se uita la el cu o privire ce trăda un amestec de curiozitate și simpatie. Știind că un laș nu cucerise niciodată inima unei fecioare frumoase și hotărând pe loc că singura lui portiță de scăpare din acest șir interminabil de probleme era să se înarmeze cu mult curaj și să pornească la luptă încrezător, o trase agresiv pe Henna lângă el, în ceea ce spera să fie o mișcare bărbătească și plină de pasiune, strivindu-i sânii de pieptul lui și mângâindu-i talia dezgolită cu mișcări circulare.

Dezamăgită de sărut, Henna se întrebă dacă să-i ofere lui Ricky-Rashid câteva dulciuri din punga ei și fu luată total prin surprindere când el se repezi asupra ei. Sări ca înțepată când îi simți mâinile reci și umede pe piele, sub bluză, și în ciuda faptului că sariul era destul de greu, ea scăpă sprinten de lângă el și din pat. Ricky-Rashid se comporta la fel ca unul dintre ticăloșii din filmele pe care le urmărise și cu siguranță că intenționa să o bată – probabil că așa se purtau soții chiar din prima noapte de căsătorie. Nu era de mirare că mama ei murise și că toate mătușile ei erau niște femei bosumflate și nefericite.

— Nu-ți dau voie! spuse ea pe un ton amenințător.

Ea nu-l lăsase pe tatăl ei, care isca o ceartă din orice, să o bată, așa cum nu lăsase nici pe altcineva și cu siguranță nu avea de gând să-i permită acestui student cu fața albă ca laptele să se atingă de ea și să fie victorios acolo unde alții dăduseră greș. Henna îi aruncă o privire disprețuitoare.

Inima lui Ricky-Rashid se ofili la fel ca trandafirul pleostit pe care îl ținea încă în mână. Încercarea lui de impunere bărbătească eșuase lamentabil și, după ce manifestase un entuziasm surprinzător, acum Henna nici măcar nu-i dădea voie să se apropie de ea. Însă la ce se putea aștepta – se comportase ca un bădăran cu obrazul gros. O frumusețe precum Henna, inteligentă și energică, ar trebui curtată, nu îmblânzită. Asta fusese și intenția lui când intrase în cameră, ținând în mână trandafirul și cartea de poezii – intenționase să îngenuncheze și să-i ofere floarea, apoi să-i citească versurile romantice pe care ea le îndrăgea. Însă, văzând-o pe Henna oferindu-se să-l sărute, atenția lui fusese distrasă și, în confuzia indusă de aroma de lemn dulce care a urmat, el se lăsase controlat de propriile sale instincte animalice. Dorind să-și ceară scuze, ocoli patul și se îndreptă înspre Henna, însă ea sări în partea cealaltă imediat, urmărindu-l precaută. Băiatul simți o atracție irezistibilă față de disprețul Hennei, iar mâna lui încă îl mai furnica, după ce atinsese pielea din jurul taliei ei subțiri.

Învins și stânjenit, Ricky-Rashid se așeză pe pat.

— Îmi pare atât de rău! Voiam ca această noapte să fie minunată și romantică pentru noi. Și deja am distrus-o. Se întoarse cu fața spre ea și îi întinse floarea. Uite, ți-am adus un trandafir.

Oftă și-l puse lângă ea.

Înmuiată de gestul lui, Henna se așeză pe pat, la mică distanță de Ricky-Rashid, continuând să mănânce din punga cu dulciuri.

— Ești un prost, spuse ea. Cum ar putea să fie bătaia ceva romantic sau deosebit? Ridică trandafirul și îl miroși fără prea mult interes. Cred că este mort, zise, aruncând trandafirul cu dispreț pe podea. Atinse intenționat floarea roz cu degetele de la picior atât de drăguț pictate cu oja, încercând să separe petalele fine care începuseră deja să se veștejească.

Ricky-Rashid o privi mut de uimire.

— Bătaie? De ce aș încerca vreodată să te bat? Uimirea lui era atât de reală, încât Henna își dădu seama că e posibil să-i fi interpretat greșit intențiile și să-și fi dat de gol lipsa experienței într-un mod greu de definit. Încercând să-i distragă atenția, declară armistițiu și dădu din cap, în direcția cărții:

— Deci ce carte ai adus? Iar Shakespeare?

Richy-Rashid, din ce în ce mai nedumerit, răspunse:

— Nu, este Byron. Numele poetului era foarte clar scris pe copertă; se gândi că probabil Henna nu vedea mai deloc la distanță. L-am adus pentru că are o poezie pe care voiam să ți-o citesc. Îmi amintește de tine. Sperând că încă mai exista o șansă de a salva seara, el deschise cartea și începu să-i citească:

*Ea lunecă-n splendoare, lesne,
Ca-n asfințit un stol de nori,
De soare-nvăpăiați, și-n bezne
Lumină-s ochii-i lucitori.*^[1]

El făcu o pauză și o privi, așteptând un răspuns.

— Hm, ce drăguț, răspunse Henna, sperând că el nu se aștepta la vreun alt comentariu din partea ei.

— La traducere pierde din farmec, recunoscui Ricky-Rashid. Poate că ar trebui să-ți citesc versurile în engleză?

— Nu, i-o reteză fata.

În scurtele lor întâlniri de dinainte de nuntă, abia reușise să mențină falsa impresie potrivit căreia cunoștea destul de bine limba engleză și fusese mult mai greu decât se așteptase să pretindă că știa să scrie și să citească. Ajuns la disperare, profesorul ei de engleză se concentrase pe obținerea unui rezultat imediat, dându-i un set de expresii pe care să le învețe și în același timp punând la cale un subtil limbaj al semnelor prin care îi indica pe care dintre ele trebuia să o folosească. Acest sistem funcționase de minune în

timpul întâlnirilor care avuseseră loc la ei în sufragerie, când profesorul păstra o distanță respectabilă – neieșind însă niciodată din vizorul fetei iar ea enunța propoziții de genul: „Cred că este pur și simplu minunat”, „Doamne Dumnezeule, nu!” sau „Mai doriți?” atunci când i se făcea un anumit semn. Însă acum, singură în prezența lui Ricky, Henna nu credea că ar rezista mai mult de două minute într-un dialog în engleză, fără ca el să-și dea seama că habar nu avea să vorbească această limbă. Realizând că răspunsul ei fusese mult prea vehement, ea adăugă pe un ton dulceag:

— Ca să fiu sinceră, sunt un pic prea obosită ca să pot asculta acum poezii.

Ricky-Rashid nu mai dispunea de nicio altă armă ascunsă în dotarea lui de amoretz – floarea lui fusese respinsă și zăcea acum ruptă în bucăți pe podea, iar cartea cu poezii romantice scrise de Byron, despre care era sigur că Henna afirmase într-o întâlnire anterioară că era „pur și simplu minunat”, fusese refuzată fără cea mai mică mustrare de conștiință. Fără să-i vină altceva în minte, el se hotărî să-și mai încerce o dată norocul, aducând în discuție din nou cartea.

— De ce nu citești tu următoarele două versuri? Aceste rânduri spun exact ceea ce simt eu pentru tine.

Îi dădu cartea Hennei, care o luă împotriva voinței ei. Fata aruncă o privire textului scris cu negru, confuz și lipsit de coerență și dădu din cap ca și cum ar fi înțeles despre ce era vorba, pentru ca apoi să rostească în engleza ei atât de rar utilizată:

— Cred că sunt pur și simplu minunate.

— Știam eu că o să-ți placă, spuse Ricky-Rashid triumfător. Poate că seara nu era distrusă în totalitate; se apropie de Henna pentru a-i lua cartea din mână. Însă când văzu cum ținuse ea volumul, senzația enervantă pe care o avusese când se sărutaseră fugar pentru prima dată îl cuprinse din nou. Dar cum ai putut să citești ținând cartea invers? întrebă el. Ceva era cu adevărat în neregulă. De ce ținea cartea invers? Henna nu avea cum să fie atât de mioapă.

Realizând că era absolut necesar ca în acel moment să-i distragă cumva atenția, fata zâmbi la fel de dulce precum vedetele de film de la care învățase gestul și, oferindu-i mâna delicată, spuse:

— Dacă vrei, poți să mă mai săruți o dată.

Ricky-Rashid nu schiță niciun gest. Henna preluă inițiativa și se apropie de el, iar băiatul începu să o sărute cu pasiune și să-i strângă corpul

atrăgător în brațe, în timp ce nevoile lui fizice dădeau o luptă crâncenă cu intelectul lui supraîncărcat, îi reveniră în minte gustul de lemn dulce, corpul mlădios mult prea firav și prea nedevelopat, comentariul despre bătaie, formula grosolan accentuată „pur și simplu minunat”, cartea ținută invers în mână și, nu în cele din urmă, gustul permanent și amețitor de dulciuri cu aromă de lemn dulce – dulciuri pentru copii.

Controlându-se, Ricky-Rashid o împinse pe Henna, care abia mai respira, la distanța de un braț. Acum că sărutările îi șterseseră rujul și pudra, o cercetă atent observând ochii ei mari, care fuseseră machiați ridicol de mult.

— Câți ani ai de fapt, Henna? întrebă el calm.

În noaptea nunții, Ricky-Rashid dormi singur, chinuit de descoperirea făcută, și anume că fusese păcălit de Henna cu vorbe dulci, mită, promisiuni și alte dulcegării: mireasa lui educată de șaptesprezece ani era de fapt fiica analfabetă a unui comerciant, un copil de numai treisprezece ani care se căsătorise cu el doar ca să scape de școală și ca să-și îndeplinească fantezia puerilă de a deveni actriță. Tulburat de imaginea corpului ei, Ricky-Rashid era dezgustat de propria-i persoană pentru că o dorise atât de mult – o copilă, era doar o copilă și el aproape că... nici nu putea să se mai gândească la asta. Cu siguranță că nu se comportase ca un gentleman englez, ci mai degrabă ca un pervers.

Fu noaptea în care toate speranțele și visurile legate de o viață trăită în adevăr și sinceritate ale lui Ricky-Rashid, visuri despre o nuntă idilică, o nuntă în stilul celor din vest, se transformară într-o mocirlă roșie, precum praful care avea același nume ca al Hennei. Ea îl necinstise și îi distrusese toate aspirațiile, iar el pur și simplu nu putea să șteargă urmele pe care i le lăsase. Era forțat să fie părtaș la această minciună – fata asta trebuia să rămână soția lui, dacă nu voia ca toată lumea să afle cum el și familia lui fuseseră păcăliți și prostiți. Ea trebuia să fie educată în particular, acasă la părinții lui, și să nu iasă în societate până când nu va mai exista pericolul de a arăta cine este cu adevărat.

Ricky-Rashid sperase până atunci că își va lua soția cu el atunci când se va întoarce la studiile lui universitare, însă fantezia lui de a trăi precum un cuplu din Anglia fusese de asemenea distrusă. Urma să se întoarcă singur și nu mai avea de gând să joace rolul lui Ricky – intelectualul cosmopolit și monden pe care încercase atât de mult să-l întruchipeze; din acel moment, numele lui era doar Rashid. Nu avea de gând să doarmă cu Henna până

când ea nu va împlini șaptesprezece ani și nu va termina școala. Însă sentimentele pe care ea i le trezise nu voiau să dispară, și din nevoia de a alina atracția sexuală față de ea, el își va petrece următorii ani întreținând relații sexuale neigienice și pline de frustrare cu prostituate cu fețe blânde, în tot acest timp gândindu-se vinovat la corpul încă neprihănit al soției sale.

Conceperea alchimică a Shonei Kiran Karim

Dintr-o preadolescentă suplă, la șaptesprezece ani Henna se transformase deja într-o adolescentă destul de plinuță, cu coșuri pe față și cu șolduri demne de o femeie gravidă, iar socrul ei, care așteptase răbdător câțiva ani buni un nepot, acum nu prea mai găsea vreun alt motiv de nemulțumire. În ciuda urmelor de vărsat de vânt și a faptului că era durdulie, Henna rămăsese atrăgătoare și își păstrase talentul de actriță. După începutul compromițător cu socrii săi, care explodaseră de furie când, a doua zi după nuntă, Rashid, plin de nervi, le spusese adevărul despre trecutul ei, fata reușise să le intre din nou în grații cu ajutorul șireteniei, farmecului și inocenței bine calculate. În fond, și ea era o victimă în tot ceea ce se întâmplase, un copil-mită vândut într-o căsătorie sub amenințarea violentă a unui tată josnic și tratat la fel ca orice altă afacere necinstită de-a lui. În timpul lungilor absențe ale lui Rashid, plecat la universitatea lui din străinătate, Henna deveni indispensabilă pentru soții Karim, care realizară că preferă, în mod neloial, compania plină de viață a nurorii lor, față de cea a fiului lor fandosit sau a fratelui mai mic și alintat al acestuia. Într-un final, Henna devenise, așa cum anticipase vicleanul ei tată, fiica lor preferată și, prin contrast, Rashid era tratat precum fiul răătăcitor atunci când se întorcea acasă în vacanțe, din cauza fandoselii academice, a hainelor ciudate cumpărate de la firme străine și, mai ales, din cauza ideilor dubioase însușite la universitate.

Henna plănuia și spera să rămână însărcinată cât de repede posibil, o dată ce Rashid va fi dorit să înceapă relațiile maritale cu ea. Încercarea ei de a se căsători pentru a scăpa de școală eșuase; fusese forțată să-și continue educația și, deși manifestase interes doar pentru teatru, într-un final ea reușise să învețe să scrie și să citească atât în bangla cât și în urdu, să converseze ineficient în engleză și să aibă cunoștințe temeinice de matematică și de științe. Deși fusese educată în particular, dată fiind situația ei, la fel ca orice elevă, ea trebui să-și susțină examenele la o instituție de stat. Se arată nerăbdătoare în privința rezultatelor, nu pentru că era posibil să fi greșit, ci pentru că era suficient de îngâmfată încât să se îngrijoreze că făcuse prea bine la examene – deși, dacă se gândea la lenea care o caracteriza, astfel de temeri erau nefondate. Firește că nu-și dorea niște note strălucite, care mai mult ca sigur ar fi atras groaznica perspectivă a continuării studiilor, pe care și-o asumase și Rashid. Henna știa că, acolo

unde căsătoria nu reușise, aducerea pe lume a unui copil cu siguranță avea să o facă. Egoistă cum era, știa că, purtând în pânțe copilul lui Rashid, își va păstra poziția de răsfățată a familiei și că, o dată ce devenea mamă, nu va mai putea fi forțată să se țină de școală, atât de plictisitoare pentru ea. Plănuia să dea copilul în grija unei dădace și să înceapă să se pregătească serios pentru o carieră în lumea filmului. Stând întinsă pe același pat cu baldachin pe care, cu ani în urmă, se prefăcuse fără prea mult succes că citise o poezie dintr-o carte ținută invers, ea se uită pe furiș la ceasul de la mână, peste umerii surmenați ai lui Rashid. Se hotărî să încerce o altă modalitate prin care să mimeze plăcerea, pentru a-și încuraja bărbatul care făcea dragoste atât de monoton să ajungă la final înainte ca ea să moară de plictiseală sau chiar mai rău, înainte să rateze emisiunea ei preferată de teatru de la radio. Cel puțin de data asta, spectacolul oferit de Henna avu succes, răsplata ei fiind faptul că Rashid termină treaba cu mult mai multă eficiență decât o făcuse până atunci, motiv pentru care ea își exprimă mulțumirea scoțând niște gemete lipsite de sinceritate, dar, evident, bine intenționate.

Fericit de realizarea sa, și anume că reușise să își facă soția să savureze actul sexual, câteva săptămâni mai târziu Rashid avu un nou motiv să nu își mai încapă în piele de mândrie, de vreme ce Henna rămăsese însărcinată cu primul și totodată ultimul lor copil, lucru de care ea urma să aibă grijă ulterior.

Odată ce sarcina ei fusese în mod necinstit, însă cu mult entuziasm obținută, Henna deveni total indiferentă, atât față de Rashid cât și față de bebelușul care creștea acum în pântecul ei. Numai bătăile inimii copilului, pe care le auzea când se ducea la control, îi mai aminteau că era însărcinată. Nu-i păsa decât de faptul că acum merita cu adevărat tratamentul special pe care și-l dorea și că putea să lenevească în casă sau pe verandă, răsfoind revistele ei despre filme, ascultând discurile din import cu Elvis Presley și ordonând din când în când servitorilor să-i aducă dulciuri din oraș sau să-i facă ceai cu lapte condensat și delicatese de patiserie prăjite. Inspirată de moda anilor șaiszeci, se tunse provocator de scurt, lăsându-și părul până la nivelul umerilor și purtându-l dezlegat, adoptând o frumoasă tunsoare bob, precum unul dintre starurile ei preferate. Socrii ei o priveau cu indulgență – Henna devenise mica lor prințesă, căreia i se permitea să facă absolut orice voia. Bineînțeles că nu se supăraseră din cauza notelor proaste pe care ea le obținuse la examene – acum avea lucruri mult mai importante pentru care

să-și facă griji. Astfel, alintată după bunul ei plac, pe perioada sarcinii Henna deveni parcă și mai frumoasă, pielea sa scăpând de toate imperfecțiunile specifice adolescenței și radiind de frumusețe. Fratele mai mic și încrezut al lui Rashid, Aziz, se întoarse de la internatul din Anglia și se îndrăgosti lulea de ea, fiind tot timpul într-o competiție acerbă cu servitorii din casă pentru a-i satisface până și cele mai mici dorințe, în schimbul unui zâmbet sau al unei mângâieri ocrotitoare.

Rashid, uluit de modificările ierarhice care avuseseră loc în familia lui, pur și simplu le acceptă, la fel cum toată viața lui acceptase veșnica nemulțumire a tatălui său față de propria sa persoană. Această dezaprobare paternă se amplifică în momentul în care Rashid își finalizează studiile și începuse să se pregătească în domeniul contabilității, în loc să preia conducerea proprietăților familiei sale. Rashid încă mai spera în secret că el și Henna se vor putea muta într-o zi în străinătate și că vor putea trăi pe acele tărâmuri verzi și minunate unde își primise educația, crezând că obținerea anumitor calificări profesionale cu siguranță i-ar fi de folos. Lucru care se și întâmplă, pentru că o dată cu moartea tatălui său, se văzură obligați să se mute în străinătate mult mai repede decât se așteptase el, în niște ținuturi mult mai verzi și mai ploioase decât cele din Anglia amintirilor lui idilice din vremea studenției.

Toată lumea se întrebase cum domnul Karim, un musulman din India, reușise să păstreze importanta proprietate din Calcutta în timpul procesului de divizare a țării de la sfârșitul anilor patruzeci. În timp ce alte familii de musulmani fuseseră obligate să-și abandoneze în mare grabă casele, să lase în urmă toată averea agonisită și să se mute în estul sau în vestul Pakistanului, clanul Karim pur și simplu se mutase pentru câțiva ani dincolo de graniță, la proprietatea lor din Bengal – totul petrecându-se foarte rapid și în siguranță, lucruri de care numai cei bogați puteau avea parte – și apoi se înapoie în Calcutta după ce tot răul trecuse. Întrucât Rashid era acum capul familiei, forțat să aibă grijă de afacerile tatălui său, indiferent dacă voia sau nu, el descoperi că explicația pentru tot confortul, destul de suspect, de care beneficiau la Calcutta era că tatăl lui încheiase un pact mefistofelic cu un om de afaceri renumit din zonă. Domnul Karim cedase proprietatea din Calcutta unei cunoștințe hinduse, semnând o înțelegere potrivit căreia aceasta va fi în siguranță, o dată ajunsă pe mâinile indianului, urmând să fie returnată familiei, în schimbul plății unei chirii. La moartea domnului Karim, indianul se dovedi a fi mai degrabă un afacerist decât un

gentelman – el îi explică cu părere de rău lui Rashid că pretinsese o chirie mică cât timp tatăl lui trăise, din respect pentru lunga lor prietenie, dar că acum nu-și mai permitea această generozitate. Astfel, el mări chiria atât de mult încât cu greu mai putea fi acoperită de veniturile lor de la fermele din Bengali situate la granița cu estul Pakistanului. Deși se număra printre bogătași, Rashid realizează că erau la un pas de faliment. Cum vor mai putea ei să își permită întreținerea casei, servitorii, taxele școlare pentru facultatea lui Aziz din străinătate? Luă prima decizie îndrăznească în calitate de cap al familiei și își mută întreaga familie la proprietățile lor din Dhaka.

Henna deveni furioasă din cauza înapoierii în fundătura din Bengali de unde i se promisese că va scăpa, o dată măritată – cine auzise vreodată de vreun actor renumit care să provină din estul Pakistanului? Toată lumea știa că numai indienii făceau filme. Începu să pună la cale un nou plan, pentru momentul când lucrurile aveau să se liniștească, prin care intenționa să se mute cu Ricky la Bombay, într-unul dintre acele apartamente moderne situate pe plajă despre care citise în revistele ei, unde putea să socializeze cu bogătașii și să cunoască regizori de la Bollywood care, credea ea, vor fi copleșiți de frumusețea sa și o vor alege drept noua lor actriță pentru filmele romantice pe care le produceau.

Copilul lor, sătul să fie ignorat de atâta timp, se zbatu pentru a le acapara atenția și se născu prematur, cu câteva săptămâni înainte de termen, privând-o pe Henna de ultimele ei două săptămâni de lenevie. Ea se întorsese la tatăl său, nu cu scopul de a da naștere în casa părintească, așa cum o cerea tradiția, ci cu intenția de a se lăuda cu sarcina, cu bogăția și cu prosperitatea de care se bucură în fața rudelor ei de sânge, pe care nu le mai văzuse de la nuntă. La sosire, fu luată complet pe nepregătite când i se rupse apa și se văzu forțată să respecte tradiția, în ciuda voinței sale. Chiar și cu ajutorul unor șolduri potrivite pentru nașterea unui copil, Henna tot avu un travaliu dificil, și asta din cauza nepăsării manifestate pe perioada sarcinii, când până și cele mai elementare exerciții prenatale fuseseră complet ignorate. Ghemuită pe scaunul aducător de ghinion pe care murise mama ei dând naștere unui băiat, văitându-se cu înverșunare pe parcursul întregului travaliu, Henna jură că nu va mai trece niciodată printr-o astfel de experiență. Prea puțin îi păsa de Rashid și de dorința lui de a avea un urmaș.

Când, într-un final, copilul veni pe lume, deși era fată, Rashid nu se arătă pe departe dezamăgit. Se uită copleșit la firava lui fiică, atât de delicată și de perfectă cu nasul ei cârn, cu gura ei larg deschisă, care urla pentru a fi

băgată în seamă și ascultată. Fetița nu avea pielea de un alb aristocratic precum cei din familia Karim, după cum nu moștenise nici diluarea bunicului din partea mamei. În schimb, pielea ei era de culoarea nisipului deschis, o culoare între auriu și roz, iar părul ei șaten-închis și pufos avea o strălucire la fel de aurie. Numele pe care le discutaseră înainte acum păreau toate banale și nerepresentative, mult prea comune pentru a descrie această faptură magică și radiantă. Rashid încercă să aducă în discuție această problemă, știind că nu avea nicio șansă în fața soției să aleagă el numele fetei de vreme ce, de când murise tatăl lui, familia o susținuse din ce în ce mai mult pe Henna.

— Poți să-i pui ce nume vrei, spuse tânăra mamă cu răceală, întorcându-se cu greu în pat din cauza durerii. Nu-i a ta?

În ciuda tonului ei irascibil și a indiferenței evidente față de propria fiică, Rashid, recunoscător, sugerează numele Shona Kiran, însemnând „cea de aur”, „raza de soare”. Alesese acest nume din respect pentru culoarea pielii copilei și pentru tot optimismul pe care îl adusesese aceasta în viața lui.

Shona „cea de aur” fusese concepută în înșelătorie și se născuse în casa unui mincinos, având viitorul deja pecetluit de o înțelegere potrivit căreia era întotdeauna mai bine să protejezi pe cineva spunând o minciună, decât să spui adevărul și să provoci suferință. Mai târziu, când va fi mai mare și se va trezi spunând simple minciuni legate de motivul pentru care întârziase la muncă sau de faptul că, pare-mi-se, admira noua tunsoare a unei persoane, ea nu va fi capabilă să explice dacă această nevoie de a minți era ceva cu ce se născuse sau ceva care fusese învățată încă de mică să facă de către mama ei sau bunicul din partea acesteia. Chiar dacă sursa acestor minciuni era înăscută sau deprinsă pe parcurs, copilăria sa fu un permanent teren de luptă unde adevărul nu birui niciodată, fetița luând posibilitatea ca adevărul să iasă la lumină drept o aberație ironică. Minciunile Shonei erau mici, delicate, lucruri superficiale țesute încâlcit în materialul vieții ei, înlocuite în permanență de altele noi. Cosea o plasă atât de încurcată și lucrată cu atâta finețe, încât numai ea deosebea adevărul de minciună, însă uneori chiar și ea se înșela, nereușind să-și mai aducă aminte.

Ignorată de o mamă încă adolescentă, Shona tânjea după atenția Hennei și o urmărea neîncetat, clătinându-se pe piciorușe și sperând că aceasta o va observa. Într-una din zile, Henna cedă, lucru destul de neobișnuit, și își

anunță servitorii și șoferul că urma să o ducă pe Shona la doctor, pentru o așa-zisă durere pe care o avea copilul. De fapt, se duse la clinică pentru ea și nu pentru copil, pentru o procedură cunoscută eufemistic sub denumirea de „curățare a uterului”. Lăsând-o pe Shona în grija asistentelor, ea reveni după ceva timp complet curățată de orice altă sarcină nedusă la termen. Henna avu încă alte două astfel de întreruperi, de fiecare dată folosindu-și fiica drept pretext, până când într-un final cineva o convinse că mai existau și alte modalități de prevenire a sarcinilor nedorite în afară de avort. Shona urmărea în tăcere minciunile mamei ei și, deși nu le înțelegea, știa că nu trebuia să o dea de gol, ajungând chiar să dea din cap cu gingășie atunci când servitorii o întrebau dacă se simțea mai bine.

Până la vârsta de patru ani, Shona jucă rolul de martor tăcut al faptelor mamei sale, că îi luă atât de mult ca să învețe să vorbească. Inițial, Shona nu putu face diferența între ceea ce auzea și adevărata semnificație a cuvintelor enunțate de mama sa, însă ea știa că anumite lucruri rămâneau secrete, deși cineva ar fi trebuit să le dezvăluie. Pe lângă faptul că învăță limbajul minciunilor, care presupunea pe lângă o gramatică și o sintaxă complexe, o sincronizare perfectă, fetiței i se vorbea în nu mai puțin de trei limbi: mama ei folosea bengali, oamenii din gospodăria familiei – urdu, iar Rashid insista să i se adreseze în engleză, din dorința de a ajunge să folosească această limbă la fel de bine precum un vorbitor nativ. Când, într-un final, Shona începu să vorbească, atât de târziu încât toată lumea începuse să creadă că era retardată, ea deveni deodată în ochii tuturor un geniu, un copil de nici patru ani care înțelegea trei limbi!

Rashid avea un prieten care fusese plecat cu afaceri în Marea Britanie, pe care, cu ocazia zilei de naștere a Shonei, îl rugase să cumpere cel mai mare și mai pufoș urs de pluș de la cel mai vestit magazin de jucării din Londra.

— A fost cumpărat dintr-un loc magic numit Hamley, care se află în Anglia, foarte departe de aici, și a zburat peste mări și țări ca să ajungă la tine, îi explică Rashid solemn fiicei sale.

— Îl iubesc, tati țipă Shona încântată, îmbrățișând ursul de pluș – imagine destul de ciudată, dată fiind mărimea uriașă a jucăriei. Făcu o poză înduioșătoare cu ursul – fetița cu ochi plini de înțelepciune a lui Rashid ținând în brațe serioasă premiul extraordinar pe care parcă-l venera iar el se felicita pentru alegerea făcută. Abia câteva luni mai târziu, în timp ce stătea cu fetița în camera ei de joacă, Rashid realizează că ea nu se mai atinsese de urs de când îl primise, exceptând momentul în care îi scosese din neatenție

un ochi. Probabil că ursul fusese prea mare și prea greu pentru a se juca cu el, așa că îl târâse până într-un colț al camerei, unde zăcea și acum, nefericit. Își dădu seama că fiica sa nu iubise niciodată ursul și că îl mințise doar, de dragul lui. Mișcat, deopotrivă, Rashid regretă amarnic faptul că Shona fusese forțată să învețe limbajul diplomației de la o vârstă atât de fragedă. „Cea de aur” își pierduse inocența chiar înainte de a învăța complet să vorbească.

Până să fi atins Shona vârsta de zece ani, unchiul ei Aziz preluase deja de la Rashid administrarea proprietăților, lucru care permisesse tatălui ei, acum un contabil competent, să obțină o slujbă într-una dintre cele mai mari companii multinaționale care își deschiseseră o sucursală în Dhaka. Aziz administrase proprietățile atât de bine, încât se extinsese și cumpărase de asemenea niște terenuri în vestul Pakistanului, în Punjab, unde se stabiliseră niște rude de-ale lor mai îndepărtate. La aceste rude fură Henna și Shona trimise de către Rashid în 1971, când izbucni războiul civil pentru câștigarea independenței în Bangladesh. Henna speră că Lahore semăna cu Calcutta, așa că simți o mare dezamăgire văzând cât de arid, plictisitor și provincial era orașul; arăta de parcă avea nevoie să fie scuturat de praf.

Însă, Shona îndrăgi Lahore, aerul său uscat și cald părându-i mult mai plăcut decât permanenta umiditate copleșitoare din Dhaka. Se atașă de vechea casă din piatră cu multe coridoare din cartierul monden Gulberg, cu grădina ei împrejmuată de ziduri și cu balansoarul din fier forjat. Era locul unde se văzu admirată pentru tenul auriu și pentru manierele sale impecabile și unde le făcu pe toate rudele tatălui ei să se simtă bine, oferindu-le complimente lipsite de sinceritate și apreciindu-le în totalitate, de la hainele pe care le purtau până la mâncarea pe care o găteau. Însă motivul cel mai important pentru care Shona îndrăgi Lahore era un băiat pe nume Parvez, o rudă îndepărtată din partea altor rude îndepărtate, care locuia în același cartier; era din Karachi și prefera să audă muzica răsunând în toată casa, un amestec eclectic de muzică clasică din Asia și discuri pop din Anglia puse la vechiul și enervantul gramofon. Adesea acompania el însuși, fie la sitar, fie la chitară, mânat de entuziasmul unui amator. Avea paisprezece ani și, deși Shona era cu numai câțiva ani mai mică decât el și cu numai trei ani mai tânără decât mama ei atunci când aceasta se măritase, ea se simțea ciudat, asemenea unui copil, când se găsea în preajma lui; era aproape bărbat și avea farmecul natural și virilitatea actorilor pe care Henna

îi admira atât de mult. Cu tuleiele lui de-abia ivite, el îi amintea Shonei de Omar Sharif pe care îl văzuse în revistele de film ale mamei ei. În loc să se țină toată ziua după mama ei, fata începuse să-l urmărească pe Parvez prin tot cartierul Gulberg fără cea mai mică urmă de sfială. El era bun la suflet și nu se arătă deranjat că Shona venea după el oriunde se ducea. Odată, fata se luă după el până pe acoperișul casei, aducând niște dulciuri siropoase pe care le făcuse bucătăreasa la rugămintea ei și despre care știa că erau preferatele lui.

— Bună, Parvez, spuse ea timidă în engleză, limba lor comună, întrucât Shona nu învățase încă să vorbească în punjabi, limba nativă a băiatului. Ea urcă gâfâind scările în formă de spirală. Ți-am adus niște *rasgulla*¹²¹ și niște suc de rodii rece.

— Mulțumesc, Goldie, zise el respectuos. Este prea cald pentru *rasgulla*, dar voi lua sucul.

Din umbra scărilor, fata îl privea pe Parvez stând în soarele care dogorea, alinat doar de o ușoară briză, în timp ce el răsucea un șnur în jurul unui cilindru de bambus. O construcție plină de culori ședea lipsită de vlagă la picioarele lui, semănând cu o pasăre din paradis doborâtă la pământ.

— Ce faci acolo? întrebă ea. Acela este un zmeu?

— Da. Vrei să vii să-l vezi? Zâmbetul băiatului era plin de bunătate și atât de magnetic, încât Shona simți că se topește precum gheața din sucul lui.

Ea păși bucuroasă înspre Parvez în timp ce el îi explică ce făcea.

— Acum îl asamblez. Trebuie să răsucești sfoara în jurul cilindrului așa cum fac eu, pentru ca să-i dai drumul repede când prinzi vântul; astfel, trebuie doar să-l răsucești invers, ca pe un yo-yo. Și tot așa trebuie să-l tragi repede, pentru a ține zmeul întins.

Amintindu-și de suc, el ridică politicos paharul și-l lăsă jos repede, ștergându-se la gură cu dosul palmei de picăturile dulci, de culoare mov. Shona urmări fascinată gesturile lui Parvez, însă se forță să-și îndrepte privirea înapoi spre zmeu.

— Cum va zbura? întrebă ea. Nu prea bate vântul acum. În mod obișnuit, de pe acoperișurile din Lahore se înălțau zeci de zmeie, însă nu putea zări niciunul în acea zi.

— E suficient vânt, spuse el. Hai, Goldie, îți voi arăta cum se face. Vino și stai aici. Shona se așeză între brațele băiatului, care îi arătă cum să desfășoare firul, învârtind cilindrul de bambus găurit în jurul bățului. Apoi

el luă zmeul și se cățăără în locul cel mai înalt de pe acoperiș, stând mândru foarte aproape de margine, în timp ce fata ținea de sfoară, rugându-se ca el să nu cadă de pe bloc.

— Începi să alergi la semnalul meu, strigă el, și când zmeul este în aer, te oprești și dai drumul la sfoară. Shona, disperată să-l impresioneze și să nu rateze această încercare, dădu mult mai multă atenție zmeului decât oricărei alte lecții pe care o primise până atunci și, la semnalul lui Parvez, începu să alerge. Când zmeul zvâcni deasupra ei, ea dădu dramul la sfoară și-l simți cum se înalță.

— Așa, Goldie! strigă Parvez, încurajând-o.

Alergă înspre fată și, așezându-se din nou lângă ea pentru a o cuprinde în brațe, manevră bățul din mână ei și-i arată când să tragă zmeul și când să-i dea drumul pentru a-l ține în aer, deasupra lor.

— Ai reușit, Parvez, zboară, chiar zboară! spuse ea încântată. Dar satisfacția ei nu avea nicio legătură cu zmeul. Fata era doar recunoscătoare pentru că i se dăduse șansa de a trăi niște emoții atât de puternice, o fericire extremă și lipsită de limite – și toate acestea pentru că Parvez stătea atât de aproape de ea.

Ca prin minune, când băieții și fetele din cartierul Gulberg realizează că vântul era suficient de bun în acea zi, alte zmeie se înalță în aer de pe acoperișurile clădirilor vecine pentru a se alătura zmeului lor. Apoi, pe întreaga linie a orizontului începură să apară din ce în ce mai multe zmeie plutind pe cerul albastru. Ca și cum cei doi ar fi dat semnalul că văzduhul era din nou prietenos. Shona văzu șerpii zburători puternic colorați cum sclipeau și se înclinau grațioși în aerul cald și, cuprinsă de un plăcut sentiment de amețală, cu gândul la zmeul pe care-l eliberaseră, se sprijini de Parvez, care încă mirosea a rodie.

Închizându-și ochii pentru o clipă, își spuse în minte, pentru prima dată în mod complet sincer: „Acesta este bărbatul cu care mă voi mărita”.

Povestea de dragoste dintre Parvez Khan și Shona Karim

Shona și Parvez fugiră pe ascuns să se căsătorească când fata avea numai douăzeci și unu de ani, exact în ziua în care ea dădu examenele finale la universitatea Karachi. Chiar dinainte de a o întâlni, familia lui Parvez fusese deja împotriva ei – o arivistă din Bangladesh, mult prea școlită și, mai mult ca sigur, cu pielea mult prea închisă la culoare. De ce ar fi ea potrivită pentru fiul lor, care, deși aproape sărac, era cu siguranță suficient de chipeș și de fermecător pentru a se căsători cu o fată drăguță și cu zestre din Pakistan? La rândul ei, Shona știa că părinții ei nu l-ar accepta pe „vărul” Parvez, așa cum îl numeau ei, și că, dacă aceștia ar fi aflat motivul pentru care ea alesese universitatea din Karachi și anume doar pentru a fi aproape de el, atunci cu siguranță i-ar fi interzis de la bun început să meargă acolo. Parvez nu era bogat – ceea ce în ochii Hennei era un păcat, întrucât ea se măritase atât de bine, în ciuda unui șir interminabil de dezavantaje, și nu voia ca fiica ei să distrugă tot ceea ce construisese ea. El nu beneficiase de o educație universitară întrucât, după ce terminase școala, își ajutase familia să extindă restaurantul pe care-l aveau – un alt păcat, de data aceasta în ochii tatălui fetei. Însuși Rashid fusese educat la facultatea Merton din Oxford, pentru ca apoi să renunțe la tot din cauza unei copile analfabete; el nu avea de gând să-și lase fata să facă aceeași greșeală pe care o făcuse el, să se mărite cu cineva care nu era de nasul ei din punct de vedere intelectual.

Shona, de fapt, fusese cea care pusese la cale povestea lor de dragoste – ea insistase să păstreze legătura cu Parvez pe perioada adolescenței, făcând din el un prieten de corespondență îndărătnic, și toate acestea numai datorită perseverenței ei. Când împlini optsprezece ani, reuși într-un final să ajungă în Karachi pentru a-și continua studiile. El se întâlni cu ea la un suc, la clubul de tenis, și rămase plăcut surprins când descoperi că tânăra lui admiratoare cu piele aurie se transformase într-o femeie cu forme atrăgătoare, care moștenise frumusețea mamei și blândețea tatălui ei. Shona avea umorul și comportamentul unui copil pus pe șotii, lucruri care-l atrăgeau pe Parvez. La început, el se simți descurajat de faptul că nu vorbeau aceeași limbă, însă Shona începu destul de repede să vorbească punjabi, aproape la fel de fluent precum un nativ, talentul ei de a accentua corect cuvintele probabil trăgându-se din înclinația mamei sale spre actorie. Când își strânseră mâna pentru prima dată, amândoi simțiră un șoc electric,

un sentiment de atracție, un fior traversându-le coloana vertebrală, lucru care îl avertiză pe Parvez și care îi confirmă Shonei faptul că el era alesul. În anii care urmară, ei deveniră cuplul secret al clubului și al campusului, amândoi atât de atrăgători și de dedicați unul altuia, încât în public cu greu se abțineau să nu se atingă, să nu-și împletească mâinile sau să nu-și lovească din greșeală picioarele sau umerii pentru a trăi o clipă atât de dulce de contact clandestin. Ca și cum să fii îndrăgostit era un talent pe care amândoi îl împărtășeau.

Shona luă o pauză în prima săptămână din perioada examenelor finale și ieși la o plimbare în parc în văzul tuturor, alături de Parvez. Nu era nici pe departe la fel de veselă și de zâmbitoare cum se purta de obicei. Acum, dezamăgită, culegea flori prăfuite din tufișuri. Parvez o strânse de mână ocrotitor.

— Ce ai, Goldie? Ți faci griji pentru testul de la literatura franceză de mâine? întrebă el, blând.

— Știi de ce sunt îngrijorată, Puppy, spuse ea tristă, trăgându-și mâna și trântindu-se pe o bancă.

— Ssst! Nu mai îmi spune așa în public, oamenii o să înceapă să vorbească, zise el prefăcându-se speriat.

— Mai e ceva despre care oamenii nu au vorbit deja? întrebă curioasă Shona, uitând pentru moment că își propusese să fie dramatic de melancolică în acea zi.

— Vor spune că Parvez este un cățeluș^[3] – un cățeluș mic și murdar.

— Ah, vrei să spui un pui de cățea? râse fata, înțelegând gluma și spunând din greșeală înjurătura în gura mare.

— Ssst! făcu tânărul din nou, prefăcându-se și mai tare că era îngrozit. Acum chiar că toți vor avea despre ce să vorbească. Parvez este fiu de curvă și prietena lui înjură ca un cofetar.

— Vrei să spui ca un marinar? întrebă iubita lui.

— Vreau să spun ca un cofetar – îți aduci aminte când îți povesteam de Bhai Hassan? Cel care a deschis cofetăria din Londra. Poate înjura cât tot neamul lui la un loc. Ori de câte ori vine acasă, nu zice decât „afurisit” și „la dracu” încontinuu. Ai zice că a lucrat într-o hală de măcelari, nu într-o cofetărie.

— Te prostesti, Puppy, râse Shona, înveselindu-se fără voia ei. Însă apoi simți cum veselia se dizolvă imediat și spuse cuprinsă de disperare: Nu știu

ce o să mă fac fără tine. Nimeni nu mă face să râd așa în afară de tine.

Parvez suspină. Ei mai avuseseră această conversație de câteva ori în lunile de dinainte de examenele Shonei.

— Ți-am zis de atâtea ori, Goldie. Nu o să te las singură. Când vei termina, ne întoarcem împreună la Dhaka, unde îi voi cere tatălui tău mâna ta și vom trăi împreună până la adânci bătrâneți. Iar clevetitorii vor trebui să-și găsească un alt subiect.

— Sună bine, dar tata nu va fi niciodată de acord, nici măcar de dragul meu. Te va întreba de ce nu ai o diplomă.

— O diplomă! spuse ironic tânărul. Oricine poate avea o diplomă. El văzu privirea Shonei și se grăbi să adauge: Oricine muncește din greu pentru ea, așa, ca tine vreau să spun. Dar câți oameni pot spune că au reușit să dezvolte afacerea familiei lor și să mărească cifra de afaceri și personalul de patru ori în la fel de mulți ani?

— Nimeni! spuse fata cu încredere. Familia ta e norocoasă să te aibă lângă ei. Își continuă ideea, pe un ton defăimător și dându-se de gol în privința persoanei față de care era acum loială: Tata a încercat să conducă afacerea familiei, însă a fost la un pas să ne aducă la ruină, până când a intervenit unchiul Aziz.

— Și asta nu e nimic pe lângă ce voi face! Tatăl tău e un mare anglofil, nu-i așa? Ei bine, ce ar zice dacă fiica lui s-ar muta la Londra? Știi doar că Bhai Hassan vrea să mă duc să-l ajut cu afacerea lui acolo.

— Nici nu ar putea să conceapă așa ceva, spuse Shona. Dintotdeauna a vrut să trăiască în Anglia. Dacă te-ar lăsa să mă duci acolo, ar fi ca și cum ar admite că a dat greș. Și pe lângă asta, nu tata este adevărata noastră problemă – nu i-ar cădea bine, dar nu ar putea face nimic ca să ne oprească. Însă mama nu m-ar lăsa niciodată să mă mărit cu tine. De fiecare dată când mă duc acasă în vacanță îmi spune să mă feresc de tine și nici măcar nu are habar că suntem împreună. Știe numai ce a auzit din bârfe. Tânăra oftă. Iar familia ta nici măcar nu mă cunoaște și deja nu mă place. Puppy, nu știu ce să fac.

— Ssst! Ți-am zis să nu mai îmi spui așa când suntem în public, spuse Parvez în șoaptă, iar Shona râse din nou și îl luă de mână.

O doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată într-un *shalwar* voluminos de culoarea caisei se uită dezaprobator la Shona, în timp ce trecu pe lângă ei. Se opri în dreptul băncii pentru a-i spune direct ce avea de spus:

— Fiica mea, părinții tăi știu că te plimbi prin parc și că te ții de mână cu toți necunoscuții? întrebă doamna, uitându-se sfidătoare la cei doi tineri.

— Mătușică, ea este soția mea, așa că, dacă nu te-ai oprit ca să ne urezi o viață lungă și fericită împreună, îți sugerez să-ți vezi de drum! replică Parvez cu toată aroganța și încrederea pe care i le adusese succesul său în afaceri.

În timp ce doamna se îndepărta dezgustată, legănându-se pe pantofii ei cu toc, băiatul începu să bâzâie în același ritm cu pașii ei. Și o dată ce își dădu seama de ceea ce se întâmpla și începu să meargă din ce în ce mai repede, Parvez începu să bâzâie și el din ce în ce mai repede, până când ea practic începu să alerge. Shona, la început înmărmurită, izbucni în râs.

— Puppy! Ești foarte obraznic. Ești un cățeluș rău, zise ea, dându-i o palmă în joacă și râzând în continuare.

— Vezi tu, Goldie, trebuie să ne căsătorim. Nimeni altcineva în afară de tine nu mă consideră amuzant, declară Parvez. Privi fața drăguță a Shonei, nemachiată, cu buzele mari și roz în contrast cu pielea ei aurie și spuse: îmi doresc să fi fost deja căsătoriți, măcar așa puteam să te sărut ori de câte ori voiam.

— Și dacă am fi deja căsătoriți, nu ar mai trebui să ne rugăm de familiile noastre ca să ne dea permisiunea lor. Am putea pur și simplu să mergem la Londra și să le spunem totul mai târziu.

— Ei bine, i-am promis lui Bhai Hassan că voi lua avionul și că voi merge să discut cu el despre slujba mea, zise tânărul total dezinvolt. Fă-ți bagajele, mergem împreună.

— Tu mă amăgești, Puppy. Nu e frumos din partea ta! zise Shona pe un ton de reproș. Și în plus, am examene săptămâna asta și cea care urmează.

— Putem merge după ce îți termini examenele, spuse Parvez, nu la fel de dezinvolt ca data trecută.

De ce oare nu s-a gândit la asta înainte? El și Shona nu trebuiau să lase tradiția să le stea în cale – doar erau anii 1980, pentru numele lui Dumnezeu, puteau să se căsătorească când și unde voiau; erau adulți și nu aveau nevoie de permisiunea părinților. Și nici de banii părinților – el deja dovedise că era în stare să asigure existența familiei sale, deci cu siguranță putea să aibă grijă singur de iubita lui.

— Puppy, tu vorbești serios? întrebă aceasta, observând cum Parvez se schimbase la față. Avea o privire pierdută ca atunci când plănuia ceva; în acele clipe, părea să fie un visător cu ochii întunecați, însă de fapt acesta era

un semn că mintea lui lucra și întorcea ideile pe toate părțile. Tânărul o privi pe Shona drept în ochii ei serioși, bruni-ciocolatii, și îngenunche în fața ei.

— Shundor Shonali Shona, frumoasa mea Golden Goldie, știi că un om se poate cufunda în ochii tăi secole la rând, dar chiar și-așa, la final, tot își poate vedea viitorul în ei? Bineînțeles că vorbesc serios! Mărită-te cu mine după examene. Vom merge la Londra cu avionul în aceeași seară. Voi organiza eu totul – îți voi cumpăra biletul și voi aranja cu certificatul de căsătorie.

— Nu putem să ne căsătorim așa, deodată, spuse fata, încercând să nu se lase pradă sentimentelor și să fie victima unei decizii de moment. Ce facem cu martorii și cu celelalte lucruri?

— O să-i iau cu forța de pe stradă, dacă va trebui, răspunse Parvez plin de o eleganță romantică. Hei! strigă el la niște studenți care se îndreptau cu bicicletele înspre ei. Vreți să fiți martorii noștri? Doamna tocmai ce a acceptat să se mărite cu mine.

— E beat, mormăi unul dintre studenți către celălalt, în timp ce treceau cu viteză pe lângă ei.

— Vezi, repetă Parvez, prefăcându-se descurajat și ridicându-se de pe aleea prăfuită pentru a se așeza pe bancă lângă iubita lui. Nimeni nu mă consideră amuzant în afară de tine. Scuturându-și genunchii de praf, el adăugă: Ce bine că nu purtam pantalonii cei buni – trebuie să fie soarta. Dacă m-aș fi hotărât azi-dimineață să port pantalonii mei buni, poate că nu te-aș mai fi cerut în căsătorie.

— Ești cel mai simpatic cățeluș din lume, spuse Shona, lăsându-se într-un final pradă momentului. Și da, mă voi căsători cu tine săptămâna viitoare, în prezența unor martori luați cu forța de pe stradă, îmbrăcată cu cel mai bun sari pentru călătorii și cu adidași în picioare, ca să putem fugi atunci când vor veni după noi.

— Goldie, cred că va trebui să te sărut orice ai hotărî, zise el în timp ce Shona, râzând încântător, îl plesni în joacă, părând să-i fi trecut tristețea care o cuprinsese mai devreme.

— Pleacă de aici, băiat ciudat! spuse ea cu tupeu, încercând să-l alunge ca pe o muscă, fără prea mult succes.

— Bzz! făcu Parvez, ferindu-se de mâinile fetei și apropiindu-se de ea. Bzzz! O luă în brațe și o sărută ca în filme, uitând de privirile curioase și de

ofensa tuturor trecătorilor conservatori din Karachi, care își etalau ca la o paradă hainele cele mai bune de duminică prin parc.

Shona se întoarse ca să învețe pentru examene și le spuse fetelor din campus că va lua avionul și va merge direct acasă după ce va da ultimul test, explicându-le astfel de ce nu va fi prezentă la petrecerile de după încheierea sesiunii. Și familiei la care stătea în gazdă îi transmise același lucru. Se simțea vinovată pentru că trebuia să se ascundă; mințise pe toată lumea în ultimii trei ani pentru a se putea vedea cu Parvez în continuare, astfel încât colegele sale credeau că ea petrecea mult prea mult timp închisă în casă, iar familia ei credea că petrecea prea mult timp socializând cu tinerii din campus. Înainte de a-și lua cărțile pentru a face o ultimă recapitulare pentru testul de la literatura franceză, își alege sariul pe care se hotărâse să-l poarte în ziua căsătoriei. Era un sari superb, dintr-o mătase aurie-portocalie – precum culoarea răsăritului de soare din noua ei viață alături de Parvez.

Ziua nunții păru delicios de romantică. Arătând de-a dreptul caraghioasă gătită în sariul ei auriu-portocaliu, Shona predă ultima lucrare și ieși în fugă din sala de examinare pentru a se întâlni cu Parvez care o aștepta, îmbrăcat în cel mai bun costum al lui cu o floare viu colorată prinsă la butonieră, ținând cutia sitarului într-o mână, stând lângă o ricșă, care îi învăluia ținuta elegantă precum a unui fazan, într-un fum negru și gros. Înainte ca prietenele sale să o poată vedea, Shona se urcă în ricșă alături de el și se opri la campus pentru ca ea să-și ia bagajele. La starea civilă, Parvez, ținându-se de cuvânt, luase doi necunoscuți pentru a le fi martori – niște muncitori care încercau să repare luminile de pe stradă și care fură mai mult decât încântați să ia o pauză pentru a evada din căldura copleșitoare de afară și a petrece câteva clipe într-o încăpăre cu ventilator.

— Ești sigur că este legal ceea ce facem? întrebă ea, buimacă.

— Bineînțeles, zâmbește la fotograf! spuse Parvez. Angajase pe cineva să le facă niște poze când semnav actele și alte câteva la ieșirea de la starea civilă, cu cei doi muncitori rânjind în spatele lor.

Peste ani, Shona avea să se uite la una dintre acele poze, la sariul ei strălucind în soare, la cum părea confuză, dar în același timp fericită, așa cum îl privea ea dragăstoasă pe soțul ei. Și la Parvez, care parcă stăpânea întreaga lume: chipeș, încrezător, râzând la cameră, cu un braț protector în

jurul ei, ca și cum avea suficientă putere pentru amândoi și va putea să aibă grijă de ei toată viața. Poate că ea și Parvez aveau într-adevăr talentul de a fi îndrăgostiți unul de celălalt – într-un fel, în afară de simțul umorului, era singurul lucru pe care-l aveau în comun. Însă ceva era clar: ei formau Perechea de Îndrăgostiți, iar această nuntă pe ascuns nu făcea decât să pună și mai mult în evidență faptul că erau amândoi amatori de senzații tari. Douăzeci de ani mai târziu, Shona avea să se întrebe care fusese momentul în care relația lor începuse să se deterioreze.

Petalele de trandafir strivite ale unui cofetar din Tooting

După căsătoria în secret învăluită în romantism urmă așteptarea zborului în aeroportul aglomerat, plin de oameni transpirați, și călătoria destul de friguroasă cu avionul, care transformară noaptea nunții lor în ceva total neromantic, însă Shonei nici măcar nu-i trecu prin cap să se plângă. Ea doar se ghemui lângă Parvez sub pătura Companiei Internaționale Pakistan și savură simplul fapt că putea să-l privească dormind, cu genele tremurându-i pe obraz, respirând din ce în ce mai adânc, însă fața rămânându-i neschimbată, falca fermă, de parcă era și în acel moment conștient că se afla în public și atent inspectat. În lumina slabă din avion, tânăra se uită la ceilalți soți și tați care stăteau în jurul ei, cu burțile grase, chelioși și cu fălcile slăbite, dormind cu gura deschisă, și simți cum devenea din ce în ce mai mândră de chipeșul ei soț.

Când însoțitoarele de bord începură să servească micul dejun, Shona își puse căștile la urechi și urmări filmul *Care de foc*. Tatăl său iubea acest film și ea îi recunoscă accentul șlefuit printre cele ale studenților de la Cambridge sau Oxford care reprezentau Anglia în cursă. Se gândi să se schimbe de sari, însă toaletele din avion erau în permanență ocupate, iar în cămăruțele de pe aeroportul din Dubai, unde făcuseră escală, nu avu suficient loc. Pe lângă asta, probabil era mai bine să nu fie îmbrăcată într-o rochie normală la prima întâlnire cu Bhai Hassan. Nu era sigură cât de tradițional era acesta și, fiind primul membru apropiat al familiei lui Parvez, voia să lase o impresie bună de la prima întâlnire.

În timp ce avionul se pregătea de aterizare pe aeroportul Heathrow, ea văzu cum cerul albastru din jurul lor începu să se întunece și să fie acoperit de nori gri și reci. Se acoperi cu pătura, pe care acum o confiscase numai pentru ea. Se bucura că își luase la ea un șal – intenționa să-l scoată de îndată ce își recuperau bagajele. În timp ce se pregăteau de aterizare, Shona, care admirase pe parcursul călătoriei deșertul, munții acoperiți cu zăpadă și oceanele minunate, acum era total neimpresionată. Deci așa arăta Anglia, cea mai visată de tatăl ei, locul unde acesta își trăise cele mai fericite amintiri și povești din facultate – această țară asemănătoare unei cuverturi gri peticite. Până și conversațiile vesele ale celorlalți pasageri păreau acum reduse la tăcere din cauza vremii, aceștia coborându-și vocea și începând să vorbească în șoaptă; sau poate că asta i se părea numai ei, din cauza presiunii din urechi. Își privi sariul, care părea groaznic de țișător în această

nouă lume mohorâtă și solemnă – îmbrăcată ca pentru o petrecere, ea fusese adusă la un priveghi.

— Hei, nu-i chiar așa de frig, nici măcar nu plouă, spuse Parvez, observând dezamăgirea de pe fața Shonei, când debarcară. Îmi vreau banii înapoi – cred că ne-au dus într-o altă țară.

Exista o notă de îngrijorare în încercarea lui de a o înveseli; reacția mută a soției sale la vederea acestei țări îi dădu tânărului pentru prima dată un sentiment de îndoială în legătură cu modul în care procedaseră. Shona îi oferă un zâmbet abia schițat, timid, și îl strânse de mână, întrebându-se cum va putea ea vreodată să se simtă ca acasă aici. Poate că șmecheria era să nu se gândească la această țară ca la o reședință permanentă, ci ca la o locație de vacanță lungă. Ca atunci când tatăl ei o dusesse la plaja de la bazarul Cox pentru a învăța să înoate sau ca atunci când ea și mama ei se duseseră la Lahore împreună, unde îl întâlnise pe Parvez pentru prima oară. Asta era luna lor de miere, nu-i așa? Câte dintre fetele de la facultate care chicoteau și se hlizeau n-ar fi crezut că au ajuns în al nouălea cer, numai la ideea de a-și petrece luna de miere la Londra? Shona ajunsese să mintă atât de bine, încât putea să se amăgească singură că era fericită, lucru care îi ușura sarcina de a-l convinge și pe cel de lângă ea de acest lucru.

— Îți doresc o lună de miere fericită, Puppy, spuse ea, fără să trădeze nici cea mai mică urmă de nemulțumire în voce și sărutându-l pe obrazul lui puțin țeptos. Parvez se relaxă și își alungă îndoiala din suflet, acum că soția lui îl asigura că va fi bine.

Tânărul, hotărât să se comporte ca un adevărat bărbat eficient, se duse la biroul American Express din aeroport și schimbă câteva cecuri de călătorie, primind în schimb, după părerea Shonei, o sumă destul de mare de bani.

— Aștia o să ne ajungă câteva zile, spuse cu înțelepciune, prinzând bancnotele cu clama groasă de aur pe care începuse să o folosească, pe care el o considera destul de elegantă, iar Shona – mult prea țipătoare.

— Doar pentru câteva zile? întrebă fata cu sfială.

Era clar că Londra era mult mai scumpă decât Karachi. Nu avea nici cea mai vagă idee câți bani avea puși deoparte Parvez, dar știa că el nu era bogat și, după ce cumpărase biletele de avion, probabil că nu-i mai rămăseseră mulți. Familia Shonei fusese dintotdeauna destul de bogată și până atunci ea nu trebuise să-și facă griji în privința banilor. Acum însă, își dorea să fi avut niște bani puși deoparte pentru a contribui și ea – altfel

Parvez trebuia să înceapă munca imediat, iar luna ei de miere avea să se scurteze destul de mult.

Drumul cu taxiul până în Tooting îl costă pe Parvez destul de mult, așa că el renunță la mare parte din bancnotele lui prețioase. Așteptând taxiul în fața aeroportului, Shona era conștientă că amândoi ieșeau imediat în evidență, ea îmbrăcată în sariul ei superb fluturând în vânt, el în costumul lui de nuntă și cu bagajele aruncate talmeș-balmeș la picioarele lor. Văzându-i, taximetristul se pregătea să le vorbească pe un ton superior, însă Shona îi retează imediat avântul când îi citi adresa cu accentul englez al tatălui ei, care acum avea ceva preluat și de la Harold Abrahams, actorul din *Care de foc*.

— Puteți să ne duceți pe High Street din Tooting, în SW 17, lângă stația Broadway Tooting? întrebă ea, în timp ce soțul ei ridica bagajele.

— Uau, nu mă așteptam ca așa un chip să aibă o astfel de voce, spuse taximetristul, înclinându-se respectuos în fața ei. Ești din Londra, draga mea?

Parvez răspunse vesel în locul ei:

— Nu încă, dar sper că vom fi în curând. El râse prietenos, însă taximetristul nu îi împărtăși veselie. Engleza lui Parvez era bună, însă respectul manifestat anterior de taximetrist se risipi precum un nor mic de fum la auzul bine cunoscutului accent de imigrant pakistanez. Se uită urât la Shona, ca și cum aceasta l-ar fi păcălit intenționat. Parvez nu știa ce făcuse de buna dispoziție dispăruse atât de repede, însă nu mai scoase niciun cuvânt până când ajunseră pe străzile murdare și pline de gunoaie din Tooting.

Bhai Hassan era încântat să-l vadă pe vărul lui mai mic și pe fermecătoarea lui soție. Lui însă îi dispăru bucuria când află că erau fugari, că intenționau să rămână în Londra și că nu aveau unde să locuiască în altă parte decât la el. După ce le oferă o ceașcă cu ceai reconfortant de dulce în semn de bun venit, servindu-i și cu *rasgulla* și *burfi*^[4] pe care le luase din magazin, o conduse pe Shona în camera pe care o avea liberă și inventă o scuză pentru a-l lua pe Parvez în „biroul” lui, o masă în partea din spate a bucătăriei din cofetărie.

Aruncându-și pantofii din picioare, Shona putea în sfârșit să se dezbrace de sariul destul de mototolit, care nu prea mai putea fi purtat, și să își pună o pereche de pantaloni și o cămașă lungă de mătase. Uitându-se pe fereastră

prin plasa galbenă și pătată de la geam, se simți șocată gândindu-se unde urmau ei să facă dragoste și să-și înceapă luna de miere. Cu siguranță nu putea face așa ceva în această cameră capitonată din apartamentul lui Bhai Hassan de deasupra cofetăriei. Se întinse pe singurul pat din cameră și și-l imaginează pe Parvez luând-o în brațe într-un apartament din hotelul Hilton din Karachi, în timp ce ea stătea întinsă pe așternuturi din bumbac din Egipt, printre petale de trandafir.

În bucătărie, Bhai Hassan zdrobea prozaic petale de trandafir amestecate cu zahăr pentru a obține o pastă aromată pe care o folosea la siropul pentru o anumită prăjitură.

— La dracu', fiule, spuse el într-o engleză specifică sudului Londrei. Nu poți pur și simplu să vii cu iubita într-o țară străină, să spui că te-ai căsătorit și că vrei să trăiești aici. Practic, ai răpit-o. Familia noastră te va omorî. Iar familia ei probabil că deja a dat-o dispărută la afurisita de poliție. Va trebui să se întoarcă. Sunt al dracului de uimit că ai reușit să o treci de Biroul pentru Imigrări.

— Nu se duce nicăieri, Bhai. Este soția mea, o iubesc și va sta cu mine.

— Oprește-te, îmi faci afurisita-mi de inimă să sângereze, spuse bărbatul, dând o ultimă lovitură nemiloasă rămășițelor de petale de trandafir. Cu ce o vei întreține? Abia dacă vei reuși să ai bani pentru tine în Londra, darămite și pentru o soție. Ea nu pare să fie obișnuită să se întrețină singură.

— Păi m-ai rugat să vin să te ajut cu afacerea. Voi munci pentru tine și voi închiria o casă pentru mine și soția mea. Dacă ai putea măcar să ne lași să stăm aici până când...

— O casă? urlă Bhai Hassan, revoltat la început, apoi amuzat. Chiar crezi că pot să-ți dau așa de mulți bani încât să închiriezi o casă, în timp ce eu stau în afurisitul acesta de apartament de deasupra magazinului?

Parvez simți cum îl cuprindea din nou sentimentul de îngrijorare de care abia scăpase la aeroport. El nu putea să se întoarcă înapoi în Pakistan cu coada între picioare; trebuia să se descurce cumva. Se uită neajutorat la vărul lui pentru câteva clipe, apoi își reveni și spuse hotărât:

— Un apartament, atunci. Ne vom lua un apartament doar pentru noi doi. Eu voi lucra cu tine și o voi lăsa pe Shona să se ocupe de casă și de orice altceva își va dori ea, poate chiar să-și continue studiile. Adăugă cu mândrie: Soția mea este o femeie foarte inteligentă, o fată de facultate, să știi. Tocmai ce și-a dat ultimele examene. Ar fi putut să studieze aici, în Anglia, dar ea a ales Karachi, doar ca să fie lângă mine.

— Deci nu e chiar așa de deșteaptă, zise deodată cofetarul. Pe lângă asta, chiar crezi că o fată de facultate va avea grijă de casa ta? Pun pariu că nici măcar nu știe să gătească. Cunosc genul ei, a avut servitori toată viața și nu poate face nici măcar o cană de ceai fără să-i fiarbă altcineva apa și să-i pună laptele.

Parvez primi această realitate tulburătoare cu un dat din umeri nonșalant; era probabil adevărat că soția lui nu știa să gătească sau să facă ceai. Și ce dacă? Nu se îndrăgostise de ea pentru calitățile ei de femeie casnică. Pe lângă asta, el știa să gătească de când lucrase în restaurantul familiei lui; spera că va putea să o învețe și pe ea.

— Deci putem să stăm la tine? Măcar pentru puțin timp? întrebă el, cu zâmbetul pe buze și afișând ochii convingători de cățeluș de pe urma cărora își căpătase porecla pe care o folosea Shona.

Era rândul lui Bhai Hassan să dea din umeri. Chipeșul lui văr mai mic avea mult farmec, ce-i drept. Ar fi cu siguranță un angajat neprețuit în magazin pe lângă doamnele avute din Tooting, mai ales ținând cont de planurile lui de a-și extinde cofetăria și de a deschide o ceainărie. La dracu' cu restul familiei – în afară de băiatul ăsta, nimeni altcineva nu-i mai scrisese cu alt scop în afară de a-i cere bani.

— Se pare că nu am de ales, spuse el resemnat, turnând amestecul torturat din petale de trandafir într-o tigaie încinsă pentru a se topi, în timp ce aroma dulce se ridica tristă din aburi și plutea prin aer, asemenea unei fantome pribege. Parvez sări dincolo de masă ca să-l ia în brațe pe cofetar, dar acesta îl plesni peste mâini, încercând să își mențină în fața lui autoritatea de văr mai mare.

— Stai! Fii atent, aragazul este încins. Deci, când poți începe munca? Măine?

— Peste trei zile, dacă e în regulă, spuse Parvez pe un ton dulce și cu inocența lipsită de griji a unei persoane pe cale să cheltuie mai mult decât are. Mai întâi, eu și soția mea avem planuri pentru luna de miere.

Shona aproape că adormise, ghemuită pe singurul pat îngust din cameră, indiferentă la traficul zgomotos de pe străzile din Tooting, de lângă bloc, când deodată, ca prin vis, i se păru că vede un nud grecesc în cameră. Clipind iute, ea realizează că Parvez se schimba de haine chiar în fața ei și că în acel moment nu purta decât chiloți. Pieptul lui de culoarea caramelului era

fin și lipsit de păr, iar mușchii de pe spate se mișcau artistic în timp ce trăgea pe el o pereche de pantaloni de toată ziua.

— Hei, somnoroaso, spuse Parvez observând neliniștea ei. Total nestânjenit de felul în care era îmbrăcat, el se așeză lângă ea și o sărută pe frunte. Îmi pare rău că îți fac asta, dar trebuie să-ți împachetezi niște haine pentru câteva nopți. Trebuie să plecăm în curând.

— Unde mergem? Abia am ajuns aici, întrebă Shona buimăcită și, în același timp, tulburată de prezența unui corp atât de frumos aproape de ea.

Soțul ei o sărută din nou.

— Nu spuneai că ți-ai dorit dintotdeauna să stai la Hilton?

Acest Hilton la care se referea Parvez nu era la fel de cochet precum își imaginase Shona despre cel din Karachi, însă camera avea tot felul de obiecte practice. Un ibric cu niște pliculețe mici de ceai, cafea și turtă dulce. O baie foarte albă și lustruită, cu săpun ambalat și cu pliculețe de șampon și gel de duș. Un aparat de călcat pantalonii la care Shona se uită încurcată, neștiind cum să-l folosească. Un televizor care afișa pe ecran mesajul „Bine ați venit, domnule și doamnă Khan”. Acest ultim detaliu o făcu pe Shona să tipe de încântare; era prima dată când vedea scris undeva numele ei de căsătorie, lucru care o făcea să simtă că totul era oficial și real. Acum era femeie măritată, de aproape o zi și jumătate. Gând trase perdelele, ea începu din nou să sară de bucurie.

— Puppy, uită-te ce priveliște avem! Este parcul! Parcul Hyde, tata mi-a povestit despre el. Are un lac cu bărci – putem să mergem să ne plimbăm cu barca, putem?

— Dacă asta îți dorești, spuse Parvez, amuzat. Vrei o ceașcă de ceai?

— Fac eu ceaiul, se oferă Shona. Aveam un ibric ca acesta în bucătăria din campus. Puse apa la fiert și îi declară lui Parvez pe un ton serios: Cel mai important lucru când faci ceai englezesc este să pui laptele mai întâi, pentru a nu se opări. Și să încălzești anterior ibricul. Și să aștepti până iei apa de pe foc înainte de a amesteca și să nu lași ceaiul să fie prea fiert atunci când îl torni. Și să pui o lingură de ceai pentru fiecare persoană și una pentru ibric. Numai că aici avem plicuri de ceai, așa că o să pun direct două.

— Habar nu aveam că e așa de complicat, zise Parvez, încântat că măcar una dintre cruntele prevestiri ale lui Bhai Hassan se dovedise falsă. Se așeză pe pat și își dădu jos pantofii.

— Tata obișnuia să facă ceai din acesta acasă. El nu-i lăsa pe servitori să-l facă pentru că obișnuiau să clocotească ceaiul și să pună lapte expirat din cutie.

Tânărul zâmbi și o trase pe Shona în brațele lui, sărutând-o pe vârful nasului.

— Goldie, pot să fiu sincer cu tine? Nu sunt chiar așa de interesat de ceai în momentul acesta.

— Nici eu, răspunse Shona, simțind același fior pe spate ca atunci când învățase să ridice în aer un zmeu și același șoc electric de când dăduseră mâna pentru prima dată la clubul de tenis din Karachi, după lunga lor despărțire. Puțin cam agitată, ea anticipă că îndelungata perioadă cât fusese o soție încă virgină era pe cale să se termine. În timp ce se întindea pe pernele moi și albe, simți ceva fin și aromat plutind pe corpul ei. Deschise ochii și-l văzu pe Parvez cum împrăștia petale de trandafir roz pe care le salvase din bucătăria lui Bhai Hassan de vizavi de patul lor. Suspină fericită și îl trase pe soțul ei înspre ea.

În acea după-amiază, seară, noapte și dimineață iar, Shona și Parvez urmau să descopere că mai aveau ceva în comun în afară de simțul umorului și de înclinația către porecle. Atracția fizică puternică pe care ei o confundaseră cu dragostea prevestea o intensă compatibilitate sexuală care avea să-i țină împreună pentru următorii douăzeci de ani. Orice dispute, dezamăgiri și frustrări erau date la o parte, rezolvate sau iertate în dormitor, zdrobite de pasiunea dulce-sărată cu care făceau dragoste și topite în primele ore ale dimineții, evaporându-se precum fantele o dată cu căldura lipicioasă emanată de corpurile lor. Aceste corpuri erau de la început, instinctiv, în largul lor când erau alături, mâna lui potrivindu-se cu mâna ei, gura lui cu gura ei, curbura ei cu golul lui. Și pe măsură ce creșcuseră, corpurile lor, atât de armonizate și atât de obișnuite să împartă același pat, aveau să se dizolve unul în celălalt, contururile ei între brațele și picioarele lui, împletindu-se asemenea rădăcinilor unui copac, astfel încât, chiar și în somn, ei erau îmbrățișați.

Prețul relativ al aurului

În timpul celor trei zile petrecute în Londra, cât durase luna lor de miere, Shona și Parvez se comportară precum un cuplu adevărat pentru prima dată de când erau împreună. Se terminase cu întâlnirile amoroase prin parcuri, când se așteptau în orice clipă ca vreun curios să-i dojenească sau ca niște ochi iscoditori să-i dea de gol, se terminase cu întrevederile întâmplătoare la clubul de tenis sau la biblioteca din campus, dar și cu aranjamentele prin niște cunoștințe comune, puse la cale până la cel mai mic detaliu, se terminase cu minciunile în legătură cu locul în care se aflau. Shona se putea bucura în văzul lumii de mariajul lor, amânând momentul când trebuia să sune acasă și să dea socoteală pentru faptele sale. Se țineau de mână în timp ce se plimbau de-a lungul Oxford Street și prin cartierul Soho, sărutându-se mult mai des decât se cuvenea chiar și în boema Londră, unde punkerii cu părul pieptănat pe spate și cu ținte de metal îi priveau cu milă pe acești romantici inocenți, în cămășile lor de mătase lălăi. Se opriră să bea un ceai cu frișcă la una dintre ceainăriile drăguțe din Piccadilly, iar Parvez îi spuse mândru chelneriței machiate strident că erau în luna de miere.

— Dar unde vă sunt verighetele? întrebă ea, după ce îi felicită. Auzind că acestea nu erau un element esențial în ceremonie în Pakistan, ridică din sprâncenele pensate modern și le spuse pe un ton puțin arogant: În această țară, noi purtăm verighete când ne căsătorim. Își flutură mâna prin fața ochilor lui. La fel ca asta, vezi? arătându-le un inel cu un diamant încastrat în el.

Nervos că fusese tratat a doua oară, în numai două zile, drept un țăran ignorant din Pakistan, Parvez o duse imediat pe Shona la unul dintre multele magazine cu bijuterii de pe vechea Old Bond Street.

— Nu voi permite să se creadă că suntem niște țăăranoi din vreun sat uitat de lume, la fel cum nu voi permite să se creadă că nu suntem căsătoriți, spuse furios, vorbind mai degrabă ca pentru el însuși decât pentru Shona.

— Nu are nicio importanță, Puppy, zise tânăra calmă. Nu-mi pasă ce cred alți oameni.

De fapt, Shona era încântată; se întrebase dacă va primi un inel și se uita plină de speranță la vitrina elegantă a magazinului Tiffany. Cu toate acestea, cei doi priveau dezamăgiți prețurile afișate; aurul nu costa nici pe departe la fel de mult acasă, însă Parvez era hotărât ca soția lui să nu poarte niciun alt metal în afară de cel care îi fusese predestinat chiar prin numele său.

Din fericire, Bhai Hassan, care își făcuse o rețea de cunoștințe de când venise în Londra, știa pe cineva care se ocupa cu așa ceva. Parvez reuși să nu-și dea de gol ignoranța și nu-l întrebă pe vărul său cu ce se ocupa acest individ, fiind răsplătit prin faptul că primi adresa lui Dominic, un guru în materie de diamante, care deținea, deasupra unui coafor din Hatten Garden, un magazin de bijuterii destul de dubios, însă foarte profitabil.

— Dominic este un diamant, vreau să zic un individ al dracului de drăguț, îi traduse Bhai Hassan, plin de bunăvoință, lui Parvez. Îți va face două verighete la un preț de nimic, dacă îi duci tu aurul. Parvez își scoase clama de bani la care ținea foarte mult și o privi gânditor. Următoarea zi, el înlocui clama cu un portofel ieftin și, în următoarea săptămână, își surprinse soția cu o pereche de verighete strălucitoare, identice cu cele pe care ea le admirase la Tiffany și, în plus, cu o pereche de cercei delicați, pe care bijutierul îi făcuse din restul de aur.

Shona afișă o bucurie nemărginită numai de dragul lui Parvez, ascunzând nu numai cât de mult o întristase faptul că acest cadou îl făcuse pe soțul ei să renunțe la ceva la care ținea foarte mult, dar și cât de mult o impresionase acest act de mărinimie. Ea avea multe seturi de bijuterii scumpe acasă, în mare parte modele vechi moștenite de la mama sa, însă niciuna dintre acele bijuterii nu-i fusese oferită cu atât de multă dragoste precum acestea. Stând în camera sordidă din apartamentul lui Bhai Hassan, Shona își spuse în sinea ei că putea trăi fără bani, fără însemnele unei vieți privilegiate și fără traiul lipsit de griji cu care fusese obișnuită, atâta timp cât îl avea pe Parvez alături de ea.

Începutul vieții duble a lui Ricky-Rashid

Prima dragoste îl găsi pe Rashid practic la mijlocul vieții. La patruzeci și trei de ani, el se maturizase, corpul se împlinise și devenise mult mai chipeș în comparație cu studentul novice cu pielea albă care fusese în tinerețe. Nu mai era slăbănog, iar costumul cădea acum destul de bine pe el; cele câteva fire cărunte de la tâmpile îl făceau să arate mai degrabă ca o persoană distinsă decât ca un bătrân, iar profilul lui părea mai degrabă osos decât slăbit. În ciuda exteriorului, a formei fizice excelente și a faptului că era chiar un bărbat atrăgător – în fond, avea numai patruzeci și trei de ani – pe dinăuntru el se simțea învins, epuizat și foarte bătrân. Asemenea unei ruine abandonate care își servește pedeapsa impusă de soarele brutal și de jungla uzurpatoare.

Ultimii douăzeci și cinci de ani din viața lui fuseseră un studiu realizat în apatie și dezamăgire. Se însurase cu o copilă drăguță, transformată într-un tiran impunător, care îl tolera în timp ce puneă stăpânire pe casa lui și care se dovedise în mod ciudat infertilă, după ce-i dăruise primul copil. Renunțase la visurile lui academice și profesionale pentru a administra fără succes afacerile familiei sale, până când fratele lui mai mic deveni suficient de matur pentru a prelua și repara stricăciunile. După părerea acestuia daunele provocate de Rashid fuseseră intenționate – sacrificiul lui devenise, astfel, atât neapreciat cât și nerecunoscut. Fusese binecuvântat cu o fiică minunată, care în timpul adolescenței reprezentase singurul lucru bun din viața lui, unica lui rază aurie de soare, de care însă se înstrăinase de când ea fusese greșit sfătuită să se ducă la universitatea din Karachi și nu la cea din Anglia. El ignorase, din încredere față de fiica sa, zvonurile legate de comportamentul ei în Karachi față de un anumit băiat pakistanez, dându-i crezare când ea se întorcea acasă în vacanță și îl asigura că nu avea niciun motiv să plece urechea la bârfe. Astfel, el fusese răsplătit pentru încrederea pe care i-o arătase prin căsătoria ei cu același băiat, oficiată în ascuns chiar în ziua în care susținuse ultimul examen la facultate.

Singurul lucru față de care Rashid reușise să fie consecvent fusese munca lui. După aproape doisprezece ani la aceeași companie multinațională la care se angajase în tinerețe, în urma multor fuzionări și achiziții, se trezi că este unul dintre seniorii din cadrul departamentului de finanțe și că trebuie să călătorească destul de mult prin Asia și Orientul Mijlociu. Petrecea foarte puțin timp acasă, însă acum casa lui nu prea mai avea nicio valoare pentru

el – Hennei nu-i păsa dacă el era acolo sau nu. Ea nici măcar nu avea nevoie ca el să o însoțească la petrecerile la care mergea sau să fie gazda seratelor pe care le organiza, întrucât Aziz, încă necăsătorit, era mai mult decât fericit să îi fie alături. În absența lui Rashid, devenise clar că ea preferă compania acestuia mai mult decât pe cea a soțului ei. Rashid bănuia că atunci când era acasă, prezența lui era un factor de iritare pentru Henna – ea pur și simplu îl tolera, întrucât simpla lui existență făcea posibilă viața ei atât de plăcută în calitate de doamna Karim. În același fel în care ea se simțea împovărată de prezența lui, la fel se simțea și Rashid. Făcuse un pact cu Henna când ea avea treisprezece ani; acceptând să se însoare cu ea, Rashid devenise atât tutorele, cât și soțul ei. Nu putea divorța acum, era mult prea târziu și, pe lângă asta, unde s-ar duce Henna? Sincer vorbind, o bănuia că, dacă ar fi abordat vreodată subiectul, tot el ar fi fost cel obligat să se mute, în niciun caz ea, atât de mult pusese stăpânire pe proprietate, pe familia lui și pe toți servitorii din casă. Aceștia erau credincioși în primul rând ei, apoi lui Aziz, Rashid fiind ultimul pe listă; faptul că era mai tot timpul plecat nu îl ajuta să le câștige loialitatea. Și bineînțeles, Shona nu mai locuia acolo. Nu se păstrase niciun lucru de-al ei, în afară de câteva jucării vechi din copilărie, precum bătrânul urs de pluș fără ochi pe care fata nu-l îndrăgise niciodată. Rugase servitorii să-i împacheteze lucrurile și să i le trimită la Londra, acolo unde ea și Parvez se mutaseră după căsătoria lor în secret. Pusese stăpânire pe stilul de viață din Anglia pe care Rashid dorise să i-l ofere. El nu-și mai văzuse fiica de multe luni – bănuia că nu o interesa nimic altceva în afară de soț și de familia lui pakistaneză și că pe propriii părinți îi dăduse uitării, fiind mult prea departe pentru a mai conta.

Rashid rămase surprins când descoperi că fusese propus pentru un nou post la muncă. Semăna cu ceea ce făcea până acum și implica la fel de multe călătorii în interes de serviciu; singura diferență era că urma să își desfășoare activitatea în Marea Britanie, în centrul regional al companiei din sud-estul Angliei. După toți acești ani, în sfârșit Anglia! Locul unde visase să trăiască, să muncească, să își crească și să își educe copiii. Însă din nou, era mult prea târziu. Și probabil că nu va obține această slujbă; va trebui să se ducă în Marea Britanie la interviu. Îi pomeni Hennei despre acest lucru într-o seară când ajunsese acasă în Dhaka, chiar înainte ca ea să dispară pentru tot restul nopții.

— Stai puțin, vine cineva... nu, nu-ți face griji, este doar Rashid, o auzi el pe Henna spunându-i uneia dintre prietenele ei la telefon, în timp ce intra

în casă. Terminându-și conversația fără să se grăbească deloc, ea îl salută vizibil deranjată, în timp ce încerca să își pună cerceii în fața oglinzii, pe holul lung și întunecat.

— Sunteți doar tu și Ammie acasă în seara asta. Aziz mănâncă la club, iar eu iau cina la Farida, este seara noastră de teatru. Jucându-se cu încuietoarea de la cercei, adăugă, mai mult pentru ea: Cred că Cook ar putea să-ți facă niște Koftas sau curry, ceva acolo.

— Aș putea oare să mă duc la Aziz, la club? sugeră Rashid plin de speranță. Încă o cină servită în compania jalnicei lui mame nu-i suna prea tentant. Aceasta își exprimase în trecut supărarea cauzată de absența lui permanentă de acasă; acum ea părea să nu-i mai suporte prezența. La fel ca toți ceilalți, îl plăcea mult mai puțin pe Rashid, în comparație cu Henna sau Aziz.

— Dacă vrei la club, va trebui să iei o ricșă până acolo și să le conducă Aziz înapoi acasă – am nevoie de șofer pentru a ajunge la Farida.

Rashid oftă. Să meargă cu ricșa în noaptea fierbinte și lipicioasă era ultimul lucru de care avea chef, după o zi întreagă de contabilitate.

— Henna, înainte să pleci, trebuie să-ți spun ceva.

— Da, bine, dar repede, zise Henna, exprimându-și destul de clar starea de iritare. Cu cerceii la locul lor, ea se dădea acum cu un ruj de culoarea prunei care se asorta cu sariul și cu sandalele sale.

— S-a ivit un nou post la muncă. Este o poziție de conducere plătită mai bine, dar care implică multe călătorii în Europa și relocarea în Marea Britanie. M-au chemat la interviu, însă trebuie să merg în Anglia pentru asta. Ezită înainte de a admite curajos: Le-am spus că mă voi gândi la propunerea lor.

— Păi, la ce să te gândești? replică ea nerăbdătoare. Soțul ei era uneori atât de încet. Îți vor deconta biletele de avion, nu? Și probabil și cazarea? Deci ar trebui să te duci la interviu și să o vizitezi pe Shona și pe pakistanezul ei. Du-le niște cadouri, ca să creadă că nu mai suntem supărați. Spune-i să mai vină și pe acasă din când în când – oamenii au început să vorbească pe aici. Și poți să-mi cumperi și mie un impermeabil de la Burberry – Farida are unul și mereu se dă mare cu el.

— Dar dacă obțin postul? întrebă Rashid, neștiind sigur dacă Henna îl ascultase.

— Ai putea să ai noroc, dar nu-ți face prea mari speranțe, răspunse ea pe un ton care se dorea a fi blând. Cholo! urlă apoi către șoferul care o aștepta.

Chiar trebuie să plec acum.

Rashid o conduse afară și, cu aceeași politețe înăscută, îi deschise ușa în timp ce ea se urcă pe locul din spate al unui elegant Rover de invidiat, dotat cu aer condiționat, pe care el i-l cedase recent.

— Dar ce zici de călătorii și de faptul că ar trebui să mă mut în Marea Britanie?

— Rashid, oricum călătorești trei zile pe săptămână deja. Nimeni nu va băga de seamă dacă vei călători un pic mai mult, spuse Henna cu o cruzime inconștientă, închizând ușa pentru a evidenția încheierea conversației.

Rashid privi mașina care se îndepărta în viteză. Mersese mult mai bine decât se așteptase – Henna practic îl încurajase să accepte postul. Îndreptându-și privirea înspre verandă, o văzu pe mama lui privindu-l cu ochi triști și plini de acuzații nerostite. Astfel, se hotărî ca dintre două rele să-l aleagă pe cel mai mic, și anume să înfrunte noaptea fierbinte.

— Hei, Ammie, mă duc să mă întâlnesc cu Aziz la club, strigă către ea, abia ascunzându-și lașitatea și ieșind pe poartă repede, înainte ca ea să obiecteze; apoi își chemă o ricșă și lăsa ca praful umed de pe stradă să-i pătrundă în pliurile costumului său de bună calitate.

Rashid purta același costum în timp ce stătea în sala de așteptare pentru clasa business de pe aeroportul Charles de Gaulle din Paris. Spre marele lui dezavantaj, compania îi rezervase un zbor către Paris, aceasta fiind cea mai ieftină variantă posibilă, care-l obliga să schimbe avionul pentru Londra, ceea ce însemna o escală de patru ore. Făcuse un duș, citise ziarele și băuse atât de mult suc picant de roșii încât i se făcuse greață, și tot mai avea de așteptat două ore. Se așeză lângă un televizor pentru a urmări știrile, sperând ca timpul să treacă mai repede. Era foarte tentat să se îmbete, însă nu-și dorea ca prima lui vizită în Anglia după atât de mulți ani să fie umbrită de alcool – voia să se întoarcă la căminul lui spiritual cu demnitate. Da, cu demnitate. Numai gândindu-se la asta, el își îndreptă spatele și își întări profilul cu distincție. Astfel îl văzu Veetie Trueman pentru prima dată: folosindu-și servieta pe post de scut împotriva maselor de oameni și arătând asemenea unui politician din vremea romanilor.

Veetie era perfect conștientă de faptul că, spre deosebire de domnul elegant care stătea în fotoliu, ea arăta ca un intrus murdar în sala de așteptare pentru clasa business, cu costumul ei gri, mototolit la spate pentru că stătuse țeapănă într-unul din taxiurile lipsite de aer condiționat din Paris

și cu gulerul de la cămașa ei albă îndoit. Era clar că nu se simțea deloc în largul ei în preajma personalului îngâmfat de la aeroport, cărora le înmâna timidă biletul de îmbarcare, ca și cum s-ar fi așteptat ca aceștia să nu o lase să intre. Se lupta cu două valize grele și cu o servietă, nefiind pregătită să se descurce cu o așa încărcătură, și asta pe lângă propria ei geantă. Rashid abia o observă, ridicându-și privirea pentru scurt timp la auzul zgomotului provocat de intrarea ei năvalnică.

— Nu aveți voie cu atât de multe bagaje de mână, spuse unul dintre responsabilii cu îmbarcarea, pe un ton plin de superioritate.

— Știu, răspunse Veetie obosită, de parcă mai fusese nevoită să ofere această explicație și înainte. Nu sunt toate ale mele. Sunt ale colegilor mei – au plecat împreună cu clientul nostru să servească o băutură și m-au rugat să am grijă de bagajele lor. Vor veni și ei mai târziu.

Angajatul aeroportului îi dădu înapoi lui Veetie biletul de îmbarcare, spunându-i disprețuitor:

— Puteți lăsa bagajele care sunt în plus acolo, indicând din cap niște rafturi fixate în perete, însă nu ne asumăm răspunderea pentru pierderea lor.

Veetie încercă să tragă valizele până la rafturi, însă una dintre acestea căzu și femeia se împiedică de ea stângaci. Rashid, cu rafinamentul lui specific, se ridică politicos:

— Lăsați-mă să vă ajut cu astea. Ridică ambele valize cu ușurință și le puse pe raft. Să pun și geanta asta? se oferă el, arătând înspre servietă.

— Nu, mai bine o țin lângă mine. Mulțumesc mult de tot, spuse Veetie plină de recunoștință, nefiind obișnuită cu astfel de gesturi politicoase, mai ales venind din partea unui bărbat atât de chipeș și de distins.

Se prăbuși pe un scaun lângă el, prefăcându-se că se uită la televizor, când ea de fapt îl privea pe furiș, admirându-i nasul aristocratic și pielea de o culoare exotică. Poate că era din Spania sau din America de Sud – însă engleza lui era perfectă și lipsită de vreun accent străin, asta numai dacă felul în care pronunța cuvintele putea fi considerat accent. Poate că era din India? Deși atât de echilibrat și de desăvârșit în comportament, nu era cu mult mai în vârstă decât ea – să fi avut în jur de patruzeci și cinci de ani sau poate chiar mai puțin. Observă de asemenea că el nu purta verighetă.

Rashid avea să spună mai târziu că destinul fusese cel care îi scosese dragostea în cale – destinul (și nu economia cauzată de bugetele mici de călătorie ale companiei) fusese cel care îl forțase să facă escală și să schimbe avionul atât de aproape de destinație, lucru pe care nu și-l putea

explica, destinul (și nu grosolănia colegilor ei) fusese cel care o pusese pe domnișoara Trueman să care atât de multe bagaje și să intre în sala de așteptare pentru clasa business cu mult înainte de momentul îmbarcării și tot destinul (și nu poziția televizorului) fusese cel care îl făcuse pe Rashid să se așeze destul de aproape pentru a o auzi pe Veetie cum se văicărea și pentru a o ajuta.

De fapt, punând cap la cap această poveste romantică, Rashid avea să uite că, în ciuda tuturor acestor intervenții din partea destinului, după ce o ajutase pe Veetie cu bagajele ei, el nu fusese suficient de interesat de zâmbetul timid afișat pe fața ei îmbujorată sau de silueta ei deloc avantajată de un costum de toată ziua șifonat, pentru a o privi din nou, după ce ea dădu din cap politicos când se așeză lângă el. În ciuda tuturor bunelor intenții din partea destinului, ajutate de restricțiile de buget impuse de propria lui companie, precum și de regretabilul șovinism la adresa domnișoarei Trueman, Rashid ar fi stat față în față cu viitoarea dragoste a vieții lui, dar ar fi ignorat-o. El și-ar fi îndreptat din nou atenția către ziarul de culoarea piersicii, cufundându-se în siguranța oferită de acesta și apoi s-ar fi îmbarcat în avion. Din fericire pentru el, domnișoara Trueman nu mai credea în destin și făcu ea primul pas.

Veetie avea aproape patruzeci de ani și devenise recent genul de femeie răspunzătoare pentru propria sa soartă. Își petrecuse aproape toată viața acceptând deciziile pe care alți oameni le luau pentru ea, mai întâi impuse de părinții ei din Home Counties, apoi de către iubitul ei autoritar, pe care îl înlocui, când el o părăsise, cu un exemplar identic, pe care îl alesese fără să dea dovadă de prea multă înțelepciune. Se aflase în dispută continuă cu părinții ei în legătură cu plecarea la universitate, ei insistând în favoarea colegiului de secretare Lucy Clayton, care i-ar fi oferit o calificare excelentă, un venit fix și o pregătire de neprețuit pentru viitoarea ei carieră de soție. Așa că Veetie își petrecu anii tinereții lucrând ca secretară în City. Apoi, până la treizeci și patru de ani, ea munci ca administrator, însă în tot acest timp, de fapt, își dedică întreaga energie pentru a fi o bună gospodină față de cei doi parteneri succesivi, care însă nu apreciară devotamentul ei suficient demult pentru a o lua de soție. De-abia când împlini treizeci și cinci de ani, înțelese că Pete, iubitul ei în ultimii cinci ani, nu avea nici cea mai mică intenție să o ia de soție sau măcar să-i rămână credincios. Tot atunci înțelese că deciziile pe care alți oameni le luaseră pentru ea nu fuseseră de prea mare ajutor și că nu avea să i se întâmple nimic bun în

viață decât dacă făcea ceva în legătură cu asta. Așa că îl părăsi pe Pete și se înscrise la Universitatea Deschisă Studierii Afacerilor și Limbii Franceze; o dată ce reuși să își ia diploma, ea se luptă ca și la serviciu să-i fie apreciată calificarea. Fusesse o adevărată victorie pentru ea faptul că o luaseră în această călătorie de afaceri la Paris, deși colegii ei cu funcții superioare o consideraseră tot timpul hamalul lor. Ziua se terminase cu marea înjosire de la barul aeroportului, când aceștia hotărâseră că bagajul lor de mână era prea voluminos pentru a-l ține lângă ei, așa că o expediaseră pe Veetie cu valizele la sala de așteptare pentru clasa business, ciocnind paharele de whisky în timp ce ea ieșea stânjenită și supraîncărcată din peisaj.

Deși Veetie era prea dezamăgită de viața ei amoroasă pentru a-și mai da întâlniri, era departe de a fi femeia de carieră motivată, imagine pe care o întruchipa în fața departamentului de personal, în timpul evaluărilor bianuale. Rămăsese în secret o romantică incurabilă, crezând cu disperare în dragoste la prima vedere. În cei trei ani cât trecuseră de când îl părăsise pe Pete, ea nu încetase să îl caute pe cavalerul ei pe un cal alb, sperând că asta era de ajuns pentru a-l găsi. Dacă ar fi trebuit să-și exprime impresia pe care i-o lăsase Rashid în trei cuvinte, ar fi spus: distins, bun la suflet, galant. Tot ceea ce-și dorea ea. Îl privi, sperând că el o va observa și că vor începe astfel o conversație. Însă Rashid nu era obișnuit să fie în centrul atenției, cu atât mai puțin să fie în centrul atenției unei femei, așa că nu remarcă nimic din toate acestea. Ca atare, Veetie trase adânc aer în piept și, aplecându-se înspre el, îl întrebă:

— Mă lași să-ți fac cinste cu o băutură? Măcar atât pot face pentru tine, pentru că m-ai ajutat, vreau să spun.

Intenționase să-i întindă mâna și să se prezinte, însă Rashid își ridică privirea și păru șocat.

„O, Doamne, se gândi ea, văzând sucii de roșii de lângă el, poate că e genul de om care nu bea, poate că l-am jignit foarte tare cu oferta mea. Sau poate că el consideră că nu e decent din partea unei femei să ofere ceva de băut unui bărbat necunoscut din aeroport.”

După câteva clipe care pentru Veetie părură o eternitate, Rashid răspunse:

— Este foarte amabil din partea ta, însă băuturile din sala de așteptare sunt gratis, să știi. Nu trebuie să le cumperi.

Veetie simți cum obrații îi luau foc.

— Nu știam, se scuza ea, înainte să recunoască: Nu zbor prea des la clasa business. De fapt, n-am zburat niciodată la clasa business. E prima dată

pentru mine.

Rashid era încântat de sinceritatea lui Veetie, de onestitatea ei atât de plăcută. O privi mai atent, observându-i astfel zâmbetul timid și tenul cu nuanțe de alb și roz, care acum era îmbujorat. Părea destul de tânără, datorită părului blond care îi ieșea neglijent din ceea ce fusese la începutul zilei un coc frumos aranjat. Amintindu-și de comentariul ei de la recepție, el se întrebă cine erau colegii ei nesuferiți, care lăsaseră acest trandafir englezesc atât de fragil să le care bagajele și care o excluseseră de la masa lor.

— Însă îți mulțumesc foarte mult pentru că te-ai oferit, domnișoară...?

Când auzi cererea lui politicoasă de a-i afla numele, Veetie, care spunea că nu mai crede în destin, făcu o alegere care urma să îi afecteze întreaga viață. Poate că undeva în interiorul ei, ea știa că acest moment era începutul vieții ei ca om matur și că vechea ei poreclă din copilărie, alături de toate neîmplinirile pe care i le adusese, nu mai era demnă de ea. Oricare ar fi fost motivul, se rupse în acel moment de trecutul ei și, în loc să se prezinte drept Veetie, alege să-și spună numele adevărat, cel pe care îl primise la botez:

— Verity, domnișoara Verity Trueman.

Auzindu-i numele, Rashid tresări imediat, ca și cum cineva l-ar fi trezit brusc din somn. Cu ochii larg deschiși, de parcă i ar fi ridicat un vâl de pe ei, o privi drept în ochi pe Verity, iar drumul care îi apărea în față deveni deodată foarte clar. Privind-o, văzu altceva dincolo de fragilitatea ei, dincolo de zâmbetul ei timid și de tenul delicat – era ca și cum își zări pentru o clipă viitorul și destinul. El o văzu pe femeia de care, în sfârșit, se putea îndrăgosti.

— Ricky, spuse, cu ceva efort. Numele meu este Ricky, Ricky Karim, la dispoziția ta.

Faptul că putu să își folosească numele real îl încântă peste măsură, căci afirma, în sfârșit, legată de cine era el cu adevărat și cine putea să fie din nou. Întinse mâna către Verity și ea o apucă, conștientă de faptul că tocmai se întâmplase ceva magic între ei doi, însă neștiind ce cauzase acest lucru.

— Domnișoară Trueman, sau Verity, dacă pot să-ți spun așa... Ai vrea să mergem să mâncăm ceva? Mai avem câteva ore până decolează avionul. Te pot ajuta și cu bagajele tale.

— Mi-ar face plăcere, spuse Verity cu respirația tăiată, simțindu-se precum Cenușăreasa. Ieși din sala de așteptare alături de Ricky, așa cum era, purtând o pereche de pantofi ieftini, o geantă de bună calitate, însă mult

prea îndesată, dar parcă plutind, ca și cum ar fi fost în sfârșit salvată. Le zâmbi până și responsabililor cu îmbarcările pentru clasa business, care o priviră fără să-și ascundă dezgustul, aproape gata să pufnească și să afirme:

— Ei, chiar așa!

Ricky-Rashid nutrea în mod inconștient credința dickensiană potrivit căreia numele unei persoane oglindea sufletul acesteia; niciun bărbat pe care-l chema Uriah Heep nu putea deveni un erou romantic, la fel cum niciun băiat Twist nu se putea aștepta la o viață lipsită de dificultăți. Și în cartea lui Ricky-Rashid, ceea ce purta nume de trandafir cu siguranță nu ar fi mirosit la fel de dulce dacă ar fi avut un nume mai puțin parfumat. Tocmai de aceea el mai tot timpul tânjise să scape de „Rashid”, numele lui de indian, care îl lega de datoria pe care o avea, și să devină din nou „Ricky”. Ricky, un om de cultură și educație aleasă, Ricky Inimă de Leu, cel Atotputernic, pe care îl așteptau oportunități formidabile în viață. Însă el se rezumase pentru mulți ani la a fi doar Rashid, cel plictisitor și limitat, „cel care urmase drumul drept și îngust”, după cum îi spunea și numele – un contabil oarecare din India, cu o soție grasuță și o viață de pieton. Din experiența lui Ricky-Rashid, numele aveau o anumită semnificație: în fond, copila cu care se însurase, Henna, fusese exact așa cum sugera și numele, o floare frumoasă, aparent parfumată în tinerețe, însă a cărei atingere îl marcase pe viață. Își botezase fiica Shona Kiran, pentru a fi rază aurie, de soare, iar ea strălucise pentru el ascultătoare cât timp fusese mică, dând viață singurelor perioade pline de lumină din viața lui întunecată și împietrită.

Ricky-Rashid realizează că viața lui alături de aceste două femei fusese caracterizată de nevoia lor de a-l minți – într-un mod liniștitor de către Shona, brutal de către Henna, însă mereu fusese minciună și nimic altceva. Minciunile îl încolțiseră și-l prinseseră în pânze încâlcite, pe care el nu le putea dezlega. Ceea ce-și dorise dintotdeauna fusese o viață cinstită, iar Verity Trueman reprezenta tot ce era mai decent și mai sincer pe pământ. Avea impresia că o cunoștea perfect numai aflându-i numele. Ricky-Rashid știa în acel moment că destinul se hotărâse să fie bun cu el. El se văzu trăind o cu totul altă viață, alături de o femeie total diferită – o viață frumoasă, plină de sinceritate și de franchețe. Era gata să împartă totul cu Verity și să-i răspundă la orice întrebare. Dar, bineînțeles, ea nu îl întreba niciodată despre cealaltă soție a lui sau despre fiica lui, pentru că ea urma să nu afle niciodată de ele.

Viața dublă a lui Ricky-Rashid începu chiar în acea zi, o viață separată de cea pe care o trăise până atunci printr-un nume. În Anglia, el era Ricky, soțul lui Verity, o lumină călăuzitoare în comunitatea locală și un membru înfocat al cluburilor de tenis și de crichet, un domn erudit și entuziast, desfășurând o muncă încununată de succese, care își trăia viața din plin, își tolera rudele înțepate cu zâmbetul pe buze și care era exasperant de fericit alături de nevasta lui. În Bangladesh, el era doar Rashid, soțul Hennei, veșnic absent de acasă, un amărât căruia nu-i ducea nimeni dorul cât timp era plecat cu afaceri. Ricky obișnuia să creadă că timpul cât fusese Rashid, cei douăzeci și cinci de ani cât fusese însurat cu Henna, fusese de fapt o iluzie, ani de școlarizare și de pregătire, un purgatoriu luminat doar de nașterea fiicei lui. În tot acest timp, el de fapt așteptase ca adevărata lui viață să înceapă. O așteptase pe Verity la fel de mult cât ea îl așteptase pe el și, într-un final, se găsiseră.

Revenirea triumfătoare a lui Ricky Cuceritorul

Următoarea zi după ce Ricky o întâlnise pe Verity Trueman și o invitasese la cină la una dintre multele braserii mediocre pe care aeroportul din Paris le oferea, el se duse la interviu și îl susținu cu un uimitor talent urban, despre care nu știa că încă îl mai poseda. Era din nou Ricky Cuceritorul, căpitanul echipei de crichet din facultate și liderul domnilor cu flăcări în vine și cu sclipiri de oțel în ochi. Ricky realizează cât de mare era miza – obținerea postului însemna un viitor în Anglia alături de propriul lui trandafir englezesc, dacă și ea îl dorea.

Directorul general al Finanțelor era impresionat și, deși nu îi oferise pe loc postul, îi explică clar lui Ricky că îl considera un concurent demn de luat în calcul. Îl întreabă, neoficial, dacă mutarea lui ar putea crea probleme, sugerându-i astfel că ar fi bine să discute cu familia lui și că poate va avea nevoie de timp pentru a pune la punct detaliile plecării în Anglia.

— Mă pot muta aici oricât de repede aveți nevoie de mine, spuse Ricky fără niciun fel de ezitare. Fiica mea deja locuiește în Anglia, ar fi încântată dacă aș veni și eu aici.

— Și soția ta? întreabă directorul general al Finanțelor, un pic cam indiscret.

— Eu și soția mea suntem separați, afirmă Ricky ferm. Nu mai am nimic care să mă rețină în Bangladesh.

Satisfăcut, directorul general al Finanțelor îi sugerează lui Ricky să se întâlnească cu echipa din care urma să facă parte, în cazul în care va obține postul. După o săptămână, Ricky primi un telefon la biroul din Dhaka; postul era al lui.

Următorul lucru pe care Ricky Cuceritorul își propusese să îl îndeplinească chiar în aceeași zi era să își curteze trandafirul din Anglia, deși nu se gândise la Verity deloc ca la un trandafir; trandafirii erau țișători, încrezuți, se ofileau repede și căpătau un aspect urât. Ademenitori ca și sirenele, te purtau cu mireasma lor într-un pat plin cu spini. Nu, Verity semăna mai mult cu o violetă; palidă și timidă, la fel de delicată precum o fantezie. Trebuia să calci în preajma violetelor la fel de atent ca și atunci când pășeai pe poteca îngustă a speranțelor personale – Ricky știa din propria sa experiență că un moment de neatenție îi putea distruge visurile, pentru totdeauna.

Ricky deja începuse să își lase vechea viață în urmă și să o înlocuiască cu cea nouă, scurtând întâlnirile de după-amiază cu fiica lui pribeagă pentru a putea să o invite pe Verity la cină. Își stabilise să se întâlnească cu Shona după interviu, la acel magazin-ceainărie din Tooting, unde Parvez era încă angajat. Nu-și mai văzuse fiica de luni întregi, de când se măritase în secret, însă, în timp ce serveau ceaiul (pe care Shona îl ceruse pregătit exact așa cum știa că îi plăcea tatălui ei), în loc să deplângă proasta alegere de a se căsători cu un pakistanez sărac sau în loc să bea ceai alături de ea și să savureze strălucirea și căldura fiicei lui, ori să-i transmită toate instrucțiunile din partea Hennei, el se trezi uitându-se la ceas încontinuu. Era aproape ora cinci. Peste o oră, Verity pleca de la birou, iar el nu o căutase încă să stabilească unde să se întâlnească. Intenționase să o sune mai devreme, însă interviul durase mult mai mult decât se așteptase, iar directorul îl convinsese să facă cunoștință cu noii lui colegi.

— S-a întâmplat ceva, tată? întrebă Shona, tulburată de faptul că în ultima oră tatăl ei nu dăduse nici cel mai mic semn cum că voia să o certe sau să comenteze asupra felului în care ea își trădase părinții, purtându-se de parcă totul fusese deja dat uitării. O îmbrățișase neobișnuit de prietenos când sosise, o felicitase pentru rezultatele finale obținute la examene (un punctaj respectabil), îi povestise entuziasmat despre interviul lui și uitase complet să o întrebe despre căsătorie sau despre soț, ori măcar să comenteze absența enervantă a lui Parvez. Tatăl ei părea preocupat de cu totul altceva. Poate că toate acestea erau prea greu de suportat, prea se petrecuseră pe neașteptate și după o călătorie atât de lungă: noua ei viață în Anglia, asociată cu un trai izbitor de sărăcăcios, vizibil trădat de cartierul destul de dubios în care locuiau, precum și de familiaritatea tulburătoare a magazinului de ceai din Tooting unde soțul ei lucra. Și asta în ciuda hainelor ei englezești bine apretate, cu pernițe moderne la umeri și a verigheții de aur. Poate că la venire, el intenționase să o certe, însă acum îi era prea milă de ea pentru a o muștra: „Ți-am spus eu”. Din acest motiv, oare, se ascundea el în spatele comportamentului ciudat care nu îl reprezenta deloc? Shona își dorea să se fi întâlnit cu tatăl ei în oraș, poate la Ritz, însă știa că nu și-ar fi putut permite să plătească nota. Pe furiș, ea aruncă o privire ceasului de perete din spatele tejghelei; se gândi că Parvez ar face bine să se întoarcă de la acel hypermarket blestemat – faptul că întârzia cu siguranță nu avea să-l impresioneze pe socrul lui. Tatăl ei se juca nervos cu cureaua de la ceas, fără să-și dea seama, și nu părea să audă nimic

din ceea ce spunea Shona. Spera că el se va relaxa în timpul cinei, că îi va muștra pe ea și pe Parvez și că vor încheia pentru totdeauna acest capitol. Shona sorbi din ceai și își dresă vocea cu zgomot pentru a-i atrage atenția.

— Cu siguranță rămâi la cină, nu-i așa, tată? Trebuie să-l cunoști pe Parvez. Poți vedea și apartamentul astfel, este chiar după colț, l-am decorat singuri. Ea era bucuroasă că măcar reușiseră, înainte de a veni tatăl ei în vizită, să se mute din camera pe care le-o oferise Bhai Hassan.

Ricky, care se gândea la ce restaurant să o ducă pe Verity, privi drept în ochii larg deschiși ai fiicei lui și o minți cu o ușurință atât de nemiloasă, încât până și el rămase surprins:

— Shona, mă gândeam că ar trebui să plec. Am avion dimineată devreme și încă nu mi-am revenit după călătoria de ieri. Iar interviul m-a epuizat. Îmi pare rău, știu că a trecut mult timp de când nu ne-am văzut.

Shona dădu din cap. Acesta era tatăl ei, obosit, nerăbdător și plin de scuze. Probabil că nu voia să știe unde locuia, s-ar întrista să o vadă pe fata lui locuind într-o garsonieră în acest cartier sordid din Londra, indiferent cât de mulțumită și de independentă afirma ea că se simte:

— Presupun că o să te văd mai des prin Londra, dacă obții postul acesta. Mama spunea că vei face naveta tot timpul. Poți să vizitezi apartamentul data viitoare. Lui Parvez însă îi va părea rău că nu te-a cunoscut.

În timp ce Ricky se ridică să plece, încă uitându-se la ceas și abia aruncându-i o privire de rămas-bun fiicei lui, Shona interpretează încă o dată aceste gesturi ale tatălui său ca pe un semn de regret. Alergă după el și îl îmbrățișă cu putere în dreptul ușii, protestând furioasă:

— Sunt foarte fericită, tată. Te rog să nu crezi altceva! Parvez are grijă de mine și asta-i tot ce-mi doresc. N-aș putea să fiu mai fericită!

Surprins de felul în care insistă și întrebându-se ce o determinase pe fiica lui să fie atât de vehementă, el spuse:

— Te cred, Shona. Chiar cred că ești fericită.

Îi era mai ușor să gândească că fiica lui era fericită și că nu mai avea nevoie de el, la fel cum îi era mai ușor să se elibereze din îmbrățișarea ei și să găsească o cabină telefonică într-o zonă sigură, știind că, la capătul celălalt al Londrei, Verity stătea în biroul ei și aștepta nerăbdătoare ca el să o sune.

Într-un final, Ricky se hotărî să o ducă pe Verity la cină la restaurantul Rules din Strand, însă, văzând că nu se simțea în largul ei, își dori să fi ales

un loc mai puțin pretențios. Însă o dată ce se așezară într-un separeu intim, iar ea își dădu jos sacoul de un albastru marin, rămânând astfel într-o rochie elegantă, porțiile generoase de mâncare și vinul bun o ajutară să se relaxeze. Verity descoperi că Ricky era un bun ascultător, părând să savureze orice cuvânt rostit de ea și își deschise sufletul asemenea unei flori, spunându-i totul despre trecut, despre Pete și despre cel de dinaintea lui, care-i semănase izbitor demult.

— Nu-mi doresc decât să nu fi fost atât de naivă și de proastă. Am aproape treizeci și opt de ani și mi-am pierdut mare parte din viață alături de oameni care nu mă meritau. Îl privi pe Ricky, care dădu din cap în semn de înțelegere și își ceru scuze: Doamne, uită-te la mine! Nu trebuia să mă lași să trângesc atât de mult. Tu nu ai apucat să-mi spui nimic despre tine.

— Nu sunt prea multe de spus, răspunse Ricky cinstit, umplându-i paharul politicos. Am avut o căsătorie aranjată când eram foarte tânăr, care însă nu a mers. Și am fost singur foarte mult timp. Cred că prea mult timp. Am patruzeci și trei de ani și mă simt ca și cum mi-am pierdut aproape toată viața fără să fiu lângă cineva căruia să-i pese sau la care aș fi putut să țin. Ricky zâmbi trist. Bănuiesc că avem ceva în comun.

Ochii lui Verity de un albastru-deschis se măriră și, din instinct, ea întinse mâna peste masă înspre Ricky. El o luă cu blândețe, ca și cum era un cadou fragil pe care îl primise și apoi o puse la loc pe masă, sub palma lui caldă.

— Vrei cafea, Verity? întrebă Ricky, văzându-l pe chelnerul care îi servise apropiindu-se și anticipând întrebarea înainte ca modul de adresare arogant al acestuia să-i intimideze din nou partenera.

— Nu, mulțumesc, răspunse ea, zâmbind nervos către chelner, retrăgându-și discret mâna pentru a se șterge la gură cu șervețelul. Ricky dădu din cap și ceru nota de plată, încercând să-și ascundă dezamăgirea provocată de faptul că Verity nu voia să prelungească seara. După ce chelnerul plecă, ea, vrând să arate încă o dată că devenise genul de femeie care lua singură decizii, îl întrebă pe Ricky cu o voce tremurândă, pe care nici măcar un gin tonic și jumătate de sticlă de vin nu o puteau ascunde, dacă voia să bea cafeaua la ea acasă.

— Știu că ai avion mâine-dimineață devreme, așa că nu-i nicio problemă dacă refuzi. Mă gândeam doar că s-ar putea să nu ne mai vedem mult timp... asta bineînțeles, în cazul în care vrei să mă mai vezi. Îmi dau seama că va fi dificil... cu distanța, vreau să spun.

Ricky fu încă o dată cucerit de sinceritatea ei și de felul în care își asuma riscuri, așteptând ca el să dea verdictul, în timp ce ochii ei parcă spuneau de câte ori fusese dezamăgită în trecut. Pentru Ricky, Verity era ca o oglindă.

— Nimic n-ar fi mai plăcut decât să beau o cafea la tine acasă, spuse el simplu. Atât de greu o găsisese pe femeia iubită încât sub nicio formă nu avea de gând să o lase să scape.

Luară un taxi până la apartamentul ei mic din Clapham, foarte bine îngrijit, mai puțin camera de musafiri dezordonată, lucru care îi aminti lui Ricky de propriul birou neîngrijit de acasă și care îl făcu să se simtă imediat în largul său. El aruncă o privire prin apartament, uitându-se la cărțile ei – romane de dragoste și Jane Austen – și la diploma agățată cu atâta mândrie pe perete. Apoi văzu pozele cu părinții ei severi, mari iubitori de cai și cu Verity pe calul ei, Brontë, pe care îl creștea acasă. Băură cafea și vorbiră până se făcu dimineață, iar de data asta Ricky nu trebui să ofere o floare sau să citeze dintr-o carte cu poezii, sau să se năpustească ca un bărbat pentru a-și lua în brațe iubita. El nu trebui decât să stea liniștit și să se bucure de faptul că putea fi el însuși. Când, într-un final, trebui să plece, Verity luă inițiativa și îl sărută pe Ricky timid, în timp ce îl conduse la ușă, buzele ei având gust de cafea amară îndulcită cu zahăr brun. Un gust de om matur pe care el ajunsese să îl prețuiască mai mult decât pe cel de ceai englezesc.

Despre floarea-soarelui și ouă prăjite

Shona și Parvez erau deja căsătoriți de ceva vreme, însă nu puteau înțelege de ce, deși făceau dragoste cu plăcere și destul de frecvent, ea nu reușise să rămână însărcinată. În primele luni de căsătorie, ei filosofaseră pe tema asta, gândindu-se că poate nu trebuiau decât să fie răbdători. Câteva luni mai târziu, în timp ce Parvez se menținuse relaxat și prietenos, Shona devenise paranoică și irascibilă. Ea intenționase să amâne continuarea studiilor pentru a deveni mamă, însă parcă acest lucru nu voia să se întâmple.

Convinsă că era vina lor și că amândoi erau mult prea naivi și prea comozi în privința acestui lucru, Shona luă în calcul o abordare mult mai precisă privind problema conceperii unui copil. Stătea în cap după ce făceau dragoste și citea încontinuu despre cele mai bune diete pe care trebuia să le urmeze. Parvez observă cum felurile de mâncare gătite cu dragoste de către Shona, deși necomestibile, deveniră înlocuite cu legume și frunze nesărate, abia încălzite alături de pește fiert. Ceaiul pe care îl bea de obicei dimineața cedă locul unei băuturi din ierburi total dezgustătoare, iar sticla lui de whisky dispăru, fără ca el să primească vreo explicație în acest sens. Cu toate acestea, eforturile pline de entuziasm ale Shonei din afara dormitorului nu avură mai mult efect decât eforturile lor comune din dormitor. De fiecare dată când îi venea menstruația, destul de neregulată, ea se închidea în baie și plângea pe ascuns.

Într-una din acele dăți, Parvez se întoarse acasă pe neașteptate, în jurul prânzului, pentru a-i face o surpriză Shonei oferindu-i niște flori și astfel el o auzi suspinând înăbușit în baie. Încercă să deschidă ușa, însă era închisă.

— Goldie, ești înăuntru? Știa deja răspunsul, așa că puse o întrebare mult mai potrivită: Ești bine?

O auzi pe Shona suflându-și nasul zgomotos și răspunzând cu o voce tremurândă, care se dorea a fi de neînduplecat:

— Sunt bine. Stau la toaletă. Ce faci acasă?

— Ți-am adus un cadou, hai afară să-l vezi.

— Lasă-l undeva, o să mai stau aici o vreme. E o chestie femeiască.

Tânărul, zăpăcit de acest comportament ciudat, rămase lângă ușă.

— Ești sigură că ești bine? Nu prea pari a fi.

— Am spus că da – ce naiba, nu pot să am și eu puțină intimitate în propria mea baie?

— Nu plec până nu văd cu ochii mei că așa e. Te aștept în sufragerie.

Parvez azvârli florile pe masa curată din bucătărie, enervat de faptul că gestul său galant fusese distrus. Se duse la canapeaua din sufragerie și se trânti pe ea.

Shona se încăpățână și rămase în baie, iar Parvez, urmărind cum treceau secunde și minutele, renunță, într-un final. Se duse înapoi la baie, aflată în capătul bucătăriei, și, oftând, își rezemă fruntea de ușă și se sprijini cu mâna de ea.

— Goldie, trebuie să mă întorc la muncă. Sigur ești bine?

Soția lui se calmase și vocea ei părea acum fermă și aproape veselă – o încercare nefirească din partea ei de a imita aparenta sociabilitate a tatălui său din ziua în care o vizitase. Pe acest ton ea afirmă:

— Bineînțeles, dragul meu. Nu ai niciun motiv de îngrijorare. E doar o prostie de-a fetelor – îmi pare rău că durează atât.

Pe partea cealaltă a ușii, în timp ce vorbea cu Parvez, Shona stătea exact în aceeași poziție ca și soțul ei, cu fruntea rezemată de ușă și cu mâna sprijinită. Aproape că îi putea detecta căldura prin lemnul alb, parcă încercând să simtă mângâierea lui fără să-l lase în apropierea ei. Se întoarce și se uită în oglinda de deasupra chiuvetei: avea ochii roșii, fața umflată și desfigurată de lacrimi, toată veselia care o caracteriza fiind alungată de nefericirea care pusese stăpânire pe ea. Privindu-se, i se făcu atât de milă de propria sa persoană încât se înmuie și căută nerăbdătoare mânerul ușii, fiind hotărâtă să-i declare adevărul. Durerea era prea mare. Auzindu-l pe Parvez plecând într-un final, ea îi spuse cu aceeași voce fermă și veselă:

— Ne vedem când te întorci acasă, mulțumesc pentru cadou, Puppy!

După ce se asigură că soțul ei plecase, Shona deschise ușa atentă și văzu buchetul de floarea-soarelui pe care el îl lăsase pe masă. Ridică florile și, fără să-și dea seama, le duse la nas, deși știa că acestea nu aveau niciun miros. Se prăbuși la podea, strângându-le la piept, lăsând lacrimile să îi curgă șiroaie.

În acea seară, Parvez veni acasă la soția lui veselă din Stepford, care își purta mândră șorțulețul în timp ce gătea o tocăniță cu pește și alte legume necomestibile, iar florile dăruite de el stăteau zâmbitoare într-o vază așezată în mijlocul mesei. Când îl văzu, ea alergă la ușă și îl îmbrățișă, iar Parvez,

ușurat că iubita lui nu mai era în acea pasă proastă de dimineață, o sărută prelung, în timp ce se îndreptau amândoi spre bucătărie.

După cină, Shona menționează în treacăt că găsisese niște broșuri de la cabinetul medical din zonă. Ea îi sugerează lui Parvez să facă o programare și să meargă împreună. Așadar, ziua în care primise floarea-soarelui urma să marcheze începutul a zeci de luni de teste, timp în care sperma soțului avea să fie analizată și criticată, la fel ca și conținutul steril și neroditor al pântecului soției.

— Eu sunt de vină, îi spuse Shona lui Parvez, câteva luni mai târziu, în timp ce serveau micul dejun. Fusesse convinsă de ginecologul ei să mai slăbească dieta strictă pe care Parvez fusese forțat să o urmeze, astfel încât ea îi pregătise cu o seară înainte felul lui preferat de mâncare, *kofia*⁽⁵⁾ de miel, foarte puțin ars de data asta și poate cu un pic prea mult usturoi. Tânăra femeie rămăsese la fel de nepricepută la gătit, deși soțul ei nu se plângea niciodată, ba chiar îi făcea și complimente la adresa efortului pe care îl depunea în bucătărie. Prin urmare, ea începuse să creadă că mâncarea pe care o gătea era destul de bună și, profitând de ocazie, îi mai puse câteva chifteluțe arse lângă ouăle ochi și turnă din tigaie sos din belșug, ca să aibă în ce înmuia pâinea prăjită.

— Mmm, miroase minunat, Goldie, spuse Parvez lipsit de sinceritate, uitându-se cu părere de rău la ouăle prăjite destul de bune de mâncat, care însă fuseseră distruse de chiftelele arse și de bucățile mici de carne transformate în scrum, înecate în sosul uleios. Chiar nu cred că tu ești de vină, probabil că eu sunt, reluă el discuția.

— Eu sunt de vină, îl contrazise tânăra cu hotărâre. Uită-te la părinții mei – nu au mai putut avea copii după mine. Îmi amintesc cum mama mă ducea în secret la o clinică uneori, însă indiferent de ce îi făceau acolo, nu i-a fost de folos. Probabil că le-am moștenit sterilitatea.

— Păi, dacă au fost sterili, cum te-au mai făcut pe tine?

— Erau foarte tineri amândoi, mama avea numai optsprezece ani. Poate că au avut noroc.

— De fapt, eu am fost cel norocos, nu-i așa? spuse Parvez, întinzându-se să o mângâie pe Shona pe braț cu atâta blândețe, încât firele mici de păr tremurau sub atingerea lui. Zău, Goldie, e mult mai posibil să fiu eu de vină. Tu faci totul ca la carte. Mănânci precum Sfântul Alimentației

Sănătoase, iar doctorii sunt de părere că răspunzi la tratament bine. Eu sunt cel cu înotătorii leneși.

— Și eu sunt cea cu ovarele leneșe.

— Dacă tot suntem amândoi atât de leneși, poate că ar trebui să ne petrecem mai mult timp în pat. Am putea să începem după micul dejun. El trăsă lent o linie cu degetul pe brațul iubit până la umăr și înapoi până în vârful degetelor.

— Nu e încă ziua potrivită – trebuie să așteptăm până poimâine, spuse ea realist, turnându-și încă o cană de ceai fără cofeină.

— Ei, de când ești așa de calculată în toate, zise tânărul cu regret, îndreptându-și din nou atenția înspre micul dejun. Dându-și seama că nu avea cum să scape de chifteluțe sub privirea atentă a soției, el își luă inima în dinți și mănca vreo câteva, amestecate cu ouăle prăjite.

— Puppy, dacă nu merge nici de data asta, ce vom face în continuare? întrebă Shona delicat.

Ea nu mai trebuia să spună altceva; dacă nu reușea să rămână gravidă nici după stimularea ovarelor sterile, următoarea etapă de fertilizare asistată necesita o perioadă foarte mare de așteptare, continuată de o serie de proceduri care cu siguranță trebuiau făcute într-o clinică privată.

Parvez oftă și dădu la o parte farfuria cu ouă.

— Găsesc eu o soluție. S-ar putea să fac un împrumut. Shona nu-i răspunse. Era imposibil ca el să obțină un alt împrumut; deja făcuse unul pentru a cumpăra o parte din restaurantul de vizavi de cofetărie, iar banii de-abia îi ajungeau să plătească dobânda la bancă, chiria apartamentului și să întrețină gospodăria, și-așa sărăcăcioasă. Văzându-i figura, Parvez se ridică și se duse lângă ea, atingându-i verigheta: îți promit, scumpa mea, că voi găsi o soluție. Mi-aș vinde și sufletul ca să te știu fericită!

Shona zâmbi cam forțat, puțin convinsă de promisiunile lui. Soțul ei îi strânse mâna și, pentru a mai relaxa puțin atmosfera, zise una dintre glumele lor, punându-i o întrebare banală care de obicei o făcea să râdă:

— Hei, frumoaso, cum îți plac ouăle dimineța? Bătute sau prăjite?

— Nefertilizate, răspunse ea automat, însă fără să guste prea mult gluma. Deja se gândea cum să strângă banii pentru tratamentul de fertilizare și, nu pentru prima dată, simți că urăște traiul lor sărăcăcios. Se gândea că ar putea să-și vândă bijuteriile care ajunseseră cu bine din Bangladesh, însă nu știa cât valorau. În plus, acestea erau tot ce putea lăsa moștenire copiilor, dacă ar fi avut vreodată unul. Dacă n-ar fi plecat de acasă, tatăl ei ar fi plătit

tot tratamentul – însă Shona nu mai era răspunderea lui și asta fusese alegerea ei, în niciun caz a lui. Dar dacă nu ar ține cont de alegerea făcută și l-ar ruga să aibă grijă de ea pentru ultima oară și să o ajute cu această problemă delicată?

Tânăra femeie se gândi la alternative, dar toate drumurile și posibilitățile duceau la același adevăr incontestabil – tatăl ei era singurul în măsură să îi împrumute banii pentru tratament; singurul care o putea ajuta. Se hotărî să-i facă o vizită la apartamentul lui din Londra să meargă la el chiar în aceeași zi.

Glorioasa nunta de primăvară a lui Verity Trueman

Relația dintre Ricky și Verity se desfășura atât de rapid, încât părinții și prietenii femeii o considerau atât nepotrivită, cât și de prost-gust. Ei o sfătuiseră să nu se încurce cu acest străin divorțat care, pe lângă faptul că era din Asia, părea prea bun ea să fie adevărat. Fără să arate acest lucru, erau de fapt geloși pe ea; proastele alegeri pe care Verity le făcuse în viață, precum și ghinionul său în dragoste întotdeauna oferiseră pe ascuns un sentiment de mulțumire celor dragi ei. Părinții ei mereu crezuseră că fiica lor cea proastă nu se va căsători niciodată și, deși ei se plânseseră celor din jur că încă trebuiau să o întrețină, știau că asta însemna ca Verity să depindă întotdeauna de ei. Iar prietenii știau că orice ar fi făcut în viață, măcar n-ajunseseră să o ducă la fel de rău ca săraca Veetie, care se încurcase cu Pete cel groaznic și iresponsabil, iar înainte de el, cu un altul, identic; în comparație cu ea, toți acești prieteni păreau destul de împliniți. Așadar, era de neconceput ca Verity, care trecuse de vârsta măritişului, să fi găsit dragostea adevărată alături de un afacerist destul de chipeș, cu o situație materială satisfăcătoare, care părea să nu aibă altceva decât intenții onorabile în privința ei. Întrebarea pe care toată lumea și-o pune pe ascuns era de ce un astfel de om ar alege-o tocmai pe Verity. De ce un astfel de bărbat, care cu siguranță avea multe alte pretendente mai potrivite, a ales o femeie angajată ca administrator, nervoasă, trecută de tinerețe și cu un zâmbet nesigur, a cărei frumusețe se ofilise deja, lăsând în urmă nimic care să o scoată în evidență în afară de o siluetă care chiar în acel moment se nimeri să fie la modă și de tenul ei asemănător unui trandafir englezesc? Poate pentru că era blondă – nu le plăcuseră asiaticilor dintotdeauna blondele? Ei nu înțelegeau secretul lui Verity, anume seducția ei plină de inocență, și asta pentru că nu-l cunoscuseră pe Ricky așa cum fusese înainte de a o întâlni pe ea: un bărbat care fusese toată viața nefericit. Secretul era destul de simplu de deslușit. El vedea în Verity speranța la fericire. Atât și nimic mai mult. Însă asta era suficient pentru el.

Familia și prietenii femeii interveniră constant și încercară să-l dea în vileag pe Ricky, aflând motivul pentru care el se întâlnea cu Verity, susținând și chiar ajungând să creadă că acționau numai în interesul ei. Ricky, conștient de suspiciunile lor, știa foarte bine că aceștia erau îndreptățiți să fie precauți; în fond, el încă era un om căsătorit. Prin urmare, se hotărî să-i cucerească și pe ei cu farmecul lui personal, curtându-i la fel

de entuziast așa cum o făcuse și cu domnișoara Trueman, căreia îi câștigase deja inima.

Invitați la cină la același restaurant Rules din Strand, Gerry și Babs, rigizii părinți ai lui Verity, descoperiră, spre regretul lor, că toate comentariile grosolane pe care le făcuseră la adresa lui – cum că de fapt voia să obțină un pașaport britanic – nu-l jigniseră și nici nu-l îndepărtaseră de femeia iubită. În schimb, el recunoscuse că aceasta era prima întrebare pe care ar pune-o unui străin aventurier râvnind la un asemenea premiu precum minunata lor fiică și-i asigură că firma la care lucra îi pusese deja la dispoziție o viză destul de flexibilă atât pentru Marea Britanie, cât și pentru alte țări. Astfel, obținerea unui pașaport era pentru el un lucru absolut deloc necesar. Privind-o pe partea cealaltă a mesei pe fiica lor stânjenită, ai cărei ochi sinceri parcă spuneau „Te rog, Doamne, fă-i să-l placă și să nu-l alunge”, Gerry și Babs renunțară la rigiditatea specifică lor, care parcă se topi până ajunseră să servească coniacul comandat de Ricky. Când îi invită a treia oară la cină, Ricky îi ceru lui Gerry mâna fiicei lui, iar acesta, mișcat de un astfel de gest destul de demodat, își dădu seama că nu dispunea nici de motiv și nici de voința necesară pentru a-l respinge pe Ricky. Bătând palma, Gerry speră în sinea lui că Veetie nu va face praf această relație, așa cum o făcuse cu ceilalți.

Cererea în căsătorie a lui Ricky, la numai câteva luni după ce se cunoscuseră, o luă prin surprindere pe Verity, așa cum îl luase ea prin surprindere la aeroport. Deși avea propriul apartament în Londra – oferit de companie în apropierea gării din cauza navetei pe care era nevoit să o facă până la biroul lui din Slough, Ricky rămânea adesea în apartamentul iubitei lui din Chapman. Savurau împreună cafeaua amară pe care ea o pregătea de dimineață, înainte ca el să plece la birou sau la aeroport, ori noaptea târziu când el se întorcea acasă și îi cuprindea fața în palme pentru a o săruta blând, de parcă s-ar fi spart la atingerea lui. Într-o astfel de seară, după ce fusese plecat în Bangladesh o săptămână, el se întoarse acasă și o găsi pe Verity foarte nervoasă, neîntâmpinându-l cu nicio cafea. Ea își întoarse fața când el vru să o sărute, așa că el o pupă pe obraz și se așeză în fotoliu, apoi își scoase cravata de la gât. Ricky o cunoștea pe Verity mult prea bine pentru a fi deranjat de comportamentul ei sau pentru a crede că el era de vină.

— S-a întâmplat ceva, Verity? Poate la muncă? întrebă blând, aplecându-se înspre ea. Adesea asculta înțelegător despre cât de urât se comportau colegii de serviciu cu ea și acum își dăduse seama că ceva o supăra. Cu cât își găsea o altă slujbă mai repede, cu atât era mai bine. Chiar începuse să caute niște posturi la compania sa, care ar fi putut să o intereseze.

— Da, Ricky, s-a întâmplat ceva. De câteva zile tot încerc să-ți spun, însă n-am vrut să o fac la telefon. Ca să fiu sinceră, nu am nici cea mai vagă idee cum vei reacționa. Sper să suporti bine vestea.

Bărbatul simți inima micșorându-i-se; avea impresia că retrăia noaptea nunții, o revelație bruscă care era pe cale să-i distrugă idila fericită. Era iubita lui bolnavă? Sau își găsise pe altcineva? Nu spuse nimic, așteptând mut ca ea să pronunțe propoziția care avea să-i distrugă toate visurile. Verity inspiră adânc, încercând să-și controleze vocea tremurândă.

— Sunt însărcinată. Știu că tu credeai că nu poți avea copii, iar eu am zis că e prea târziu pentru mine. Dar asta e, am rămas gravidă. Privindu-l pe bărbatul iubit, care rămăsese șocat cu gura deschisă, femeia nu mai reuși să se controleze și să rămână calmă, așa că adăugă imediat: Ricky, te rog spune ceva! Spune-mi că te bucuri.

El închise și deschise gura din nou, încercând să rămână calm și, într-un final, reuși să spună:

— Verity, ești absolut sigură?

Ea dădu din cap fără să scoată un cuvânt, așteptând ca el să pronunțe propoziția care să-i distrugă toate visurile. Dacă nu voia copilul? Dacă se gândea că erau prea bătrâni pentru a mai fi părinți? Dacă nu era pregătit pentru a-și asuma un astfel de angajament atât de devreme? În urmă cu cinci ani, Pete o pusese să facă avort, anunțând-o că nu era pregătit să devină tată. Nu putea să-l piardă și pe acesta, pur și simplu nu putea. Asta era ultima ei șansă de a avea un copil alături de cineva pe care îl iubea, poate chiar ultima ei șansă de a avea un copil.

Ricky se ridică în picioare, se duse încet înspre fotoliul în care stătea Verity, îngenunche, își puse brațele în jurul mijlocului ei și își așeză capul în poala ei. Dându-și seama că plângea, femeia începu și ea să plângă, pentru ea, pentru el, pentru copil. Cum putuse să rămână gravidă la vârsta pe care o avea, ca o adolescentă proastă? Totul mersese atât de bine și, cumva, ea reușise să distrugă tot!

— Oh, Ricky, spuse ea neajutorată.

Bărbatul o privi, cu fața plină de lacrimi.

— Cum poți să mă întrebi dacă sunt bucuros? Iubita mea, draga mea Verity, vom avea un copil, vom fi o familie!

Începuse să plângă atunci când se temuse de ce era mai rău, însă acum, că răul trecuse, ea nu se mai putea opri din plâns. Ricky se rezemă pe un genunchi în fața ei și îi luă mâna, surprinzând-o atât pe ea cât și pe el spunând:

— Verity Felicity Trueman, cred că ar trebui să te măriți cu mine cât mai repede posibil și să mă faci cel mai fericit bărbat de pe pământ.

Luptându-se să zâmbească printre lacrimi, ea reuși doar să suspine și să dea din cap în semn că da, ținându-i strâns mâna.

O dată ce se logodiră, Ricky deveni cu adevărat cel mai fericit bărbat de pe pământ. În urmă cu numai șase luni, fiica lui se căsătorise pe ascuns cu un pakistanez, lăsându-l singur în casa întunecată din Dhaka, fără vreun om care să-l iubească sau ceva la care să se gândească, cu excepția felului în care viața trecuse pe lângă el și a faptului că era mult prea târziu pentru a mai face ceva. Acum însă avea o slujbă, o casă în Anglia, o femeie care îl iubea, care avea nevoie de el, care acceptase să se mărite cu el și care era însărcinată cu copilul lui. De-abia acum începuse adevărata lui viață, înlocuind-o pe cea veche, de care el se lepădase la fel de repede așa cum făcuse și cu vechiul lui nume. Aștepta cu nerăbdare primul lui Crăciun alături de femeia iubită și singurii nori negri de la orizont erau cei legați de drumurile la Bangladesh, pe care trebuia să le facă o dată la două săptămâni, pentru a păstra aparențele față de Henna.

Data fiind situația, Ricky nu crezu că Verity își dorea o nuntă mare; la el era a doua căsătorie, exista și un motiv pentru care să se căsătorească în grabă și în plus, nici nu mai aveau vârsta pentru bezea și flori de portocal. Se gândea la o nuntă simplă la Oficiul Stării Civile Chelsea, cu confeti aruncate pe trepte la ieșire, urmată de un prânz și șampanie la Ritz pentru zece persoane, adică numai pentru familia lui Verity, martorii lor, cavalerul și domnișoara de onoare, oricine ar fi fost aceștia. El va purta costumul lui cel mai bun, sau poate că va închiria unul, iar Verity va arăta fermecătoare într-un taior Chanel, frumos croit pentru a ascunde orice semn că ar fi fost gravidă, și o pălărie rotundă.

Cu toate acestea, când se întâlneau cu câteva dintre prietenele iubitei lui – pe care aceasta le ținuse departe de Ricky până la logodnă, fiind convinsă că vor flirta cu el și îi că vor arăta ce pierdea dacă se însura cu ea – el

înțelese cât de importantă era nunta pentru Verity. Prietenele ei, date cu ruj lucios, cu coafuri moderne și unghii vopsite, erau toate căsătorite deja și mărturisiră cât de încântate se simțeau că venise și rândul lui Veetie. Aceasta fusese domnișoară de onoare de multe ori, însă toți renunțaseră să mai spere că va fi într-o zi și mireasă. În timp ce ea zâmbea și dădea din cap sau răspundea la întrebările, comentariile și sugestiile legate de nuntă ale prietenelor ei, Ricky realizează că Verity a lui cea tăcută visase toată viața la ziua când avea să pășească înspre altar, îmbrăcată într-o rochie albă strălucitoare, ajungând în sfârșit să fie în centrul atenției. Ziua în care putea să dovedească tuturor prietenelor ei și membrilor familiei că era la fel de bună ca și ceilalți, pentru că își găsise și ea pe cineva care să o iubească.

Ricky abandonează cu regret toate planurile legate de un prânz intim, plăcut, pentru zece persoane și o ajută cu entuziasm pe Verity să organizeze glorioasa lor nuntă de primăvară în satul natal, cu tot ce însemna asta: rochie de satin crem brodată cu perle false pe corset, organist care să o acompanieze în timp ce va păși înspre altar, la biserica drăguță din zonă, și bufet pentru o sută de persoane, organizat într-un cort mare așezat pe proprietatea părinților ei. Partea cea mai dificilă pentru el era să găsească suficienți musafiri care să ocupe locurile de pe latura lui din biserică; îi invită pe mulți dintre colegii săi de serviciu, precum și pe partenerii lui de crichet și de tenis de la club. Își surprinse șeful, pe care îl rugă să îi fie cavalier de onoare. Se scuză față de Verity pentru că nu avea rude apropiate la nuntă – mama lui era prea bolnavă pentru a călători tocmai de la Bangladesh, fratele lui Aziz trebuia să aibă grijă de ea și, pe lângă asta, ei nu fuseseră niciodată de acord cu hotărârea lui de a se muta în Anglia, motiv pentru care se înstrăinaseră.

— Deci, Verity, tu ești familia mea; tu ești singura familie pe care o am și de care am nevoie, spuse el pe un ton sincer, iar femeia fu impresionată de faptul că putea ține locul mamei și pe al fratelui lui Ricky.

Nunta în sine trecu pentru Ricky nesemnificativ de repede. Mulțumit de cât de fericită părea Verity, singurul lui regret era că fiica lui nu fusese prezentă la nuntă. Ea se afla la numai patruzeci de kilometri depărtare, într-un apartament mic și înghesuit din Tooting, în timp ce el bea șampanie într-un cort plin de flori alături de socrii lui, amuzați de glumele pe care le spunea. Își dorea să o fi invitat, și apoi să fi putut spune o vrajă care să o facă să uite tot ceea ce văzuse; într-un fel, credea că Shona s-ar fi bucurat pentru el în această zi. Într-un fel, credea că ea l-ar fi înțeles.

Cât de important este să nu uiți să verifici sub pat

Proaspătul soț abia se întorsese din luna de miere pe care o petrecuse în Florența, când Shona îl sună din senin pentru a-i spune că trebuia să se întâlnească cu el.

— Tata? Ce bine, mă bucur că te-am găsit! Trebuie să te văd urgent, vin la tine într-o oră.

Ricky, care trecuse pe la apartamentul companiei ca să-și ia câteva cărți, privi nervos prin cameră. Avea impresia că vedea semne compromițătoare pe orice perete gol legate de viața dublă pe care o ducea.

— Nu-i nevoie să vii până aici, Jaan. Vin eu la tine. Vrei să duc ceva în Bangladesh? Pot să-l iau când trec pe la tine.

Shona nu voia să se întâlnească cu tatăl ei în Tooting. Nu-și dorea ca soțul ei să afle ceva despre întâlnire.

— Nu, spuse ea ferm, e mai bine dacă vin eu la tine. Știu unde stai, m-am uitat în cartea de telefon. Ne vedem în curând, tată. Îți aduc niște mâncare de aici, niște *samosa*¹⁶¹ și alte lucruri...

Ricky, devenind din nou doar Rashid, renunță să se mai certe și o lăsă pe Shona să facă cum voia ea. Cercetând apartamentul mai atent, el își dădu seama că nu avea motive prea mari de îngrijorare. Avea noroc că el și Verity nu-și petreceau prea mult timp pe-acolo. El folosea mai mult apartamentul ca loc de depozitare pentru lucrurile de care nu avea nevoie, deoarece locuința noii sale soții era atât de mică, încât nu avea loc decât pentru haine, articolele de toaletă și lucrurile de serviciu. În acel moment își aminti înfiorat că Verity se oferise să vină cu el în acea dimineață ca să-i țină de urât, dar mai ales ca să nu piardă intimitatea cu care se obișnuise în luna de miere. Slavă Domnului că insistase să rămână acasă și să se relaxeze! Imaginați-vă cum ar fi fost să vorbească cu Shona la telefon stând în aceeași cameră cu soția lui gravidă, cele două lumi ale lui ciocnindu-se în conversație. N-ar fi avut nici cea mai vagă idee cum să se descurce; o variantă ar fi ca, dacă s-ar întâmpla așa ceva, să-i vorbească Shonei în bengali, iar Verity n-ar înțelege și nici n-ar bănui nimic. Însă el nu vorbea cu nimeni în bengali, deci chiar și asta ar fi creat suspiciuni.

Dând din cap gândindu-se la ce s-ar fi putut întâmpla, Ricky începu să facă curățenie foarte atent prin apartament, ascunzând orice lucru care ar fi putut părea suspect. Dădu jos poza înrămată cu Verity de pe perete, o împături drăgăstos într-un prosop mic de bucătărie și o ascunse în dulapul

din dormitor, sub așternuturile de rezervă. O înlocui cu o poză cu Shona și Henna, pe care o păstrase exact pentru o astfel de situație. Examină baia în căutare de borcănele și loțiuni de damă și le ascunse; luă halatul de baie pe care Verity îl ținea agățat de ușa toaletei și îl ascunse în dulap. Dormitorul arăta curat și nefolosit, la fel ca o cameră de hotel. Bucătăria nu avea prea multe în ea, doar niște ceai și cafea. Totul părea nevinovat. Mulțumit, Ricky ieși afară pentru a cumpăra repede niște lapte pentru ceai. Se gândi că ar putea să ia prânzul cu fiica lui undeva în oraș, dacă ea nu se grăbea. Astfel, ea ar avea mai puțin timp pentru a inspecta cu atenție apartamentul. Se întrebă care era problema urgentă despre care Shona voia să îi vorbească și de ce ținuse să traverseze jumătate din Londra pentru a se întâlni cu el. Bineînțeles! Cu siguranță avea probleme cu pakistanezul; de aceea refuzase întrevederea în Tooting. În acest caz, el va fi cât se poate de înțelegător și cu siguranță nu-i va zice „Ți-am spus!”; știa din propria experiență că viața era prea scurtă pentru a ți-o petrece alături de persoana nepotrivită.

Așteptând-o din clipă în clipă pe fiica sa, el auzi telefonul sunând din nou. Cu siguranță Shona se rătăcise și avea nevoie de instrucțiuni. Ricky ridică receptorul.

— Bună, Jaan, spuse el automat.

— Dragă, sunt eu. Cine este Jaan? întrebă Verity surprinsă.

— Știam că ești tu, zise Ricky, blestemându-se în gând pentru proasta presupunere făcută. Ce le spusese chiar el tinerilor săi colegi în timpul unui seminar ținut cu câteva zile în urmă? „Niciodată să nu presupuneți, doamnelor și domnilor. O lecție la fel de importantă atât în afaceri cât și în viață. Amintiți-vă cum se scrie acest cuvânt – «presupune» – când faceți presupuneri, vă puneți pe voi drept preș.” Toți râseră respectuoși la vorbele de duh ale lui Ricky – în fond și la urma urmei, el era șeful lor.

— Este un fel de „Dragă” în urdu, mă gândeam să te iau prin surprindere.

— Ei bine, *caro* Ricky, cu siguranță ai reușit, râse Verity ușurată, încântată de faptul că avea șansa să folosească puținele cunoștințe de italiană pe care le învățase în luna de miere. Mai stai mult? Mă gândeam să pregătesc prânzul.

— Îmi pare rău, dar mai stau. Cărțile mele sunt amestecate și trebuie să le sortez ca să le găsesc pe cele de care am nevoie. Mă întorc în câteva ore.

— Păi, atunci aș putea să vin eu acolo și să pregătesc prânzul, dacă vrei, se oferii soția lui. Ți-am zis că nu mă deranjează să-ți țin companie.

— Nu, vreau să stai acasă și să te odihnești, spuse Ricky hotărât, înainte de a adăuga pe un ton glumeț: Nu se poate, în starea în care ești, să hoinărești prin oraș. Verity râse și era pe cale să spună ceva, când se auzi soneria, urmată de o lovitură ușoară în ușă. Venise Shona.

Ricky rămase împietrit, conștient că tocmai începuse coșmarul. Cele două lumi care gravitau în jurul lui erau pe cale să se ciocnească chiar în apartamentul lui – Verity la telefon, ascultând și probabil întrebându-se cine venise în vizită și degetele Shonei bătând încă o dată în ușă, anunțând astfel impactul fatal. Shona nu mai trebuia decât să deschidă gura și să rostească „Tata” și totul s-ar fi terminat.

— N-ai de gând să răspunzi? îl întrebă Verity.

— E doar o livrare pentru bărbatul din apartamentul de lângă mine. A trebuit să plece și i-am spus că nu mă deranjează să o iau eu, spuse Ricky cu o prezență de spirit extraordinară, ieșind din cameră în viteză, atât cât îi putu permite firul de telefon, astfel încât Shona să nu-l audă de dincolo de ușă. Mai bine mă duc să semnez pentru pachet. Ne vedem mai târziu, scumpa mea Verity!

Chiar când puse receptorul în furcă, o auzi pe Shona strigându-l, vocea ei răsunând în tot apartamentul:

— Tată? Ești acolo?

Ricky trase aer adânc în piept și luă o înfățișare serioasă, înainte de a deschide ușa.

— Îmi pare rău, Jaan, vorbeam la telefon, se scuză el.

— Era Amma? întrebă Shona, pupându-l pe obraz, în timp ce intră pe ușă și începu să analizeze locuința cu interesul caracteristic unei fiice. Este un apartament frumos. Însă prea mult spațiu pentru o singură persoană. Probabil că auzi ecoul când vorbești.

„O, Doamne! se gândi Ricky. S-a despărțit de pakistanez și vrea să se mute cu mine.”

Vrând să schimbe subiectul, el nu spuse decât:

— Nu, nu era Amma la telefon. Ea nu mă sună niciodată când sunt plecat cu afaceri.

— Păi, când vii în Londra nu e chiar la fel ca atunci când ești plecat cu afaceri, așa-i? remarcă Shona. Amma spune că practic stai aici cinci zile pe săptămână.

Bărbatul dădu din umeri, confirmând astfel ceea ce spusese fiica lui; de fapt, el mergea în Bangladesh o dată la două săptămâni și atunci stătea doar

câteva zile. Cu toate acestea, el nu era surprins că Henna nu sesizase perioadele lungi de absență; probabil că nu sesizase nicio diferență, fiind, ca întotdeauna, mai preocupată de păstrarea aparențelor. La ultima lui vizită, el observase că Henna și fratele lui mai mic păreau să-și fi lărgit domeniile de interes pe care le aveau, în afară de pasiunea ei pentru teatru, și că acum își petreceau foarte mult timp împreună. Această revelație nu-i aduse decât multă liniște lui Ricky – dacă erau ocupați să flirteze, ei nu mai aveau timp să îl suspecteze de un comportament rebel.

Shona cercetă cutiile neîngrijite cu cărți din mijlocul sufrageriei. Ea recunoscuse câteva dintre volumele preferate și dintre primele ediții prețioase ale tatălui ei.

— Doamne, tată! Ce caută toate astea aici? Nu o să le simți lipsa acasă?

Ea își aminti cum când încă locuia în Bangladesh, tatăl ei obișnuia să se închidă în dezordinea veselă din biroul lui, micul lui rai, unde mama ei, bunica, unchiul Aziz și servitorii nu intrau niciodată; și acolo, departe de gălăgia tulburătoare din casă, el obișnuia să stea singur, doar în compania operelor scrise. Cărțile erau confortul lui din Dhaka – ele erau cei mai buni prieteni, tovarășii lui.

Ricky își dori în acel moment ca fiica lui să nu aibă simțul observației la fel de dezvoltat ca mama sa. El dădu din umeri cât mai firesc posibil.

— Ei, parcă nu știi cum e bunica ta. Am cerut câteva cărți și ea l-a pus pe Musharaf să le împacheteze pe toate și să mi le trimită. Tocmai ce le sortam.

— Înseamnă că le trimiți înapoi? întrebă Shona, dând din cap în semn că îl înțelegea pe tatăl ei.

Bunica ei nu era deloc interesată de cărțile fiului ei și îi era mai ușor să îi ceară bătrânului ei servitor să i le trimită pe toate, decât să se deranjeze să îi aleagă ea câteva.

— M-am gândit la asta, însă ar fi ca și cum aş arunca banii pe geam. La fel de bine le pot ține aici și să le duc înapoi când voi avea nevoie. Și pe lângă asta, e plăcut să le am aici seara. Citesc mult și când sunt în avion, adăugă Ricky puțin neliniștit, înainte de a încerca din nou să-i distragă Shonei atenția. Vrei un ceai, Jaan?

— Da, o cană, te rog, răspunse Shona, întrebându-se de ce tatăl ei se simțea atât de stingher.

Așezându-se pe canapea, ea ridică de pe jos colecția lui preferată de tragedii ale lui Shakespeare îmbrăcată în coperte de piele. Apoi privi înspre Ricky, care își făcea de treabă prin bucătărie, și parcă începu să își dea

seama ce se întâmplă. Dacă tatăl ei se hotărâse să păstreze cărțile, probabil că începuse să se gândească la Londra ca la casa lui. Dar dacă el locuia aici, cum rămânea cu relația dintre el și mama ei? Se întrebă dacă tatăl ei auzise vreuna dintre bârfele despre mama și unchiul său, însă se hotărî să nu se bage. Bietul ei tată! Gonit din propria lui casă de acuzațiile nefondate și nemiloase ale unor persoane indiscrete; nu era de mirare că el căutase un refugiu în Anglia, locul zilelor fericite de pe vremea burlăciei. Însă acest apartament nu era un refugiu și cu siguranță nu putea fi considerat un cămin. Deși era imens ca spațiu, nu avea niciun pic de personalitate sau confort – singura trăsătură personală era poza cu ea și mama ei de pe polița căminului, însă până și aceasta avea un aer melancolic, parcă amintind de o viață anterioară.

Se duse după Ricky în bucătărie, unde privi uimită cât de nefolosit părea totul – plita de email părea nou-nouță. Deschizând frigiderul pentru a lăsa mâncarea pe care i-o adusese, *samosa* și *bhaji*^[2], ea observă că nu era nimic înăuntru, în afară de o sticlă cu lapte. Bineînțeles, tatăl ei nu știa să gătească. Ea bănuia că ieșea în oraș aproape în fiecare seară, iar prânzul îl lua la serviciu.

— Apartamentul acesta are nevoie de atingerea unei femei, tată. Parcă ar fi o cameră de hotel, nu are nimic personal în ea. Vrei să vin eu să-l aranjez?

Ricky zâmbi, auzind vocea îngrijorată a Shonei.

— Este proprietatea companiei, așa că nu pot face prea multe modificări în el. E în regulă, mie îmi place așa cum e.

— Totuși, nu-i un mod de a-ți trăi viața. Aduc niște flori, niște perne drăguțe și câteva lumânări. Te ajut să aranjezi cărțile. Aș putea chiar veni să-ți gătesc, o dată la două zile. Am început să gătesc destul de bine – lui Parvez îi plac chiftelele mele.

Bărbatul își aminti de motivul pentru care fiica lui venise în vizită și oftă. Era clar că voia să se mute la el.

— E foarte drăguț din partea ta, Jaan, dar chiar nu e nevoie.

Ridică tava de ceai pe care așezase cu grijă un ibric cu ceai, bolul cu zahăr și cel cu lapte și se duse în sufragerie. Nu mai avea niciun rost să amâne inevitabilul, așa că se așeză și deschise subiectul legat de pakistanez, părând preocupat, cum îi șade bine oricui tată.

— Deci, ce mai face tânărul Parvez? Mă bucur că îl hrănești corespunzător.

În loc să înceapă să se plângă de soțul ei, așa cum anticipa, Shona îl surprinse cu răspunsul exuberant și plin de căldură oferit:

— Parvez este minunat. A pornit o afacere promițătoare; deja a cumpărat o parte din restaurantul de vizavi de noi. Acum răspunde atât de restaurant, cât și de ceainărie – muncește atât de mult încât nu mai are deloc timp liber. Nici muzică nu mai ascultă – îți aduci aminte cât de mult iubea muzica? Nu se mai gândește la nimic altceva în afară de viitorul nostru.

Ricky era confuz. Ceea ce-i spunea Shona era contrar așteptărilor sale. Dacă ea era fericită alături de pakistanez, atunci de ce venise la el? Oare auzise zvonurile legate de relația dintre mama ei și Aziz cel neajutorat? El turnă ceaiul cu o urmă delicată de lapte în el și îi întinse fiicei sale o ceașcă.

— Mulțumesc, spuse ea și, întinzându-se după zahăr, observă ceva ciudat. Tată, zahărul este brun.

— Îmi pare rău, Jaan, știu. Numai din acesta am.

— Dar de ce brun? întrebă Shona. Tatăl ei nu consumase niciodată zahăr brun sau cel puțin așa știa ea.

— Îl folosesc uneori dimineța la cafea.

— Cafea? Tânăra ridică din sprâncene, iar Ricky se simți obligat să îi explice.

— Am descoperit că uneori cafeaua este mai bună ca să mă țină treaz după un zbor mai lung sau dacă am o zi încărcată la birou. Aici se bea multă cafea la serviciu. Uneori nici nu poți găsi ceai. Bănuiesc că pur și simplu m-am obișnuit cu ea. Cu cafeaua, vreau să spun.

Ascultând toată această trăncăneală care nu îl caracteriza pe tatăl ei, Shona realizează că el o mințea, însă nu avea nici cea mai vagă idee de ce nu era sincer în legătură cu niște lucruri atât de lipsite de importanță precum cafeaua și zahărul brun. Se hotărî să nu își lase atenția distrasă de comportamentul ciudat al lui și își făcu curaj să îi spună motivul vizitei.

— Tată, trebuie să te rog ceva. Parvez ar fi furios dacă ar ști că te-aș ruga așa ceva, de aceea a trebuit să vin aici.

Ricky aștepta ca pe ghimpi, fără să scoată un cuvânt.

— Am nevoie să mă împrumuți cu niște bani. De fapt, să-mi dai niște bani. Este foarte important.

Bărbatul încercă să nu-și trădeze ușurarea. Cât de evident era motivul pentru care venise și cât de greu de cap fusese el! Fiica lui, care trăia în sărăcie în sudul Londrei, în urma gestului necugetat de a se căsători, voia să îi spună ceva urgent – bineînțeles că voia să îi ceară niște bani. Era atât de

simplu și de ușor de rezolvat! El putea să-și fluture peste carnetul de cecuri stiloul, precum o baghetă magică, făcând să dispară toate necazurile și problemele, printr-un singur gest plin de mărinimie.

— Bineînțeles, Jaan. De cât ai nevoie, să zicem 500 de lire? Cu siguranță că îi trebuiau bani pentru vreo reparație neașteptată sau pentru a înlocui vreunul din aparatele electrocasnice din bucătărie.

Tânăra femeie inspiră adânc.

— Nu, tată, mai degrabă 15.000 de lire. Poate chiar mai mult.

Ricky aproape că scăpă ceașca din mână.

— Shona, ai probleme? A intrat Parvez în vreo belea din cauza împrumutului? Auzise povești legate de cămătarii din sudul Londrei, care le ofereau împrumuturi oamenilor și apoi le cereau o dobândă exagerată. Dar cum ar fi putut să contracteze o datorie așa de mare, într-un timp atât de scurt? Nu aveau nici măcar un an de când se mutaseră în Anglia. Shona își dădu seama la ce se gândea tatăl ei și încercă să-l liniștească.

— Nu, tată, în niciun caz. Nu are legătură cu asta. Este o chestiune personală, o problemă medicală.

— Ești bolnavă, Jaan? Întrebă Ricky îngrijorat, privindu-și fiica mai atent. Ea nu arătase niciodată mai bine ca acum, însă aceste probleme femeiești uneori nici nu se vedeau.

— Nu, tată, nu sunt bolnavă. Și nici Parvez nu este. Dar am nevoie de bani. Te rog nu-mi cere să-ți explic.

— Jaan, e vorba de mulți bani. Va trebui să vorbesc cu mama ta.

Ricky se gândea la nunta și la luna de miere pe care le plătitese deja, precum și la planurile de a cumpăra o casă pentru el și Verity. El înflorise mult în actele de contabilitate, pentru ca Henna să nu observe sumele mari pe care le cheltuisese lunar; din fericire, creșterea de salariu obținută îl ajutase să trimită în continuare suficienți bani în Bangladesh.

— Tată, te rog! Nu vreau ca mama să știe. Nu vreau să știe nimeni. Mi-a fost oricum greu să vin și să te rog așa ceva, însă nu am la cine altcineva să apelez. Shona lăsa din mână ceașca cu ceai, părând să fie pe punctul de a începe să plângă. Te rog, gândește-te măcar! Ești ultima mea speranță. Ștergându-se la ochi, se ridică și îl întrebă unde este baia.

— Intrarea în baie este prin dormitor, spuse Ricky confuz.

Shona se îndreptă grăbită înspre baie și, după ce închise ușa, lăsa jos capacul de la toaletă și se așeză. Se gândi că dacă îi dă puțin timp tatălui ei

să stea singur și să creadă că ea plânge în baie, acesta probabil va capitula în fața rugăminții sale excesive.

Aruncând o privire prin baie, observă că există pastă de dinți, dar nicio periută. Fără îndoială că tatăl ei o ținea în trusa de baie, de parcă ar fi trăit ca la hotel și ar fi trebuit să fie pregătit oricând să facă bagajele și să plece. Toate hainele lui probabil că erau cu grijă împachetate în valiză. Trecând din nou prin dormitorul foarte curat și aproape gol, ea se întrebă unde se afla valiza; nu era la vedere și nici pe dulap. Deschizând dulapul, ea nu găsi valiza, ci văzu doar un halat crem atârnat înăuntru, destul de singuratic. Ceva era în neregulă, cu adevărat în neregulă. Dacă tatăl ei nu mai locuia în Bangladesh, probabil că locuia aici. Dar unde erau toate hainele lui? Trase încet un sertar, simțindu-se vinovată pentru ceea ce făcea. Nu era nimic în sertar, în afară de așternuturi. Toate celelalte sertare erau de asemenea goale. Trebuia să existe o explicație. Bineînțeles, valiza probabil era sub pat! Așezându-se în genunchi, se uită sub pat, însă nici acolo nu văzu nicio valiză. În schimb, zări o pereche de papuci tot crem, cu o cusătură drăguță pe ei. Își dădu seama că se potriveau cu halatul din dulap. Mintea Shonei începu să lucreze cu zel. Cafea și zahăr brun. Apartamentul gol, nelocuit. Absența inexplicabilă a valizei și a periutei de dinți. Prezența inexplicabilă a halatului și a papucilor de culoare crem. Papuci de femeie. De fapt, tatăl ei nu era singurul care locuia aici. Probabil că tatăl ei locuia cu o femeie care purta numărul 6 la încălțăminte și căreia îi plăceau cafeaua și zahărul brun.

Întorcându-se în sufragerie, după ce se frecase la ochi pentru a-i înroși și a-i face să pară umezi, Shona se așeză tăcută în fața tatălui ei. Acesta o întreabă cu blândețe:

— Jaan! Se vede că e un lucru foarte important pentru tine. Dar cum crezi că voi putea ascunde 15.000 de lire de mama ta? Tânăra îl privi drept în ochi.

— Tată, ești contabil. Și încă unul foarte bun. Știu că poți ascunde de mama faptul că ai cheltuit 15.000 de lire. Își coborî privirea înainte de a face vreo referire la dormitor, schițând un gest aproape insesizabil. Poți ascunde tot felul de lucruri, dacă vrei. Apoi adăugă ceva cu subînțeles, doar pentru a-l mai liniști: Amândoi putem.

Ricky realizează imediat că Shona știa. Nu știa de unde aflase, însă era clar că știa. El înțelese de asemenea că fiica lui nu va spune nimănui. Ochii ei păreau să-i promită acest lucru.

„Păstrează-mi secretul și eu îl voi păstra pe al tău.”

Acesta era impactul fatal de care se temuse atât de mult și pe care încercase să-l evite, pentru ca familia lui să rămână la fel de ignorantă și de unită în strânsa îmbrățișare a propriilor minciuni. Shona se întinse înspre el și îi strânse mâna.

— Tată? spuse ea nesigură. Ricky dădu încet din cap și îi strânse mâna, la rândul lui. Ei încheiară astfel pactul.

— Pot să te scot în oraș să luăm prânzul, Jaan? spuse bărbatul, afișând un zâmbet melancolic. Aceasta era fiica lui, deșteaptă și atentă la orice detaliu. Își irosea talentul alături de mama ei, alături de pakistanez. Chiar și alături de el.

— Ar fi minunat, tată. Dar să ne mișcăm repede. Trebuie să mă întorc înainte de a veni Parvez acasă.

Ricky luă haina Shonei și o ajută să se îmbrace curtenitor, ca un adevărat gentleman. Telefonul începu să sune chiar când ieșeau din apartament, dar cei doi se priviră unul pe celălalt numai pentru o secundă, înainte de a hotărî de comun acord să-l ignore.

Numele mijlocii ale fiilor lui Parvez și ai Shonei Khan

După toate intervențiile și disconfortul provocate de tratamentul de fertilitate, când sarcina Shonei deveni într-un final confirmată, ea fu atât de fericită, încât parcă nici nu-i venea să creadă. Deși îi fusese rău de la bun început și deși luase foarte mult în greutate, fiind superstițioasă din fire, ea insistă în continuare să nu sărbătorească sau să spună cuiva vestea, nu înainte de a face prima ecografie. Cu această ocazie, ea află că sarcina se dezvoltă normal, însă descoperi și motivul pentru care se îngrășase atât de mult și îi fusese atât de rău – două bătaii de inimă în loc de una. Aveau gemeni.

După ce pleacă de la spital, Parvez o luă pe Shona în brațe și o învârti vesel prin aer.

— Goldie, am dat lovitura! E la fel ca blestemele astea de autobuze londoneze. Aștepți ani întregi un copil, pentru ca în final să vină doi deodată! Familii pe loc!

— Parvez, pune-mă jos! protestă tânăra cu fermitate. Gândește-te la bebeluși.

Luat prin surprindere de tonul solemn, care luase locul celui zeflemist folosit când flirta cu el și, în plus, de felul ciudat în care îl strigase pe numele lui adevărat, tânărul bărbat o lăsa jos imediat.

— De ce mă strigi așa? îi reproșă el. Îmi spui Parvez numai când ești supărată pe mine. Nu ești fericită, Goldie?

— Îmi pare rău, Puppy, răspunse Shona conciliant. Bineînțeles că sunt fericită. Sunt și copiii mei. Numai că de acum trebuie să fim foarte atenți – suntem atât de norocoși că îi avem, încât nu vreau să fac nimic care să îi afecteze.

Soțul ei era îmbufnat, așa că ea încercă din nou să îl împace:

— Și pe lângă asta, va trebui să mă obișnuiesc să te strig Parvez când vor veni copiii. Nu trebuie să îi facem să creadă că numele tău este Puppy. Vor trebui să învețe să îți spună Baba.

— De ce Baba? se plânse tânărul supărat. Sună ca numele unui elefant din desenele animate. Cu adevărat Baba! Nici măcar pe tatăl tău nu îl strigi Baba. Unde mai pui că nici măcar nu sunt din Bangladesh!

— Bine, atunci Abbu, zise Shona. Pot să-ți spună Abbu, ca niște băieți pakistanezi ascultători.

— Nu vreau niște băieți mici și ascultători, răspunse Parvez, domolindu-și vocea, vreau niște fete care să arate la fel ca mama lor. El urmări cu degetul conturul feței Shonei. Cea mai frumoasă mamă din lume, îi șopti el și o pupă.

— Sunt destul de sigură că vor semăna cu tine, spuse aceasta, după ce-l sărută și ea. Genele tale sunt mai puternice.

Cu toate acestea, când băieții se nascură, mici și perfecți, într-un spital din sudul Londrei, Parvez nu putu să distingă la copiii lui vreo trăsătură de-a sa. Stând în tăcere lângă Shona, la câteva ore după ce trecuseră teroarea și emoția legate de naștere, Parvez se trezi analizându-și copiii foarte atent. Aveau o piele atât de deschisă, chiar mai deschisă decât a Shonei, moștenind culoarea albă ca laptele a celor din clanul Karim. Arătau pe de-a-ntregul ca niște Karimi. Tânăra mamă, ținând în brațe micii extraterestri, privi fața frumoasă și confuză a soțului ei, dorindu-și din suflet ca el să păstreze reacția plină de emoție pe care o avusese când apăruse primul bebeluș și să simtă mândria paternă a conceperii lor.

— Acesta cred că are ochii tăi, spuse ea, punându-l în brațele lui Parvez pe primul lor născut.

— Dar are ochii albaștri, Goldie, răspunse el, ținându-și copilul cu delicatețe. În secunda următoare, regretă comentariul său banal; rostit cu voce tare, aproape că părea capricios.

— Toți copiii au ochi albaștri la naștere, Puppy. Dar va avea ochii tăi, cu siguranță, zise tânăra fermă. Și celălalt are nasul tău, adăugă ea, sărutând pe frunte bebelușul pe care îl ținea în brațe.

Parvez observă acest gest delicat și realizează ce era în neregulă și de ce reacția lui față de aceste mici miracole mult așteptate era atât de inexpressivă. Încă de când Shona venise pentru prima dată în Pakistan la facultate, el nu suportase ideea de competiție atunci când era vorba de afecțiunea ei; nimeni în afară de el nu se apropiase prea mult de aleasa inimii sale. Tatăl ei părea să o iubească, însă, deși trăia tot în Londra și destul de aproape, el păstrase atât de mult distanța în semn de respect față de intimitatea lor, încât gestul lui putea fi confundat cu dezinteresul față de ea. Iar în ceea ce o privea pe mama ei – Parvez nu avea timp pentru această ființă, egoistă și mânată doar de propriile interese. Ea binevoise să-i viziteze o singură dată pe perioada sarcinii dificile și supărătoare a Shonei, iar atunci nu făcuse decât să strâmbe din nas referitor la cartierul în care trăiau, să le

critice apartamentul și să bage în fiica sa frica față de Dumnezeu în legătură cu actul nașterii, spunându-i cum că bunica din partea mamei sângerase până la moarte. Apoi, Henna își petrecu restul vizitei mergând la cumpărături în oraș, unde achiziționează haina de la Burberry pe care Rashid cel distrat uitase să i-o cumpere, în ciuda faptului că ea îi precizase de nenumărate ori ce anume își dorea. Nu, Shona nu avea pe nimeni în afară de Parvez și Parvez nu avea pe nimeni în afară de Shona, dacă nu-l lua în calcul pe Bhai Hassan. Erau numai ei doi împotriva lumii, Shona și Parvez, Goldie și Puppy.

Însă, dintr-odată, în ultimele șase ore, copiii încetaseră să fie parte din soția sa și deveniseră ființe independente care plângeau și respirau; doi oameni mici pe care tânăra mamă îi va iubi la fel de mult ca pe el – de fapt, mai mult decât pe el, întrucât erau doi, iar el era unul singur. Și cei doi erau creația ei – Shona îi făcuse aproape fără ajutorul lui; el doar o însoțise la clinica de fertilizare de câteva ori și se masturbase într-un tub. La orice altă vizită sau procedură medicală dureroasă, femeia se descurcase singură, în timp ce el mergea la muncă și continua să construiască afacerea. Acum nu mai era singurul bărbat din viața soției sale – de data aceasta avea competiție. Parvez era deja gelos pe copiii Shonei.

Recunoscător că aceasta nu putea să ghicească gândurile necurate care îi treceau prin cap, el se ghemui mai aproape de mămică pe patul de spital. Bebelușul din brațele lui se agită un pic, însă apoi se liniștește și căscă.

— Cum le vom spune? întrebă el. Ea zâmbi cu blândețe; discutaseră deja multe nume, unele de familie, altele destul de stupide, însă se hotărâseră să nu ia nicio decizie înainte de a se naște.

— Cred că ar trebui să îi numim pe amândoi după tine.

— Parvez 1 și Parvez 2? La fel ca Lucru 1 și Lucru 2 din *Dr. Seuss*? Îmi place ideea.

— Nu, cred că ar trebui să îi numim Omar și Sharif. După tatăl lor, care are figură de vedetă de cinematograf, spuse ea dulce, fără nici cea mai mică urmă de sarcasm în voce.

— Nu ne vor ierta niciodată, Goldie, râse Parvez, încântat, fără să vrea. Au! făcu apoi, când, deranjat din somn, Sharif îl apucă puternic de deget. El e cel puternic, hai mai bine să-i spunem Samson.

— Cred că este nume de evreu, zise Shona destul de nesigură pe ea. Hai să rămânem la Omar Sharif.

— Astea ar putea fi numele mijlocii, sugeră Parvez. De ce nu îi numim unul după tatăl tău și unul după al meu?

— Cred că lui tata i-ar plăcea asta, încuviință Shona. Rashid Omar Khan și Khalid Sharif Khan, încercă ea gânditoare. Par niște nume atât de mari pentru niște băieți atât de mici.

— Se vor obișnui cu ele, răspunse tânărul.

Însă acest lucru nu se întâmplă. Pe toată perioada copilăriei, copiii fură strigați după numele lor mijlocii, dintr-un obicei nechibzuit, una din glumele stupide dintre Parvez și Shona, precum aceea cu propriile lor porecle, Puppy și Goldie. Când crescură, de fiecare dată când mama sau tatăl lor îi chema folosind primul lor nume, în rarele ocazii când bunele maniere sau severitatea impuneau acest lucru, băieții le răspundeau cu reproș în glas și cu o expresie a feței asemănătoare unui cățeluș trist, lucru copiat de la tatăl lor.

— De ce ne strigi cu numele acesta? Ca și cum erau muștrați pentru ceva ce nu făcuseră.

Viața de familie a lui Ricky Karim și a lui Verity Trueman

Ricky și Verity se certară pentru prima dată la scurt timp după nuntă și, așa cum se putea prevedea, tot din cauza numelor. Ricky ajunsese acasă de la aeroport într-o seară târziu și, intrând extenuat în micul apartament din Clapham, rămase surprins să vadă că Verity nu numai că era încă trează, dar mai și stătea la masă, înconjurată de formule și de tot felul de hârtii.

— Bună, dragul meu, spuse ea cu multă seninătate, văzându-l cum ezită să intre pe ușă. Vrei niște cafea? Tocmai ce am pus la făcut. Este fără cofeină.

— Verity, draga mea, spuse el, traversând camera pentru a o săruta. Trebuie să ai grijă să te odihnești suficient, oboseala nu-i prieste copilului. Ce Dumnezeu faci trează la ora asta târzie? Trebuie să fie aproape miezul nopții. Se uită la ceas. De fapt este ora 1; taxiul cu care am venit probabil că a ocolit mult.

— Nu puteam adormi. Stăteam întinsă și te așteptam să vii, când mi-am dat seama că sunt căsătorită de mai bine de patru săptămâni și nimeni nu-și dă seama de asta. Ieri am intrat într-un magazin, unde am plătit cu un cec câteva cumpărături, iar vânzătorii mi-au spus „domnișoară”, nu „doamnă”. Uită-te la mine, am practic patruzeci de ani, căsătorită și gravidă și tot mi se zice domnișoară. Vrei să știi de ce?

Ricky se așeză și își scoase sacoul și cravata.

— Ei, nu ai încă patruzeci de ani și cu siguranță nu arăți ca și cum ai avea această vârstă. E posibil ca ei să nu-ți fi văzut verigheta. Iar sarcina nu este încă așa de vizibilă. Ești atât de slabă, încât câteva kilograme în plus nici nu se observă. Nici în rochia de mireasă nu se observa aproape nimic; toți invitații care nu știau că ești gravidă îmi tot spuneau cât de bine arăți după ce ai mai luat puțin în greutate.

Verity acceptă complimentul și își mângâie soțul pe mână, însă apoi răspunse cu asprime:

— Nu are legătură cu niciunul din aceste lucruri, dragă. Este din cauză că pe carnetul meu de cecuri e trecut „domnișoara Verity Trueman”. La ce altceva să se gândească oamenii? Așa că m-am hotărât să le scriu tuturor: la biroul de pașapoarte, la biroul de permise auto, la bănci, peste tot, și să îi rog să-mi schimbe numele în doamna Verity Karim. Ar fi trebuit să fac asta cu multe săptămâni în urmă, dar am fost atât de ocupați cu nunta și cu luna de miere...

Aici Ricky o întrerupse vehement, lucru care îi surprinse în aceeași măsură pe amândoi:

— Nu! Verity, în niciun caz. Ți interzic!

— Dar ce îmi interzici, dragă? întrebă femeia, confuză.

— Să-ți schimbi numele. Ai un nume perfect. N-ar trebui sub nicio formă să-l schimbi vreodată. Numele tău este frumos, minunat chiar, și trebuie să rămână neschimbat.

— Dar, dragul meu, toți cei pe care-i cunosc își schimbă numele după căsătorie. Ciudat ar fi tocmai să nu faci acest lucru.

— Ei, atunci hai să fim ciudați! Numele tău este important pentru mine – reprezintă tot ceea ce iubesc la tine.

— Dar, Ricky, eu vreau să-l schimb. Nu înțelegi? Vreau să fiu doamna Verity Karim. Îmi doresc ca toată lumea să știe acest lucru. Nu ești de acord?

— Verity, spuse bărbatul înfierbântat, nu vreau să-fi schimb numele. Nu m-aș fi căsătorit cu tine, dacă aș fi știut că vei dori să-l schimbi.

— Ceea ce spui este de-a dreptul crud! zise Verity, cu buzele tremurându-i. Cum poți spune că nu te-ai fi căsătorit cu mine... Nu vreau să-mi schimb decât numele, nu și cine sunt... Podidind-o lacrimile, fugi în bucătărie.

Ricky își dădu seama că exagerase și se duse după ea.

— Verity, îmi pare rău, sunt obosit. N-am vrut să te supăr. M-ai luat prin surprindere. Nici măcar nu am discutat până acum această idee.

Femeia își ștersese fără folos ochii cu un prosop de bucătărie aspru, pe care, când Ricky intra, îl puse jos repede, încercând să-și facă de lucru cu filtrul de cafea.

— Nu sunt supărată, spuse ea curajoasă, cu ochii încă plini de lacrimi, pe care nu reușise să le șteargă. Am venit doar să iau cafeaua.

— Lasă-mă pe mine să fac asta, zise el calm și, luând ibricul aburind de pe masă, turnă cafea în două cești și amestecă zahărul brun; apoi le aduse în camera de zi.

Verity se așeză pe canapea lângă el, vizibil răvășită de tristețe. Sorbi puțin din cafeaua fierbinte și apoi spuse încet, oftând cu blândețe:

— Nu vrei ca oamenii să știe că sunt soția ta?

— Draga mea, bineînțeles că vreau! răspunse el. Nu am făcut nimic în secret – am avut o nuntă mare în satul părinților tăi și am anunțat-o întregii lumi. Relaxarea atmosferei nu fusese niciodată punctul său forte, însă el

face o glumă abia perceptibilă: Vom primi în curând pozele de la nuntă, în cazul în care nu-ți mai amintești.

Ea oftă din nou tristă.

— Nu mă refer la invitații de la cununie. Mă refer la oamenii de la tine din țară. La familia ta. De ce nu l-am cunoscut pe fratele tău, pe cumnata sau pe mama ta? Sau pe oricine altcineva din Bangladesh, cu care te întâlnești când ești aici? Nu vrei ca ei să afle că te-ai însurat cu o englezoaică?

Ricky rămase tăcut o clipă, întrebându-se la care cumnată se referea soția sa. Apoi își aminti că o dată, în timp ce vorbea cu ea, se scăpase și menționase despre prezența Hennei în casa din Bangladesh. O transformă însă repede în soția lui Aziz, lucru care nu părea chiar atât de neadevărat. Vrând să tragă puțin de timp, el se întinse înspre sacou și scoase din buzunar câteva bomboane mentolate și amărui care îi plăceau soției sale; le cumpărase de la aeroport, în timp ce aștepta avionul. Punându-le pe masă, între ceștile de cafea, el luă cu fermitate mâna lui Verity.

— Draga mea, am vorbit serios altădată. Tu ești familia mea. Toți ceilalți oameni înseamnă foarte puțin pentru mine, iar eu însemn foarte puțin pentru ei. Până și propria mea mamă spune foarte clar că preferă să nu fiu prin preajma ei și că mai degrabă ar sta cu Aziz și cu nora ei, iar exact asta se și întâmplă. Până acum, totul era adevărat. Trase adânc aer în piept și, privind-o în ochi pe Verity, se pregăti să o mintă pentru a o liniști: Și bineînțeles că ei știu de tine. Pe mine nu mă au la suflet, dar cu tine nu au nimic. Nici în trecut nu m-au plăcut pentru că nu am avut grijă de ferme și nu am fost un fiu și un moștenitor supus. Iar acum am plecat și m-am căsătorit cu o femeie de alt neam, într-o biserică din Anglia, ceea ce cu greu poate fi considerat comportament demn de un bun musulman.

Verity își suflă nasul, nefiind încă pe deplin liniștită și spuse:

— Nu vreau decât să nu fiu exclusă din lumea ta. Toată viața am fost lăsată pe dinafară.

Ricky răspunse sincer:

— Nu vreau să te simți exclusă din lumea mea. Oricum acest lucru e imposibil, tu și copilul sunteți lumea mea. Văzând-o pe femeia iubită ridicându-și privirea cu ochii plini de speranță și fericire, luă o hotărâre pe care o puse în aplicare atât de repede încât și el rămase surprins: Dacă te face mai fericită, voi merge în Bangladesh numai o dată pe lună, ba chiar mai rar dacă voi reuși și voi sta numai o noapte, ca să verific proprietățile și

să văd dacă Amma este la fel de nărăvașă și dacă se plânge din orice. Și voi înceta să mă văd cu oamenii care vin din Bangladesh – oricum mă întâlnesc cu ei numai din politețe. Îl cuprinse pentru o clipă un regret sincer legat de Shona – musafirii imaginari din Bangladesh erau aproape mereu o scuză care îi permitea să-și vadă ocazional fata; va trebui să încerce să o vadă în timpul programului, de acum înainte. Pe lângă asta, fiica sa nu avea nevoie de el; obținuse banii pentru orice ar fi plănit ea să facă cu ei; îl avea pe soțul ei și viața lor comună, în Tooting. Ea era mult mai exilată de propria familie decât era el.

Verity dădu din cap, cu lacrimile aproape uscate, și reuși chiar să îi zâmbească timid lui Ricky.

— Asta chiar m-ar face mai fericită. Dar tot nu înțeleg. Îți vei împărtăși viața cu mine, dar nu și numele?

Bărbatului îi veni o idee.

— Până la urmă, de ce să nu avem același nume, Verity? Dacă înseamnă atât de mult pentru tine să îmi porți numele, atunci o să îl iau și eu pe al tău. Ce zici? Domnul și doamna Trueman-Karim?

Ea se arătă șocată.

— Vrei să iei numele meu? Adică, nu te deranjează? Pe pașaport și pe celelalte acte?

— Ce? spuse Ricky – de data aceasta încercarea lui de a glumi era gândită mult mai bine. Nu-ți place ideea? Adică vrei să-ți împărtăși viața cu mine, dar nu și numele?

— Oh, Ricky, exclamă Verity, îmbrățișându-l și devenind pe loc încântată. Chiar mă iubești! Chiar vrei ca toată lumea să știe de căsătoria noastră.

În îmbrățișarea cu aromă plăcută de cafea care urmă, în acele ore ale dimineții, în timp ce Ricky îi dădea lui Verity bucățele din ciocolata ei preferată cu mentă, el se gândi că născocirea unei minciuni era asemănătoare cu amestecarea componentelor pentru obținerea ciocolatei; ambele se topeau în gură și făceau ca totul să pară mult mai delicios. El nu avea nici cea mai mică intenție să-și schimbe actele – voia să păstreze un set diferit pentru fiecare din cele două vieți pe care le trăia; pașaportul pentru Bangladesh va rămâne neschimbat, iar pașaportul britanic pentru care putea aplica, acum că se însurase cu Verity, urma să poarte noul lui nume de căsătorie.

Cea de-a doua ceartă dintre ei porni tot din cauza numelor. De data aceasta fu vorba de numele copilului – o fetiță minunată, cu membre lungi, cu pielea albă ca smântâna și păr șaten lucios. Ricky, bineînțeles, voia să îi pună numele Verity, dar, de data aceasta mult mai încrezătoare de când devenise mamă, soția lui puse piciorul în prag și înăbuși cearta înainte de a începe.

— Ei, dragul meu, nimic n-ar fi mai stupid decât asta. Niciuna din noi nu ar ști la cine te referi când ne-ai striga. Și în plus, Verity nu are o prescurtare frumoasă. Toată lumea m-a strigat „Veetie” ani de zile; și acum o mai fac. Cu siguranță nu vrei să se întâmple la fel și cu copilul nostru, nu-i așa?

Ricky și-i imaginea pe părinții respingători ai soției sale strigând-o „Veetie” pe fiica lui, ca și cum soarta ei ar fi deja pecetluită să întreacă copilăria nefericită pe care o avusese mama ei și, înfiorat de această imagine, capitulă.

— Așa e, nu vreau, draga mea. Ca întotdeauna, ai dreptate.

Făcu o scurtă pauză. Mai avea o variantă, care îi venise în minte în timp ce despachetau cărțile autorilor francezi ale lui Verity în noua lor casă, de lângă biroul lui din Slough. Privirea îi fusese atrasă de un volum subțire de Voltaire și astfel îi venise ideea.

— Te-ai gândit vreodată la Candida? Precum Candide, numai că în variantă feminină. Cred că este un nume drăguț, înseamnă adevărat, cinstit, sincer, deschis. Numai lucruri bune – asemănător cu al tău și totuși diferit.

— Candida... medită Verity, tot repetând: Candida, Candy, Dida, Didi... Ținând-o în brațe pe fiica lor, ea îi șopti: Candida? Ești o Candida, micuțo? Își ridică privirea înspre soțul ei: Cred că este un nume minunat, dragul meu. Și are niște prescurtări drăguțe, nu-i așa? Cine ar putea fi vreodată crud cu o fetiță cu numele de Candy^[8] sau Didi?

Ricky cuprinse fața lui Verity între mâinile lui, privind ochii ei mari, albaștri, și ușoara roșeață din obraji ei. O sărută delicat pe frunte, pe vârful nasului și pe buzele moi și subțiri.

— Nu cred că va trebui să folosim prescurtări. Nimeni nu va fi niciodată rău cu fetița noastră, îi promise el.

Nu avea de unde să știe că, peste aproape douăzeci de ani, fetița lor urma să întâlnească un Don Juan notoriu, solistul unei formații de muzică destul de renumite, care își plătea chiria la apartament servind ocazional clienții din restaurantul tatălui său.

Amințirile legate de muzică ale lui Sharif Khan

Muzica este memoria mea. Dacă ar fi să-ți spun când a început viața mea, când a debutat povestea noastră, nu aș porni de la nașterea noastră, într-un spital din sudul Londrei, sau de la venirea pe lume a mamei mele, pe un scaun de travaliu bengalez, în casa bunicului din partea mamei. Ți-aș spune despre momentul în care am simțit pentru prima dată că trăiesc; când am auzit cha-cha-cha, cy-yi-yi, hohotele, gemetele, mormăitul și suspinele triste de dragoste – prima dată când am ascultat muzică.

Și dacă ar fi să-ți spun când am început să trăiesc, ți-aș spune despre momentul când am învățat să controlăm acel cha-cha-cha – cu acele ritmuri și explozia de cuvinte și melodii în gurile noastre. Toate s-au întâmplat atunci când mi-am întemeiat formația, în apartamentul de deasupra restaurantului tatălui meu.

Părinții noștri aveau o poveste de succes în cartier. Tatăl meu pariase că va obține un împrumut pentru a cumpăra o parte din restaurant și, într-un final, l-a luat pe tot, iar noi ne-am mutat în apartamentul cu două camere de deasupra lui, când eram încă mici. În timpul adolescenței noastre, tata a deschis undeva mai sus de Linia de Nord, la Balham, un al doilea restaurant, pe care-l cumpărase în mod iscusit cu un împrumut pe termen lung, înainte ca primele semne de modernizare să apară în zonă. Am abandonat traficul asurzitor și apartamentul de pe Broadway, deoarece tatăl meu s-a descurcat suficient de bine pentru a ne cumpăra o casă frumoasă pe proprietatea Heaver din Tooting Bec, într-una dintre cele mai respectabile zone. Și pe aceasta a cumpărat-o tot înainte ca prețurile să explodeze.

În timp ce tata reprezenta succesul în afacerile de familie, mama reprezenta succesul academic. Când am început școala, ea ne-a urmat și s-a reîntors la studii. A făcut un masterat în limbi moderne și apoi a obținut calificarea pentru a predă. Nu a predat în școala unde învățam noi, ci într-o școală privată de fete din Wandsworth. Ne vorbea într-o engleză la fel de pură precum cea a îngerilor înfrigurați și înghețați de pe orice clopotniță; mama alesese să nu ne vorbească în nicio altă limbă pe perioada copilăriei și insistase cu blândețe ca nici tata să nu o facă. Voia să evite ca noi să avem un accent străin, care ne-ar fi creat un statut de inferioritate față de alți elevi – își dorea ca noi să vorbim astfel încât să ne diferențiem, cu un accent englez la fel de clar și formal precum arhitectura, care să ne graveze drumul în viitoarele noastre acțiuni. Când, într-un final, am învățat limba tatălui

nostru, o vorbeam precum albi în care ne transformaserăm. N-am învățat niciodată limba vorbită de mama, bengali; o auzeam numai când ea vorbea la telefon cu mama sa. În excursiile de familie destul de rare în Dhaka, care nu aveau loc decât o dată pe an, eram precum niște extratereștri surdo-muți, captivi în bulele noastre, vorbind o engleză perfectă.

Însă toată lumea credea că părinții noștri aveau succes dintr-un alt motiv, unul mult mai profund decât îndemânarea lor din afaceri sau din lumea academică, ori decât lupta lor de imigranți fără niciun ban în buzunar pentru a reveni în clasa de mijloc, din care făceau parte în țara lor natală. Ei aveau succes pentru că erau Perechea de Îndrăgostiți. Toată lumea vedea și știa acest lucru. Din momentul în care evadaseră romantic în Londra, până în momentul în care se plimbau pe străzile din Tooting cu căruciorul nostru dublu, ținându-se instinctiv de mână, dându-și drumul numai când eu sau Omar începeam să plângem.

Nu știm când lucrurile au început să meargă prost. Poate că, la fel ca atunci când lacrimile noastre de copii mici îi forțau să-și dea drumul la mână, poate că tot așa, pe măsură ce creșteam, i-am îndepărtat. Poate că noi le-am luat toată dragostea și nu am mai lăsat nimic pentru ei. Am scos toată dragostea din ei la fel cum e scoasă otrava dintr-o rană și le-am luat vârtejurile dragostei care-i amețeau, lăsându-i cu capul limpede, dar cu sufletul rece și gol.

Ei obișnuiau să stea împreună într-o tăcere prietenoasă, într-o îmbrățișare degajată pe canapea, picioarele ei întinse în poala lui, în timp ce tata asculta muzica lui sau cânta la sitar, iar mama corecta lucrări sau citea romane în franceză. Uneori, obișnuiau să ne încânte dându-se în spectacol pentru noi, însă mai degrabă așa ceva era ceva natural din partea lor, iar noi eram niște simpli spectatori norocoși. Când un cântec nou indian era difuzat la radio, Abbu, care nu-și pierduse niciodată accentul punjabi, se ridica și o învărtea pe Amma prin cameră, fără să mai țină cont de clienții care mâncau în camera de dedesubt și de covorul smotocit, dansând și cântând „Ilu, Ilu!” cu o mișcare comică a capului, apăsându-se pe inimă și terminând refrenul „Ilu, Ilu! Înseamnă Te iubesc, Te iu-besc!”. În timp ce noi băteam din palme, Amma se prefăcea ca protesta și chicotea încântată, uitând de lucrări și de cărți. Abia de aveau treizeci și unu sau treizeci și doi de ani și, deși erau părinți, tot arătau din când în când ea niște îndrăgostiți, așa cum fuseseră de când se cunoscuseră.

Însă pe măsură ce anii treceau, acele momente deveneau din ce în ce mai rare și îmbrățișarea degajată de pe canapea era din ce în ce mai neobișnuită. Încă se mai țineau de mână când se plimbau, însă acum era mai degrabă din obișnuință decât din afecțiune. Păreau să se țină în brațe numai când dormeau și, din acest motiv mai mult decât oricare altul, Omar și eu obișnuiam să ne dăm jos din pat dimineța și să ne ducem în al lor, agățându-ne de o parte și de cealaltă a lor, așa cum dormeau lipiți unul de celălalt, pentru a împărtăși acel moment de intimitate instinctivă, înainte ca el să se dizolve o dată cu trezirea când afară se lumina de ziuă. „Bărbații mei”, obișnuia Amma să spună, când ne privea somnoroasă; însă într-un fel, noi știam deja că Abbu nu mai făcea parte din ceea ce părea o relație exclusivă. El petrecea din ce în ce mai mult timp cu partenerii de afaceri sau cu muzica lui; ea venea din ce în ce mai târziu de la muncă și petrecea tot mai mult timp cu cărțile ei. Nu prea mai zăboveau în aceeași cameră – Abbu asculta mereu discurile sale în sufragerie, iar Amma adesea dispărea în bucătărie sau în dormitor, unde urmărea posturi de radio în franceză, motivând că îi trebuia la serviciu să fie la curent cu ce se întâmpla în lume. Lăsat singur, tata astupa fisurile stând cu noi și împărtășindu-ne pasiunea lui pentru colecția de muzică – viniluri, casete și compact discuri asemenea unor camarazi înțelegători, oferindu-ne cuvinte pline de înțelepciune și alinare, pe care uneori le rostea cu un discernământ atât de pătrunzător, încât aproape că simțea o durere fizică. În acele momente, regretul său părea că devine real, palpabil.

Nefericirea părinților noștri aproape că polua aerul pe care îl respiram. Am început să privim cu nostalgie pozele vechi cu fețe zâmbitoare și ochi larg deschiși, întrebându-ne cum am putut să ne trăim viața și totuși să ratăm acele momente în care ei fuseseră fericiți. Înainte de războiul rece care a venit o dată cu adolescența noastră, eram stânjeniți de afecțiunea lor insuportabilă și exuberantă. Dacă cineva ne-ar fi spus ce urma să se întâmple, oare n-am fi savurat noi fiecare clipă, fiecare cuvânt drăgăstos, fiecare îmbrățișare spontană a lor?

Dacă o căsătorie nefericită era o nereușită permanentă pentru tatăl meu, ultimul lui eșec, cel care îi oferise un altfel de amărăciune, un nou fel de durere, deveni cel legat de dependența lui tot mai mare de muzică. Tatăl meu apreciasse dintotdeauna muzica, însă acum începea să o prețuiască, revărsându-și în ea sentimentele și energia și folosind-o pentru a umple

golul lăsat de dragoste. Când asculta „O Mio Babbino Caro” în sufragerie, chipul lui frumos era demn de comparat cu cele mai bine prelucrate imagini cinematografice ale lui Mafiosi, plângând în *La Scala*. Însă el nu plângea pur și simplu – era extaziat. Deveni mai democratic în gusturi, acum asculta jazz, operă, pop, soul, melodiile indiene clasice fiind la fel de importante în cadrul „Națiunilor Unite ale Muzicii”. Ce avea el era un dar dulce-amăru întrucât, în ciuda tuturor eforturilor, talentul lui era pur și simplu acela de a cunoaște și de a aprecia muzica bună – cânta puțin, însă nu fusese niciodată prea bun. Știa să zdrăngăne la sitar, la chitară și chiar învățase să cânte ceva la claviatură, o piesă care putea fi recunoscută, însă nu reușea sub nicio formă să cânte o melodie la fel cum ar fi vrut să o audă interpretată. El nu putea să compună o melodie care să-l aducă în extaz. Durerea provocată de dragostea pe care o pierduse îl transformă într-un amator de muzică – un om bun la toate instrumentele muzicale, fără a stăpâni vreunul cu adevărat.

Tatăl meu nu-și pierdu dragostea pentru muzică, însă indignarea față de propria-i mediocritate spori nefericirea pe care o simțea deja. Soția lui se retrăgea, rămânând aproape de el numai în somn, iar amanta lui, muzica, îi scotea în evidență și mai mult defectele. Pare-se că nu auzea foarte bine cu una din urechi, iar el spera ca acest lucru să fie o scuză suficient de bună pentru faptul că nu avea talent și că asculta Beethoven ca un martir. Însă adevărul dur era că nu se putea preface că are vreo abilitate rafinată sau vreun talent estetic cu ajutorul căruia ar putea să o recucerească pe mama noastră; nu avea cum să pretindă că era un artist neîmplinit, care pozase într-un bun afacerist doar de dragul ei, pentru a-i reda confortul material la care renunțase când se căsătorise cu el. În realitate, situația stătea exact invers, el era un om de afaceri care se prefăcea că înțelege arta.

Când am înființat formația, la început tata se enervă însă apoi se înspăimântă când auzi genul de muzică pe care îl cântam – rockul punk indian nu fusese încă invitat dincolo de cortina lui de fier din sufragerie pentru a intra în „Națiunile Unite”. Poate că îi era și puțin teamă – că propriii lui copii vor reuși acolo unde el greșise, că ei nu numai că vor deveni adevărați gentlemen fără niciun pic de accent străin, cu fețe albe care nu le-ar trăda etnicitatea, dar că vor deveni cântăreți, de asemenea. Când am devenit mai serios în legătură cu muzica, în detrimentul școlarizării mele, el insistă să intru în afacerea cu restaurantul și să renunț la orice ambiție legată de domeniul muzical. Uneori am impresia că,

inconștient, a procedat așa doar pentru ca eu să dau greș, acolo unde el avusese succes.

Baladele Balti din Tooting Broadway

Sharif avea cincisprezece ani când se hotărî să-și facă o formație. Era deja destul de chipeș, deși nu la fel ca tatăl său, având pielea mai deschisă la culoare și un trup mai osos. Moștenise ochii de cățeluș maro-ciocolatii și plini de farmec – Shona încă insista că erau ochii tatălui său. La adolescență, el deveni conștient de faptul că nu puteai să-ți dai seama imediat de etnicitatea lui, lucru care îl stânjenea puțin – Sharif nu voia ca oamenii să creadă că era un alb parvenit, considerând că „Baton Bounty cu nucă de cocos” era una din cele mai groaznice insulte răspândite prin școală, mult mai urâtă decât Paddy sau Paki. Pentru a preveni astfel de acuzații, își lăsă atât părul negru lung și drept, cât și sfidătorul puf leneș de adolescent să-i crească pe bărbie și adoptă un accent asiatic londonez pe care îl folosea cu ușurință pentru a câștiga respectul prietenilor și de care scăpa fără cel mai mic efort când se întorcea acasă la proprietatea din Heaven, cu cravata atârându-i la gât precum un ștreang. Sharif nu era numai chipeș, ci chiar destul de grozav cu noua lui imagine relativ rebelă și cu aerul de indiferență pe care îl etala. Mai mult decât grozav, era nemaipomenit. Fetele începură să se uite după el, iar el începu să le bage în seamă.

Își făcu o formație din patru motive, în următoarea ordine:

- 1) Era grozav să fii solistul formației
- 2) Fetele aveau formațiile, fiind atrase mai ales de soliști
- 3) Faptul că avea o formație urma să-l scoată din sărite pe tatăl lui
- 4) Și da, el credea cu adevărat că Muzica urma să fie Marele lui Destin Desăvârșit

Organiză audițiile în apartamentul de deasupra restaurantului din Tooting Broadway, unde locuise în copilărie. Tatăl lui închiriasse apartamentul unuia dintre bucătari și celor doi chelneri. Sharif știa să fie fermecător și adesea cerșea favoruri de la ei pe aleea din spatele ușii de la bucătărie, făcându-i să se simtă ca acasă cu ajutorul accentului său schimbat și perfect adaptat situației. Ei țineau la băiat suficient de mult pentru a-l lăsa să folosească apartamentul – oricum, era luni seara; urmau să fie cu toții în restaurant, la muncă, și nimeni nu mânca sus, cel puțin nu înainte ca barurile să se închidă.

Sharif, înarmat cu Pringles și cu un amestec de alune pe care le furase din camera mamei lui, pe lângă niște beri Kingfisher șterpelite din frigiderul restaurantului, se instalează în sufragerie, cu chitara împodobind natural canapeaua antică și cu câteva partituri pentru același efect decorativ. După primele prestații nepromițătoare din partea câtorva colegi de clasă, unul dintre ei cântând stângaci la vioară, iar altul demonstrându-și zadarnic talentul la clarinet, Sharif își desfăcu și el o bere. Rămase surprins că a treia persoană care veni la audiții fu Micky O'Shea, un irlandez scund și gras, cu un an mai mic decât el, despre care se știa că era un bătaș, nasul său spart dovedind acest lucru.

— Formația este numai pentru cei din anul patru, Micky. Îmi pare rău, prietene, spuse Sharif cu superioritatea de necontestat pe care i-o oferea automatic ierarhia din școală.

— Du-te dracului, omule, zise Micky respectuos. Nici măcar nu m-ai auzit cântând.

Sharif reflectă un moment și dădu din cap în semn de generozitate. Nu mai apăruse nimeni între timp. La fel de bine se putea distra pe seama bondocului roșcovan.

Acesta își trecu cureaua de la chitară pe deasupra capului și cântă uimitor o secvență dintr-o piesă. Sharif era în același timp enervat și impresionat; el însuși era un chitarist foarte bun și putea recunoaște un talent. Își păstră fața indiferentă și, fără să se dea de gol, îi întinse lui Micky o partitură.

— Poți să și citești muzica? întrebă el.

Roșcovanul dădu din cap. Se uită chiorâș câteva clipe la înfloriturile scrise de mână de pe foaie, fredonând în minte, iar apoi începu să cânte. După câteva măsuri se opri și, dând din cap nemulțumit de scrisul dificil de descifrat, începu să cânte din nou. Sharif ascultă fermecat, încercând să nu-și trădeze plăcerea față de armonia neîntreruptă a acordurilor.

— E bună melodia, spuse Micky când termină pagina, însă însemnările tale sunt o porcărie – ai copiat-o după ureche? Știi că poți cumpăra partituri de la multe formații – eu îi am pe Oasis și The Smiths.

— Nu am copiat-o, Micky, eu am scris-o, răspunse Sharif arogant, fiind în secret încântat de faptul că irlandezul îl plasase fără să-și dea seama lângă niște celebrități – Oasis, The Smiths și Sharif Khan. Nu vom fi o formație în umbra altora, trebuie să ne compunem singuri piesele. Este vorba de credibilitate. Se ridică să-și ia înapoi partitura când, deodată,

propria lui credibilitate suferi o lovitură dată de fratele lui cel tocilar, care intră în viteză în apartament.

— Sharif, ce faci aici? Abbu o să te omoare! îngăimă Omar, rămas fără răsuflare din cauza treptelor urcate în fugă și cu nasul sângerând. Făcu o pauză, văzându-l pe Micky și, deși surprins, îl salută politicos dând din cap. Salutare, Micky! spuse el, uitându-se mirat înspre Sharif.

— Salut, Omar! Ce dracu s-a întâmplat cu fața ta, omule? Te-ai bătut? întrebă Micky cu interes. Sharif își ținu respirația — „Te rog, insistă el numai din priviri către Omar, te rog spune-i că te-ai bătut, spune-i că cineva a dat în tine. Orice ar putea să ne apere puțină demnitate care ne-a mai rămas, numai, te rog, nu mă face de râs în fața morcovului ăstuia din anul trei, zicându-i...”

— Nu, îmi sângerează nasul uneori. Doctorul crede că din cauza stresului, deși uneori mi se întâmplă când alerg prea repede, spuse Omar cerându-și scuze parcă, așezându-se lângă fratele lui pe canapea și ștergându-și nasul. Sharif expiră cu putere și se îndepărtă pe nesimțite de Omar, separându-se de el fără ca măcar să-și dea seama.

— Ah, făcu Micky dezamăgit, în timp ce atitudinea lui parcă striga: „Pămpălău!”

— Vorbesc cu tine mai târziu, Micky, spuse Sharif, preluând controlul situației cu deplină încredere în sine. Te anunț eu. Mai am o grămadă de oameni de văzut. Știi, din anul patru. Se vrea a fi o formație pentru elevii din anul patru. Însă te am în vedere.

— Mulțumesc mult, rânji roșcovanul, arătându-și aparatul dentar asemănător unor șine de tren și incisivii strâmbi. Ne vedem mai încolo.

Sharif îl privi pe Omar, care încă își sufla jalnic nasul sângerând și, oftând resemnat, se duse să aducă niște Kleenex pe care i le puse la nară, presându-le, după deja bine cunoscuta procedură.

— Ține-ți capul un pic pe spate, îi ordonă el. Fratele mai mic se supuse și sângerarea începu să se domolească imediat. Deci, de ce mă va omori tata?

— Este luni, îți amintești? Nana vine la cină și ai întârziat deja jumătate de oră. Amma este nervoasă pentru că a făcut niște eforturi groaznice ca să îi pregătească o masă în stil englezesc și acum friptura se usucă, legumele se înmoaie, iar cartofii și alunele pe care le-a cumpărat pentru aperitiv au dispărut misterios. Abbu este furios din cauza ta. Le-am spus că vin să te iau.

— La dracu! făcu Sharif. Bineînțeles, bunicul! Am uitat complet că trebuia să vină azi. Unde le-ai zis că sunt?

Fratele lui zâmbi conspirativ.

— Le-am spus că a trebuit să rămâi la școală după ore ca să lucrezi suplimentar la matematică, în urma rezultatelor proaste de la ultimul test.

Sharif rânji.

— Mincinos mic și priceput ce ești! îl complimentă el admirativ. Total credibil și nevinovat. Ți rămân dator, puștiule. Îl înghionți pe Omar cu umărul în semn de recunoștință și ridică șervețelele îmbibate cu sânge, amintind de un experiment. Deci de unde știai unde sunt?

Fratele lui scoase din buzunarul de la pantaloni fluturașul prin care Sharif își anunțase audițiile. Îl puse pe masă și îl întinse cu grijă.

— L-am văzut la avizierul din fața sălii de muzică, explică el, înainte de a adăuga pe un ton de reproș: De ce nu mi-ai spus și mie? Și eu pot cânta. Pot să cânt la claviatură și la chitară. Și sunt cu un nivel mai sus decât toți din anul nostru, în afară de tine la chitară.

Sharif se simți încolțit și spuse prefăcut:

— Păi nu credeam că vei fi interesat, iar formațiile de rock indian nu prea au nevoie de pianiști și noi deja avem doi chitariști... Se opri, nemaștiind ce să spună, întrucât fratele său îl privea cu ochii plini de sinceritate, încă neconvins și cu sângele uscat, lipit precum rugina de nas și de buza de sus. Adevărul e că nu e vorba numai de cântat, trebuie să fii, cum să zic, la modă ca să faci parte dintr-o formație.

— Ca tine și Micky? întrebă Omar.

— Cam așa ceva, încuviință Sharif. Micky e într-adevăr în anul trei, dar e aproape de aceeași vârstă ca și noi și e al dracului de tare. Când îi sângerează nasul, în niciun caz nu e de la vreo porcărie provocată de stres.

— Și eu pot fi tare! spuse Omar supărat. L-am lovit pe Tarik când mi-a dat un pumn la antrenamentul de fotbal. L-am pocnit atât de tare, încât mi-am rupt degetul mare și a trebuit să mă duc la cabinet. Lovi ușor cu pumnul în palmă, amintindu-și întâmplarea.

Sharif privi acest gest inocent și rosti aproape cu părere de rău:

— Nu te-ai dus la cabinet pentru că l-ai lovit tare, puștiule. Ți-ai rupt degetul pentru că nici măcar nu știi să ții pumnul. Luă mâna dreaptă, încă încleștată, a fratelui său și îi spuse: Pentru un băiat deștept cum ești, uneori mă faci de rușine al dracului de tare. Uite, puștiule. Uite ce trebuie să faci. Degetul mare trebuie ținut pe dinafară, Omar. Pune-l peste celelalte degete!

Băiatul își desfăcu palma și o privi gânditor, în timp ce își contractă degetele și le strânse la loc în pumn, de data aceasta lăsând degetul mare pe dinafară, în loc să îl strângă înăuntru, ca înainte.

— Pare bună ideea, mărturisi el umil. Doamne, ce prost sunt! De ce nu mi-ai arătat asta mai demult?

— Nu voiam să te fac să te simți prost, răspuse fratele mai mare ridicând din umeri. Îmi pare rău, ar fi trebuit să-ți arăt.

Văzând cât de pierdut părea Omar, Sharif se ridică, trăgându-l și pe el în picioare și spunându-i în glumă:

— Hai, puștiule! Cel puțin tu ești deșteptul familiei. Eu nu am nimic special în afară de felul cum arăt.

Fratele mai mic dădu din umeri. Prea supărat ca să îi facă jocul sau ca să zâmbească, el lăsă capul în jos și își privi mâinile nătângi și lipsite de putere. Sharif se înmuie și se trezi spunând ceva ce era sigur că va regreta mai târziu:

— Ei bine, ți-am zis că îți sunt dator pentru că m-ai acoperit în seara asta. De ce nu vii la prima noastră repetiție să vezi cum e?

Omar își ridică privirea și chipul i se destinse finalmente într-un zâmbet, ca și cum un nor alb pufos plutea pe cerul senin.

— Vorbești serios, omule? Ar fi așa de tare!

— Bineînțeles că vorbesc serios, rosti fratele său mințind și blestemându-și viața. Dorise o formație de muzică indiană modernă și acum era pus în încurcătură de fratele lui tocilar, un puștan din anul trei. Unde mai pui că deja îl acceptase pe Stevo Morgan cel plin de coșuri pe post de toboșar, întrucât era singurul băiat din clasa lui care avea acces la un set complet de tobe.

În timp ce coborau scările înguste trecând pe lângă restaurant, Sharif scoase niște gumă de mestecat din buzunar, pentru a acoperi mirosul de bere, și îi dădu prietenos una și lui Omar. Când acesta o luă, îl întrebă, un pic emoționat:

— Sharif, când începem repetițiile și toate celelalte, ai putea te rog să nu mi mai spui „puștiule”, măcar nu de față cu ceilalți? În fond, ești cu doar 15 minute mai mare decât mine.

— Chiar și invers de-ar fi fost, tot ți-aș spune „puștiule”. Dar nu te îngrijora, omule, nu o să te fac de răs, zise fratele mai mare pe un ton liniștitor. „Te faci singur de răs”, adăugă el, în minte.

Și aceasta a fost nașterea nefericită a Baladelor Balti^[9] din Tooting Broadway, în apartamentul de deasupra restaurantului tip fast-food.

Numele formației se dovedi a fi o alegere dificilă. Sharif, în calitate de membru fondator (până la urmă, el organizase audițiile – afișul stătea drept dovadă), se gândi că avea dreptul de a alege numele formației și deja se hotărâse ca acesta să fie Băieții Balti. El făcu anunțul la întâlnirea de inaugurare a formației debutante, organizată în același apartament de deasupra restaurantului. Sharif se baza pe sprijinul lui Omar și rămase surprins când, de data aceasta, fratele lui avu o altă părere. Mestecând alunele pe care le furase din nou din camera Shonei, acesta întrebă:

— Înțeleg de ce „băieții”, dar „balti”? Nu avem nicio legătură cu balti. Abbu nici măcar nu are feluri de mâncare balti în meniu. Care e logica?

— Poftim? Crezi că ar trebui să avem un nume care să se potrivească cu ceva din meniul tatei? spuse Sharif cu dispreț, enervat că Omar îi contesta autoritatea în fața lui Micky și Stevo. „Băieții-creveți dhansak dați dracului din Tooting Broadway”?

— Sunt de acord cu Omar, se băgă în discuție Stevo. Ce dracu’ are a face bălti cu mine și cu Micky? Ce ziceți de „Băieții din Broadway”?

— Da, de ce să nu ne numim „Băieții din Broadway”? încuviință Sharif sarcastic. Și dacă tot suntem aici, de ce să nu purtăm niște afurisite de dresuri și de tocuri și să mergem la audiție pentru nenorocita 42nd Street?

— De ce să nu ne numim pur și simplu „Tooting”? spuse Micky. Sau „SW17”? Stevo are dreptate, fir-ar să fie, nu avem nimic de-a face cu Balti și toată lumea vede că suntem băieți.

— Dar nu mă deranjează partea cu „Băieții”, obiectă Stevo. Ce ziceți de „Băieții din Tooting”, suntem cu toții din Tooting, în afară de Micky.

— Și eu sunt tot din Tooting, la dracu’, contracă Micky furios.

— Păi al naibii să fiu dacă ai fața unuia de aici, Paddy! spuse Stevo cu superioritatea mânioasă a unuia din anul patru care vorbește cu unul din anul trei. El putea să arunce cu porecle precum Paddy, fără să pătească nimic, deoarece tatăl lui era irlandez.

Micky se întoarse alb la față de furie și se îndreptă ca o vijelie în capătul celălalt al camerei, trântindu-se într-un fotoliu foarte confortabil.

— Față plină de coșuri! murmură el printre dinți.

— Ascultați, eu vreau „Băieții Balti”, insistă cu încăpățănare Sharif. Avem nevoie să se înțeleagă că există o influență a dracului de asiatică în

formație.

— E vorba doar de tine și de Omar, indică Stevo, frecându-și bărbia cu coșuri și întinzându-și picioarele lungi și subțiri în fața canapelei. Sunteți numai jumătate de formație.

— La dracu', vom cânta melodiile compuse de mine, până când unul dintre voi își mișcă fundul și scrie propriul material, așa că aş zice că influența mea a fost a naibii de semnificativă, răspunse Sharif înfierbântat. Ai dracului de rebeli! Deja începuse să se gândească să renunțe la toți și să-și facă o carieră solo.

— Deci, dacă tu și Omar sunteți componenta Balti a formației, eu și Stevo ce suntem? întrebă Micky, după ce se mai calmase.

— Voi sunteți „Băieții”, spuse Sharif răbdător.

— Dar toți suntem „Băieții”, adăugă fratele lui. Era un pic stânjenit de furtuna dezlănțuită în urma comentariului făcut mai devreme, însă, din nou, mândria lui intelectuală nu îi permitea să ignore argumentele absurde oferite de Sharif.

— Păi ce altceva mai au în comun Micky și Stevo? mormăi acesta din urmă. Unul este roșcat, celălalt nu, unul este în anul trei, celălalt nu, unul s-a mutat aici acum cinci ani, celălalt a trăit în afurisitul de Tooting toată viața lui, tatăl unuia conduce Crown, tatăl celuiilalt muncește într-un atelier auto...

— Păi amândoi suntem irlandezi, sugeră Micky.

Sharif răsuflă zgomotos:

— Și ce au dat irlandezii muzicii? Niște afurisiți de câștigători la Eurovision, The Corrs și Daniel O'Donnell. Ai dracului de baladiști jegoși! La fel de bine ne putem numi „Nenorocitele Balade Balti”...

Trase aer în piept pentru a-și continua fanfaronada plină de dispreț, când Micky și Stevo îl surprinseră schimbând o privire și apoi mormăind în același timp „Da!”.

— „Nenorocitele Balade Balti”, ăsta da nume adevărat! spuse Stevo. Avem un câștigător!

— Este dat dracului, omule, al naibii de plin de inspirație, încuviință Micky, traversând camera pentru a da mâna cu Sharif.

Încântat de brusca exuberanță care se materializase din atât de mult umor de proastă calitate, Sharif se hotărî că numele pe care îl găsisese fără să vrea nu era deloc rău – era cu siguranță mult mai impunător și mult mai reprezentativ pentru rock decât „Băieții din Balti”.

— Omar? întrebă el doar din complezență, întrucât deja avea majoritatea voturilor în favoarea lui, însă nu voia ca fratele lui să se simtă lăsat pe dinafară.

Acesta dădu din umeri.

— Nu am nimic împotriva. Tot nu cred că avem vreo legătură cu Balti dar asta e, omule, o las moartă. Crezi că ne vor lăsa să punem „Nenorocitele” pe postere?

Sharif zâmbi tolerant. Uneori fratele lui nu avea habar despre ce vorbea.

— Nu-ți face tu griji de afurisitele de postere, omule. Trebuie mai întâi să ne facem formația blestemată. Se ridică plin de autoritate: Acum că avem și un nume, hai să stabilim când vom ține repetițiile. Deja e programată prima apariție – domnul Crowe ne face loc în cadrul concertului de sfârșit de trimestru, dacă putem să fim gata până atunci.

Bineînțeles, Omar avea dreptate. Domnul Crowe, profesorul de muzică, era plăcut impresionat de cei doi frați datorită abilităților lor muzicale, însă nu avea de gând să își împodobească posterele de pe holul școlii sau din programul concertului cu numele formației lor, „Nenorocitele Balade Balti”. El scurtă numele la „Baladele balti” și, doar pentru a demonstra încă o dată autorității capacitățile lui de a educa talentele locale din cadrul comunității, adăugă „din Tooting Broadway” în paranteză.

După primul concert, toată lumea vorbea despre formația lui Sharif și despre spectacolul său total lipsit de inhibiție și plin de bravură, în timpul căruia el se desfășurase pe toată scena școlii și abuză de chitară asemenea unui Hendrix reînviat. Fetele, care fuseseră curioase să vadă cine era acel Sharif, acum îl priveau tânjind când trecea printre ele pe holurile școlilor, cu părul lui drept, neîngrijit, și cu cravata de la gât asemănătoare unui ștreang. Peste noapte, devenise genul de băiat care efectiv făcea fetele să-și întoarcă capul după el. Și cumva, noul nume al formației se întipări în mintea tuturor.

— Spune-mi totul, zise Omar insistent, stând pe patul lui Sharif, îmbrăcat în pijamaua lui cu pătrățele de la MS. Acum că avea aproape optsprezece ani, se înălțase, însă nu se îngrășase mai deloc. Deși se înscriesese la niște cursuri de arte marțiale, rămăsese costeliv, iar puful care îi creștea accentua și mai tare bărbia osoasă.

Îl așteptase pe Sharif încă de când acesta se strecurase afară pe fereastră la ora 11 seara și rămase treaz citindu-și notițele de recapitulare pentru

examinele de final de trimestru. Era dimineată devreme când Sharif se cățără înapoi în cameră, agățându-se de țevile de scurgere. Își aruncă hainele de pe el, corpul lui fiind mult mai dezvoltat și fotogenic decât cel al lui Omar și, rămânând doar în boxeri, se băgă în pat, împingându-l pe fratele lui în capătul celălalt.

— Sunt al dracului de dărâmat, puștiule. Ce faci treaz la ora asta?

— Hai, Sharif, spune-mi tot! îi răspunse Omar. Cu cine ai fost?

— Un domn nu spune asemenea lucruri, replică Sharif plin de îngâmfare, rearanjându-și ouăle în boxeri, cu gândul la seara care trecuse.

— Tu nu ești domn. Haide, omule. Cine a fost?

Fratele lui oftă, prefăcându-se enervat.

— Bine, omule, dacă insiști. O știi pe Cassie Rantell?

Omar îngheță. O cunoștea pe Cassie; era de la o școală de fete din vecinătate. Mică de înălțime, scundă, cu bustul dezvoltat și atrăgătoare, cu o coamă bogată de cârlioni blonzi și cunoscută pentru faptul că se culca cu băieții atletici de la școala din Common. Deși era o fată destul de drăguță și suficient de blândă din fire pentru a nu le purta pică celor pe care-i cucerea, atunci când aceștia nu o mai sunau, cu greu putea fi considerată de Sharif un trofeu cu care să se laude. Ea se culcase de curând până și cu Stevo Morgan (care devenise în mod clar mai chipeș după tratamentul cu antibiotice pe care-l luase pentru acnee sa de adolescent).

— Nu credeam că este genul tău, spuse Omar. Un pic cam mică pentru tine și un pic, ei bine, un pic cam ușuratică, nu-i așa?

— Bineînțeles că nu este genul meu, idiotule! replică Sharif ironic. Însă are o soră foarte atrăgătoare, în vârstă de aproape nouăsprezece ani.

— Doamne Dumnezeule! făcu Omar. Ali Rantell? N-a terminat deja școala? Arată cu adevărat foarte bine – cum ai ajuns să o cunoști?

— Am întâlnit-o săptămâna trecută – a venit la mine după concertul ținut în barul acela groaznic din King's Cross. Este un fel de fană a formațiilor – fiind foarte beată, și-a pus mâna pe penisul meu în timp ce vorbeam, așa că i-am cerut numărul de telefon și am invitat-o în oraș.

— Unde ați mers? întrebă Omar, încercând să-și ascundă gelozia din voce. Și el fusese la acel concert, și în timp ce el și ceilalți membri ai formației își strângeau cu zel echipamentul, Sharif se pare că fusese abordat de o tipă superbă, mai mare decât el. Omar era în formație de doi ani și niciodată nu primise atenția de care se bucura Sharif. Fratele lui avusese noroc de la bun început cu aceste „fane ale concertelor”, așa cum le numea

el; însă singurele fete care vorbeau vreodată cu Omar erau cele care doar se uitau peste umărul lui, pentru a vedea unde stătea Sharif și a-l aștepta să se elibereze de persoana cu care discuta, sperând ca el să le observe.

— Nu mă gândeam că o să fie o întâlnire ieftină, așa că am dus-o la Ministry, să-i vadă pe cei de la Elephant. Am luat câteva băuturi, i-am urmărit pe băieții de acolo. Am dus-o acasă și asta a fost tot.

— A, bine atunci, făcu Omar, dezamăgit. De obicei, când Sharif ieșea în oraș ca în seara aceea, avea de relatat la întoarcere niște povești sălbatice pline de bărbăție sexuală, presărate cu de toate, de la sex oral în toalete de cluburi până la genunchi tremurânzi pe alei lăturalnice, întotdeauna întâlniri clandestine în aer liber. Omar simțea că, ascultând astfel de povești și participând indirect, într-un fel reușea să scape de virginitate.

— Pot doar să-ți zic că avea un fund... continuă Sharif nostalgic. Până și pe tine te-ar fi excitat, omule. Avea fundul unui băiat de zece ani.

— Ce vrea să însemne asta? întrebă Omar, ridicându-se ofensat.

— Este o expresie de-a americanilor, explică fratele lui răbdător. Înseamnă doar că avea un fund mic, țeapăn, grozav. Am auzit-o o dată într-un film cu Arnie, unul din cele clasice. Omar se așeză la loc în pat. Un film clasic cu Arnie era pentru el un punct de referință suficient de viril pentru a nu se mai simți ofensat. Sharif continuă visător: Știi, omule, când ai o astfel de fată care se apleacă în fața ta, te simți ca un afurisit de rege. Îmi venea să urlu „Sunt stăpânul lumii”.

— Te uiți la prea multe filme, omule, îl critică Omar. Nu mă mai mir că picci toate examenele. Și pe lângă asta, parcă ai spus că ai dus-o acasă.

— Așa am și făcut, răspunse Sharif îngâmfat. Am condus-o până la ușă, stă într-un bloc la un etaj intermediar. Și știam că era pregătită, pentru că în timp ce ne sărutam, ea se freca de mine și nu a scos niciun cuvânt când am băgat mâinile sub fustă și am apucat-o de fund...

— Doar nu ai făcut-o în fața ușii! spuse Omar, ținându-și respirația tăiată, cu gândul la tupeul fratelui său. Părinții ei ar fi putut ieși în orice clipă din apartament.

— Nu fi tâmpit! Mi-a spus că ne puteam duce pe acoperișul clădirii folosindu-ne de scara de incendiu. Este un pic mai experimentată și mai sofisticată decât fetele de aici, a vrut să o iau pe la spate, în timp ce ea se ținea de gratii, lucru care mi s-a părut destul de ciudat, pentru că nu puteam să-i văd fața. Însă am avut o priveliște minunată dată de fundul ei strâmt și mic și de acoperișurile caselor din Tooting, iar ei i-a plăcut la nebunie. Îți

spun, omule, când mi-am dat drumul, m-am simțit ca un rege. Sharif tăcu, în semn de respect față de actul sexual consumat, față de amintirea acestuia, deja anticipându-l pe următorul.

— O să te mai vezi cu ea? întrebă fratele lui, liniștit.

— Da, cred că da, dacă mă sună, mă voi întâlni cu ea. S-ar putea să o caut chiar eu. Pentru o fată atât de atrăgătoare, a fost cu adevărat perversă. Totuși, a fost puțin prea profundă după aceea, mă întreba încontinuu dacă mi-a plăcut. Tot repeta: „Mă placi, nu-i așa?” și m-a sărutat cu și mai mare pasiune atunci când nu i-am răspuns.

— De ce nu i-ai răspuns? întrebă Omar.

— Păi, e o întrebare stupidă, nu-i așa? Dacă spuneam da, credea naibii că e iubita mea. Dacă spuneam nu, eram un nemernic. Trebuie să fi știut că o plăceam un pic – am plătit o avere să o scot în oraș și să o tăvălesc. De obicei nu trebuie să fac atâtea pentru o partidă de sex. Fetele întreabă așa ceva doar când vor să se simtă în siguranță.

Omar rămase tăcut, ascultându-l. Era o întrebare pe care și-o puneă în minte tot timpul, adresând-o părinților lui, colegilor de școală, fetelor care îl ocoleau cu privirea la concerte, chiar și fratelui său. „Mă placi, nu-i așa? Te rog, spune-mi că îți place de mine!” Sharif era atât de norocos pentru că nu avea niciodată nevoie de siguranță – se simțea atât de încrezător în sine, încât era iubit și dorit doar pentru ceea ce era el.

— Eu mă duc la culcare, omule. Am un test mâine, spuse Omar, îndreptându-se către camera lui. Stând întins singur în patul lui, el încercă să-și imagineze că face dragoste cu un corp fără chip; cu o persoană căreia îi făcea plăcere să fie atinsă de el în cele mai intime locuri posibile, care să îl facă să se simtă ca un rege și care să nu vrea nimic altceva de la el decât simpla asigurare că era pe placul lui.

Parvez Khan plânge după dragostea pierdută

Eșecul nu ar trebui să fie ceva surprinzător – este pur și simplu un aspect al vieții, la fel ca respirația, mâncarea și cântatul. Ratăm câte ceva în fiecare etapă din dezvoltarea noastră, fiecare reușită cât de mică fiind precedată – uneori și urmată – de eșecuri unul după altul. Așa cum fiecare prim pas șovăitor al unui bebeluș este precedat de o bufnitură, după care de o cădere zgomotoasă pe podea sau, dacă ești norocos, în brațele cuiva. Picăm examenele la școală, lucru care ni se pare groaznic, până când terminăm studiile, iar apoi greșim în tot felul de noi activități de care nici măcar nu fusesem conștienți până atunci. La testul pentru permisul de condus, la a face copii, la a ne înțelege copiii, la deciziile financiare pe care le luăm, la locul de muncă... Apoi dăm greș încercând să ne păstrăm cumpătul din cauza acestor eșecuri și lăsăm umorul de proastă calitate să îi afecteze pe cei suficient de ghinionști să ne fie prin preajmă.

Așa că nu ar trebui să fim surprinși atunci când eșuăm în dragoste. Însă suntem. Bineînțeles, toată lumea se așteaptă la acel sughiț ciudat de la început – săruți câteva broaște până îți găsești dragostea adevărată și așa mai departe. Asta e cu totul altceva – este vorba despre căutare, despre fiorul vânătorii, despre găsirea Celei care îți va împlini viața. Însă când ți-ai găsit femeia visurilor tale, când te uiți la ea tânjitor și descoperi, spre marea ta surprindere și încântare, că și ea se uită la tine și că pare să te considere, la rândul ei, bărbatul visurilor sale; când îți clădești o relație, un cămin, o viață plină de dragoste, idealuri împărtășite și fericire – atunci cum ar putea toate acestea să fie o greșeală?

Bineînțeles, ești uluit când totul începe să meargă prost, începi să negi realitatea. Cum e posibil ca acel mic serviciu pe care ea a refuzat să-l facă pentru tine să marcheze începutul sfârșitului? Nu fi prost, pur și simplu nu a vrut să se abată de la propriul ei drum pentru a se duce la poștă, nu există vreuna în drumul său spre școală, iar tu ai putea să treci pe acolo oricum în drum spre muncă. Bineînțeles că ea nu încerca să creeze probleme, bineînțeles că tu nu ești supărat pe ea. Nu e nimic important, doar o scrisoare pe care trebuia să o trimiți la poștă.

Însă atunci, cum poți simți deodată o furie atât de intensă și de dramatică numai pentru că ea scrâșnește cu furculița în farfurie la cină? Cina este la fel de proastă, așa cum obișnuia să fie când ea a încercat pentru prima dată să gătească, dar după tot acest timp tu nu îi mai faci complimente și nici nu

o mai liniștești, iar ea nu se mai așteaptă ca tu să o faci. Nu mai e nici drumul până la școală, nu sunteți decât voi doi acasă, stând fiecare de-o parte și de cealaltă a abisului plictisitor al mesei unde se servește cina, în care se scufundă toată conversația voastră. Ea obișnuia să te urmărească cum progresai în timp ce făceai niște treburi în jurul casei, cu ochi plini de dragoste și apreciere – deci de ce te urmărește acum prin casă cu ochi plini de ură, doar pentru că te-ai întors din grădină cu douăzeci de minute mai târziu decât ai spus că o vei face? Și de ce se plânge de ghetete tale pline de noroi? Tu pliveai bordurile din spatele casei, chiar acele borduri pe care ea insistase să le aibă și cu care tu ai fost de acord, deși ai fi preferat o peluză până în spate, pentru ca tu și băieții să fi avut un spațiu mai mare pentru a juca fotbal sau crichet, sau chiar un petic pentru legume. Tu pliveai în jurul tufelor de liliac de vară, de rozmarin, de trandafiri roz pe care le-ai cumpărat împreună când v-ați mutat în prima voastră casă care vă oferea luxul unei grădini. Ea adora să te vadă venind în casă după ce te îngrijeai de plante, cu degetele împrăștiind o aromă de rozmarin. Tu obișnuiai să îi aduci o crenguță de rozmarin.

Tu ai uitat să-i aduci una de data aceasta; de fapt, ai uitat până și că obișnuiai să faci așa ceva, dar cu siguranță asta nu e o crimă. Ai avut alte lucruri pe cap – scăderea îngrijorătoare a profiturilor la cel de-al doilea restaurant pe perioada verii, competiția cu localul italianesc și ultimul angajat, care nu se obosea prea tare cu munca. Stând singur în bucătărie cu ghetete tale pline de pământ, cu paharul gol de vin încă pe masă, urmele tale de noroi dansând vesele pe podeaua acoperită cu gresie, poți să simți chiar tu aroma de rozmarin de pe degete. Nu spunea cineva că planta asta trezește amintirile?

Și de ce bușește și trânteste totul când șterge murdăria și de ce bușești tu totul când o cureți chiar tu? Și de ce îți iei băutura și te duci într-o cameră să asculți muzică, în timp ce ea se duce în altă cameră să se uite la televizor? Când a devenit comunicarea atât de dificilă, atât de străină? Sunteți împreună de zece, cincisprezece, douăzeci de ani. Ați făcut copii care au crescut într-un cămin plin de dragoste. Toată lumea spune că sunteți atât de norocoși, toată lumea vă consideră cuplul perfect – Perechea de Îndrăgostiți. Nu știți când ați început să pierdeți dragostea. Nu vă puteți explica când fereastra inimii voastre s-a deschis să arate că voi vă prăbușeați, zi după zi, oră după oră, minut după minut înăbușit, așteptând doar alinarea nopții, când poți evada în propriile visuri fericite și vă puteți

încolăci unul în jurul celuilalt, așa cum obișnuiați să o faceți, găsimu-vă liniștea măcar în somn. V-ați dori să aflați când anume ați început să greșiți în privința singurului succes strălucitor din viața voastră.

Nu vă vine să credeți, și astfel ignorați și sperați ca dezamăgirea și spaima care vin de fiecare dată când vă treziți să dispară. Și cu toate acestea, ele rămân în fiecare dimineață – vă dați seama de asta când îmbrățișarea din timpul somnului începe să fie mai lejeră, picioarele și brațele se descolăcesc și se dezmorțesc, iar curburile și adânciturile care se completează unele pe altele atât de bine se distanțează nemiloase către părțile reci, nelocuite ale patului. Lasă-l să plece, lasă dezamăgirea și spaima să plece – n-am suferit destul? Nu este destul de rău că am pierdut dragostea, fără să îi mai privim trupul mort și jalnic din viața noastră, din buzele noastre? Să lăsăm nefericirea noastră să ispășească pentru mânia noastră, defectele noastre, eșecurile noastre și hai să ne iubim din nou.

Crezi că nu vei mai iubi din nou niciodată. Tu nu vrei decât ca ea să nu mai fie o scorpie cicălitoare; vrei ca tu să nu mai fi bătrânul plictisitor dintotdeauna, care face glume nepotrivite și spune povești interminabile și fără niciun rost despre afacerea ta binecuvântată, povești pe care ea trebuie să le reteze cu propriile sale versiuni truate, pentru ca să poată trece mai departe și să servească budinca. Ești mai atent cu câinele decât cu ea; acum și ea face același lucru.

Și în tot acest timp, în momentele în care îți aduci aminte de tinerețea ta plină de romantism și de îmbujorarea primei și singurei iubiri adevărate pe care ai avut-o vreodată, de care îți este dor, deși ea stă întinsă cu buzele ținute și fără să spună nimic, la doar un picior depărtare de tine în pat, singurul lucru pe care vrei să-l spui este: „Pentru Dumnezeu, te rog, oprește-te și hai să ne iubim! ”

Shona Khan descoperă fotografii din trecut

Shona avea în jur de patruzeci de ani când, la fel ca tatăl ei, se trezi experimentând ceva asemănător unei crize a vârstei de mijloc. Se uită în jurul ei la casa confortabilă cu trei dormitoare din cartierul de aristocrați Heaven, la grădina ei drăguță cu rozmarin și cu tufișuri parfumate de trandafiri roz plantate în spatele casei, la zilele petrecute predând într-o veselă școală cu copii din clasa de mijloc. Se uită la propria ei clasă de mijloc, la viața ei banală presărată cu petreceri și cu cine pompoase în suburbie, la care încerca să compenseze pentru stilul mediocru de a găti folosind ingrediente proaspete și scumpe și budinci prea încărcate, toate acestea fiind suportabile datorită cursurilor de artă urmate ocazional, datorită puiului de labrador recent achiziționat și... oare ce altceva ar mai fi? Copiii ei plecaseră de acasă și acum erau doar ea și Parvez din nou; numai că, de data asta, aveau la dispoziție tot confortul de care se lipsiseră până atunci. Ar fi trebuit să fie fericiți – aveau tot ce își puteau dori: timp, spațiu și companie. Și cu toate acestea, Shona se simțea pustiiată, poate că nejustificat de pustiiată. Simțea că, într-un fel, ea devenise o persoană rea, că trăia o viață greșită și că de abia acum începuse să realizeze acest lucru.

Era o realitate tristă faptul că, după ce copiii crescuseră, Shona și Parvez începură să se distanțeze, ca și cum însăși maturizarea copiilor crease o prăpastie între cei doi romantici incurabili și visători care fuseseră. Rămăseseră uniți în lupta împotriva familiilor lor potrivnice, uniți în lupta lor împotriva sărăciei care îi lovise în Marea Britanie, uniți în efortul lor de a avea copii pe care și-i doriseră cu disperare și uniți în comportamentul lor față de copii, pentru a-i educa în cel mai bun mod pe care îl știau. Dar, cu cât creșteau mai mult copiii lor, cu atât mai puțin aveau nevoie de ei, până când într-un final ei nu mai aveau niciun motiv pentru care să fie uniți.

Omar era mândria și bucuria părinților – întreaga lui familie participase la succesul său fantastic, obținut la examenele de admitere la Oxford, câștigându-i astfel un loc garantat în vechiul și ilustrul Nou Colegiu cu o ofertă de doi „E”. Când luă B pe linie la examenele de nivel A, toată lumea puse rezultatele destul de mediocre pe seama emoțiilor, a fratelui său indisciplinat care îl ținuse ocupat cu formația pe toată durata verii, cât duraseră examenele. Bunicul lui, Nana Rashid, practic plânse când auzi că nepotul lui englez mergea la școala lui de suflet, ca și cum propria lui viață era re trăită, așa cum ar fi trebuit să fie de la bun început.

Între timp, Sharif picase toate examenele, mai puțin pe cel de muzică, lucru destul de impresionant. Nu manifestă niciun interes față de facultate, așa că acceptă oferta tatălui său de a munci la restaurant. Din nou, rudele lui găsiră un motiv de a fi mândri – fiul lor cel mare prelua frâiele afacerii de familie. Ce putea fi mai minunat decât asta? Este adevărat că pasiunea lui din copilărie pentru muzică părea să-i distragă atenția, însă era ceva ce urma să dispară în momentul în care el începu să muncească cu adevărat. Acum avea alte responsabilități în afară de tăvăleala vechilor colege de școală, prin subsoluri izolate fonic.

Ambii băieți plecară de acasă în aceeași săptămână, la scurt timp după ce împliniră optsprezece ani, Omar mergând la facultate și Sharif mutându-se cu prietenii lui în Collier's Wood. Parvez, văzând cât de mult o afectase acest lucru pe Shona, o surprinse cu unul din gesturile lui romantice, care deveniseră atât de rare, încât ea practic uitase că el era în stare de așa ceva. Când se întoarse acasă de la școală găsi într-o cutie maro, mare, pusă la intrare și legată cu o fundă roz, un pui adorabil de labrador cu ochi căprui înduioșători și cu o blană de culoarea ciocolatei negre, asemănător unui pui Andrex pe contrast invers. Încă îmbrăcată cu haina ei comodă de profesoară și cu o pereche de pantofi simpli, ea îl scoase din cutie și chicoti încântată, în timp ce el o mirosea plin de afecțiune și o lingea pe față.

— Ți place? întrebă Parvez, deschizând ușa.

— Oh, Puppy, îl iubesc! exclamă Shona, înaintând pentru a-și pune mâna în jurul lui Parvez într-o îmbrățișare, care era pe cât de ciudată pe atât de neobișnuită. Acesta, surprins și încântat de brusca lor intimitate renăscută, o luă în brațe și o sărută pe părul frumos aranjat. Nu îi mai spusese „Puppy” de ani de zile; când copiii deveniseră suficient de mari pentru a vorbi, ea încetase să-i mai spună astfel în fața lor și înlocuise numele cu „Abbu” sau „Tata”. Și ori de câte ori băieții erau în preajmă, avusese grijă să îl numească „Parvez”, până când, într-un final, ei păreau să fie mai tot timpul în compania altora, fie că aceștia erau copiii lor sau altcineva, așa că fusese o tranziție naturală să păstreze această formă de adresare în rarele ocazii în care rămâneau doar ei doi. Și el încetase să-i mai spună „Goldie”, deși uneori se mulțumea să-i spună „Shanoli”, o variantă plină de afecțiune pentru numele ei, care era destul de adecvată pentru ocaziile când aveau companie.

— Mă gândeam să iau doi, ca să-și țină companie unul altuia, spuse el, însă apoi m-am gândit că am avut destule probleme cu ultimii, așa că poate

e vremea să luăm o pauză și să avem grijă de unul singur.

Shona zâmbi, însă, de data aceasta, nu cu toată fața. Ea confundase cadoul cu un gest romantic, însă acum își dădu seama ce era de fapt – o încercare de a înlocui băieții și de a ascunde lipsurile cu un alt efort susținut. Cu toate acestea, cățelușul era cu adevărat superb. Se îndepărtă de Parvez și, închizând ușa în spatele ei, îl întrebă:

— Ce nume să îi punem?

— Tu să alegi, Shona. Numele tale sunt cele care rezistă în timp, spuse Parvez, fără niciun pic de ranchiună. Poate o să-i dau eu al doilea nume.

— Păi, este irlandez, zise ea, inspectându-i cureaua de la gât. Poate că ar trebui să-i dăm un nume irlandez, de exemplu Patrick.

— Adică „Mângâie”⁽¹⁰⁾ cățelușul? râse Parvez. Ești sigură că e înțeleaptă alegerea? Bietul de el va primi oricum suficientă atenție și fără să aibă numele unei instrucțiuni. El luă cățelușul și îl mângâie blând și entuziasmat. „Mângâie” cățelușul, „Mângâie” cățelușul. Privind cum puiul de cățel se agită bucuros de atenția primită, Shona începu să râdă, iar bărbatul, zâmbind pentru că gluma lui avusese efect, adăugă: De ce nu îi punem al doilea nume Bob? El legănă cățelușul vesel în sus și în jos. „Bob cățelul, Bob cățelul”.

— Bine, Patrick-Bob. Acesta e numele lui. Este în regulă, scumpule? gânguri ea – însă adresându-se cățelului, nu soțului său – și mângâie puiul sub bărbie. Apoi se duse în bucătărie, iar Parvez puse cățelul jos și o urmă.

— Verifici dacă avem suficiente provizii pentru când va veni restul familiei Walton să-l vadă pe Patrick-Bob la cină?

Distrația de moment se consumase deja și femeia trase adânc aer în piept, încercând din răspuțuri să nu-și repeadă soțul din cauza prostiilor pe care le spunea:

— Da, Parvez, răspunse ea răbdătoare. Exact asta fac. De asemenea, pregătesc niște ceai, dacă vrei să bei.

O lună mai târziu, Shona stătea acasă în timpul vacanței de la jumătatea trimestrului, într-o toamnă groznic de umedă. Avea prea mult timp liber la dispoziție și începuse să considere asta ca fiind un lucru rău. Prea mult timp liber însemna ca ea să aibă vreme să se gândească, iar când făcea acest lucru, își dădea seama că nu se gândea la lucruri prea plăcute. Ideile frecvente erau – „Asta nu sunt eu cu adevărat; poate că eram așa o dată, însă acum nu mai sunt. Asta nu e viața mea adevărată; poate că o dată a

fost, dar acum nu mai e. Poate că de fapt aștept să-mi înceapă viața adevărată...” Prin urmare, Shona se trezi alungând timpul liber la fel cum majoritatea oamenilor alungă plictiseala. Ea făcu curățenie în casa care era deja curată, lucru care lăsa impresia că munca menajerei lor din Uganda nu fusese dusă la bun sfârșit. Apoi găti fursecuri cu ciocolată după o rețetă de pe o cutie și, dându-și seama că nu avea cu cine să le împartă, mănca jumătate din ele nefericită, în fața televizorului, ziua în amiaza mare. Deodată își aminti că acest fel de prăjituri putea fi expediat prin poștă și astfel ea ambală ce mai rămăsese pentru a le trimite lui Omar și Sharif. Apoi ascultă fără să fie prea atentă un post de radio francez și răsfoi cu indiferență un catalog de la Ikea. Se gândi să-și viziteze tatăl, pe care nu-l văzuse de mai multe luni, însă nu știa cum să-i răspundă la prima și cea mai evidentă întrebare pe care urma să i-o pună: „Deci, ce mai faci, Jaan?”

Își aminti că avea o treabă de rezolvat, ceva care amânase să facă, lăsându-l tocmai pentru o astfel de zi ploioasă și apatică. Se duse în pod, trase o cutie mare de carton – plină cu fotografii, așezate în pachetele mici, în care le primea de la laboratorul foto, dar și de albume gri elegante pe care le cumpărase recent – și o aduse în sufragerie. Nu îi luă mult timp să lipească pozele – mai mult dură să le organizeze într-o anumită ordine.

Pozele erau din vremuri îndepărtate, de când se căsătorise cu Parvez; toate îi înfățișau pe ei înainte de a deveni o familie. O dată ce veniseră copiii, toate pozele de familie fuseseră lipite cu mândrie într-un set de albume aurii lăcuite pe care Parvez i le cumpărase, gata pregătite pentru a fi arătate musafirilor și pentru a fi frunzărite de copii când se plictiseau. Ea păstrase de asemenea câteva fotografii în sufragerie, puse în rame de lemn rezistente, pe care le mai schimba din când în când întrucât altele și altele o cucereau. În loc să se mai deranjeze să le așeze pe cele scoase din rame la locul lor, ea pur și simplu le pune în într-un plic galben peste toate celelalte pachete din cutie, spunându-și că le va sorta mai târziu. Peste acest plic dădu ea acum – scoase pozele și le împrăstie pe covor.

Acestea erau cele mai de suflet imagini, care demult stătuseră la loc de cinste în sufragerie și care într-un final deveniseră atât de familiare încât își pierduseră puterea de a emoționa sau încânta, ajungând să fie luate drept tapet, înainte de a fi înlocuite cu altele noi.

Prima care îi atrase atenția era cea pe care o considerase dintotdeauna poza lor de nuntă. Sariul ei de mătase portocalie strălucea în soare, în timp ce ea își privea cu o adorație tulburătoare soțul chipeș care râdea, de parcă

nu prea îi venea să creadă nici ceea ce făcuse, nici că el urma să fie al ei pe veci. Erau atât de fericiți, atât de pripiți în fericirea lor; amândoi aveau privirea oamenilor miopi care nu puteau să vadă dincolo de ei, de parcă erau singurii care existau pe pământ, Perechea de Îndrăgostiți. Poza îi amintea de întâlnirile pe ascuns de la clubul de tenis din Karachi, de petalele roz de trandafir dintr-un dormitor din hotelul Hilton, de cum făcuseră dragoste pe furiș în apartamentul cu miros de sirop dulce de deasupra cofetăriei, când Bhai Hassan era plecat; era ca și cum dădea cu ochii de o fantomă din trecut. Frumosul Parvez, uitându-se în ochii ei prin lentilele aparatului foto, părea să spună: „Vezi, nu poți nega. Ne-am schimbat. Uită-te cum eram o dată, Goldie. Și uită-te ce am devenit”.

„Când s-a stricat totul?” se întreabă Shona. Poate că lucrurile începuseră să meargă prost în momentul în care ea luase această poză de pe polița căminului și o înlocuise cu... cu ce? Nu-și putea închipui cu ce ar fi dorit să înlocuiască această poză. Apoi își aminti; cu prima imagine a lor ținându-și în brațe cei doi nou-născuți cu pielea zbârcită, realizată în spital după ce se hotărâseră asupra numelor copiilor. O căută și găsind-o, rămase surprinsă să vadă că, de data aceasta, ea se uita plină de adorație la copii și nu la Parvez, admirația ei oarbă fiind îndreptată pe loc în altă direcție, în timp ce soțul ei se uita din nou direct la aparat, cu o strălucire calculată în privire luând locul zâmbetului spontan.

„Vezi ce s-a întâmplat, Goldie? Eu nu m-am schimbat, tu ai fost cea care a făcut-o. Ai ținut mai mult la ei decât la noi.”

„Și ce dacă?” îi răspunse ea. Și ce dacă am ținut mai mult la ei? Am trecut prin iad pentru ei. Mi-am șantajat propriul tată cerându-i bani pentru a-i avea pe ei, am făcut cele mai dureroase și profunde tratamente pe care ți le poți imagina, iarăși și iarăși, până când au dat roade, i-am cărat cu frică în fiecare zi până s-au născut, temându-mă să nu-i pierd și să trebuiască să o iau de la capăt, i-am plămădit din propria carne și i-am făcut din propriile mele oase și sânge. Erau sângele meu, băieții mei. Am pus în ei tot ce aveam în mine. Tu doar te-ai masturbat într-o cutie și erai prea ocupat cu afacerile pentru a veni la clinică cu mine de fiecare dată când m-am dus; ai crezut că s-a întâmplat ca printr-o minune, cu o ușurință precum cea a zeilor. Bineînțeles că m-am schimbat! Și tu ar fi trebuit să te schimbi, însă nu ai făcut-o. Ai rămas același băiat vesel și fără griji de douăzeci și ceva de ani cu care m-am măritat; m-ai pus pe mine să mă schimb, să mă descurc cu

toate, în timp ce tu spuneai glumele tale prostești și îți făceai treaba ca să ne oferi o viață nu tocmai precum cea cu care fusesem obișnuiți acasă.”

„Deci asta e! replică Parvez triumfător dintr-o altă fotografie, stând cu mâna pe umărul Shonei, în timp ce ea poza cu pălăria de absolvent pe cap și cu diploma de masterat în mână. Mă urăști. M-ai urât pentru că nu am suferit așa cum ai făcut-o tu, pentru că nu am fost la fel de bogat și plin de succes precum familia din care te-am luat. Nu crezi că ți-aș fi luat și cea mai mică durere dacă aș fi putut, fiecare dezamăgire dureroasă pe care o aveai lună de lună, când plângeai și jeleai de fiecare dată când sângerai? Te-am iubit, Shona! Pentru mine nu ar fi contat dacă n-am fi avut niciodată copii, atâta timp cât ne aveam unul pe celălalt. Tot ce am făcut aici – afacerea cu restaurantul pe care am pornit-o, extinderea acesteia, casa pe care am cumpărat-o – toate le-am făcut pentru tine.”

„Nu fi prost, răspuse Shona. Nu te urăsc. De ce spui așa ceva? Cum să poți simți ce am simțit eu? Și știu tot ce ai făcut pentru noi; avem o viață bună, o casă frumoasă, o mașină drăguță pe care tot n-am învățat să o conduc. Nu te urăsc pentru că n-ai suferit așa cum am făcut-o eu; dar de ce n-ai putut să te schimbi o dată cu mine, Parvez? De ce n-ai putut și tu să te maturizezi? Nu-mi pot explica ce s-a întâmplat cu noi; tot ce știu este că încetul cu încetul, treptat, orice lucru mic pe care îl spuneai sau îl făceai mi se părea greșit, de parcă n-ai mai fi în stare să faci ceva bine vreodată. Așa că mă reped, critic și te bat la cap, până când ajungi și tu să mă acuzi, spunând lucruri de genul «Mă urăști», iar atunci tu ești cel care începe să mă urască, pentru ceea ce am ajuns să fiu! Deci poate că vina e totuși a mea; nu i-am făcut numai pe băieți, să știi. Și pentru noi tot eu m-am zbatut. Te-am căutat în Pakistan, te-am găsit și ai devenit al meu. Eu sunt răspunzătoare pentru începutul nostru; probabil că ar fi logic ca tot eu să fiu răspunzătoare și pentru sfârșitul nostru.”

Stând pe podea, înconjurată de toate pozele din trecut, înșelată și demascată de imaginile fostelor ei identități, Shona se chirci și începu să plângă în surdină. Patrick-Bob – care se dovedise a fi de fapt femeală la o inspecție mai atentă – intră buluc în sufragerie și își vârî botul sub ea. Revenindu-și, Shona strânse toate pozele înainte ca animalul să le atingă cu labele murdare, le băgă în plic și în cutie, după care le duse înapoi în pod.

Când intră în bucătărie să-i pună apă lui Patrick-Bob, ea văzu că lăsase fereastră franceză dinspre grădină deschisă, iar urmele mici de labe desenau un dans vesel și noroios pe toată gresia din bucătărie. Oftând, însă în același

timp ușurată de noua diversiune creată, Shona spălă podeaua până când străluci de curățenie și apoi pregăti cina pentru soțul ei. Când acesta veni acasă, ea era pe nedrept supărată pe el din cauza acuzațiilor concrete pe care identitatea lui din poză le făcuse în imaginația ei. Din acest motiv, răspunse monosilabic la toate încercările lui de a face conversație, mâncând din farfurie tot până la ultima firimitură, știind cât de mult îl enerva asta pe Parvez.

— Ți-am luat cartea de care aveai nevoie, Shona, spuse el când termină de mâncat.

— Bine, mulțumesc, răspunse ea dezinteresată, continuând să-și șteargă farfuria, deși habar nu avea despre ce carte era vorba.

Parvez oftă și continuă lupta:

— *Iliada*. Nu-ți amintești? Ai spus că aveai nevoie de un exemplar pentru școală.

— Da, așa e. Mulțumesc, repetă Shona, punând jos într-un final tacâmurile care îl zgâriau la urechi.

Soțul ei se ridică de la masă și scoase cartea din servietă.

— Nu aveau varianta clasică de la Editura Penguin pe care o căutai, așa că am luat-o pe aceasta în schimb. A costat cu mult mai mult, însă este frumos ilustrată; m-am gândit că ți-ar plăcea mai mult. O puse în fața ei și așteptă un gest în semn de aprobare.

Shona se uită la ea în grabă și, cuprinsă de teamă și de neîncredere dintr-odată, răsfoi cartea de la prima pagină până la ultimele pagini. O versiune scumpă și lucioasă a *Iliadei* era ultimul lucru de care avea nevoie. La ce Dumnezeu se gândise Parvez? Chiar crezuse că niște poze erau singurul lucru care conta la o carte? Rezistă imboldului de a se repezi la el și spuse ca pe un fapt divers:

— E un pic prea mare și grea ca să o pot lua la școală și chiar aveam nevoie de prefață și de notele de subsol din cealaltă versiune. Lasă-mi chitanța și o voi returna eu mâine, când mă duc în oraș. Se ridică de la masă și puse farfuriile în chiuvetă pentru a le spăla.

Parvez o privi aspru și zise încet, fără a putea ascunde reproșul din voce:

— Ai putea măcar să spui mulțumesc, Shona. Încercam să fac ceva frumos pentru tine.

Shona nu se întoarse, ea puse cu grijă farfuriile în mașina de spălat vase. Știa că trebuia să-și ceară scuze pentru că fusese atât de nonșalantă, însă în schimb nu se putu abține să continue pe același ton delăsător:

— Dar am spus mulțumesc, Parvez; de două ori.

Gonit afară de atmosfera ca de gheață din casă, Parvez dispăru în grădină pentru a face o treabă lipsită de importanță, iar budinca cu orez pe care Shona o pusese în farfurii pentru desert se uscă, dat fiind că el stătu afară cu douăzeci de minute mai mult decât spusese că o va face. Femeia o aruncă fără alte cuvinte, și, când el intră în casă și murdări cu pantofii noroioși podeaua bucătăriei proaspăt spălată, ea nu îl critică, însă trânti mopul și găleata cu un zgomot semnificativ care spunea totul. Era amuzant, se gândi ea, că nu o deranjase să curețe după câțel, dar ca să spele după Parvez o irita la culme. Acesta îi turnă elegant un alt pahar de vin și lui își puse un whisky, după care dispăru pentru a se relaxa în salonul de muzică. Ea luă vinul fără să mai comenteze și se duse în dormitorul de sus pentru a urmări o comedie la televizor.

Mult mai târziu, când Parvez veni la culcare, ea se prefăcu că doarme, însă el știa că era trează, deoarece ea nu se întoarse automat înspre el pentru a-și pune capul pe umărul lui, așa cum obișnuia să facă în somn. El îi șopti:

— Nu vreau decât să fii fericită, Shona. Și tu vrei ca eu să fiu fericit, nu-i așa?

Era cea mai simplă întrebare cu putință, iar femeia realizează brusc că era și cea mai profundă în același timp. Îi venea mult mai ușor să răspundă la așa ceva decât la plictisitoare „Mă mai iubești?” „Pentru că, se gândi Shona, cum ai putea vorbi de dragoste după douăzeci de ani, când n-a mai rămas nimic din ea decât o necruțătoare rutină, de la verighetele pe care încă le porți, la cerceii de aur pe care ți-i pui în fiecare dimineață, cercei care au fost primul cadou de la el, și până la frontul unit pe care îl faciți în fața ambelor familii și a prietenilor? Ar fi o prostie, un lucru infantil să mai vorbim despre dragoste. Însă îi mai păsa ei dacă el era fericit?” Știa că dacă răspunsul era negativ, ar putea începe să se retragă, să se elibereze, să se separe și să își plângă pierderea.

Cel mai trist lucru pentru Shona, în acea noapte liniștită și răcoroasă, fură lacrimile mute pe care începu să le verse, dându-și seama de răspunsul brutal la întrebarea lui; nu neapărat lacrimile, mai degrabă faptul că realiza că lacrimile nu erau pentru el, ci pentru răceala propriei inimi nefericite.

Caracatița din garaj

Era logic ca Shona să se supere când conducerea școlii nu îi oferi automat postul de șef al Departamentului de limbi străine, în momentul în care bătrânul domn Matthieu se pensionă. Lucra acolo de treisprezece ani deja și era sigură că merita să fie prima lor alegere. Nu-și dădea exact seama dacă ei luaseră decizia de a nu o alege pentru că era femeie, pentru că era din Asia, pentru că nu avea experiență într-un mediu de lucru internațional sau pur și simplu pentru că nu era considerată suficient de bună. Când noul șef de departament apăru, bărbat, caucazian, puțin mai în vârstă decât ea și destul de dichisit pentru a o fermeca pe directoare, ea se enervă și mai tare. Și mai era și profesor de spaniolă. Spaniolă! Cine învăța spaniolă în Anglia? Toată lumea învăța franceza și poate puțină italiană sau germană, dacă aveau suficient talent sau vreo înclinație romantică. Nimeni nu învăța limba spaniolă aici; în sinea ei, Shona credea că locuitorii din Marea Britanie care mergeau în Spania erau genul de oameni care considerau că, dacă vorbeau engleza cu voce tare și într-un ritm lent, se făceau într-un mod miraculos înțeleși de către străinii plictisitori. Ea și Parvez petrecuseră majoritatea vacanțelor de familie în diferite locuri din Franța, atunci când nu vizitau din obligații de familie Pakistanul sau Bangladeshul.

Jane, directoarea, organizează o mică reuniune cu băuturi vineri, după ore, pentru a-l întâmpina pe nou-venit și a-și lua la revedere de la domnul Matthieu, care deja împlinise șaiszeci și cinci de ani și fusese suficient de amabil pentru a rămâne la catedră până când înlocuitorul său putu să se prezinte la muncă. Shona se hotărâse deja să nu-l placă pe domnul O'Connor și se enervă când domnul Matthieu le făcu cunoștință și văzu că irlandezul arivist încerca să o cucerească, la fel cum o cucerise și pe directoare.

— Așadar, doamnă Khan, sau Shona, dacă îmi permiți să îți spun așa, cu siguranță ai primit o recomandare strălucită de la fostul tău șef. Sper să mă ridic la nivelul standardelor exigente impuse de tine.

— Cred că e posibil să fi fost indus în eroare, domnule O'Connor, spuse Shona cu răceală în glas, fără să facă prea mare uz de politețe. Își ținea rigid paharul cu vin alb, fără să bea din el. Din ce-am auzit, standardele mele nu sunt nici pe departe la fel de exigente precum ale dumneavoastră.

Domnul Matthieu, care știa că fosta sa colegă încă suferea din cauză că nu fusese ea aleasă, se gândi să spună ceva pentru a mai relaxa atmosfera, însă apoi își aminti că se pensiona și că nu trebuia să-i mai pese de așa ceva.

— Oh, uitați, gustări! făcu el. Ce minunat. Ne vedem într-un minut, dragii mei. Trebuie să ajung la ele înainte ca Jonty să le mănânce pe toate.

Rămași singuri, lângă Shona arătând răzvrătită și hotărâtă să nu rupă tăcerea, domnul O'Connor sorbi din băutură calm și într-un final, spuse:

— Shona, în primul rând, te rog spune-mi Dermot. Vom munci împreună, așa că nu avem nicio scuză să nu ne adresăm folosind prenumele. În al doilea rând, nu e niciun secret că numirea mea în funcție a constituit un fel de... dezamăgire pentru tine. Dar așa a fost să fie și amândoi trebuie să ne obișnuim cu asta. Din experiența mea, e singurul lucru pe care îl poți face. Încercă să râdă, însă se opri când văzu că interlocutoarea sa nu avea nici cea mai mică intenție să cedeze.

Shona se gândi că o astfel de sinceritate era aproape necuviincioasă. De ce a trebuit el să spună cu voce tare ceva ce amândoi știau deja? Cu greu putea să-l mai respecte după ce se lăudase cu faptul că el luase postul, iar ea nu. Uneori era mai bine ca unele lucruri, de fapt majoritatea lucrurilor, să rămână nespuse.

— Deci ce experiență ai, mai exact? întrebă ea. Jane a fost destul de evazivă atunci când am întrebat-o. Văzând că nu putea scăpa de el și că nici nu putea pleca decât dacă li s-ar fi alăturat altcineva, pentru a nu părea nepoliticoasă, se gândi că la fel de bine putea afla motivul pentru care fusese considerat atât de valoros, încât să fie așteptat mai bine de jumătate de trimestru.

— Păi, sunt originar din Irlanda. Am făcut universitatea în Dublin și apoi m-am întors în orașul natal ca profesor. Ai auzit de County Kerry?

— Nu, zise Shona și apoi, realizând că răspunsurile ei monosilabice ar putea fi interpretate drept pură grosolănie, pe care ea era suficient de educată să o evite, adăugă: Mă tem că nu. Este frumos acolo?

— Nu atât de frumos încât să vreau să rămân. Am stat patru ani în Spania și am predat în școli internaționale, în Madrid și Barcelona. Apoi m-am dus în America și am predat în New York, iar după aceea am venit în Londra. În ianuarie se fac nouăsprezece ani de când sunt profesor. Pun pariu că asta mă face să par bătrân pe lângă o tânără doamnă ca tine.

Shona nu era sigură dacă să se zbârlească, iritată de remarca „tânără doamnă” sau să o considere un compliment. În silă, ea acceptă că Dermot

era mai calificat, având mai multă experiență pentru acest post decât ea, cu cei treisprezece ani de bătut pasul pe loc în aceeași școală și consideră că ranchiuna ei trebuia să se domolească. Poate că era mai bine așa. Era destul că acasă avea parte de un război rece, nu îi mai trebuiau confruntări și la muncă.

— E drăguț din partea ta, însă sunt orice numai o tânără doamnă, nu. Am doi băieți mari, unul este deja la facultate. Spuse „facultate” și nu „universitate” intenționat, așa cum o făcea mereu, sperând că aceia care o cunoșteau în mod automat vor gândi că Omar era la Oxbridge, fără să mai fie nevoie ca ea să se laude.

— N-aș fi zis una ca asta. Ești mult prea tânără ca să ai doi băieți mari, spuse Dermot, părând cu adevărat uimit.

„Iar încearcă să mă cucerească”, gândi Shona.

— Probabil că te-ai măritat foarte tânără.

— Ești căsătorit? întrebă ea, schimbând subiectul.

— Nu, nu mai sunt. Am fost, într-un fel, dar acum nu mai sunt, răspuse Dermot, părând stânjenit pentru prima dată, lucru ironic, întrucât acum interlocutoarea sa chiar se chinuia să se facă plăcută.

— Deci, vreun copil? întrebă ea automat, în sinea ei încercând să înțeleagă ce voise să spună el prin „într-un fel”.

— Nu, spuse Dermot scurt. Răspunsul lui aproape că putea fi considerat nepolitic, iar el nu adăugă nimic care să înmoaie afirmația, așa cum făcuse ea anterior.

Shona îl privi pe Dermot cu un amestec de curiozitate și simpatie. Își aminti cum, înainte de a-i avea pe băieți, și ea oferea răspunsuri scurte și tăioase oricui o întreba dacă avea copii sau se interesa când ea și Parvez urmau să se apuce de treabă. Încă își mai amintea cât de furioasă fusese pe socrul ei, care ținuse un discurs atât de monoton, spunându-le cum își iroseau ei viața pentru că se împotriveau plăcerii de a avea copii.

— Nu vă puteți închipui fericirea pe care o aduc copiii, declarase el îngâmfat, în timp ce stătea cât era de mare pe canapea, într-una din ceea ce părea a fi o vizită interminabilă din Pakistan. Shona realmente dorise în acel moment să-l omoare.

Jane se îndreptă agitată înspre ei, cu o tavă plină cu prețioasele ei gustări.

— Deci, cum ne descurcăm? Ți interoghezi noul șef, Shona? Știai că el vorbește cinci limbi străine? Care erau? Stai să-mi amintesc. Engleza,

castiliana, catalana, germana... și care era ultima, dragă Dermot? Ea își flutură genele de un blond-deschis înspre el.

— Italiana, dar în niciun caz la fel de fluent precum celelalte, răspunse nou-venitul profesor zâmbind, recâștigându-și liniștea.

— Și eu vorbesc cinci limbi, remarcă Shona, însă pe un ton calm și cald, așa că ceea ce spusese nu păru o afirmație categorică sau o provocare, ci mai degrabă sugeră o înrudire. Se scuză și se duse la bufet pentru a se alătura lui Jonty, profesorul corpulent de engleză, care se înfrupta din creveți fără să-i pese prea mult de amabilități sau de cei din jurul lui.

La câteva săptămâni după ce domnul O'Connor sosise, Shona spera ca situația să revină la normal, la rutina de dinainte, atât de plăcută. Însă, nu toate lucrurile erau la fel ca înainte. Deși nu puteai spune cu adevărat că Dermot era chipeș, farmecul lui natural și ușurința cu care vorbea femeilor din cancelarie cucerise multă lume, indiferent de vârstă sau de statut marital, acestea aproape luptându-se să-i câștige atenția, oferindu-se să-i facă ceai sau întrebând curtenitoare despre orele lui. Tânăra domnișoară Adams, mai ales, o profesoară atrăgătoare de treizeci de ani, necăsătorită, se îndrăgostise de el, fiind sigură că sentimentul era reciproc.

— Întotdeauna mă întreabă ce fac, de fiecare dată când intră în cancelarie. Ce crezi că înseamnă asta? se destăinuia ea Shonei, cu un amestec de triumf și nesiguranță în voce, dându-se din nou cu ruj, înainte ca domnul O'Connor să se întoarcă de la ore.

Aceasta îi răspunse optimistă:

— Cred că înseamnă că vrea să știe ce faci. Nu adăugă că el era genul de om prietenos care puneă tuturor această întrebare, uneori părând chiar exagerat.

— Exact! spuse Pam Adams, exact asta cred și eu. Privi nerăbdătoare la ceas, fiindcă învățase pe de rost programul lui Dermot și știa exact când va intra pe ușa masivă din stejar.

Celălalt lucru care era destul de ciudat și care nu îl caracteriza pe domnul O'Connor, însă care părea să se întâmple de fiecare dată când sosea un nou profesor, era că toată lumea părea să se străduiască foarte mult și să muncească mult mai mult decât de obicei. În locul discuțiilor banale și a răsfoitului revistei *CeeFax*, care obișnuiau să se întâmple în timpul pauzelor de ceai în cancelarie, acum toată lumea începea să corecteze dinadins lucrările la viteză maximă sau să se cufunde în cărțile lor și să sublinieze în

ele de îndată ce domnul O'Connor intra în încăpere. Era un instinct de grup natural, de autoconservare, nimeni nu voia să fie pus într-o lumină proastă de un sânge proaspăt și inteligent, așa că toată lumea se prefăcea că era foarte entuziasmată, lucru care dispărea de îndată ce noul profesor devenea epuizat, o dată cu trecerea necruțătoare a timpului. Până și Jonty, pentru care Chaucer nu mai prezenta niciun secret după mai mult de zece ani de studiat *Povestirile din Canterbury* cu elevii lui din clasele de nivel A, putea fi văzut subliniindu-și copiile uzate și bolborosind cu voce tare într-un dialect vechi al limbii engleze, ori de câte ori cineva trecea pe lângă el suficient de aproape pentru a-l auzi.

Exact la țanc, Dermot intră după ce luă pauză și salută profesorii din cancelarie colectiv și individual – cu adevărat o sarcină de serviciu, întrucât îi luă aproape cinci minute din pauza lui prețioasă. Shona, care citea *Candide* de Voltaire pe un scaun de lângă fereastră, își înăbuși cu greu zâmbetul, în momentul în care izbucni o agitație din cauza activității feminine desfășurată cu mult zel și spor.

— Pam, chiar nu e nevoie, o fac singură de data asta... Dacă insiști, e foarte drăguț din partea ta.

Dermot aruncă o privire prin cancelarie și se îndreaptă direct înspre singura persoană care nu îl privea cu insistență.

— Pot să iau loc aici, Shona? întrebă el politicos. Femeia privi împrejur gânditoare, uitându-se la toate scaunele goale pe care le-ar fi putut alege, în loc să se înghesuie lângă ea pe locul îngust de lângă fereastră. Parvez avea un client la restaurantul Balham care făcea ceva asemănător – întotdeauna se așeza la aceeași masă mică de pe colț, chiar dacă tot restaurantul era gol, iar masa mare de lângă cea de pe colț era plină și îi bloca accesul, el ridicându-i în picioare pe ceilalți clienți pentru a putea ajunge la locul său preferat.

— Sigur, dacă nu te deranjează să-ți ții respirația. Este un pic cam mic spațiul, nici nu sunt sigură dacă e făcut pentru două persoane.

— Ah, dar tu ești atât de minionă, spuse el. Se găsește suficient loc pentru fundul meu slab de irlandez. Shona râse, deși nu intenționase să o facă. Nu putu să nu observe că Dermot nu era la fel de formal cu ea cum era cu ceilalți; poate că scurta confruntare de la prima lor întâlnire spărsese gheața. El tuși, apoi o întrebă: Este numai imaginația mea sau toată lumea pare să muncească mai mult când sunt prin preajmă? S-ar putea să sune ciudat, dar mi se pare că toți trec la acțiune când intru în cameră.

— Nu este imaginația ta, răspunse ea. Adăugă prefăcută: Probabil că ai un talent deosebit de a-ți motiva colegii.

Pam se apropie de locul de la fereastră, emoționată și drăguță:

— Poftim, Dermot. Cum îți place ție, tare, cu două cubulețe de zahăr. Îi întinse ceașca și, în timp ce bărbatul îi mulțumi din nou, ea căută din priviri un loc unde să se așeze și să li se alăture. Cu toate acestea, locul de la fereastră era inevitabil ocupat și nu mai existau alte scaune în apropiere. Ea rămase o clipă lângă ei, spunând timidă: Chiar ar trebui să ai grijă de tine și să reduci zahărul. Acum există o varietate de îndulcitori din care să alegi. Eu nu mai consum zahăr, n-am mai luat de ani de zile. Nici Shona, adăugă, incluzând-o și pe ea cu generozitate în conversație.

— Da, dar spre deosebire de voi două, doamnelor, cu siguranță n-am ajuns să fiu suficient de dulce, spuse profesorul încântător.

— Vrei să te așezi aici, Pam? se oferă Shona, dornică să nu fie a cincea roată la această întâlnire amoroasă.

— Dacă nu te superi, voiam să te întreb ceva despre o oră de-a ta. Ai putea să mai stai o clipă? interveni brusc Dermot, înainte ca Pam să accepte oferta.

— Atunci vă las, dacă vorbiți ceva legat de muncă, spuse profesoara îndrăgostită, ascunzându-și curajoasă dezamăgirea. Am o groază de lucrări de corectat. Mai bine mă apuc de treabă, nu? Ea se îndepărtă rapid și se așeză cu lucrările în față, cu spatele la fereastră, pentru ca ei să nu vadă că era bosumflată.

— Deci? întrebă Shona, privind spatele mult prea drept al lui Pam și părându-i rău pentru colega sa. Nu fusese frumos din partea lui să flirteze cu ea și apoi să o neglijeze.

— Aș putea să particip la câteva ore de literatură franceză la clasele de nivel A săptămâna viitoare? Am câteva ferestre și nu am avut încă șansa să mă familiarizez cu metodele tale de predare. Doar ca să văd cum abordați voi problema aici.

— Bineînțeles, spuse Shona. Nu trebuie să-mi ceri voie. Mă mir că nu ai intrat deja la vreo clasă de-a mea. Ai fost la ora de italiană a doamnei Cellotti și la ora de germană a domnișoarei Taggart. Începeam să mă simt lăsată pe dinafară, pentru că ochiul cel rău al noii vrăjitoare a reușit să mă evite.

— Ochiul cel rău? râse Dermot. Foarte bună, îmi place. Își coborî vocea și adăugă pe un ton conspirativ: Adevărul este că mi-a fost cam rușine să

vin...

— Ah, zise ea, dând din cap în semn de înțelegere. Era din cauză că ea urmărise să ocupe postul lui. Probabil că se simțea un pic ciudat să facă pe grozavul în preajma ei.

— Da, dădu Dermot din cap răspunzându-i. Credeam că ai înțeles. Vreau să spun că franceza este singura limbă pe care nu o stăpânesc bine și mă temeam că nu voi putea urmări ora, fără să te întrerup și să par o caracatiță într-un garaj.

— O caracatiță într-un garaj? întrebă Shona, căutând din priviri o lămurire. Se simți puțin enervată de faptul că, aparent, era singura încă afectată de situația stânjenitoare de a nu fi obținut postul; cel puțin această formulare ciudată ivită în conversație îi oferi șansa de a-și ascunde jena.

— Da, este o expresie din spaniolă, „como un pulpo en un garaje”. Înseamnă „ca un pește pe uscat”, îi explică Dermot.

Shona se încruntă pentru o clipă. Ce limbă stupidă părea spaniola! Cine mai auzise de „o caracatiță într-un garaj”? Se uită la interlocutorul său, care izbucni în râs.

— Ah, am înțeles, faci haz de mine. Trebuia să-mi fi dat seama.

— Nu, îți jur, această expresie chiar există, spuse Dermot, încă amuzat. Râdeam de privirea ta disprețuitoare, a fost nemaipomenită.

Femeia își țuguie buzele și rosti suav:

— Te vei descurca de minune la ora de literatură franceză. Citim opera în franceză, însă o discutăm în mare parte în engleză. Suntem la *Andromaca*, de Racine. Îți este cunoscută?

— Vag, ai un exemplar? întrebă Dermot.

— Desigur, dar e în franceză, să știi, spuse Shona, savurând exasperarea de pe fața colegului ei, înainte de a continua: însă are prefața și critica în engleză. Ți-o las în sertar înainte să plec. Suna clopoțelul, anunțând terminarea pauzei de prânz, iar ea se întoarse pentru a se ridica de la masa de lângă fereastră. Ne vedem mai târziu atunci, zise cordial. Își puse semnul de carte în volumul subțire al operei *Candide* și, aranjându-și fusta, se îndepărtă de masă.

— Deci Voltaire nu este inclus în programă? strigă Dermot la ea.

— Nu, Voltaire este doar pentru relaxare, îi răspunse Shona peste umăr.

— Pentru că este cea mai bună lume posibilă și nu ar putea niciodată fi mai bine de atât? o întrebă el, lăsându-se pe spate. Shona se întoarse repede, surprinsă de remarcă și zâmbind, însă văzu că Pam luase loc la masă și deja

îl implicase pe Dermot într-o discuție veselă. Verifică pe furiș dacă citatul oferit de profesor era printat cumva cu litere mari pe spatele cărții. Nu văzu nimic de acest gen. El nu vorbea franceza, însă cunoștea opera lui Voltaire. Într-un fel ciudat, rămase impresionată de faptul că el citise cartea pe care ea o recitea acum; era un fel de empatie neașteptată, foarte plăcută. Până atunci, nu-i trecuse prin cap faptul că ea și Dermot ar putea avea multe lucruri în comun. Poate că nu era un lucru rău faptul că el venise în acea școală. Poate că vor deveni chiar prieteni.

„*Dans ce meilleur des mondes possibles... tout est au mieux!*” își spuse ea în minte. În cea mai bună lume posibilă, toate lucrurile merg din ce în ce mai bine.”

Activitățile academice ale lui Omar Khan

Când Omar începu facultatea, el intră ca o vijelie în camera lui din turn de la Holywell Quad^[11], în interiorul New College, plutind pe creasta unui val de fericire, care era atât de puternică încât îl purta până sus pe scările întortocheate. Tatăl lui viril și puternic cărase valizele grele pe care el nu le-ar fi putut niciodată ridica, iar mama lui băgă în priză fierbătorul și se uită pe fereastră cu lacrimi în ochi la curtea gri-verzuie, la capela frumoasă ce ieșea în evidență cu pietrele trainice ale zidurilor datând din secolul al treisprezecelea. În timp ce Omar despacheta și părinții lui stăteau pe pat și beau ceai, câțiva studenți din anul doi intrară în cameră să-i dea invitația pentru întâlnirea PPE^[12] la o băutură din acea seară.

— Ce frumos, dragule, nu-i așa? spuse Shona. Îi vei întâlni pe toți cei de la curs diseară. Îți faci atât de repede prieteni la facultate, adăugă ea melancolică. Băiatul dădu din cap vesel, afișând un entuziasm debordant față de noua lui aventură.

De abia după aceea, când părinții lui plecaseră, el se închise în camera lui din turn și se așeză pe pat cu capul în pernă, ignorând bătăile în ușă ale altor studenți entuziasmați de la etajul lui, dornici să facă cunoștință. Ajunsese la New College, la universitatea Oxford; intrase în acest venerabil centru de învățământ sub pretextul că era înzestrat din punct de vedere academic, însă el era îngrozit că se va afla cine era de fapt. Un om obișnuit, „domn mediocru”, așa cum o dovedeau cei trei de B pe care îi luase la examenele de nivel A. Ori de câte ori fusese întrebat de notele slabe obținute, susținuse cu multă fanfaronadă că, după ce primise oferta necondiționată de la Oxford, se lăsase de învățat și că fusese mult prea preocupat cu formația pe perioada verii pentru a se mai gândi la examene. Mințea atât de bine, încât aproape că și el credea ce spunea; aproape, însă nu de tot. Realitatea era că muncise ca un sclav pentru examene. Era adevărat că monotonia recapitulărilor permanente fusese alungată de participarea la câteva spectacole, însă acestea nu fuseseră nici pe departe extenuante. De fapt, după ce petrecuse paisprezece ore învățând fără să consume altceva în afară de ceai, o reprezentatie de patruzeci de minute într-un bar sau într-un club din zonă se resimțeau ca o plimbare în parc. Adevărul care-l îngrozea era că, deși muncise cât putuse de mult, tot luase trei de B; la modul concret, acestea erau notele pe care le merita.

Dacă ar fi trebuit să explice cum, în ciuda mediocrității evidente, reușise să obțină o ofertă necondiționată de la bun început, el ar fi descris situația ca un amestec de noroc prostesc și plagiat. În timpul examenelor de admitere la Oxford, avusese noroc să primească lucrări cu întrebări care se potriveau celor pregătite cu o vară înainte, în timpul recapitulării. Pentru interviul propriu-zis, tocise un an întreg articolele din *Economist* și *FT*, descoperind că putea să expună ideile și cuvintele altor oameni cu mult mai multă încredere decât pe ale sale, atunci când se întâlnește cu profesorii de politică și economie. Nu se descurcase prea bine la interviul de filosofie, pentru că acolo trebuia să gândească și nu mai putuse cita alți oameni. Însă avusese noroc ca respectivul profesor de filosofie să fie implicat într-o acțiune care susținea candidații negri și asiatici, astfel încât bănuie că probabil beneficiase de pe urma unei discriminări pozitive.

Omar își dori, și asta nu pentru prima dată, să fie altcineva. Cineva precum Sharif, care era suficient de încrezător în sine pentru a se purta natural, care era iubit și plăcut pentru cine era el cu adevărat. Prin comparație cu acesta, se simțea ca un escroc, ca un prefăcut. Își cioplise un refugiu, își crease o nouă identitate, ca o reacție față de fratele său. Dacă lui Sharif nu-i păsa deloc de cărți sau de facultate, atunci Omar cu siguranță era interesat de astfel de lucruri. Dacă Sharif era rebelul din familie, atunci Omar putea fi studentul model. I se păru relativ ușor să fie un elev model, adică să fie liniștit, curat, atent, punctual și riguros în ceea ce privea predarea unor lucrări bine pregătite. Descoperi că a fi un elev model înseamnă ca toată lumea, inclusiv profesorii, să îl confunde cu un băiat deștept. Cu toate acestea, credea sincer că nu era înzestrat nici cu vreo inteligență superioară, nici cu o gândire originală; nu avea decât două abilități, aceea de a citi repede și o memorie foarte bună, care îi permitea să învețe și să reproducă orice citea.

Omar se ridică în fund în pat și își scărpină burta, nefericit, își dădu cu apă pe față la chiuveta din colțul camerei și își privi chipul reflectat în oglindă, inexpresiv, palid. Până și culoarea lui era vagă; nu era nici arămiu, nici alb. „Putea fi fața oricui”, se gândi el. Era o pânză goală. Se uită la pozele de familie de pe raft și imită expresia clară și gânditoare a mamei lui, apoi râsul frumos al tatălui său și, la final, îl imită pe fratele lui enigmatic și sexy. Clipi și se uită în oglindă din nou. Dacă putea alege fața oricui, asta însemna că putea deveni oricine voia, că era capabil să-și transforme fața după placul său; poate chiar să ia chipul cuiva deștept și pedant. Jucase

rolul elevului model, așa că de ce să nu fie în stare să joace rolul unui student model la Oxford? Era doar o problemă de teatru – trebuia să spună replicile adecvate, să poarte hainele potrivite, pentru ca nimeni să nu-l poată diferenția de adevărații studenți de acolo, de cei inteligenți, care intraseră pe merit. Atâta timp cât citea tot ce i se cerea, atâta timp cât învăța și reproducea într-o ordine adecvată, cine putea observa diferența dintre o documentare perseverentă și un plagiat direct? Nimeni nu o făcuse până atunci. „Și nici nu o să o facă nimeni de acum încolo”, își spuse Omar în sine, rezemându-și fruntea de oglindă. Trebuia să aleagă – să se ascundă în cameră toată viața lui sau să iasă în lume și să-și joace rolul.

În acel moment se auzi un nou ciocănit în ușă. De data aceasta, Omar deschise și își puse prosopul pe umăr. Pe hol stăteau trei studenți, un coleg chipeș într-o cămașă în carouri, cu obraji îmbujorați, alături de o fată roșcată și drăguță și de un băiat cu ochelari care părea mai slab decât era el.

— Bună, Rashid! spuse vesel studentul chipeș. Sunt Jim Oakley, am camera de la capătul scării. Am crezut că ai murit înăuntru. N-am auzit niciun zgomot de când au plecat ai tăi.

— Da, îmi pare rău, răspunse Omar prefăcându-se somnoros, simulând un căscat și ștergându-și fața cu prosopul. Probabil că am adormit. Am stat până târziu azi-noapte, știi cum e. Ridică din umeri timid când Jim și prietenii lui dădură din cap în semn de solidaritate și aprobare. Apropo, sunt Omar, spuse el, întinzând mâna. Încântat de cunoștință!

— Omar? Știi că pe lista de la parter scrie „Rashid Khan”, spuse Jim.

— Da, este celălalt nume al meu. De fapt, Omar este al doilea nume. Dar așa mă strigă toată lumea. O să-i rog să-l modifice când am timp, explică el zâmbind.

— Da, mie-mi spui, zise celălalt băiat. Mă cheamă Ted și în dreptul meu au scris „Edward”. Nici chiar așa! Edward!

— Ne gândeam că poate vrei să mergi la JCR^[13] cu noi, rosti fata drăguță. Se oferă ceai tuturor studenților din anul întâi.

— Desigur, spuse Omar și, punându-și cheia în buzunar, închise ușa vechii lui vieți și a vechii lui identități mediocre și coborî scările, îndreptându-se spre noul lui destin.

— Deci, ce citiți? întrebă el prietenos, în timp ce coborau pe scări. Eu citesc PPE.

După toată agitația specifică săptămânii bobocilor, cu petreceri cu băuturi și seri interminabile petrecute la bar, Omar își găsi în mod natural locul în cadrul comunității de la facultate. Spre deosebire de școală, unde era fără îndoială ultimul din turmă, la facultate el descoperi că fusese acceptat foarte repede. În parte, acest lucru se datora lui Jim, care era cu siguranță cel mai popular băiat din anul lui. După prima zi, când acesta luă inițiativa de a bate la fiecare ușă de pe etaj și de a se ocupa de prezentări, nu mai trebui să bată la acele uși din nou. Avusese un noroc fantastic de a primi o cameră imensă la capătul scărilor, cu vedere spre stradă și nu spre facultate. În ciuda faptului că era foarte spațioasă, camera lui era mereu plină de musafiri și carnetelul prins de ușa lui era în permanență plin de mesaje greu de descifrat.

În ciuda tuturor dificultăților, date de competiție, Omar descoperi că el și Jim deveniră prieteni destul de repede, încă de când el îl ajutase pe colegul său să urce scările după ce consumase mult prea multă băutură, la una din petrecerile de bun venit. Omar se bucură că nu trebui să-l care prea mult, întrucât Jim era cu mult mai mare decât el. Îl întinse pe pat și, când se întoarse să plece, îl auzi icnind. Se repezi la el cu coșul de gunoi în care băiatul vomită exploziv și din abundență.

— Mulțumesc, ești un prieten al dracului de bun, mormăi Jim. Vino mâine la ceai.

Omar își aminti de invitație, deși se îndoia că Jim o va face. Întorcându-se la cămin la ora ceaiului, el auzi muzică din camera colegului său și se gândi să treacă pe la el. Rămase o clipă în fața ușii, puțin agitat, și, auzind voci înăuntru, se gândi dacă să bată la ușă sau nu; când într-un final ciocăni, o făcu atât de încet, încât crezu că nu va fi auzit. Cu toate acestea, Jim deschise ușa imediat.

— Ai întârziat, intră. Am început deja să tai prăjitura.

Omar intră și simți că ajunsese într-un spațiu imens. Camera lui Jim părea să se fi mărit pentru a cuprinde toți oamenii prezenți; pe unii nici măcar nu-i cunoștea. Se așeză lângă Karen, fata simpatică cu părul roșcat de pe același etaj cu el și vorbi cu ea despre mahmureala pe care nu o avea. Jim, gazda perfectă, flutură un ceainic imens cu pete mov și îi turnă o ceașcă cu ceai, înainte de a lua loc brusc lângă el pentru a discuta ceva.

— Te duci la chestia aia cu Union joia viitoare? întrebă el, sorbind zgomotos, ca la o paradă, din ceaiul său.

— Nu pot, trebuie să trag o fugă până în Londra pentru o noapte, spuse Omar cu părere de rău, întrucât toți ceilalți păreau să meargă.

— Părinții îți fac deja probleme? Sau e vorba de iubita ta?

— Nici una, nici alta, am un spectacol, spuse băiatul modest. Sunt într-o formație.

— Este extraordinar! zise Jim. Toată lumea, ascultați, știați că Omar, aici prezent, face parte dintr-o formație din Londra? Se întoarse înspre el: Și la ce cânti?

— Ah, doar la chitară și, uneori, ca voce de fundal. Nu cânt prea mult, oricum.

După ce află toate aceste lucruri, Jim insistă ca Omar să-și ia chitara și să le cânte ceva, iar acesta, timid, acceptă. La petrecerea cu ceai a lui Jim, el deveni dintr-odată vedeta din cameră, în timp ce ceilalți studenți îl ascultau și aclamau. Astfel, câpătă reputația de a face parte din gașca lui Jim de la facultate și, în săptămânile care urmară, rămase surprins să vadă cât de mulți oameni drăguți păreau să-l placă. Mai surprinzător era faptul că nimeni nu-l considera un ciudat sau un tocilar pentru faptul că petrecea opt ore pe zi la Bodleian sau la biblioteca facultății, atunci când nu participa la cursuri sau la seminarii, făcându-și apariția numai la evenimente sociale, mese și băuturi servite seara. El realizează că nu era chiar atât de ciudat, până la urmă; era la fel ca toți oamenii.

Într-o seară, după Hall, Omar tocea Războiul Rece și relațiile de prietenie între state pentru un seminar de politică, când cineva bătuse cu nerăbdare la ușă.

— Prietene, trebuie neapărat să mă lași să intru, șopti de după ușă Jim. Omar deschise ușa.

— Care-i treaba, Oakley? întrebă, onorat de prezența lui Jim în camera lui. Colegul său rareori mergea în vizită la alți oameni, de obicei aceștia se duceau la el.

— Al dracului de plictisitorul Benjy a văzut din stradă că eram în cameră și vine la mine cu prietena aia a lui groaznică de la Christ Church^[14]. Trebuia să fug, altfel stătea pe capul meu ore întregi.

— Nu li se va părea ciudat că ai dispărut atât de brusc? întrebă Omar, un pic dezamăgit că Jim nu venise ca să stea de vorbă cu el.

— Nu, ei nu știu că i-am văzut, stăteam la birou dând impresia că citeam. Vor crede că am ieșit și sper că se vor plictisi și că vor pleca, zise băiatul

vesel, așezându-se pe fotoliul lui Omar și servindu-se cu un biscuit fără să fie invitat. Ce tare, iubesc biscuiții HobNob, spuse el cu gura plină.

— Manierele tale lasă de dorit, îl certă Khan. Vrei un ceai, o cafea sau o ciocolată caldă?

— Știu, și mama îmi spune același lucru, zise Oakley, înainte de a adăuga teatral: Ceai, te rog. Pur și simplu mor după o ceașcă cu ceai. Privind critic la băuturile lui Omar, el întrebă: De ce ai atât de multă ciocolată caldă? Nici măcar nu bei așa ceva, așa-i?

— O țin pentru fete, este singurul lucru pe care vor să-l bea, recunosc gazda.

— Doamne, știi asta! Afurisitele de fete mă costă o avere când trebuie să le cumpăr Baileys, ciocolată caldă și biscuiți; poate că, dacă simulez un sevraj și nu mai cumpăr băutură, oamenii nu vor mai veni, adăugă, cu jumătate de zâmbet pe buze. Se uită afară pe fereastră. Frate, ai cea mai tare priveliște. Aș vrea să am și eu o cameră ca asta! Poți vedea apusul și turnurile. Ești ferit de priviri, așa că nimeni nu te poate zări dacă ești înăuntru, iar camera este suficient de mică pentru a nu te înghesui nimeni de parcă ai fi al dracului de JCR. Este un blestem cumplit să ai o cameră mare...

— Crezi că oamenii vin la tine doar pentru că ai Baileys și o cameră mare? întrebă Omar plin de interes.

— Nu, vin la mine pentru inteligența mea sclipitoare și pentru simțul dezvoltat al umorului, spuse Jim, de data aceasta zâmbind cu adevărat, în timp ce acceptă ceașca, plin de recunoștință. Știi ceva? Mă bucur că groaznicul Benjy a venit. Am muncit încontinuu câteva ore bune și nu mi-am dat seama câtă nevoie aveam de o pauză de ceai.

— Ești într-o criză de eseu? întrebă Khan plin de înțelegere, încercând o mică expresie din noul jargon de facultate pe care-l învățase.

— Da, însă m-am săturat. Cred că mă duc după asta la bar și șparlesc niște lucrări de la cei din anul doi, pentru a copia din ele.

— Nu vor observa seminariștii? întrebă Omar, tulburat de sinceritatea cu care colegul său vorbise despre intențiile lui distructive.

— M-am gândit la asta – șmecheria e să împrumuți mai multe lucrări, nu una singură. Până la urmă, este vorba de plagiat numai dacă iei de la o singură persoană. Dacă iei de la mai mulți, atunci se numește cercetare, spuse Jim inocent. El văzu pentru o secundă o urmă de groază pe fața

celuilalt și se opri ca trăsnet. Te simți bine, prietene? Arăți de parcă ai văzut o fantomă.

— Nu, sunt bine, zise Omar realizând că nu fusese descoperit și că Jim nu venise sus pentru a-l da de gol. El doar făcea conversație. Doar mi-ai adus aminte de propria mea criză de eseu. Este greu să țin pasul la școală și să și cânt în formație. Mâine trebuie să merg din nou în oraș.

— Alt spectacol? Probabil că o duceți bine, băieți, spuse Oakley. Aveți mulți fani care merg cu voi?

— Fratele meu are câțiva, răspunse Khan. El este solistul și... cum să zic... fetele par să îl placă. Indică cu capul poza de familie așezată pe ultimul raft din dulap, într-una din ramele mici de lemn ale Shonei. Era o imagine de format mic din acea vară, cu ei toți în jurul mesei în grădina însoțită. Shona și Parvez stăteau în spatele băieților zâmbind senini la aparat, așteptând să se declanșeze, în timp ce Sharif și Omar stăteau la masă cu berile pe jumătate terminate în fața lor, uitându-se unul la celălalt și râzând de o glumă numai de ei știută. Lui îi plăcea această poză, întrucât nu se găseau prea multe fotografii cu el râzând și avea impresia că cel din poză semăna cu el așa cum era în realitate. Deși era trădat de bere, în orice fel privea Omar poza, fie cu ochii larg deschiși sau cu privirea crucișă, mereu i se părea că paharul de bere al lui Sharif era pe jumătate plin, iar al lui pe jumătate gol. Se întreba dacă asta era și părerea celorlalți care priveau poza. Se uită la colegul său, așteptându-i comentariul inevitabil, care de obicei apărea la câteva secunde în cazul oricărui privitor. Unu... doi... trei...

— Doamne, fratele tău e tare chipeș! spuse Jim, chiar la fix. Omar zâmbi, dezamăgit de faptul că încă o dată avea dreptate; până și imaginea bidimensională a fratelui său dintr-o ramă de zece pe cincisprezece centimetri avea mai mare influență decât el, așa cum stătea acolo, real, trăind și respirând, oferind ceai, biscuiți și adăpost. Oakley își dădu seama de ceea ce tocmai făcuse și pe loc adăugă diplomatic: Vreau să spun, toată familia ta e a naibii de frumoasă. Tatăl tău arată ca James Bond. Și cea din poză e chiar mama ta? Arată ca la treizeci de ani.

— Da, bine, mai adaugă zece și ajungi la vârsta ei reală, zise Omar, fără să se simtă ofensat. Deci, așa cum spuneam, Sharif se alege cu toate fetele.

— Și tu? Nu te așteaptă nicio cățea în Londra? spuse Jim cordial.

Omar ridică din umeri și zâmbi, împotriva voinței sale.

— Nu, nicio cățea. Nici măcar una. Asta, dacă nu pui la socoteală puiul pe care îl avem acasă. Dar tu? Ai vreo iubită în Cornwell?

— Nu, nicio iubită și niciun iubit; doar un cerc mare și deplorabil de prieteni apropiați, care să compenseze imensul gol din viața mea sexuală. Jim oftă nostim și mai luă o gură de ceai. Când zări șocul de pe fața colegului său, îl întrebă: Știai că sunt bisexual, nu-i așa? Nu mai e niciun secret; cine îmi vede colecția de discuri își dă seama imediat.

— Păi, și mie îmi plac Abba și Erasme, îl contrazise Khan. Îmi pare rău, nu știam. Sunt un pic mai încet când vine vorba de observat anumite lucruri. Cei doi rămaseră tăcuți câteva clipe, Omar fiind îngrijorat că îl făcuse pe Jim să se simtă prost. Dădu să spună ceva, însă abia apucă să mormăie: „Hm, cred...”, când celălalt sări și îi puse mâna la gură, arătând înspre ușă fără să spună nimic. Fu prea șocat de acest contact fizic pentru a mai face ceva. Mâna lui Jim se încălzise de la ceașca de ceai pe care o ținuse și mirosea a săpun și prăjituri – mirosea la fel ca mâna mamei lui. Apoi înțelese despre ce era vorba și se furișă până la ușă, unde putea auzi cu claritate niște voci venind dinspre scări, inconfundabilul răget ca de măgar al lui Benj cel al dracului de plictisitor și al prietenei lui căloase. Închise încet ușa și mâzgăli repede pe spatele notițelor sale: „Benj e coleg cu mine la cursul de filosofie; probabil a urcat să aștepte aici până te întorci”. Jim îi făcu semn că înțelese, dându-și ochii peste cap pe măsură ce vocile se apropiau și se auzeau din ce în ce mai bine. Abia murmurând: Îmi pare rău de situație, el stinse lumina. Rămaseră conspirativi în umbră, luminați doar de pâlpăitul focului, până când Benj și prietena lui ajunseră în dreptul ușii, ea văitându-se nemulțumită de numărul mare de trepte pe care fusese nevoită să le urce, încălțată în noile ei cizme cu toc înalt.

Băiatul bătu scurt la ușă, apoi așteaptă o clipă și bătu din nou.

— Omar, ești acolo? strigă el.

— Nu este înăuntru, Benjy. Vezi că lumina este stinsă, spuse fata. Oricum, voiam să-l văd pe Jimmy, este atât de drăguț. Nu pe vreunul dintre cei care se țin după el.

— Am avut impresia că era lumina aprinsă la el în cameră. Poate că m-am uitat la altă fereastră, medită prietenul ei. Hai să mergem la Abigail, stă câteva etaje mai jos.

— Bine, atâta timp cât coborâm, mormăi fata, luând-o în jos pe trepte, cu zgomot.

Omar așteaptă o clipă, apoi aprinse lumina. Jim răsuflă ușurat.

— Îmi pare rău, vezi și tu de ce trebuia să scap. Sunt niște proști! „Jimmy e atât de drăguț. Mă ia cu greutate.”

— Poate că ești prea amabil cu ei. Și mama mea e așa. Drăguță cu toată lumea, uneori doar prefăcându-se. Dacă te porți mereu frumos cu ei, cum să-și dea seama că nu îi plăci?

— Cum ar putea crede că există măcar o persoană care îi place cu adevărat? zise Jim atât de urâcios, dar cu o sinceritate aparent atât de naivă, încât Omar nu rezistă să nu râdă.

— Voiam să spun, înainte de a veni ei, că mi se pare un lucru greu, mă refer la a fi bisexual. Ca și cum nu aparții concret nici unei categorii sau ca și cum nu poți să fii tu însuși, spuse Khan, sperând că nu fusese prea curios.

— Păi, poate că în Cornwell era cu adevărat greu. Nu eram realmente deschis în legătură cu asta acolo; eram șeful clasei la școală. Sărutam fetele în public și băieții pe ascuns. Dar aici, în Oxford, lucrurile stau diferit, rosti Oakley gânditor. N-ai observat, Omar? Aici, nimeni nu aparține cu adevărat vreunei categorii și nimeni nu e cu adevărat el însuși. Cu toții sunt pești mari din heleșteie mici și nu știu ce să mai facă, acum că nu mai sunt speciali. Joacă un rol – se prefac că sunt deștepți, că sunt prietenii cei mai buni pentru niște oameni pe care îi cunosc doar de câteva săptămâni, că le pasă de toate lucrurile drăguțe din comunitate precum sindicatul, vâslitul, eșarfele în dungi și alte porcării de genul acesta, doar pentru a se integra.

Omar se simți pe de o parte pedepsit, pe de altă parte ușurat; trăise în suferință, învăluit în complexe și melancolie, iar acum Jim îl anunța vesel că toată lumea suferea de aceeași boală ca și el.

— Cred că suntem cu toții vinovați de asta, încuviință el. Simți cum se elibera de o mare povară.

Deși amenințarea de a se întâlni cu Benjy dispăruse, Jim rămase să mai bea un ceai și termină toți biscuiții HobNob ai lui Omar, în timp ce îi analiza colecția de discuri cu un amestec de bucurie și de tristețe.

— Sigur nu vii și tu la bar? întrebă el, când, într-un final, dădu să plece.

— Nu, voi încerca să termin acest eseu în varianta tradițională, dar îți urez noroc la vânătoria de studenți din anul doi. Când prietenul său se ridică, nu rezistă să îl întrebe din curiozitate: Deci, ce crezi că vei face, dacă refuzi să joci un rol, dacă vrei să fii pur și simplu tu însuși?

Jim zâmbi obraznic.

— Singurul lucru cinstit și sincer pe care îl poate face un student la Oxford, răspunse, indicând clădirile învăluite în lumina lunii, dincolo de fereastra din turn a lui Omar. Admiri a dracului de arhitectură.

Între tragedia greacă și romanul cavaleresc

În ziua în care Dermot urma să vină la ora sa, Shona intră în clasă cu mai bine de cinci minute mai devreme, constatând însă că el se instalase deja în capătul mesei lungi și ovale unde ea își desfășura lecțiile. El era abordat de Imogen cea deșteaptă, o studentă cu ochelari și cu părul neîngrijit, care probabil că gonise pe scări până în clasă după prânz, pentru a o lua înaintea colegilor ei.

— Bineînțeles, Racine nu e o lectură la fel de plăcută precum Euripide, spunea Imogen plină de sine. Urma cursurile de greacă și latină de nivel A și intenționa să îi citească pe reprezentanții clasicismului la universitate. Stătea cu fața înspre Dermot și cu spatele la ușă și de aceea nu observă că Shona intrase în clasă. Racine a încercat să scrie tragedie greacă antică însă de fapt scrie un roman francez cavaleresc din secolul al XVII-lea. Adică, uitați-vă la acest rând din al doilea act – „Je l’ai trop aimé pour ne le point haïr”, este un clișeu pur romantic, nu-i așa, domnule? Dermot se uită la ea confuz și păru cu adevărat ușurat când Shona intră în clasă, realmente strigând după ajutor din priviri.

Profesoara tuși pentru a-i atrage atenția lui Imogen înainte de a-i traduce binevoitoare colegului său:

— „L-am iubit prea mult, ca să nu-l urăsc acum.” Poate fi de asemenea considerat un adevăr universal.

— Doamnă, ar fi trebuit să anunțați că ați intrat, spuse fata cu reproș în voce, lăsând cartea din mână.

Shona intenționează să-i sugereze lui Dermot să ia un loc la fereastră și nu la masă, pentru a fi mai degrabă un observator decât un participant, dar, în acel moment, alte două eleve intrară grăbite în clasă.

— Ți-am zis că am întârziat, Harriet, spuse îngrijorată o fată drăguță cu părul negru și bogat, tuns exact până la umeri.

— N-am întârziat, am venit cu două minute mai devreme, nu-i așa, doamnă? spuse increzătoare o blondă tunsă băiețește, cu un nas ascuțit și o fustă mult prea scurtă.

— Așa e, spuse Shona, verificându-și ceasul. După cum puteți vedea, îl avem pe domnul O’Connor astăzi la oră. Nu se află aici ca să vă verifice, el doar va observa cum facem noi lucrurile aici, așa că vă rog să fiți voi înșivă. Celelalte fete se alăturară clasei – ultima dintre ele încă purtând echipamentul de lacrosse și scuzându-se că a întârziat – și se înghesuiră la

mijlocul mesei ovale, preferând să nu se așeze nici lângă Shona la un capăt al mesei, nici lângă Dermot la celălalt capăt.

— *Très bien. Bonjour tout le monde, on va commencer*, spuse Shona. Imogen tocmai ne spunea că, după părerea ei, Racine era mai degrabă romantic decât tragic. Cu siguranță există niște relații complexe în *Andromaca* și, dacă nu sunteți deja familiarizate cu personajele din textele grecești, ar fi de folos să le schițăm. Cine vrea să înceapă? După cum era de așteptat, Imogen ridică repede mâna, foarte sigură pe ea.

— Mulțumesc, Imogen, hai să începem cu Oreste...

Mai târziu în timpul orei, Shona o puse pe Becky, fata drăguță și brunetă, să citească rolul lui Oreste și pe Charlie, jucătoarea de lacrosse, să citească rolul lui Pylade.

— *„Vous me trompiez, Seigneur”*, spuse Charlie, încercând să pară sinceră și să pronunțe cât mai bine literele „r”.

— *„Je me trompais moi-même”*, rosti Becky tristă.

— Mulțumesc, spuse Shona. Deci ce înseamnă de fapt acest schimb de replici, în dinamica piesei? Harriet?

— Este vorba de Oreste, forțat să-și recunoască sentimentele pentru Hermione, spuse Harriet cu naturalețe, de parcă vorbea despre o telenovelă difuzată zilnic. Oreste recunoaște de ce a venit să-l vadă pe Pyrrhus; nu pentru că trebuie să-și facă datoria de ambasador, ci pentru că el este încă îndrăgostit de Hermione și o vrea înapoi. Nu încerca să-și păcălească cel mai bun prieten, el se mințea de fapt pe sine însuși. Și acum că amândoi știu adevărul, misiunea lor trebuie să se schimbe.

— Foarte bine, afirmă profesoara, încântată de faptul că Harriet putuse oferi o explicație atât de simplă pentru un moment din piesă atât de complex. Dar hai să săpăm un pic mai adânc. Este vorba numai de înșelarea propriei persoane? Ce vrea să spună Pylade prin *„Vous me trompiez?”* Spune doar *„M-ai păcălit, domnule?”* Ca și cum era doar o șicană între prieteni? Pylade este revoltat, supărat, este ceva mai mult decât o glumă care a mers prea departe. Ce credeți că ar putea însemna *„Vous me trompiez?”* în acest context?

— M-ai indus în eroare? întrebă Charlie.

— M-ai dezamăgit? sugeră Becky.

— M-ai amăgit, afirmă Dermot.

— Exact! spuse Shona triumfătoare, înainte să-și dea seama cine făcuse afirmația. Hm, mulțumesc, domnule O'Connor. Un pic îmbujorată, ea continuă: Este vorba despre amăgire și autoamăgire, o crimă foarte puternică împotriva propriei persoane. Onoarea și integritatea lor sunt legate de adevăr. Pentru ca Oreste să se autoamăgească, el s-a mințit pe el însuși și astfel a ajuns să se separe.

După ce se termină lecția, Dermot o ajută pe Shona să rearanjeze scaunele frumos în jurul mesei.

— A fost fascinant, Shona, spuse el cu sinceritate. Entuziasmul tău față de text este cu adevărat molipsitor. Cred că până și mica noastră Imogen cea cinică e posibil să își fi reevaluat interpretarea cum că ar fi o simplă poveste de dragoste.

— Are dreptul la propriile păreri, răspunse femeia ridicând din umeri. Nu sunt împotriva poveștilor de dragoste, însă rar sunt atât de simple pe cât crede ea. Începu să șteargă tabla cu mișcări lungi și calculate.

— Însă consideri ca fiind un adevăr universal faptul că o dragoste adevărată este urmată de o ură profundă? Nu este ca și cum ai simplifica lucrurile? E ca și cum ai zice că nu ai iubit realmente pe cineva, dacă nu l-ai urât după, și asta nu poate fi adevărat.

— Nu cred asta. Probabil că voiam doar să o fac pe Imogen să-și vadă lungul nasului. Nu consider că dragostea adevărată se transformă în ură, atunci când dispare, vreau să spun. Cred că doar... Shona se opri pe la mijlocul tablei și dădu din cap. Ce tot spun eu aici? N-ai venit la ora mea ca să îmi auzi părerea despre dragostea adevărată...

— Îmi pare rău, zise Dermot, terminând de aranjat scaunele. Se duse și deschise ușa pentru ea.

— Pentru ce? întrebă Shona tăios, întorcându-și privirea înspre el și dorindu-și să nu-i fi spus atât de multe lucruri.

— Pentru că am întrerupt ora. M-am lăsat purtat de val, n-am putut rezista.

— Ah, pentru asta! făcu ea zâmbind. Ești iertat. Mă bucur că ai putut participa.

În timp ce mergeau pe hol, profesorul spuse:

— Știi, s-ar putea să iau *Iliada* de la bibliotecă și să o recitesc. Vreau să aflu mai multe despre Hector; el este eroul care lipsește din *Andromaca*, nu-i așa? Deși deja mort la începutul piesei, puternica lui prezență se infiltrează

în toate lucrurile – soțul nevăzut. Pyrrhus nici nu se poate compara cu el, pur și simplu nu poate concura pentru afecțiunea Andromacăi. Ea mai degrabă ar alege să fie nefericită păstrând în memorie dragostea adevărată, decât fericită alături de o dragoste reală.

— Exemplarul de la bibliotecă lipsește. Eu până la urmă mi-am cumpărat cartea. Ți-o împrumut dacă vrei, se oferi Shona generoasă, încercând să nu se gândească la propriul soț nevăzut și la amintirea unei iubiri adevărate. Este versiunea clasică de la Editura Penguin, adăugă ea.

Baladele Balti cântă la Brick Lane

Când Omar ajunse la sala din Brick Lane unde aveau spectacol, el rămase impresionat, cum era de așteptat.

— Locul acesta este fantastic! spuse el respectuos față de Sharif și de Stevo, admirând înălțimea încăperii și scena ridicată din depozit. Cum ai obținut un astfel de aranjament?

— Prin relații, spuse fratele său plin de înțelepciune. Am fost ocupat în timp ce tu tăiai frunze la câini la facultate, printre clădiri frumoase și fete urâte.

— La dracu', în mijlocul prostiei vrei să spui, îl contrazise Stevo, care își asambla zgomotos tobele. Ținem spectacolul acesta pe gratis din nou, și asta datorită talentului de negociator al fratelui tău; ei iau cinci lire la intrare, iar noi nu obținem nimic. Creierul afacerist al secolului, Sharif al nostru!

— Ți-am spus ce bancher amator ai devenit de când ai început cursul acela de afaceri de la South Bank? îi răspunse vesel Sharif, fără să se simtă jignit. Pe lângă asta, nu o facem pe gratis – avem băutură la discreție și luăm cinci la sută din încasările barului.

Un pic mai potolit, Stevo spuse:

— Păi, mai bine mi-i dai mie pe toți. Sunt dator vândut pentru website-ul nostru.

— Avem un website? întrebă Omar.

— De luna viitoare, explică Sharif. Tu erai plecat, așa că Stevo, Micky și eu am aranjat conținutul. Doar datele spectacolelor, niște poze și alte porcării de genul acesta.

Micky, care era în ultimul an la școală, își făcu apariția, arătând zdrobit.

— Antrenamentul de fotbal, spuse el înverșunat. Afurisitul de Tariq aproape că mi-a rupt piciorul când m-a atacat pe la spate. Va fi o problemă a dracului de mare la meciurile dintre școli de săptămâna viitoare!

Baladele Balti urcă prima pe scenă, când se deschise barul la ora nouă, astfel încât la primele melodii nu avură decât câțiva spectatori. Omar era ușurat, pentru că, deși participase la repetiția pe care o avuseseră înainte, el nu prinsese cu adevărat noile melodii, care erau atât de agresive și pline de energie, încât cu greu putea înțelege cuvintele, întrucât Sharif mai degrabă urla decât cânta, sau să țină pasul cu ritmurile necruțătoare. El le repetase la facultate, însă în niciun caz pe aceste ritmuri. Omar se ascunse în spatele

interpretării virtuoză a lui Micky și a tobelor, acum mult mai competente, ale lui Stevo, observând cum ei atrăgeau din ce în ce mai mulți oameni de la barurile din zonă, până când locul ajunsese înțesat de corpuri transpirate și săltărețe, care își aruncau palmele în aer la unison cu Sharif. Omar era atât ușurat, cât și stânjenit când luă într-un final pauză; se aștepta ca restul formației să îl înjure, însă ei erau atât de încântați de public încât nu făcuseră nimic altceva decât să-și golească halbele de bere. Sharif aprinse o țigară și se duse înspre fratele său.

— Vreau să te rog ceva, puștiule.

— Sigur, spuse acesta, simțind că îi datora lui Sharif ceva pentru că îi cântase atât de prost noul material.

— Ți-o amintești pe Ali Rantell? Mă mai văd cu ea din când în când. Și în seara asta a luat-o și pe sora mai mică cu ea – tocmai ce a părăsit-o iubitul sau ceva de genul acesta. Te superi dacă o inviți la o băutură sau la altceva, pentru ca eu și Ali să rămânem singuri?

— Doar nu te referi la Cassie? spuse Omar, îngrozit. De ce nu o invită Stevo sau Micky?

— Micky se vede cu cineva, iar Stevo a părăsit-o deja o dată, așa că ea nu va merge nicăieri cu el. Hai, prietene! Te-a plăcut dintotdeauna – mi-a zis că te consideră drăguț. Ai putea avea chiar noroc. Cassie o face cu oricine.

— Păi tocmai asta e, murmură Omar. Deși pe ascuns o considera pe fată destul de drăguță, ea avea o reputație groaznică. Privi publicul și o văzu pe frumoasa Ali stând elegantă la bar, radiind de încredere în sine într-o fustă scurtă. Abia o putea zări pe sora ei cu părul scurt și cârlionțat – se tunsese și arăta mică și vulnerabilă. Brusc, i se făcu milă de ea; nu prea avea cum să se distreze singură la bar, în timp ce Sharif și Ali se tăvăleau în spatele scenei. Bine, o să bea ceva cu ea, spuse el în silă.

După spectacol, Omar se duse la bar cu un aer nonșalant sau cel puțin așa spera. Ridică o mână și le salută pe cele două surori. Ali, pe care nu o cunoștea prea bine, schimbă câteva cuvinte cu Cassie și își desprinsese picioarele lungi de pe scaunul barului.

— Bun spectacol, puștiule! spuse ea, trăgându-l ușor de obraz, imitându-l pe fratele lui într-un mod enervant, după care se duse mândră înspre scenă, unde Sharif o aștepta.

— Bună, Omar! A fost un spectacol pe cînste, zise Cassie părănd să-și ceară scuze și privind-o cu reproș pe sora ei.

— Bună! Îmi pare bine să te văd. Nu ne-am mai... văzut de mult, spuse Omar ezitând, dându-și seama pe la mijlocul propoziției că nu avea cum să evite repetarea cuvântului „a vedea”, dar gândindu-se că la bar era atât de multă gălăgie, încât nu mai conta. O pupă pe obraz și se așeză pe locul lui Ali de la bar. El nu se mai purtase cu Cassie așa înainte, însă devenise un lucru natural cu fetele de la facultate, așa că acum o făcuse aproape automat. Pe loc se simți mai bine, ca și cum fata era o prietenă, și nu o vagă cunoștință pe care o știa mai ales după reputație.

— Vrei să bei ceva? întrebă ea. Trebuie să te fi uscat după atîta cîntat!

— Da, hm, o halbă de Stella, te rog, dacă e în regulă. Privind-o cum căuta cu disperare niște mărunt în poșetă, băiatul își aminti de bunele maniere. De fapt, lasă-mă pe mine. Ce vrei să bei?

— O coca-cola light, răspunse ea recunoscătoare.

În timp ce își sorbeau băuturile, Omar o privi cu atenție pe Cassie, care acum arăta mult mai atrăgătoare față de cum și-o amintea el. Tunsoarea o prindea bine și fie slăbise, fie descoperise niște haine mai frumoase, întrucât părea mai suplă și mai zveltă în blugii închiși la culoare și în vesta neagră, lucioasă. După ce Omar termină toate întrebările legate de prietenii lor comuni, nu-i mai rămase decât să o întrebe și pe ea ce mai făcea.

— Ah, sunt bine, răspunse fata, cu o nonșalanță calculată, pe care Omar o recunoscuse imediat din propria lui experiență.

— Și cum e la facultate, viața și celelalte lucruri? Te vezi cu vreun băiat drăguț? Puse întrebarea înainte să-și aducă aminte că ea tocmai ce fusese părăsită. La naiba, la naiba, la naiba!

— Nu sunt la facultate încă. Repet examenele de nivel A. Am cam dat-o în bară, spuse Cassie, renunțând la aerul nonșalant, în timp ce privi îndelung restul ei de coca-cola light. Apoi scoase felia de lămâie și începu să roadă pielița acră. Nimeni drăguț în viața mea, într-un fel am fost înșelată. Distrusă și înșelată. Ea se amuză de propria situație. Hei, ar trebui să vă dau vouă ideile astea pentru o melodie, cam seamănă cu ce cântați voi.

Omar își îndreptă privirea înspre scenă, întrebându-se cît timp va sta Ali acolo.

— Vrei să bei o băutură adevărată? întrebă el blând. Nu îl deranja să asculte problemele fetei, era un ascultător destul de bun.

Aceasta se întoarse înspre el oftând:

— Ești drăguț, Omar, dar nu vreau decât să merg acasă și să mănânc ceva. Nu voiam să fiu târâtă de Ali până aici, și, în plus, m-a pus să beau o grămadă de vodcă pentru a mă înveseli, dar nu cred că a folosit la nimic.

— Atunci, vrei să te ajut să iei un taxi? se oferă băiatul. Cassie dădu din cap în semn că nu.

— Nu, i-am promis lui Ali că o aștept. Nu pot să o las aici, ar înnebuni de furie.

— Atunci, ai vrea să mergem undeva și să mâncăm ceva? Să luăm cina? N-are rost să mori de foame cât timp o aștepți.

Fata îl privi din nou cu recunoștință și dădu din cap zâmbind. Se duse cu ea să-și ia haina, apoi ieșiră afară în Brick Lane, care era plin de lumini strălucitoare și destul de răcoros. Omar își dădu seama, când cineva de la intrare încercă să-i vândă un trandafir dintr-o găleată de plastic, că el tocmai invitase pe cineva la cină și că acea persoană acceptase. Mai mult ca sigur, aceasta era prima lui întâlnire cu o fată.

La restaurantul indian, Cassie comandă politicoasă o porție de *biryani*^[15] vegetariană, printre cele mai ieftine mâncăruri din meniu, și se repezi la *poppadwri*^[16], fără să mai țină cont de bunele maniere. Omar se simțea suficient de bine în prezența ei pentru a-și comanda o coca-cola, lucru pe care nu ar fi îndrăznit să-l facă în prezența lui Sharif și a băieților, și o ascultă plin de compasiune în timp ce ea îi povestea despre cum se terminase ultima sa relație. Se pare că băiatul în cauză, care nu era din zonă, se mai văzuse și cu o prietenă de-a ei; iar când ea află de acest lucru și îl confruntă, acesta îi spusese că era o curvă prea mare pentru a ieși cu ea și că se folosisese de ea doar pentru sex. Ca să pună și mai multe paie pe foc, prietena ei, în niciun caz virgină, continuase să se vadă cu el fără să-și ceară scuze măcar, după care o eliminase pe Cassie cu totul din viața sa. Era o poveste greu de digerat, care însă părea să fie mult mai ușor de povestit cu stomacul plin.

— Mulțumesc pentru masă, spuse Cassie. Mă simt mult mai bine acum. Cred că toată vodca pe care am băut-o nu făcea decât să mă întristeze. Șterse ultimele urme de curry din farfurie cu o bucată de pâine *naan*^[17] pe care Omar insistase să o comande. Ce mă doare cel mai mult este că am crezut cu adevărat că Nico mă plăcea. Nu credeam că mă iubea sau altceva de genul acesta, dar chiar mă gândeam că mă plăcea. Era tot ce-mi doream. Nu mi se părea că cer atât de mult.

— Dar nici nu ai cerut mult, este ceea ce meriți, spuse Omar punându-și mâna peste a ei, într-un gest prietenesc. Cassie era o fată drăguță. El întotdeauna o considerase dulce și nu putea înțelege de ce se culca cu atât de mulți băieți. Nu-și dădea oare seama ce vor crede oamenii despre ea și ce reputație va căpăta? Ție ți-a plăcut de el?

Fata îl privi gânditoare.

— Da, chiar l-am plăcut; dar, dacă stau să mă gândesc mai bine, cred că am început să îl plac doar pentru că mă gândeam că lui îi plăcea de mine. Mereu fac așa. Își înclină capul și își plimbă mâna pe gât, fără să-și dea seama, și își ciufuli tunsoarea bărbătească. Dar tu, Omar? Ai pe cineva la facultate?

Luat pe nepregătite de întrebarea de altfel perfect normală, acesta se bâlbâi:

— Nu, nu prea. În mod ciudat, el se gândi la Jim și la legiunile lui de fani, nefiind astfel prea diferit de Sharif. De fapt, nu. Mi-am făcut niște prieteni foarte buni, atât băieți cât și fete. Până acum a fost bine.

— Sunt sigură că ești un adevărat prieten pentru ei, spuse ea, privindu-l drept în ochi.

După ce Omar plăti nota, iar Cassie insistă să îi dea adresa ca să-i trimită banii pentru consumația ei, amândoi ieșiră pe stradă în noapte și se îndreptară împleticindu-se înspre club, amețiți de curry și de mirodenii. Pe stradă, într-un loc mai întunecat, Cassie se împiedică de Omar dinadins, împingându-l astfel într-un gang pustiu.

Ea rămase o clipă în fața lui, apoi începu să îl sărute. Inițial, băiatul fu prea șocat pentru a reacționa, apoi se gândi: „E o fată cu adevărat dulce, e destul de drăguță – ce ar putea să se întâmple dacă aș săruta-o și eu? Este doar un sărut.” Așa că începu să o sărute, ezitând, și, în acest timp, se trezi atras din ce în ce mai mult de corpul fetei, mâinile alunecându-i pe fundul destul de tare și de mic, așa cum îl simțea prin blugi. Cassie își puse mâinile pe fundul lui, total degajată, lucrul care îl făcu pe Omar să îi strângă fundul în mâinile lui cu și mai multă forță. Atunci, el simți cum ia foc și începu să o sărute cu sălbăticie, aproape agresiv. În acel moment chinuitor de pe alea întunecată, în timp ce Cassie își lipi corpul de al lui și căută cu mâna nasturii de la pantaloni, Omar trăi un șoc, realizând că își dorea să facă sex cu ea, atunci și acolo, să o întoarcă și să o împingă dur la perete, să își arate puterea, să o folosească. Nu simțea nicio pasiune sau excitație față de ea,

din contră, se simțea rece și stăpân pe situație. Sentimentul pe care îl avea era unul violent.

— Îți place de mine, nu-i așa, Omar? spuse ea, plină de inocență. Iar el începu să înțeleagă atunci de ce ajunsese să fie tratată atât de urât și atât de des.

— Da, Cassie, chiar îmi place de tine. Ești o fată drăguță, spuse hotărât, dând-o la o parte cu blândețe. Îi luă prietenos mâinile într-ale lui. Ești o fată drăguță și nu trebuie să faci asta doar pentru că ți-am făcut cinste cu cina sau pentru că te-am ascultat.

— Nu mă consideri atrăgătoare? întrebă ea încet, întorcându-se cu spatele la el.

Omar îi strânse mai tare mâinile pentru a o liniști.

— Ba da. Cred că noua tunsoare ți se potrivește foarte bine și că ai un fund de milioane. Un fund ca al unui băiat de zece ani, așa cum ar spune Sharif. Primi drept răsplată un chicot de la Cassie, care se întoarse din nou cu fața la el, cu ochii strălucind de speranță. Îmi pare rău că te-am sărutat și că ți-am dat speranțe false – ești simpatică și foarte drăguță. Însă nu simt nimic pentru tine.

Încă ținându-i mâinile, o trase afară din gang și porniră înapoi înspre club.

— Asta e o noutate. De obicei sunt respinsă după, nu înainte, spuse fata, fără a fi cu adevărat tristă.

— Poate că ar trebui să aștepti puțin, astfel s-ar putea să nu mai fi respinsă deloc. Omar știa că nu avea niciun fel de experiență în astfel de probleme, însă el ignoră acest aspect și continuă. Cred că băieții, mai ales cei de vârsta noastră, sunt egoiști. Dacă le oferi ceva, ei acceptă tot și de abia după aceea se întreabă dacă voiau cu adevărat acel lucru.

Cassie merse câteva clipe fără să mai spună nimic, apoi ea rupse tăcerea:

— Știi, prima dată când am făcut-o, aveam doar cincisprezece ani. S-a întâmplat în curtea de la școală. Era întuneric și credeam că el mă plăcea cu adevărat; nu m-am simțit bine deloc, dar mă gândeam că mă va plăcea și mai mult după. Însă el mi-a spus în față că ținea la mine, dar, pe la spatele meu, le-a spus tuturor că am fost o partidă a dracului de bună. Și următorul cu care am ieșit se aștepta deja la asta și mi-a spus că nu puteam să-l plac cu adevărat dacă nu o făceam cu el, după ce o făcusem cu altul. Și am făcut-o, doar ca să uit de cum fusese prima oară. A fost mai bine, dar nu cu mult.

Până să împlinesc șaisprezece ani, făcusem sex cu patru băieți. Ea își târșâi degetele de la picior de bordură. Poate că într-adevăr nu sunt decât o curvă.

— Nici pomeneală! spuse Omar vehement. Bărbații sunt niște nenorociți, adăugă el fără să se gândească. Simți nevoia să se oprească și să râdă. Doamne, am vorbit ca o fată, nu-i așa?

Cassie îl strânse de mână și se opri să-l sărute pe obraz.

— Chiar cred că ești un om minunat, Omar.

Când ajunseră la bar, Ali și Sharif îi așteptau. Ali era neagră de supărare, iar Sharif se sprijinea ca de obicei de perete, cu o țigară în gură.

— Era și timpul, la dracu'. Te aștept de o grămadă de timp, îi spuse sora mai mare, nervoasă. Hai să mergem! Ea nu-și luă la revedere de la Sharif și o luă la goană pe stradă, trăgând-o pe Cassie după ea până la taxiuri, mergând atât de repede cât îi permitea fusta mini cu care era îmbrăcată.

Omar îl privi pe Sharif, așteptând o explicație.

— Deci, ai avut o întâlnire frumoasă cu Cassie? Era singurul lucru pe care îl spuse acesta, după o lungă pauză. Ai sărutat-o? Sau doar ai făcut sex cu ea lipită de perete?

Fratele său strânse din buze și își cufundă mâinile adânc în buzunar, pentru a se înfrâna să nu-l pocnească.

— Ești total deplasat, prietene. Este o fată drăguță, n-ai niciun drept să vorbești așa despre ea. Și da, am avut o cină plăcută, mulțumesc de întrebare.

— Ah, pune-ți poșeta deoparte înainte de a mi se face frică... răspunse Sharif plictisit. Iar ești în acea perioadă a lunii sau ce?

Omar ignoră gluma proastă și indică din cap către cele două surori, care se urcau într-un taxi.

— Înseamnă că tu și drăguța de Ali v-ați certat?

— Nu chiar. I-am spus doar că ar trebui să nu ne mai vedem așa de des și să începem să ne întâlnim și cu alți oameni, zise Sharif nepăsător.

„Bărbații sunt cu adevărat ticăloși”, se gândi Omar. Punea pariu că Sharif așteptase să-i spună asta lui Ali până după partida de sex.

— Ce a determinat această discuție? întrebă el diplomat.

Fratele său ridică din umeri.

— Începuse să fie un pic cam posesivă. Se plângea întruna că nu ne întâlnim niciodată în apartamentele noastre, că întotdeauna suntem undeva afară când, știi tu... dar mie așa îmi place. Ce vrea să fac – să rămân la ea peste noapte și să iau al dracului de mic dejun cu familia ei? Își stinse

țigara. O să-mi fie un pic dor de ea – pentru o fată drăguță era aur curat! Îl privi pe Omar: Vii la mine în seara asta sau stai acasă?

Acesta simți cum i se face rău la stomac de cât de dezgustat era de fratele lui și se uită la ceas.

— Fac ca data trecută, iau autobuzul înapoi către facultate. Au curse și noaptea și chiar trebuie să merg la cursuri dimineată. Comportamentul fratelui său îl ajutase să găsească indignarea și curajul de care avea nevoie să-i spună în față ceva care îl frământase mult timp. El înghiți emoționat și rosti: Sharif, trebuie să vorbim. Știi cât de greu a devenit pentru mine să vin la spectacole, acum că sunt la facultate. Nu cred că mai pot continua așa.

— Nu fi pămpălău! Ce vrei să spui? Ai de gând să părăsești formația? Doar pentru că îți dai aere prin facultate, undeva la maximum o oră distanță de aici – las-o baltă! răsă batjocoritor celălalt.

— Da, chiar asta fac. Nu mai pot face parte din formație, spuse Omar. Îmi pare rău.

Sharif observă seriozitatea din vocea fratelui său și deodată îl privi cu o furie oarbă, ca și cum ar fi fost trădat.

— Știi ceva, puștiule? Nu poți părăsi formația, pentru că asta ar însemna să fi făcut vreodată parte din ea, zise el cu răutate. Nu-mi pare rău că-ți iei tălpășița. Te-am lăsat de la bun început să cânti numai pentru că îmi părea rău de tine. Ai fost dintotdeauna cel mai slab! Făcându-i portarului semn din cap, el intră înapoi în club.

Omar merse pe jos înspre Liverpool Street. Voia să prindă un autobuz de la Marble Arch și apoi să ia metroul Oxford până la facultate. Își dădu seama cât de mult își dorea să-l vadă pe Jim la un ceai și niște biscuiți și să-i povestească despre ultimul lui spectacol.

Problema serilor de decembrie

Jonty și Shona stăteau în cancelarie, mult după terminarea școlii și ambii evitau să plece acasă dintr-un motiv sau altul. Jonty se certase cu soția lui și răsfoia paginile revistei *Ceefax*, mâncând singur dintr-un pachet de biscuiți cu aromă de whisky. Shona corecta niște lucrări, lucru pe care putea să-l facă la fel de bine și acasă, însă ea nu voia acest lucru. Lucrurile aveau să se îmbunătățească, o dată ce Omar ajungea acasă în vacanța de iarnă; spera ca el să nu-și fi făcut alte planuri cu prietenii lui de la facultate. Se întreba ce va zice Omar de Patrick-Bob. Sharif urma să vină în ziua de Crăciun, iar ea se gândi că poate va reuși să-l convingă să rămână până de Revelion. Atunci toate lucrurile vor reveni la normal; puteau să devină o familie fericită, chiar dacă numai pentru câteva zile.

Dermot îi surprinse pe amândoi când intră în cancelarie. Jonty încetase să-și mai facă de lucru în preajma lui O'Connor și ridică mâna în semn de salut, fără a spune ceva.

— Bună amândurora, spuse Dermot politicoș. Încă mai ardeți uleiul de la miezul nopții?

— Chiar am senzația că ar fi miezul nopții, zise Jonty trist, uitându-se la cerul negru și întunecat de afară. Pe unde ai umblat?

— Am aranjat niște lucruri în laboratorul de limbi străine, răspunse profesorul vag. E greu să ai puțin timp liber în acea cameră, fără să intre cineva peste tine. Se uită la ceas. Păi, e șase și jumătate, deci cred că am voie să beau un păhărel. Vrea cineva să mi se alăture? El îi privi pe amândoi răbdător. Jonty, te bagi?

Telefonul acestuia țiu, semn că primise un mesaj. El verifică și oftă:

— De la „Doamna problemă și necaz”. Scuze, Dermot. Chiar cred că ar trebui să mă duc acasă. Poate te însoțește Shona? Își luă sătul ultimul biscuit cu aromă de whisky din pachet.

— Nu, mulțumesc, spuse femeia. Și eu ar trebui să mă duc acasă. Soțul meu se va întreba cine îi va arde mâncarea în seara asta... De fapt, i-ar fi plăcut să meargă să bea ceva, însă nu îi convenea să fie a doua alegere. Era clar că Dermot dorise o ieșire ca între bărbați, iar pe ea o întrebasese doar din politețe.

Shona aștepta în stația de autobuz plină de umezeală și își deschise umbrela când simți primele picături de ploaie. „Afurisitele de seri oribile de

decembrie”, își spuse în minte, de parcă era vina lunii decembrie că serile ei deveniseră atât de groaznice. O mașină albastru-închis se opri lângă ea. „Sper să ia amendă, parchează al dracului pe banda autobuzului”, continuă ea să își zică în minte. Rămase surprinsă când îl văzu pe O’Connor lăsând geamul jos și întrebând-o:

— Vrei să te duc cu mașina până acasă, Shona? Este groaznic afară în seara asta. Stai aproape, în Tooting, nu-i așa?

— Bună, Dermot. Nu, mulțumesc, nu e nevoie, obiectă ea, însă, privind șoseaua înghețată, nu văzu niciun autobuz roșu în depărtare. Ei bine, fie, dacă tot este în drumul tău. Locuiesc chiar lângă stația de metrou Tooting Bec. Urcă în mașină și își puse centura de siguranță. Deci, presupun că nu te-ai mai dus la bar până la urmă? spuse ea politicoasă.

— Nu prea voiam să stau singur la bar într-o seară de vineri. Probabil că mă întâlneam cu jumătate din studenții care își fac veacul prin acel local.

Shona râse.

— Ți-a povestit Pam vreodată de o după-amiază când am dat nas în nas cu câteva dintre fetele noastre la Admiral’s Arms? Amândouă aveam două ferestre în orar pentru că eram în săptămâna cu examenele GCSE, așa că ne-am dus la bar, unde ne-am întâlnit cu un grup de fete din clasa a șasea, care erau deja acolo.

— Și ce ați făcut? Le-ați făcut raport? întrebă Dermot amuzat.

— Oh, Doamne, nu. Nu ar fi trebuit să se afle acolo la acea oră, așa cum nici noi nu ar fi trebuit să fim. Așa că toate ne-am comportat decent și ne-am prefăcut că nu ne-am văzut, am băut ceva repede, am plecat și nu am spus nimic când ne-am întors la ore.

— Scandalos, spuse profesorul râzând. Jane nu va fi încântată de această poveste.

— În niciun caz nu te vei duce la directoare să îi spui povești despre mine și Pam, rosti Shona hotărâtă. Vom nega tot, adăugă ea clipind din ochi.

— Deci, ai vreun plan pentru diseară? întrebă Dermot. Ce vei arde la cină pentru sărmanul tău soț?

— A, ca de obicei, răspunse ea fără să-i pese prea mult. Tu?

— Am o întâlnire fierbinte cu Tamarind, bucătarul indian de lângă mine. N-aș putea să găsesc niciodată pentru o singură persoană vineri seara. Întotdeauna îmi iau ceva la pachet.

— E cumva vorba de Tamarind Khan, din Balham? întrebă Shona vădit interesată.

— E posibil. Se află pe Balham High Street, lângă Boots.

— Acela e unul din restaurantele soțului meu, spuse Shona încântată. Poate că l-ai văzut uneori pe fiul meu, a început să muncească acolo. Îl cheamă Sharif. Un băiat foarte chipeș, toate fetele aleargă după el.

— Probabil că seamănă cu mama lui, răspunse O'Connor, dar nu pot spune că l-am văzut. Sau nu lucrează vineri seara.

— A, s-ar putea, spuse Shona, deși era sigură că Sharif trebuia să lucreze cinci zile pe săptămână. Atunci, mă bucur că nu te abați de la drum din cauza mea. Balham e la câteva minute de mine.

— Aproape că am ajuns la Tooting Bec, zise Dermot. Te-ai gândit vreodată să vii cu mașina la muncă? Faci numai câteva minute așa, pe când cu autobuzul îți ia o veșnicie.

— N-am învățat să conduc încă, rosti femeia încet. Am luat câteva ore după ce am născut, dar nu prea s-au lipit de mine. Iar lecțiile erau atât de scumpe, încât mi se părea că aruncam banii pe fereastră. Parvez m-a luat cu el de câteva ori să conduc, dar nu m-am simțit niciodată în largul meu cu el lângă mine ca profesor. Atunci, acesta era singurul motiv de ceartă dintre noi. Privi pe fereastră. Poți să mă lași aici, lângă stație? Trebuie să iau ceva de la magazinul din colț, minți ea. Nu dorea ca bărbatul să o ducă până în fața casei. Nu voia ca el să se întâlnească cu Parvez, care cu siguranță i-ar fi oferit galant ceva de băut. Shona nu intenționa să amestece viața de la școală cu cea de acasă.

— Aș putea să te învăț eu, dacă vrei, sugeră Dermot, trăgând mașina pe dreapta și parcând. Am învățat-o și pe fosta mea soție să conducă, și înainte de a mă întâlni pe mine picase testul de patru ori. Sunt un profesor bun — până la urmă cu asta mă ocup.

— Sunt convinsă că ești, răspunse ea în timp ce ieșea din mașină pe trotuar, dându-și seama că era prima dată de când se întâlniseră când Dermot menționase de căsătoria lui. Mulțumesc pentru ofertă, dar cred că zilele mele de condus sunt de mult apuse. Și mulțumesc mult pentru că m-ai luat cu mașina! Îi făcu cu mâna entuziasmată, apoi se întoarse și porni spre casă.

Piesa de Crăciun din acel an era *Vieți private* de Noël Coward, regizată de elevii care terminaseră clasa a șasea sub îndrumarea atentă a lui Jonty. Organizară două spectacole, marți și miercuri, în ultima săptămână a trimestrului și aproape toți profesorii veniră la petrecerea de final, unii

dintre ei însoțiți. Parvez se rugase de ea să nu meargă; de obicei, el venea doar pentru a face front comun cu Shona, însă nu-i plăceau deloc piesele de teatru și se nimerise ca petrecerea să fie în aceeași zi cu un concert la radio pe care ținea neapărat să-l asculte. După niște vin foarte diluat cu atât de mult suc de portocale, încât aproape că era mai degrabă roz decât roșu, majoritatea profesorilor plecară la Admiral's Arms, conduși de triumfătorul Jonty, la braț cu soția lui sobră și stânjenită. Shona și Dermot erau prinși de petrecăreți amândoi pe aceeași banchetă și stăteau striviți unul lângă celălalt.

— Știam că odată și odată tot vei veni să bei ceva cu mine, spuse Dermot ciocnindu-și halba de paharul de vin al Shonei.

— Nu știam că bei Guinness, replică ea prostindu-se, simțindu-se un pic obosită și amețită după o zi atât de lungă.

— Sunt irlandez, bineînțeles că beau așa ceva. De asemenea, cânt la vioară și dansez cu brațele lipite de corp, răspunse el serios.

— Chiar așa? întrebă femeia, înainte de a observa zâmbetul din colțul gurii colegului său. A, iar faci haz de mine.

— Asta crezi? Recunosc că nu cânt la vioară, dar nu m-ai văzut dansând, râse Dermot. Shona observă cât de albi și de drepți erau dinții lui. Niște dinți de care englezii nu prea au parte. Însă el nu era englez. O'Connor își dresese vocea. Voiam să te întreb ceva despre Racine.

— Desigur, ce anume? spuse Shona prietenoasă. Știa că nu avea cum să dea greș cu Racine.

— La ce te refereai în acea zi, când ai spus că nu ura profundă înlocuiește o dragoste adevărată, ci altceva? Ce voiai să spui că înlocuiește dragostea adevărată, o dată ce ea dispare?

— Nu prea cred că este o întrebare despre Racine, rosti ea încet.

— Poate că e doar o întrebare atunci, răspunse Dermot.

La tonomatul din bar începu să cânte „Fairytale of New York”. Pam, foarte drăguță și roșie în obraji, mult prea machiată și purtând o bluză neagră și subțire, veni la ei, clătinându-se pe picioare.

— Unde îți este bărbatul chipeș? o întrebă pe colega ei.

— A, e ocupat, spuse colega ei încet.

— Să-i fie rușine! Transmite-i că i-am simțit lipsa, spuse Pam sughițând, apoi adresându-se lui Dermot. L-ai cunoscut pe soțul cel frumos al Shonei?

Dermot dădu din cap în semn că nu.

— Nu am avut plăcerea, dar înțeleg din ce-mi zici că este o adevărată partidă.

— Ding și dublu dong, confirmă Pam, și este atât de amuzant. Poate să și danseze. Spune-i, dragă.

— Ei, nu-mi place să mă laud, răspunse femeia, fără să poată să rămână serioasă. Nu o mai văzuse de mult timp pe colega ei atât de amețită. Aceasta își puse băutura jos și îl trase pe O'Connor de mână. Hai, Dermot! Dansează cu mine melodia asta. Este irlandeză, să știi.

— Știu asta, Pam, replică profesorul, ridicându-se la înălțimea situației zâmbind. O lăsă pe tânără să-l tragă de pe banchetă și se duse la dans cu ea. O să vezi acum dacă mințeam în legătură cu brațele, îi spuse Shonei.

Mult mai târziu, doamna Khan plecă din bar, clătinându-se puțin pe picioare. În timp ce clămpănea pe stradă în pantofii ei eleganți cu toc, auzi pe cineva în spate strigând-o.

— Shona! strigă Dermot. Stai puțin! El alergă până la ea. Nu vine soțul tău să te ia?

— Nu, este un concert la radio în seara asta pe care dorea să-l asculte și nu voiam să-l deranjez. Mă gândeam să iau autobuzul. Oricum, nu cred că tu sau altcineva este în stare să mă ducă cu mașina, spuse. Te întorci la bar?

— Nu, cred că mă duc și eu acasă. Te conduc până la stația de autobuz. Este în drumul meu.

— Bine, zise ea, deși îl pupase deja pe obraz de noapte bună. Pupase pe toată lumea pe obraz înainte să plece de la bar. Fusesse mult prea plină de afecțiune față de cum se purta de obicei, dovadă că era un pic amețită, dar până la urmă era Crăciunul.

Merseră tăcuți unul lângă celălalt, până când bărbatul rupse tăcerea spunând:

— Ar trebui să-mi cer scuze. Te-am mințit de când te-am întâlnit pentru prima dată.

— A, nu-ți face probleme. Sunt sigură că și eu te-am mințit de multe ori. De fiecare dată când ți-am spus „O zi bună”, „Ce tunsoare frumoasă”, „Ce întâlnire drăguță”, „Ce oră minunată”. De multe ori, rosti ea încet, întrebându-se de ce era dintr-odată atât de sinceră.

— Nu, asta chiar e important. Eu nu mint niciodată și chiar nu vreau să te mint tocmai pe tine.

— Cu ce m-ai mințit? întrebă femeia, amuzată de pasiunea din vocea lui.

— Când am spus că nu am copii. A fost o minciună. Am avut o fetiță odată. Ea s-a născut prematur. A murit în aceeași zi în care s-a născut. S-a întâmplat acum opt ani. El o spuse ca pe un fapt divers. Știu că am fost tată pentru o singură zi, dar totuși, n-ar fi trebuit să te mint.

— Of, Doamne, Dermot, îmi pare atât de rău! spuse Shona, trezită deodată din amorțeala atât de plăcută de către vestea șocantă. Teamă să nu-și piardă copiii fusese cel mai groaznic coșmar al ei, care o bântuise pe toată durata sarcinii. Vru să-l atingă pe braț plină de compasiune, dar O'Connor continuă să meargă, așa că se grăbi să țină pasul cu el. Niciunul nu mai spuse nimic până când ajunseră la stația de unde ea trebuia să ia autobuzul.

— Am ajuns, spuse Dermot, însă nu schiță niciun gest că și-ar continua drumul. Rămase pur și simplu pe loc.

Shona luase o hotărâre cât timp merseseră pe jos și îi spuse curajoasă:

— Voi ai să știi ce urmează după ce dragostea adevărată dispare? Nu este vorba de ură. Este un mare nimic, ca un vid sau un gol. Nu este decât un mare hău. Își ridică privirea înspre el, pentru a-l săruta de noapte bună din nou; își dorea să fie suficient de curajoasă ca să-l sărate pe buze, ar putea apoi să dea vina pe băutură sau pe Crăciun; sau să se amăgească și pe ea și pe el, spunând că nu o făcuse intenționat; ori să-și ceară scuze și să spună că voia să-l pupe pe obraz, dar că ratase și astfel îl sărutase pe buze.

Însă nu mai avu șansa să vadă cât de curajoasă sau ridicolă era, întrucât bărbatul spuse:

— La revedere, Shona, și o luă prin surprindere sărutând-o repede, dar intenționat pe buze. Nu era nicio greșeală, nu urmă nicio scuză.

Când Dermot plecă, ea simți nevoia să se rezeme de stâlpul stației de autobuz, fiindcă i se înmuiau genunchii. Nu se uită după el, ci privi fix la luminile autobuzului care se apropia. Când acesta ajunse în stație, se așeză înăuntru atât de zăpăcită încât merse cu două stații în plus, fiind nevoită să mai ia un autobuz înapoi.

Châteauneuf-du-Pape într-un apartament obișnuit din Clapham

A doua zi, Dermot atrase atenția colegilor prin absența lui din cancelarie.

— O fi în cabinetul de limbi străine? spuse Jane.

— Nu, l-am văzut în bibliotecă, spuse Jonty.

— Cred că mă evită, șopti Pam către Shona pe un ton conspirativ, așezându-se lângă ea pe locul de la fereastră. Sunt sigură că voia să mă sărute când dansam aseară, mi-am dat seama. Când a plecat, el nu și-a luat la revedere de la toți așa cum ai făcut tu, s-a ridicat și pur și simplu a ieșit.

— S-ar putea să ai dreptate, răspunse Shona pe un ton neutru.

Pam observă lipsa de entuziasm din vocea colegei și o întrebă:

— Ești mahmură sau ce ai? Arăți groaznic.

— Sunt bine, puțin obosită. Și așa arăt fără machiaj, spuse Shona hotărât. Nu se machiase intenționat și își pusese o rochie groaznică, asemănătoare unui sac, pe care în mod normal ar fi purtat-o ca să facă curățenie prin casă. Era ceva asemănător unei cămăși din păr de cal. Se gândea că trebuia să plătească pentru greșelile făcute.

Uitându-se în oglindă la toaleta femeilor, ea realizează cât de ridicol se comporta. Era doar un sărut la beție, care nu fusese provocat de ea și probabil că Pam fusese cea care îl excitase pe Dermot. Se pieptănă și se dădu cu puțin ruj pe buze. Arată pe loc cu mult mai bine și așa se și simți. Cu toate acestea, când merse la dulapul său, i se înecară toate corăbiile. Pe lângă lucrările lăsate de studenții ei, găsi un bilet împăturit și recunoscuse scrisul mic și îngrijit al lui Dermot.

„Shona, dacă ești liberă, te aștept la stația de metrou Clapham Common, diseară la ora șase. Am niște întrebări despre Racine pe care vreau să mi le clarific înainte de a începe noul trimestru. Nu-i nevoie să-mi dai un răspuns. Al tău, D.”

„Și acum ce să fac?” se întrebă ea în sine. Îi datora o întâlnire, nu-i așa? Doar ca să lămurească totul înainte de a se întoarce la școală, așa cum spusese și el. Altfel, ar putea fi dificil pentru ei să lucreze împreună. Și dacă nu se duce, ce înseamnă acest lucru? Îi spusese să nu îi dea niciun răspuns, deci el urma să o aștepte și să înțeleagă mesajul de-abia când va vedea că nu vine? Și ce mesaj îi transmitea ea de fapt? Că nu voia să fie prieten, că nu îl iertase pentru că o sărutase când știa că era amețită de băutură? Păi asta nu era adevărat. Ea chiar dorea să fie prietenă cu Dermot; prețuia prietenia lui. Putea să vorbească cu el despre cărți, despre limbă și literatură și expoziții

de artă. Merseă împreună când ea își dusesse clasa să vadă interpretarea piesei *Andromaca* la studiourile Riverside și discutaseră entuziasmați despre spectacol. Uneori o făcea să râdă, dar, de cele mai multe ori, o puneă pe gânduri. Shona îl considera probabil cea mai deșteaptă persoană pe care o întâlnise vreodată. Nu voia să-l piardă ca prieten și coleg din cauza unei neînțelegeri prostești, dată de mult prea mult adevăr, provocat de mult prea multă băutură.

Shona împături biletul și îl puse în buzunarul rochiei ei gri. Apoi îl sună pe Parvez și îi spuse că va întârzia acasă pentru că avea o întâlnire de ultim moment cu șeful catedrei.

Ajunse la stația de metrou cu cincisprezece minute mai devreme. Stătea agitată lângă poartă, analizându-și fața în aparatul de făcut poze Photo-Me. Se dădu din nou cu ruj și apoi îl șterse, crezând că era prea strident. Apoi se dădu din nou cu ruj pe care îl șterse din nou, de data aceasta definitiv, își spuse în minte că se întâlnea cu un coleg. Chiar nu avea nevoie să arate bine sau să se simtă atrăgătoare. Își scoase exemplarul din *Andromaca* și se uită prin el, fără să citească ceva cu adevărat. Când Dermot va veni, ea îi va zâmbi și îl va pupa pe obraz. Atunci el va ști că erau din nou prieteni și că totul va reveni la normal. Va vedea că ea nu era supărată și că își dăduse seama că el nu fusese serios cu nimic din ce se întâmplase cu o seara înainte.

La șase fără zece, O'Connor ajunse la stație. Nu urcă de la metrou pe scara rulantă, așa cum se așteptase ea, ci cobori scările din stradă. Când o văzu, îi zâmbi atât de sincer, cu o ușurare și o speranță atât de naturale, încât intențiile ei atât de hotărâte se risipiră – el practic strălucea de fericire. Veni repede la ea, iar Shona își puse brațele în jurul gâtului lui și îl sărută cu pasiune, fără să mai răsuflă. Simți din nou cum i se înmuiau genunchii. Când el se îndepărtă, o făcu pentru a o cuprinde cu totul în brațe și pentru a o săruta pe frunte tandru. Femeia își rezemă capul de pieptul său și, cufundându-se în geaca lui, spuse nefericită:

— *Vous me trompiez, Seigneur.*

— *Je me trompais moi-même*, răspunse el.

Shona își ridică privirea. El încă zâmbea, în timp ce ea aproape că plângea.

— Mă bucur atât de mult că ai venit, spuse el, deși nu mai era nevoie să o facă, întrucât i se putea citi pe fața lui cu mult mai multă elocvență decât o puteau face cuvintele sale prost alese.

— Cred că trebuia să o fac, răspunse ea. Dermot o ținu aproape de el în timp ce urcară scările și ieșiră din stația de metrou, ajungând pe strada umedă și înghețată.

— Arăți minunat azi, rosti el sincer, aranjându-i o șuviță de păr la locul ei și mângâindu-i cu degetul buza plină, nerujată.

În timp ce Shona și Dermot mergeau pe aleile noroioase din Common în siguranța întunericului, brațul lui stând protector în jurul ei, femeia îl întreabă:

— De ce aici? De ce stația de metrou Clapham Common?

— Aici locuiesc, răspunse O'Connor.

— Dar nu ai spus că locuiești în Balham? întreabă ea încruntată.

Dermot se opri din mers și o sărută acolo unde fruntea ei se încruntase.

— Tu ai spus că locuiesc în Balham, iar eu nu te-am contrazis pentru că nu voiam să crezi că mă abat de la drum atunci când te-am condus acasă. Mă gândeam că dacă aflai, nu mă mai lăsai să te conduc.

Se mai plimbară puțin, apoi se așezară pe o bancă ascunsă de copaci și începură să se sărute, mâinile Shonei pătrunzând prin-geaca deschisă pentru a-i simți căldura corpului. În timp ce se încolăceau precum niște adolescenți, Sharif și noua lui iubită se apropiară de bancă, venind din partea cealaltă a parcului Common.

— La dracu', cineva e deja acolo, spuse el dezamăgit, oprindu-se la treizeci de metri de bancă. Era unul din locurile lui preferate unde făcea dragoste, dacă se putea spune așa ceva. El scrută cu privirea întunericul, încercând să deslușească siluetele neclare care se țineau în brațe.

— Cred că vor sta acolo o vreme. Uită-te la ei, aproape că fac dragoste.

Fata drăguță cu care era îl strânse de talie și, întorcându-se cu fața la el, își băgă mâna în buzunarul din spate.

— Nu-ți face griji, iubire! Știu eu un alt loc unde putem merge.

Când plecară, Sharif își întoarse capul și se uită din nou la cuplul de îndrăgostiți, fiind sigur că era ceva tulburător de familiar legat de tunsoarea femeii, dar fata care îl trăgea încontinuu de mână îi distrase atenția și nu se mai gândi la asta după aceea.

Fără să-l fi observat pe fiul ei prin preajmă, Shona nu era conștientă decât de prezența lui Dermot și de aerul rece care îi separa.

— Unde vrei să mergem? întrebă bărbatul printre săruturi. Este un bar mic în apropiere sau am putea merge la o cafenea mai liniștită, unde să putem vorbi.

Ea nu răspunse. Numai pasiunea, gândi, putea să o facă să meargă înainte; dacă se oprea și stătea de vorbă, își va da seama de ceea ce făcea și avea să se oprească cu siguranță.

— Hai să mergem la tine, spuse hotărâtă.

Când intrară în apartamentul mic și cochet de burlac al lui Dermot, încă se sărutau, deși aproape că se împiedicaseră la intrare.

— Vrei niște vin? întrebă el.

— Nu, mulțumesc, răspunse femeia. Orice urma să zică sau să facă, voia să fie complet trează, pentru ca apoi să nu aibă pe ce să dea vina în afară de ea. Nici măcar nu se uită la apartament, pur și simplu își dădu haina jos și începu să desfacă geaca lui Dermot.

— Shona, trebuie să vorbim, despre ce se întâmplă acum, despre noi, spuse acesta cu blândețe.

— După. Hai să vorbim după, rosti, fără să realizeze ce îi propusese decât după ce terminase propoziția. Bărbatul înțelese; în loc să o facă să se simtă prost, întrebând-o: „După ce?”, el pur și simplu o luă de mână și o duse în dormitor.

— O fac numai ca să te scot din această rochie a naibii de urâtă, spuse, trăgând în jos fermoarul rochiei.

— Este rochia mea din păr de cal. Făceam penitență pentru că am avut gânduri necurate, explică ea, eliberându-și umerii din rochie.

— Și eu care credeam că numai catolicii se simt vinovați pentru gândurile necurate pe care le au.

Shona spusese că vor vorbi pe urmă, dar rămase surprinsă de cât de mult comunicară ei în timp ce făcură dragoste. Cu Parvez, totul era carnal, instinctiv și tăcut, nu era nevoie de cuvinte. Cu Dermot era altceva, el o admira, o liniștea, o întreba dacă îi plăcea așa sau în altfel sau ce simțea; o explora, învăța să o cunoască și, într-un fel ciudat, acest mod de a face dragoste, cu vorbe, intelectual, i se părea mult mai intim, atât de intim încât aproape că nu se simțea bine, întrucât el o puneă să-și recunoască toate plăcerile, sentimentele și gândurile, astfel că nu mai rămânea nimic ascuns sau secret. În timp ce se mișcau în tandem, Dermot îi ceru să se uite la el, iar Shona își deschise ochii și se trezi privindu-l fix, iar privirile le rămaseră

unite, conectate până la sfârșit; nu îi observase până atunci culoarea ochilor – erau de un gri-albastru. Când terminară, se întinse pe spate, cu mâinile sub cap, și se gândi că fie fusese cea mai bună partidă de sex din viața ei, fie cea mai proastă. Nu se putea hotărî.

Deși afară era foarte frig, în apartament era cald, și bărbatul, stând în pielea goală pe pătură, o mângâie pe mâini.

— Acum vrei un pahar de vin? întrebă el.

— Da, te rog, răspunse Shona politicoasă, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic și el i-ar fi oferit o ceașcă cu ceai în cancelarie. O'Connor se ridică, nestingherit de faptul că era încă dezbrăcat, și se duse la bucătărie. Parvez și-ar fi pus pantalonii scurți pe el, înainte de a ieși din dormitor. Shona observă cât de albă era pielea lui în comparație cu cea a soțului său. Pielea lui strălucea în semiîntunericul din apartament. Se uită prin cameră pentru prima oară. Era plină de cărți. Mii de cărți. De literatură, de critică literară, cărți despre vocabular și gramatică, volume întregi cu Dali și Catalonia pe măsuta de cafea, cărți despre regiuni din Spania, cărți de filosofie. Văzu exemplare de Voltaire, Rimbaud, Moliere, Hugo și unul de Racine, toate traduse. Pe loc se simți consolată. Era genul de dormitor care i-ar fi plăcut și ei, dacă ar fi avut spațiu suficient pentru rafturi. Semăna cu biroul tatălui ei din Dhaka, înainte de a-și repatria toate volumele în Londra.

Dermot intră, cu două pahare în mână, pline cu un lichid roșu-închis.

— Oh, îmi pare rău, spuse Shona, credeam că știi, eu nu beau vin roșu.

— Ai spus că nu bei vin roșu decât dacă e cu adevărat bun, răspunse el. Acesta este un Châteauneuf-du-Pape. Îi dădu paharul. Noroc! zise, ciocnind ușor paharul.

— Doamne! făcu ea, sorbind din pahar recunoscătoare. Este minunat. De regulă ții în casă sticle scumpe de vin pentru a le bea singur?

— Nu, recunoscui Dermot, un pic stânjenit. L-am cumpărat pe acesta după ce ai spus că îți plac numai vinurile cu adevărat bune, sperând puțin că îl vei savura cu mine într-o bună zi.

Ridicându-se și acoperindu-și sânii cu cearșaful, Shona se dădu jos din pat și spuse pe un ton de reproș:

— Nu mi-ai spus niciodată! În tot acest timp, în ultimul trimestru. Nu mi-ai spus nimic, nici măcar nu mi-ai dat de înțelese.

— Nu mi-ai dat nici cea mai mică impresie că ai fi interesată să o afli, răspunse bărbatul sincer. Te-am invitat să bem ceva o dată și ai spus nu, trebuia să te întorci acasă la soțul tău. M-am dat peste cap să găsesc un

moment pe care să-l petrec cu tine. Te așteptam ca să mă ofer să te duc cu mașina acasă, pe când tu nu m-ai așteptat niciodată, nu m-ai rugat niciodată să te iau.

— Când? întrebă Shona. Când ai început să... nu știu cum să termine propoziția, i se părea stupid să spună „să mă placi”, de parcă ar fi fost în curtea școlii, însă nu găsi nicio altă variantă mai potrivită... să mă placi? încheie ea, încet.

Dermot oftă.

— Te-am plăcut cam din clipa în care ne-am întâlnit – nu chiar din prima zi, când te comportai ca o vrăjitoare rece, însă aproape imediat după aceea. Ești amuzantă și atât de bună cu toată lumea și cred... că ești probabil cea mai deșteaptă femeie pe care o cunosc. O sărută din nou pe frunte, ținându-i capul în mâini cu blândețe. Asta e ceea ce îmi place la tine, chiar aici, în capul tău. Ai o minte minunată, Shona! E ca Muzeul Britanic, cu daruri ascunse în camere secrete. Vreau să cutreier și să rătăcesc prin el alături de tine.

Femeia rămase fără cuvinte. O considera amuzantă; toată lumea știa că Parvez era cel amuzant, nu ea. El interpretase faptul că era bine intenționată drept bunătate. Și spre deosebire de Parvez, o plăcea pentru inteligența ei, nu pentru lipsa acesteia. Toate acestea o duseră cu gândul înapoi la fantoma galantă din cameră, soțul nevăzut din amintirile ei fericite, însă demult moarte.

— Nu vrei să mă întrebi nimic despre Parvez? întrebă ea.

Dermot respiră adânc.

— Ca să fiu sincer, nu. Știu că e un tip de treabă, Pam mi-a spus totul despre el. Știu că arată bine și are succes și că ești cu el de douăzeci de ani și că ai crescut o familie alături de el. De asemenea știu că sunt anumite probleme între voi, altfel n-ai mai fi aici cu mine. Altceva nu mai vreau să știu.

— Nu crezi că e treaba ta? întrebă ea.

— Nu, pe mine nu mă interesezi decât tu. Îmi spuneam că aș putea fi fericit chiar dacă ți-aș fi numai prieten, dar mă amăgeam; când i-ai pupat pe toți în bar ieri și ai plecat, n-am mai rezistat. Am așteptat mult timp să întâlnesc pe cineva ca tine și nu o să renunț la tine, doar pentru că ești legată de cineva pe care nu-l mai iubești. Am împlinit patruzeci și unu de ani în octombrie, Shona, am patruzeci și unu de ani și nu am nimic în viață cu care

să mă mândresc, absolut nimic, în afară de o carieră de succes, într-o anumită măsură.

„E mai tânăr ca mine”, se gândi Shona, dar simțea că, dintre ei doi, ea era de fapt cea care se comporta prosteste. Nu avea nici cea mai vagă idee ce făcea acolo, în acel apartament, în acel pat. Totul se întâmplase atât de repede!

El o mângâie pe păr.

— Când ți-ai dat seama că... simți ceva pentru mine? o întrebă.

Shona se ghemui.

— Nu am realizat, nici măcar nu mi-am dat voie să știu, până când te-am întâlnit în seara asta. Nu am fost geloasă când te-am văzut că flirtai cu Pam, nu m-a deranjat că nu eram eu cea cu care flirtai, nu am observat că pe mine mă așteptai ca să mă duci acasă, nici măcar nu mi-am dat seama că atunci, de fapt, pe mine mă invitai să bem ceva, credeam că o faci din politețe. Tot timpul îmi spuneam că vreau să fim prieteni. Îmi place atât de mult să fiu în compania ta... roști din ce în ce mai încet. M-am amăgit, spuse apoi, umilă. E ceva la care am devenit bună, într-un fel sau altul. Își termină vinul din pahar. Îmi pare rău, Dermot! Chiar cred că ar trebui să plec acum.

— Shona, te rog să rămâi! Lasă-mă să te duc la cină sau să-ți gătesc. Ți promit că nu voi arde niciodată mâncarea, îi ceru O'Connor stăruitor.

— Îmi pare rău, Parvez mă așteaptă. I-am spus de întâlnirea noastră.

— Of, Shona! răsuflă el dezamăgit, închizându-și ochii. Măcar lasă-mă să te duc acasă.

— Nu, nu cred că e o idee bună. Dar ai putea să mă duci până la metrou? Nu cred că știu cum să ajung până acolo. Nu prea am fost atentă la drum când am venit.

Dermot o privi o clipă cum se îmbrăca, înainte să-și tragă pe el blugii și să se ducă să îi închidă fermoarul rochiei.

— Trebuie să arzi rochia asta, spuse el. Pe de altă parte, poate că ar trebui să o porți în fiecare zi. Atunci nimeni în afară de mine nu va putea să vadă cât de angelică ești. Îi dădu părul de pe gât într-o parte când trase fermoarul și o sărută pe piele, între guler și păr. Shona simți cum i se înmoaie din nou genunchii și se întoarse cu fața spre el, rezemându-se de dulap și îl sărută din nou, de parcă nu se putea abține.

Merseră încet înspre stația de metrou, cuprinși de un sentiment de finalitate. Când se apropiară de scările de la metrou, bărbatul o întoarse blând cu fața la el.

— Ce-am făcut noi n-a fost pentru prima și ultima oară, nu-i așa? Nu vreau să te fac să te simți prost prin comportamentul meu teatral, dar te rog nu-mi spune că asta a fost tot!

Shona simți că era transparentă, că el putea vedea prin ea și-i putea citi gândurile în același timp. Se simțea precum un personaj din romanele pe care le predă la clasă, precum Anne din *Moderato Cantabile*, lăsând ceva ce fusese aproape o aventură de câteva zile să egaleze o viață întreagă de căsătorie monotonă. Îi dădu brațele la o parte și îl întrebă:

— Tu să-mi spui, Dermot. Cum ar putea să mai fie și altceva? Tot ce putem avea noi sunt alte nopți precum aceasta, clipe furate când eu mă voi uita la ceas încontinuu, întrebându-mă ce scuză să mai inventez. Iar tu te vei sătura, și cine ar putea să te învinovățească, îți vei găsi o fată drăguță și necăsătorită, precum Pam, cu care poți avea o relație normală, copii și cu care să te poți mândri.

— Nu vreau o fată ca Pam. Nu vreau copii cu cineva la care nu țin. Eu te vreau pe tine! Nu-ți face griji că voi suferi, sunt băiat mare și pot avea și singur grijă de mine.

— Atunci poate că eu sunt cea care va suferi, spuse ea încet, refuzând să-l privească chiar și când el o trase în brațele lui.

— Uită-te la mine, Shona, îi ceru O'Connor. Ea îl privi drept în ochii lui gri-albaștri și simți acea legătură, acea intimitate arogant de complicată pe care o simțise și când făcuseră dragoste. Ea și Dermot nu aveau niciun simț al umorului copilăresc, nicio compatibilitate fizică naturală. Realiză că ei aveau în comun ceva cu totul diferit, ceva mai puțin accesibil și mult mai subtil, ceva instinctiv; nu mai trăise acest sentiment înainte și nu știa cum să-l interpreteze. Bărbatul continuă: Mai devreme mi-ai spus că mă plac. Cum spui asta în franceză?

— Te plac este pur și simplu „*Tu me plais*”, adică mă încânți, explică ea, luată prin surprindere de întrebare. Nu poți traduce „Te plac” direct, cum e „*Je t'aime*”, care înseamnă ceva total diferit.

— La care „Te plac” te-ai referit? întrebă Dermot. Văzând că ea tăcea, continuă: Nu trebuie să răspunzi la asta, nu a fost o întrebare corectă. Dar vreau să știi ceva. Îmi place de tine; vreau să spun, cred că încep să mă îndrăgostesc de tine. Și am vorbit serios, nu am de gând să renunț la tine.

Shona eliberă lacrimile tăcute. Ea nu se considera nostimă, bună sau inteligentă; din contră, credea că era plictisitoare, mincinoasă și de-a dreptul proastă, pentru că nimerise în această situație. Și cu toate acestea, în ciuda

tuturor defectelor, ajunsese cumva să fie iubită din nou; cumva, în timp ce ea înșelase și se prefăcuse, cineva începuse să o iubească.

Prăjituri arse și lecții de condus mașina

În ultima zi din trimestrul de iarnă, Dermot ajunse la școală mai devreme decât de obicei, sperând ca și Shona să fi făcut la fel, astfel încât să aibă puțin timp pe care să-l petreacă împreună, înainte ca restul personalului să apară, cuprinși de spiritul Crăciunului. În schimb, ea ajunse târziu, ca și ceilalți, cu foarte puțin înainte de ora nouă, și împărți prăjituri pregătite acasă, iar apoi plecă în grabă la elevii din clasa a patra. Nu se mai țineau ore după pauza de prânz, deoarece holul mare era aranjat pentru petrecerea de Crăciun, și părinții, profesorii și elevii voluntari pregăteau diferite mese protocolare. În timpul pregătirilor zgomotoase și al freamătului, însoțite de cvartetul școlii Barber Shop care repeta colinde, Dermot se retrase în cancelarie și, pentru prima dată, el își pregăti singur ceaiul, fanii lui fiind ocupați să-și compare cadourile pe care le primiseră de la diferite clase. Ronțăia un biscuit cu fulgi de ciocolată făcut de Shona, care chiar nu era atât de rău, deoarece avea o cantitate dublă de ciocolată decât se punea de obicei, care acoperea gustul de ars din interior. Puțin tulburat, realizează că primul lucru pe care îl făcu Shona când se dusesse acasă, după ce își mărturisiseră sentimentele și făcuseră dragoste, fusese să coacă biscuiți.

Chiar la fix, aceasta intră în cancelarie, luptându-se cu ușa solidă, având mâinile ocupate cu câteva cadouri mici. Văzându-l mâncând din prăjiturile ei, ea îi oferă un zâmbet vesel și artificial, apoi se alătură lui Pam la masa lor de la fereastră. Nu îi mai aruncă nicio privire, lăsând-o pe colega ei să vorbească însuflețită, în timp ce ea zâmbea și râdea ocazional. Se machiase și părul ei arăta impecabil; nici nu exagerase cu hainele, nici nu se îmbrăcase cu ceva urât. Când Pam se ridică și plecă, profesorul își bău repede ceaiul și se apropie de ea. Shona îi zâmbi iar veselă și întrebă pe un ton neutru:

— Deci, Dermot, mergi la petrecere mai încolo? Nu avea deloc emoții, spre deosebire de el, și nu îi aruncă nicio privire semnificativă. Se comporta perfect normal – era de parcă noaptea trecută avusese loc numai în imaginația lui.

— Mă gândeam să merg, spuse el aproape bâlbâindu-se. Știi și tu, doar ca să îmi arăt susținerea. Când femeia păru să aibă de gând să se întoarcă la ceaiul ei, o întrebă:

— Tu?

— A, eu rămân până când anunță tombola. Nu poți ști niciodată, s-ar putea să am noroc și să câștig vinul de casă donat de Jonty, glumi ea veselă.

— Și eu urmăream tot vinul lui Jonty, spuse Dermot, îndreptându-și iritat anxietatea asupra partenerei lui nepăsătoare. Cum putea să nu simtă nimic din ceea ce simțea el? Până la urmă, nu bei în fiecare zi Chateau-neuf du Pape. După aluzia făcută, o privi drept în ochi, fără a mai fi discret și văzu că ea nu schiță nici cel mai mic gest care să o trădeze. Era imaginea normalității liniștite. „Deci așa crede ea că va fi, gândi bărbatul. Se va prefăce că nu s-a întâmplat nimic și va șterge totul cu buretele, ca și cum ar șterge de pe tablă conjugarea greșită a unui copil din clasa a treia.” El își îndreptă atenția către Pam, care se prefăcea că nu era deloc interesată de ce se întâmpla la masa lor.

— Pam, pregătești ceva pentru petrecere? întrebă el, afișând un zâmbet fermecător care îi încreți marginea ochilor.

Când Shona plecă din cancelarie, Dermot inventă o scuză și o urmă grăbit; ea intră în cămăruța unde se aflau dulapurile, care făcea legătura cu vestiarul.

— Shona, spuse el insistent, închizând ușa ferm în spatele lui.

— A, bună Dermot, m-ai luat prin surprindere, spuse ea pe un ton plăcut, scoțând felicitările de Crăciun și lucrările depuse după termen care îi umpluseră dulapul și uitându-se prin ele. Chiar și singură, nu dădea nici cel mai mic semn că ar renunța la teatru. El nu înțelegea cum putea femeia să se prefacă atât de bine, după tot ce se întâmplase între ei! Își aminti ce îi spusese ea odată, și anume că îl mințise de mii de ori în legătură cu niște lucruri mărunte.

— Nu va fi așa, spuse el calm, făcând un pas înspre ea.

— Așa, cum? răspunse ea inocentă, cu ochii încă în lucrări. Ai vreo întrebare legată de programa pentru trimestrul următor?

Dermot se duse lângă Shona, o luă în brațe și o sărută violent, lipind-o de perete. Ea rămase acolo o clipă, fără să reacționeze în vreun fel, încă ținând în mâinile care îi atârnau pe lângă corp lucrările; dar în acea clipă bărbatul simți cum ei i se înmuiară genunchii și o cuprinse mai strâns în brațe, aproape ridicându-i silueta fragilă în timp ce buzele lor se uneau.

— Dermot, te rog! spuse Shona încet. Cineva poate intra aici în orice clipă.

El îi dădu drumul, apoi se întinse înspre ea și îi aranjă o șuviță de păr desprinsă.

— Știu că și tu simți ceva pentru mine, zise. Nu pot rezista de sărbători fără să te văd.

— Poate că ar fi mai bine s-o lăsăm așa, spuse Shona, rezemându-se de perete, ca și cum picioarele ei trădătoare tot nu îi puteau susține, și privind parchetul zgâriat. Nu știu cum ne-am descurca.

— Eu știu, replică O'Connor. M-am gândit la asta. El își lipi mâna de obrazul femeii și privi încântat cum ea își întorsese fața la atingerea lui. Shona, te rog, uită-te la mine, îi ceru. Ea îl privi în ochi, iar el se cufundă în ochii ei maro ca de ciocolată, cu sclipiri aurii, asemănători unui lichid închis la culoare, care strălucește din străfunduri. Aș putea să-ți dau lecții de condus pe perioada vacanței, iar tu m-ai putea răsplăti ajutându-mă la franceză. Nimeni nu și-ar da seama – am fi doar doi colegi care se ajută unul pe celălalt.

— Lasă-mă să mă gândesc la asta, rosti Shona după o pauză destul de lungă. Dermot o privi din nou în ochi și, fără să se gândească, se aplecă înspre ea.

— Te apropii prea mult, spuse ea ținându-și respirația.

— Tu te-ai apropiat deja prea mult, răspunse Dermot, buzele lui aproape unindu-se cu ale ei. Când auziră scârțâitul mânerului de bronz de la ușă, amândoi tresăriră, iar Shona se duse în fugă în vestiar, lăsându-l pe partenerul său rezemat de perete.

— Dermot, te simți bine, dragule? spuse Jane îngrijorată, întrebându-se ce făcea șeful ei de catedră acolo.

— Nu prea, răspunse acesta sincer. Cred că sunt un pic amețit. Îmi revin eu.

Se duse înapoi în cancelarie și se lăsă convins să i se alăture lui Jonty la petrecere și să vorbească cu părinții și elevii de la mese pe care îi cunoștea. Văzu că și Shona făcea același lucru, iar când privirile lor se întâlneau din întâmplare, fața ei era din nou complet neutră. Urmărindu-i silueta subțire prin mulțime, O'Connor simți un nod în stomac. Ea nu-i oferea nimic mai mult decât speranța ieftină și strălucitoare la o relație vulgară – să fie cu el pe ascuns. Aproape că își dorea să se mulțumească cu atât; ar simplifica foarte mult lucrurile. Dar știa că n-ar fi început nimic cu Shona, dacă n-ar fi sperat în sinea lui și n-ar fi crezut că ea, într-un final, își va părăsi soțul și i se va alătura într-o relație decentă; o relație deschisă, împreună ziua în amiaza mare, ca să-i vadă toată lumea.

Dermot realizează cu părere de rău că nu era cu nimic diferit de amanta unui bărbat însurat. Însă el nu voia doar să se culce cu Shona, ci să se trezească alături de ea, să citească ziarele de duminică împreună cu ea și să-i asculte comentariile istețe și remarcile amuzante. El nu dorea doar să se culce cu Shona; el voia să facă totul împreună cu ea.

Însă lecțiile de condus puteau fi un început.

A te obișnui cu fața cuiva

Omar lucra în biblioteca elegantă cu arcade din Radcliffe Camera. El nu avea nevoie de nimic de acolo; își adusese propriile notițe și cărți, pe care le împrumutase de la bibliotecile facultății. Doar își dorise o schimbare de decor față de Bod și de librăria facultății; Rad Cam era una dintre puținele clădiri la fel de frumoase pe dinăuntru ca și pe dinafară. El puse stiloul jos și privi visător la zidăria delicată a coloanelor. Deodată, simți niște mâini calde și uscate pe ochi, precum și un miros cunoscut de săpun și de biscuiți.

— Un bănuț pentru gândurile tale, îi șopti o voce nostimă, pe un ton liniștit.

— Nu sunt chiar atât de ieftine, răspunse tot în șoaptă Omar.

Jim își luă mâinile de pe ochii prietenului său și se ghemui rânjind lângă biroul lui.

— Știu cât de ieftine sunt ale mele, dar, pe de altă parte, eu sunt o prostituată bătrână, spuse el părând deliberat indignat. Uitându-se la ceas, reveni la vocea lui normală, vorbind destul de tare: Mă dau bătut. Hai să mergem să bem ceva!

Studentii de la birourile din jurul lui Omar se uitară la Jim dezgustați, iar una dintre fete chiar îi făcu semn să tacă din gură. Acesta o privi grosolan și îi făcu și el semn să tacă, dându-și ochii peste cap, cu o indignare prefăcută. Înăbușindu-și un zâmbet, Omar se ridică, lăsând pe masă cărțile și notițele și îl împinse pe Jim înspre ieșire. Când ajunseră afară, cei doi izbucniră în râs, cu acea familiaritate dintre prietenii care găsesc în orice un motiv de râs atâta vreme cât erau împreună.

— Ai fost nepoliticos, îl muștră el pe Oakley când se liniștiră.

— Păi, cățeaua aia bătrână și proastă, dacă e atât de preocupată de munca ei, ar trebui să se ducă într-un loc mai puțin colorat, spuse acesta fără a afișa cea mai mică urmă de rușine. Ce făceai acolo? Credeam că Bod era otrava ta preferată.

— Ei, știi cum sunt eu. Admiram și eu arhitectura, răspunse Omar ridicând din umeri. Tu?

— Ia zi: King's Arms sau Turf? întrebă Jim.

— Cred că King's Arms, e mai aproape, spuse Khan.

— Atunci Turf să fie, declară colegul său, băgându-și mâinile adânc în buzunare și pornind la drum.

— Chiar nu înțeleg de ce te mai deranjezi să mă întreb, murmură Omar, fără a fi cu adevărat supărat, și mări pasul, pentru a-l ajunge din urmă pe Jim.

Taverna Turf duhnea amestecul a vin fiert și atmosfera era mai liniștită decât se așteptase Omar, dar, pe de altă parte, după-amiaza abia începuse. Dacă n-ar fi lucrat la ultimul referat din acel trimestru, nu l-ar fi lăsat pe Jim să-l convingă să mai ia încă o halbă. Acesta insistă să comande o nouă bere, Fuggles Chocolate.

— Hai, cu un așa nume, e o crimă să nu încerci! spuse el râgâind. În ciuda unei practici continue, simpaticul băiat din Cornwell încă nu ținea la băutură.

— Nu are gust de ciocolată, zise Khan, încă treaz, dat fiind că timpul petrecut cu formația îl căluse. El începu să fredoneze o melodie la care începuse de curând să lucreze.

— Este una dintre melodiile fratelui tău? întrebă Jim, cu frumoasa lui față roșie din cauza căldurii din bar și a băuturii.

— Nu, este a mea, spuse Omar, mândru. Se numește „Distrus și înșelat”. O prietenă din Tooting mi-a dat ideea.

— Ai de gând să o dai formației? Ca un dar de despărțire? întrebă Oakley.

— M-am gândit la asta. Dar știu că Sharif nu ar considera-o potrivită pentru formație. E un pic cam lentă, iar versurile sunt mai potrivite pentru o fată. Cred că am scris-o de fapt pentru mine.

— Ar trebui să începi o carieră solo. Tu ești cel talentat. La dracu' cu ceilalți, spuse Jim, pe jumătate beat.

— Mulțumesc, Oakley, ești un adevărat prieten, mormăi Khan.

După a treia halbă, el se gândi că ar trebui să se întoarcă la bibliotecă, măcar să-și ia notițele. Îl conduse pe prietenul său înapoi în cameră din obișnuință.

— Cum se face că eu sunt mereu cel care trebuie să am grijă de bețivii din facultate? spuse Omar în timp ce deschidea ușa cu cheia pe care Jim o purta în jurul gâtului pe un șiret subțire de piele, încercând să nu-l sugrume.

— Nu cred că tu bei cu adevărat, răspunse celălalt, clătinându-se pe picioare când intră în cameră și trântindu-se pe un scaun. Cred că ai un tub mic care adună toată berea într-un sac de plastic ascuns sub puloverul tău. Se mai dezmetici puțin până când Omar îi termină de pregătit o cafea, încă

fredonând „Distrus și înșelat”. Bere Fuggles Chocolate? A dracului de jecmăneală! Cred că i-au dat un nume legat de Crăciun doar ca să o vândă mai bine. Pun pariu că de Paști se va numi Bere Fuggles Egnog Bunny. El scotoci prin CD-urile sale și, în mod bizar, alege coloana sonoră din filmul *My fair lady*. „M-am obișnuit cu melodia pe care ea o fluieră noaptea și la prânz... m-am obișnuit cu fața ei...” cântă apoi total fals.

— Prietene, tu ești cel care ar trebui să cânte solo, spuse Omar sec. Te duci în Cornwall în weekend? Trimestrul Michaelmas se termina oficial vineri și mulți studenți se duceau acasă, iar facultatea se golea ca o gară.

— Da, norocosul de mine! răspunse Jim. Părinții vin să mă ia sâmbătă dimineață.

— Ai mei vin sâmbătă după-amiază, spuse Omar. O să fie ciudat să stau acasă de Crăciun; nu mi-am făcut încă niciun plan pentru Revelion. Eu și Sharif mergeam de obicei în același loc, dar el încă nu m-a iertat pentru că am abandonat formația. Și la dracu’, are mare dreptate în legătură cu toate.

— Voiam să te întreb ceva, zise deodată Jim. Vrei să petreci revelionul cu mine în Scoția? Vărul meu are un apartament în Edinburgh și dă o petrecere pentru Hogmanay sau pentru ce dracu’ serbează ei acolo. Ar trebui să fie frumos.

— Oau, ar fi fantastic! făcu Omar, foarte flatat, deși el și Oakley erau clar prieteni foarte buni acum și nimeni nu-l mai considera un purtător de tavă. Mi-ar plăcea foarte mult, dar trebuie să aflu ce fac ai mei. Văzându-l pe Jim ridicând din sprâncene, adăugă repede: Nu ca să le cer voie, dar pur și simplu am impresia că lucrurile au fost destul de ciudate în ultima vreme. Mama m-a sunat aseară și mi-a spus că îi este foarte dor de mine și părea destul de supărată. Nu cred că ai mei se înțeleg prea bine.

— Sigur. Atunci, te mai gândești? spuse Jim pe un ton rezonabil. Ar fi drăguț să te văd în Scoția – cred că mi-ar fi dor de fața ta urâtă pe perioada vacanței. El râse puțin, stânjenit. Cred că m-am obișnuit cu moaca ta.

— A, mulțumesc, prietene, spuse Omar, la rândul lui un pic stânjenit. Așeză repede cana cu cafea jos. Mă duc înapoi la bibliotecă. Vrei să-ți iau și ție lucrurile de la Rad Cam?

— Noroc, ar fi minunat, spuse Jim. Ne vedem la Hall?

— Da, ne vedem mai încolo, spuse Omar. Când plecă, el o zări pe Karen de la etajul lui, care părea să fi așteptat ca el să plece. O văzu ieșind din camera ei și ducându-se la ușa lui Jim cu o cutie cu biscuiții lui preferați.

— Hei, Jimmy, spuse ea veselă, deschide ușa! Cioc cioc!

— Draga mea, cum de știai că mi-e al dracului de foame? îl auzi el pe colegul său strigând încântat. Omar dădu din cap dezamăgit. Toate fetele erau îndrăgostite de Jim.

Ajuns înapoi la biblioteca Radcliffe, Omar se hotărî să nu se mai chinuie să-și termine referatul la politica internațională. Capul i se învârtea încă de la berea cu ciocolată. Începu să citească ceva la filosofie pentru următorul trimestru, legat de autoamăgire. Una dintre cărți compara această problemă cu dubla gândire a lui Orwell – abilitatea de a avea în minte în același timp două păreri total opuse. Citi despre eul divizat – o persoană cu două identități, una din ele obligatoriu trebuie să o mintă pe cealaltă pentru a se autoamăgi; în același timp, partea înșelată știe că este mințită, pentru că este unul și același eu. Problema cu filosofia, își spuse Omar, era că se trezea gândindu-se la ce citea în loc să memoreze ceea ce lectura; astfel, el consuma mult mai multă energie mentală. Găsea această autoamăgire greu de înțeles și era convins că era practică atât de des doar pentru a-și pierde din autenticitate.

„N-am băut chiar așa de mult”, se gândi el, încercând să testeze noțiunea. Nu crezu afirmația făcută. „Părinții mei sunt fericiți”, încercă iar, dar nici de data asta nu crezu, nefiind nici pe departe dezamăgit. „Fratele meu mă iubește”, își zise apoi. Da, asta era o afirmație interesantă. Simți un conflict, o zvâcnitură în cap; voia să creadă acest lucru, însă nu prea putea; dar nici nu respingea complet ideea. „Sunt virgin pentru că nu am întâlnit încă fata potrivită și pentru că nu sunt un nenorocit precum Sharif, care profită de o fată doar pentru că ea e de acord.” Acest ultim gând îl mulțumi foarte mult din punct de vedere al moralității. Chiar credea că acesta era adevăratul motiv pentru care era încă virgin? Era adevărat că nu avusese prea multe ocazii, dar apoi îi reveni în minte gândurile întunecate pe care le nutrise în privința lui Cassie – o dorință arzătoare, violentă și crudă, care trebuia alinată. Poate că, până la urmă, nu era cu nimic mai bun decât Sharif, ci doar mai puțin mincinos decât el.

Aruncă o privire către lucrările pe care le strânsese Jim și la perechea de ochelari pe care acesta nu-i purta niciodată, pentru că el considera că nu îi stăteau bine. „E doar un prieten, încercă Omar îndrăzneț, doar atât, nimic mai mult.” Da, se gândi el, era adevărat, chiar credea asta. Nu exista nicio minciună în respectiva afirmație. „Și totuși, de ce atunci când formulase această idee credibilă, se referise la prietenul lui doar ca la *el*”, insista o

voce mică și enervantă în capul lui. „De ce nu îndrăznise să-i spună pe nume? Nu se obișnuise cu fața prietenului său?”

„Sunt varză”, își spuse Omar în sine într-un final. Sunt amețit și debitez numai porcării. Se bucură când auzi clopoțelul care anunța sfârșitul programului bibliotecii. Strânse lucrările lui și pe ale lui Jim și plecă.

Ricky-Rashid face o descoperire incriminatoare

Cu doar câteva zile înainte de Paște, Ricky nu își revenise încă după călătoria de afaceri din Bangladesh, unde mama lui bolnavă fusese la fel de încăpățânată și plină de toane ca de obicei, iar Henna și Aziz abia dacă luaseră masa cu el într-o singură ocazie. Tocmai condusesse pe tot parcursul zilei o ședință la birourile companiei din London Bridge și simțea că era la un pas de a ceda fizic. Verity și Candida aveau dreptate, ar fi trebuit să se pensioneze mai devreme, la șizeci de ani. Mai rămăsese la muncă doar pentru a-și îmbunătăți situația legată de acțiunile pe care le deținea în companie, întrucât era îngrijorat în legătură cu venitul familiei lor după ce ieșea la pensie. Erau nevoiți să închirieze apartamentul din partea companiei sau să renunțe la el. Deși era foarte obosit, rugă taximetristul să-l lase în Clapham și nu direct acasă, știind că era mai bine să verifice locuința cât timp era în oraș. Când ajunsese, se chinui să deschidă ușa din cauza muntelui de oferte și pliante poștale care se adunase acolo. În rest, totul era în regulă, deși locul era cam prăfuit – se gândi că o va chema pe Ana, femeia de serviciu de pe scară ca să facă curat. Se hotărî să meargă pe jos până la strada principală și să cheme de acolo un taxi, în loc să sune la compania de taxiuri de la firma lui – era o zi răcoroasă și senină și se gândi că o gură de aer ar putea să-i priască. Trecu pe lângă florăria locală de la colțul străzii, și, cedând unei toane de moment, îi cumpără lui Verity niște flori. Cele care arătau mai bine erau trandafirii, fiind până și aceștia ofiliți, însă el alese totuși câteva fire de un roz pal și ceru să fie ambalate într-o hârtie maro, cu o fundă roz.

În timp ce mergea pe o stradă mică care dădea în drumul principal, genul de stradă pe care toate casele fuseseră transformate în apartamente, el observă o mașină cu însemnele șoferului începător pe ea, care luă curba mult prea repede și opri scârțâind din roți, persoana de la volan parcând destul de departe de bordură. Cuplul din mașină, o femeie subțire și un bărbat înalt, ieșiră grăbiți trântind portierele. Ricky, convins că aceștia iar se certaseră, se ascunse timid în spatele unui platan, nedorind să fie martor la vreo scenă de-a lor. În schimb, el se pomeni asistând rușinat la o cu totul altă scenă decât cea la care se așteptase, cei doi îmbrățișându-se pătimaș și fără nicio rezervă pe strada aparent goală. Femeia stătea cu spatele la Ricky, însă el observă ceva tulburător de familiar legat de tunsoarea ei.

— Am întârziat atât de mult, chiar trebuie să plec, spuse femeia cu părere de rău.

— Nu acum, mai stai un pic. Abia ne-am întors, zise bărbatul, privind-o drăgăstos și aranjându-i părul care îi acoperise fața.

— Ba da, chiar acum, replică femeia pe un ton hotărât și nefericit. Îmi pare rău, dar mi se va simți lipsa.

— Da, ai dreptate, ți se va simți lipsa. *Tu me manques déjà*, spuse bărbatul. Vezi, franceza mea e din ce în ce mai bună. El o ținea încă în brațe.

— Cu siguranță e mai bună decât condusul meu, spuse femeia. Se întoarce și plecă, apoi se întoarce din nou pentru a-l mai săruta o dată. Bărbatul îi cuprinse fața în mâinile lui și își lipi buzele de fruntea ei.

— Hai, du-te, spuse el blând. Ai dreptate, ți se va simți lipsa. El o privi îndepărtându-se, apoi zâmbi melancolic și, dând din cap, luă însemnele de șofer începător de pe mașină și intră în bloc.

Ricky rămase paralizat de durere văzând-o pe Shona luându-și la revedere de la iubitul ei. Fiica lui avea o aventură cu un bărbat care locuia în Clapham. Fata lui, trecută de vârsta de patruzeci de ani, mamă de copii mari, avea o aventură cu un bărbat care trăia într-un apartament din Clapham. Ultima dată când îi văzuse pe Shona și Parvez împreună, ei nu păruseră prea veseli, dar asta însemna să fii căsătorit cu un pakistanez timp de douăzeci de ani. Însă acum era ceva cu totul diferit – el observase tandrețea și privirile pline de dragoste dintre cei doi. Shona îl iubea pe acest bărbat și, cu toate acestea, se forța să-și continue viața alături de pakistanez, bărbatul fără educație cu care fusese atât de necugetată să se căsătorească pe ascuns când nu era mai mare decât Candida, acum. De cât timp făcea acest lucru? „Of, Doamne” – Ricky se gândi la nepoții săi cei atât de albi, despre care el era sigur că semănau cu familia din partea lui. Oare erau măcar ai lui Parvez? Gurile rele bârfiseră pe seama gemenilor, spunând că erau corcitură, însă asta era de fapt o glumă proastă, nu-i așa?

Era un coșmar cu care niciodată nu-și închipuisse că se va confrunta: fiica lui re trăind viața lui, minciunile lui, înșelăciunea lui perpetuă. Credea că scăpase de vina și de critica pentru viața dublă pe care o trăia – în afară de câteva dezavantaje administrative minore și de faptul că făcea mai multe călătorii interminabile cu avionul decât i-ar fi plăcut, trăise până acum nevinovat și din toată inima fericit. Dar acum își găsisse pedeapsa, își

dezamăgise fiica – era răspunzător pentru acest lucru. Ricky simți o mână ca de gheață care îi strângea inima – era prea mult, de parcă inima lui se spărgea. Cuprins de o durere puternică în piept și de săgeți ascuțite în braț, el își încheșta pumnul, iar trandafirii ușor ofiliți căzură la pământ, petalele împrăștiindu-se precum confeti de culoarea albă. Lumina și umbra platanului pluteau lipsite de însemnătate în fața lui, iar el apucă să facă doar câțiva pași nesiguri înainte să leșine, prăbușindu-se pe trotuar cu un zgomot puternic.

Dermot, uitându-se pe fereastră după Shona, văzu un bărbat în vârstă clătinându-se în dreptul copacilor. „Un alt bețiv de cartier”, gândi el, prozaic; Clapham nu evoluase atât de mult cum credeau majoritatea oamenilor. El îl văzu pe bărbat legănându-se pe stradă preț de câteva clipe, iar apoi căzând. «Se va ridica curând», se gândi O'Connor, însă bărbatul nu se mai ridică. Oftând, se duse să-și ia telefonul, însă auzind brusc zarvă pe stradă, alergă înapoi la fereastră. Niște copii veniră pe bicicletele lor în viteză și făcură un viraj pe trotuar, aproape lovind corpul neînsuflețit de pe jos. Copiii erau albi, negri și asiatici, „o uniune politică a adolescenților criminali”. Unul dintre ei opri și se întoarse lângă bărbat. „Ei, am greșit”, se gândi Dermot, simțindu-se puțin rușinat pentru judecata plină de cinism legată de copii. Cu toate acestea, aparentul bun samaritean pur și simplu scoase portofelul bătrânului și dispăru repede cu bicicleta în susul străzii.

— Cred că e mort, strigă el la prietenii lui.

— Of! Nenorociți mici ce sunteți, veniți înapoi, strigă Dermot pe fereastră. Apoi el fugi pe scări cu telefonul încă în mână și se duse lângă bătrân – care era cu adevărat destul de bine îmbrăcat cât să fie considerat un domn vârstnic, cu părul tuns elegant și pantofi lustruiți constatând că acesta încă trăia. Și nu mirosea deloc a băutură. Slăbindu-i gulerul, sună la 999 și apoi așază bărbatul în poziția de resuscitare.

Dermot se afla în ambulanță când Ricky își reveni.

— Se pare că ați avut un infarct, domnule, îl anunță un paramedic tânăr care se ocupa eficient de el.

Acesta îl ignoră și privi nedumerit înspre profesor, care părea foarte îngrijorat.

— Ce căutați aici? întrebă el.

— Eu v-am găsit, domnule. Ați căzut în fața blocului meu. M-am gândit că ar fi mai bine să vă stau alături până când vă putem contacta familia. Mă

tem că niște puști v-au furat portofelul, până să ajung eu la dumneavoastră.

Bătrânul dădu din cap, luptându-se să suporte durerea din piept. Ce persoană era? Părea un domn educat, amabil.

— Cu ce te ocupi, tinere? întrebă el nepăsător.

— Sunt profesor, domnule, răspuse Dermot, surprins de această întrebare.

Ricky închise ochii și își întinse la loc capul pe pernă, ascultând într-un final de paramedic, care îl ruga încontinuu să stea liniștit și să se relaxeze.

— Fiica mea e profesoară, spuse el, mai mult ca pentru sine decât pentru O'Connor.

Când Verity și Candida ajunseră la spital, Dermot rămase surprins văzând că fiica bătrânului nu părea să aibă mai mult de nouăsprezece sau douăzeci de ani. Mult prea tânără pentru a fi profesoară. Probabil că bătrânul se referise la o altă fiică.

— Nu pot să vă mulțumesc îndeajuns demult pentru ce ați făcut! spuse soția pacientului cu lacrimi în ochi, strângându-i mâna cu putere, plină de recunoștință. Când mă gândesc la ce se putea întâmpla...

— Mamă, este bine acum, interveni fiica. Avea un accent plin de încredere, specific zonelor din jurul Londrei. Doctorii cred că tata își va reveni. Ea dădu mâna cu Dermot. Sunteți foarte amabil, dar nu mai este necesar să vă mai reținem.

— Bine, dacă sunteți sigură. Aveți numărul meu de telefon, dacă vreți să dau o declarație despre portofelul furat, spuse profesorul. Fata era foarte descurcăreță și Dermot remarcă la ea ceva neobișnuit de familiar, însă nu-și putea da seama exact ce. Când ieși din spital pe o ușă laterală, el fu la un pas de a se întâlni cu Shona, care intră în fugă în spital venind dinspre parcare.

Shona face o descoperire incriminatoare

Când Shona ajunsese acasă în Tooting, ea găsi două mesaje clipind pe robot. Unul era de la Parvez, spunând că își prelungea după-amiaza de golf cu o cină la Wimbledon – era invitat de un furnizor. Se blestemă pentru că nu-și verificase mesajele de la Dermot – astfel nu ar mai fi fost nevoită să se grăbească acasă. Al doilea mesaj era aproape imposibil de descifrat din cauza zgomotului de fond și a sirenelor, însă era ceva de genul „Domnul pocnet-bip-țuit Karim se află la spitalul St. George în urma unui infarct. Sunteți cumva o rudă de-a lui?” Împietrită, Shona se așează pe scaun, Pat-Bob sărind încântat pe ea. Ascultă din nou mesajul. Îl sună pe Parvez pe mobil, însă auzi soneria telefonului în bucătărie. Soțul ei își uita mereu telefonul acasă. Îl sună apoi pe Sharif care trebuia să fie la muncă. El răspunse pe mobil.

— Ajung acolo în zece minute, mamă. Sunt pe stradă în Collier’s Wood.

Merseră la spital cu mașina lui Parvez, pentru care acesta nu mai făcuse asigurare.

Ricky-Rashid fusese mutat într-o rezervă de spital separată, până să ajungă fiica lui la spital. Ea îl găsi cu greu, fiindcă personalul spitalului reușise să-i încurce numele cu al altei persoane și fusese înregistrat sub numele Trueman-Karim. O informară că starea lui era stabilă și, o dată ce se liniști, Shona renunță să se mai certe cu ei din cauza greșelilor administrative din cadrul Serviciului Național de Sănătate și îl lăsă pe Sharif să parcheze mașina, ea ducându-se în sala de așteptare. Erau doar câteva persoane acolo. O femeie blondă, subțire, într-un costum de culoarea stridiei, total neasortat cu tenul ei alb, și care își ștergea ochii roșii și umflați. În fața acesteia stătea o tânără brunetă care vorbea cu ea în șoaptă și o ținea de mână. În colț, doi tineri plângeau și se îmbrățișau dizgrațios. Shona îi privi nemiloasă – părea să le placă cam mult această suferință. „Luați-vă dracului o cameră și lăsați-ne și pe noi în pace”, se gândi ea necruțătoare.

Tânără brunetă se ridică în picioare.

— Mă duc să-ți aduc o cafea, mamă, și apoi cred că ar trebui să mergem. Tata are nevoie de odihnă. Venim mâine din nou.

Fata avea nouăsprezece sau poate douăzeci de ani, dat fiind comportamentul ei încrezător. Purta o fustă subțire de mătase gri, care era atât de ușoară încât se ridica deasupra gleznelor când pășea, o pereche de

teniși și un tricou alb. Shona se gândi tristă că numai cineva tânăr era capabil să se îmbrace așa. Fata pășea atât de ușor, încât cu siguranță ar fi putut fi dansatoare. Shona o privi în timp ce aceasta ieși din cameră, amintindu-și cum era să fii tânără și grațioasă, la o vârstă la care încă credeai că îți poți controla destinul.

„Ea pășește în frumusețe, precum noaptea... Pe tărâmurî însozite și ceruri înstelate...”, se gândi, amintindu-și de volumul prăfuit cu poezii de Byron din biroul tatălui ei din Dhaka.

Un smiorcăit jalnic îi aduse aminte de mama distrusă din sală, a cărei față era ca o pată roșie de nefericire. Batista ei părea că putea fi stoarsă de câte lacrimi adunase în ea. Shona se simți cuprinsă de un val de compasiune – așa arăta adevărata suferință, nu ca la acel cuplu enervant care profita de situație pentru a-și face de cap cu nerușinare în public. Se duse lângă femeie și îi oferî un șervețel curat din pachetul pe care-l ținea în buzunar.

— Mă scuzați, doriți un șervețel?

Verity își ridică privirea șocată. Bunătatea străinilor era ceva care însemnase prea puțin pentru ea până să-l întâlnească pe Ricky și se simțea surprinsă să aibă parte de acest lucru de două ori în aceeași zi, o dată cu profesorul salvator și acum cu această femeie amabilă.

— Foarte drăguț din partea dumneavoastră, spuse ea printre lacrimi. Acceptând șervețelul, își suflă nasul cu putere și se simți un pic mai bine. Conștientă că se dădea în spectacol, îi explică tinerei care o ajutase:

— Știți, este vorba de soțul meu. El reprezintă totul pentru mine. Refuzam să cred că î se poate întâmpla ceva, și uite că s-a întâmplat. Își suflă din nou nasul și continuă: Amuzant e că el se simte bine acum. Dar eu tot sunt îngrozită, gândindu-mă la ce s-ar fi putut întâmpla...

Își întoarse fața, copleșită de un nou val de lacrimi. Deși femeia era mai în vârstă, Shona îi luă calmă șervețelul ud din mână și îi dădu altul, de parcă avea în față un elev care plângea pe terenul de joacă.

— Bineînțeles că sunteți supărată, spuse ea blând, și cel mai bine este să vă descărcați.

Verity schiță un zâmbet tremurător.

— Vizitați pe cineva și dumneavoastră? întrebă ea.

Shona dădu din cap în semn de aprobare.

— Pe tatăl meu. Tocmai am aflat că a suferit un infarct. Doctorii însă zic că se va reface.

— Și Ricky al meu a făcut infarct, răspunse Verity, recăpătându-și oarecum stăpânirea de sine. I-am tot spus să o ia mai încet, dar a continuat să muncească din greu și să călătorească întruna. Tocmai s-a întors din Bangladesh – e ceva ce nu face bine unui om de vârsta lui.

— Și familia mea e din Bangladesh, zise Shona încet, realizând că, în loc să se uite empatic la sărmana femeie de lângă ea, o cântărește deodată din priviri.

Tatăl ei tocmai fusese în Dhaka, în vizită la părinții săi; nici măcar nu știa că se întorsese, înainte să primească telefonul de urgență.

Străina îndurerată își ridică ochii înspre Shona și, văzându-i chipul deodată sobru, îl interpretează în mod greșit drept o atitudine critică.

— Îmi pare rău, n-ar trebui să pălăvrălesc atâta, zise ea pe un ton nefericit, coborându-și privirea.

Shona, rușinată că o suspectase mai devreme, se uită și ea în jos. Propria ei aventură vinovată o făcuse să devină paranoică. Pe de altă parte, însă, nu reuși să nu remarce picioarele străinei, așezate la câțiva centimetri depărtare de ale sale. Erau cu câteva măsuri mai mari – probabil că femeia purta încălțăminte numărul 6. Își repetă în minte că mărimea 6 la pantofi este absolut comună, neavând vreo importanță anume: în acel moment însă, fiica brunetă și frumoasă a femeii se întoarse, fără cafeaua promisă.

— Scuze, mamă, dozatorul lasă de dorit. Butonul de cafea neagră nu merge, iar zahărul de orice fel, nu doar cel brun, lipsește pur și simplu. Hai să mergem la cafeneaua spitalului, cu un etaj mai jos.

— Dacă așa zici tu, dragă, răspunse Verity, încercând să se controleze. Ea ezită timid înainte de a se întoarce înspre tânără. Mulțumesc mult pentru șervețele!

— N-aveți pentru ce, zise Shona, care nu mai putea ignora semnificația pantofilor mărimea 6, mai ales combinați cu cafea și zahăr brun. Dar asta fusese cu mulți ani în urmă, înainte chiar ca băieții să se nască. Ea nu putu trage nicio concluzie tulburătoare, pentru că Sharif îi distrase atenția în momentul în care intră în sală, arătând foarte mulțumit de sine și chiar mai chipeș decât de obicei, atât de chipeș încât un membru al cuplului care se săruta pătimaș se opri pentru a-l admira.

— Tocmai am întâlnit-o pe cea mai frumoasă și mai uimitoare fată posibilă! declamă, așezându-se pe locul eliberat de Verity. Poftim, adăugă el, oferindu-i un pahar cu ceai de la tonomat.

— Nu ți-am cerut să-mi aduci ceai, te-am rugat să parchezi mașina și să vii imediat aici, spuse mama lui înțepată, uitându-se la el nervoasă.

— Da, dar Fata Minunată se afla lângă tonomat. Mersul ei era pură poezie și avea cel mai grațios nume, parcă luat dintr-un cântec: Candida Trueman-Karim. Sharif pronunță numele respectuos, fiind atent la fiecare silabă. Can-di-da, oftă el fericit.

Mâna în care Shona ținea paharul tremură atât de tare, încât ea își vărsă ceaiul pe haine. Din fericire, ceaiul era cald. Își privi fiul, care nu părea să fi observat reacția ei auzind acel nume. El probabil că nu-și mai amintea că numele ei de fată fusese Karim; până la urmă, era un nume destul de comun. Când veni asistenta și le spuse că puteau intra la pacient, Shona îl rugă pe Sharif să îl vadă pe tatăl ei singură.

Ricky-Rashid stătea întins, conectat la un aparat de monitorizare a inimii și cu o perfuzie lângă el. Acum că știa că nu va muri, se simțea un pic stânjenit pentru că îi pusese pe cei din spital să o sune pe Shona. La ce se gândise oare – că își va mărturisi păcatele și îi va cere iertare? Să-i spună să aibă grijă de mama ei? Să aibă grijă de Verity și de Candida? Totul părea stupid și melodramatic, o dată ce se liniștise și se cam plictisise, așteptând să se facă bine. Cu toate acestea, când Shona intră în rezervă, nu se putu abține să se bucure văzând-o, mai ales că venise fără pakistanez. Era îmbrăcată cu aceleași haine cu care o zărise mai devreme, după-amiază.

— Tată, ne-ai speriat pe toți, spuse ea, apropiindu-se și sărutându-l pe obraz. Se așeză lângă el și îi luă mâna. Am respirat atât de ușurată când mi-ai zis că te-au stabilizat. A fost o problemă cu numele și de aceea te-am găsit atât de greu.

— Mă bucur mult că ai putut veni, Jaan, rosti tatăl ei, cam nesincer, strângându-i mâna cu puțină energie pe care o mai avea. Îmi pare rău de încurcătură – mai e cineva aici cu un nume asemănător și cred că ne-au confundat. Trueman-Karim sau ceva de genul acesta.

Shona dădu din cap și își dresе vocea înainte să spună:

— Da, m-am întâlnit cu doamna Trueman-Karim și cu fiica ei afară. Bărbatul își ridică repede ochii, iar ea îl fixă din priviri indiscretă. Părea foarte supărată în legătură cu bărbatul său. Și el este tot din Bangladesh.

Ricky respiră adânc și privi mâinile lor împreunate – mâna lui părea atât de plâpândă pe lângă cea cu piele aurie și strălucitoare a Shonei, cu degetele ei lungi și unghii ovale și naturale. Nu mai avea nicio îndoială că fiica lui

știa; poate că, până la urmă, se aștepta ca el să mărturisească. Pentru o clipă, ideea i se păru tentantă. Ar fi atât de ușor, i-ar lua doar câteva secunde de slăbiciune, de sinceritate neștirbită. Gol cum era pe sub pijama, el ar deveni la fel de curat și de proaspăt precum un copil nou-născut, renăscându-se în noua lui viață. Dădu drumul mâinii fetei lui și netezi așternutul; da, mărturisirea ar fi ușoară, dar ce urma era cu adevărat greu. El ar pierde tot ceea ce construise – viața lui falsă din Bangladesh, care o ținea pe Henna într-un confort atât de respectabil, iar pe mama lui la o distanță atât de mulțumitoare; noul lui trai alături de soția și fiica lui atât de minunate. El își imagină durerea din ochii lui Verity, chiar mai apăsătoare decât lacrimile pe care ea încercase să le ascundă curajoasă, când îl vizitase mai devreme; încă o dată trădată, de data asta de către singurul om care îi promisese că nu o va face niciodată. Să i se spună că așa-zisa lor căsătorie fusese doar o escrocherie ilegală. Ea nu va înțelege niciodată așa ceva. Ricky luă o hotărâre: Verity nu va trebui niciodată să afle aceste lucruri.

— Jaan, rosti el blând. Trebuie să-ți spun ceva.

— Da, tată, spuse Shona încurajându-l, aplecându-se înspre el și luându-i încă o dată mâna.

— Mă tem că te-am indus în eroare cu ceva. Știu că tu credeai că eu voi fi și azi în Dhaka, dar, după cum vezi, m-am hotărât să mă întorc mai devreme. Trebuia să fac ceva. Fiica lui dădu din cap, întrebându-se în ce direcție se îndrepta discuția lor. Ricky își puse mâna pe obrazul ei, încercând să-și aleagă cuvintele cu grijă. Îți aduci aminte de apartamentul din Clapham, cel în care stăteam când veneam în oraș? Ochii Shonei se măriră, întrucât ea își dădu seama ce intenționa el să spună. Tatăl său îi confirma bănuiala. M-am dus acolo în această după-amiază, m-am gândit să văd în ce stare mai era, n-am mai fost acolo de mult timp, după cum știi.

Femeia înghiți cu greu, înainte să-l întrebe:

— Și era totul în regulă, tată?

Acesta răspunse, încercând să fie cât mai blând cu putință:

— Nu, Jaan, nu era totul în regulă. Am văzut ceva ce nu trebuia să văd și aproape că mi-a distrus inima.

Shona privi la monitorul de inimă care scotea bipuri, apoi la figura palidă a tatălui ei și înțelese:

— Asta ți-a provocat infarctul?

Ricky evită deliberat întrebarea ei directă. Era conștient că ritmul inimii îi crescuse, așa că încercă să respire încet, nedorindu-și ca personalul

spitalului să intre și să-i întrerupă.

— Shona, eu am învățat ceva și cred că și tu ai ajuns să-ți dai seama. Sunt unele lucruri pe care e mai bine să le trecem cu vederea. Noi putem să ne uităm unul la celălalt, dar asta nu înseamnă că ne vedem întotdeauna unul pe celălalt, dacă înțelegi ce încerc să spun. Tot ce vreau, tot ce-am vrut dintotdeauna, a fost ca tu să fii fericită.

Femeia rămase tăcută. Nu era sigură dacă ceea ce îi spusese tatăl ei era un șantaj sau pură bunătate. Își aminti de primul lor pact tacit pe care îl făcuseră în apartamentul din Paddington, cu mult timp în urmă: tu păstrezi secretul meu, eu pe al tău. Înainte, tăcerea ei fusese cumpărată ușor – ce era așa de rău dacă el avea o aventură lipsită de importanță și departe de casă, în timp ce mama ei flirta nerușinată în Dhaka? Însă tăcerea ei avusese niște consecințe cumplite, pentru că aceasta nu era o aventură de trecut cu vederea. Se pare că exista o căsătorie, o soție, o fiică care era probabil a lui. O soră pe care nu o întâlnise niciodată. El chiar se aștepta ca ea să pretindă că nu văzuse nimic? Însă pe de altă parte, consecințele propriului ei adulter erau fără doar și poate la fel de groaznice, dacă nu mai rele. Aproape că își omorâse propriul tată. Shona îi datora acestuia ceva; ea văzuse cât de nefericit fusese el în Dhaka și cum anii petrecuți în Anglia îi transformaseră viața. Știa că bătrânul o urmărea în acel moment, așteptând un verdict din partea ei. Ea dădu să vorbească, dar Sharif intră repezit în rezervă și o întrerupse.

— Îmi pare rău, mamă! Orele de vizită sunt pe terminate, așa că m-am gândit să vin și să văd ce faceți. Bunicule, te simți la fel de rău pe cât arăți?

Ricky abia zâmbi. Sharif nu era nepotul lui preferat; atât de obraznic și de chipeș, încât aproape că îi amintea de pakistanez. Singurul lucru prin care ieșea în evidență în ochii bunicului său era pielea albă, moștenită din genele familiei Karim.

— Destul de rău, băiete, mulțumesc pentru întrebare. Mi se spune că nu voi sta prea mult în spital...

Se auziră niște pași fermi și ușa se deschise, lăsând să intre o asistentă care îi anunță că programul de vizite se terminase. Shona se ridică, resemnată.

— Păi, ținând cont de cât de mult le-a luat să ne îndrume până aici, par destul de eficienți când vine vorba să te dea afară. Se sculă din scaunul de lângă pat și îl sărută pe bătrân.

— Vin și mâine. Vrei să-ți aduc ceva?

— Nu, mulțumesc, Jaan. Sunt sigur că vor avea grijă de mine aici. Planul de sănătate al companiei și alte chestii de genul acesta, răspunse Ricky. El făcu o pauză, înainte de a spune plin de speranță: ar fi mai bine dacă ai veni după-amiaza și nu dimineața, dacă poți și tu bineînțeles.

Shona înțelese. Urma să aibă alți vizitatori dimineață, care cu siguranță vor avea grijă de el mult mai bine decât ea. Fusese foarte bine îngrijit în ultimii douăzeci de ani, însă ea nu văzuse acest lucru. Sau mai degrabă, ea privise, dar nu văzuse, așa cum spusese tatăl ei. Când dădu să plece, ea se întoarse înspre acesta și îi spuse în বাংলা, pentru ca Sharif să nu înțeleagă:

— Tată, cred că amândoi merităm să fim fericiți. Nu vreau decât să fii fericit.

Ricky realizează că junghiul din piept pe care îl simțise cu câteva clipe în urmă începuse să mai slăbească.

— Mulțumesc, Shona, rosti el blând. Nu mai era nimic de spus.

Acasă, Shona rămase pe întuneric în bucătărie și privi luna prin ferestrele franceze. Își turnase un pahar de vin pe care îl sorbea prea repede. Niciodată nu se mai simțise atât de singură, atât de torturată de secrete și tăcere. Pe de o parte, ea își dorea ca Parvez să vină acasă, pe de altă parte, spera că el va suna să-i spună că nu va veni. Altădată, s-ar fi agățat de el pentru sprijin moral și i-ar fi destăinuit tot ce avea pe suflet – i-ar fi spus despre viața secretă a tatălui ei și despre faptul că și ea alesese să fie complice, pentru ca să nu afle niciodată ce fel de om devenise acesta, să nu o cunoască niciodată pe femeia care îl făcuse fericit sau pe sora pe care nici nu știa că o avea. Însă acele vremuri apuseseră de mult – ea nu-i mai putea spune nimic. Singura persoană căreia îi putea dezvălui adevărul stătea singur, la fel ca și ea, într-un apartament la câțiva kilometri depărtare de ea. Shona aruncă o privire telefonului, dar apoi dădu din cap. Nu putea să-l caute pe Dermot acum; era mult prea riscant. Parvez putea ajunge acasă în orice clipă. Se uită la ceas; era aproape miezul nopții – încă mult prea devreme pentru a lua legătura cu mama ei în Dhaka și a-i spune despre infarct. Sorbind ultima gură de vin, ea se hotărî să o sune oricum.

La celălalt capăt al firului, telefonul sună ca un ecou distant și unchiul Aziz răspunse cu accentul lui animat, anunțând că persoana în cauză apelase reședința Karim și rugând-o să lase un mesaj după ton.

— Amma, spuse Shona încet, cred că nu te-ai trezit încă. Mă gândeam că poate prind pe cineva treaz. Voiam să-ți spun ceva... este vorba de tata, a

avut un infarct. Se simte bine și doctorii mi-au spus că nu va sta prea mult acolo. Nu cred că trebuie să-ți faci griji sau să vii până aici, avem noi griji de el. Mă duc la culcare acum, dar te sun din nou când mă trezesc. Punând receptorul în furcă, ea se simți și mai goală ca înainte. Tocmai ce își mințise mama prin toate lucrurile pe care i le ascunsese.

Era aproape unu dimineața când Parvez ajunse acasă, mirosind a coniac și a remușcări. Intră tiptil în dormitor, dezbrăcându-se fără să facă zgomot. Știa că soția sa era încă trează, întrucât stătea întinsă pe partea ei de pat, foarte dreaptă și nemișcată.

— Shona, nu am vrut să vin atât de târziu, șopti el când se băgă în pat. Jay voia să aibă o noapte de pomină și nu credeam că te vei supăra. M-am oprit la restaurant în drum spre casă. Sharif mi-a spus ce s-a întâmplat. Îmi pare rău pentru tatăl tău, îmi pare rău că nu am fost lângă tine. Știu cât de mult ții la el.

Auzind aceste cuvinte, soția sa se întoarse cu spatele la el și se ghemui. El văzu cum ea începu să tremure și cum, deodată, dădu frâu liber unor suspine profunde și înăbușite, care ieșeau din adâncul ei și îi făceau tot corpul să tresară. Parvez încercă să o atingă pe umăr și în timp ce ea continua să suspine, fără să-l bage în seamă, el o luă în brațe și o ținu strâns, îngropându-și fața între gâtul și umerii ei.

— Shona, șopti el, Goldie, nu fi atât de supărată. Se va face bine. O sărută pe păr pentru a o liniști, dar femeia nu putea să se oprească din plâns.

— Nu înțelegi, nu va fi niciodată bine, se chinui ea să spună printre suspine, nu mai pot să fac asta. Nu mă mai pot preface că totul e în regulă.

Parvez înțelese greșit la ce se referea ea și nu o lăsă să termine.

— Ssst, spuse el liniștitor, am eu grijă de noi. Va fi bine, îți promit. Îl vedem mâine, mergem împreună la el. O mângâie pe Shona pe păr și pe brațele dezgolate și se ghemui lângă ea, alinând-o cu căldura și intimitatea lui fizică, cu singurul fel în care mai știa să o aline după atât de mulți ani de căsnicie. Pe măsură ce suspinele ei se mai domoliră, transformându-se într-o respirație adâncă și neregulată, fără să-și dea seama ce se întâmpla, Parvez începu să facă dragoste cu ea, iar Shona, pe jumătate adormită și cu lacrimi în ochi, îi răspunse, așa cum o făcuse întotdeauna înainte, de parcă simpla atingere a corpurilor lor goale urma să compenseze pentru intimitatea pe care o pierduseră.

După aceea, când se duse la bucătărie pentru a bea apă, Shona privi lumina argintie a lunii care pătrundea în bucătărie. Reușise să înrăutățească lucrurile, dacă așa ceva era posibil. Încă trebuia să care povara marelui secret al tatălui ei, care nu fusese iertat, asta pe lângă propria ei aventură clandestină. Și acum nu numai că nu-i fusese fidelă lui Parvez, dar își dublase păcatul, înșelându-l și pe Dermot. Avea impresia că, dacă mai trebuia să păstreze alte secrete sau să mai spună alte minciuni, într-un final va ceda.

Ea se hotărî să se întâlnească cu amantul său a doua zi și să-i spună tot. Realiză cât de mult avea nevoie de el în acele clipe, de cineva căruia să i se poată confesa și care putea să păstreze toate secretele ei. Avea nevoie să știe dacă, în situația în care ar fi lovită, precum tatăl său, de un infarct sau călcată de un autobuz dimineața, adevărul nu ar muri o dată cu ea – trebuia să fie sigură că măcar o persoană din toată lumea știa cine era ea cu adevărat.

Sharif Khan întâlnește un înger în teniși

Sharif o văzu pentru prima dată pe un hol de spital aglomerat și murdar, mergând atât de grațioasă încât avu impresia că tălpile ei nici nu atingeau podeaua lipicioasă și laminată. El nu mai văzuse pe nimeni îmbrăcat ca ea, într-o fustă argintie dintr-un material subțire ale cărei volane lucioase fluturau voluminoase, cu teniși albi și un tricou imaculat și frumușel, care se mula pe talia ei mică. Arăta ca un înger, atât de curată și de vie, încât aproape că strălucea în lumina deplorabilă din spital. Prin comparație cu ea, celelalte fete pe care le cunoștea păreau niște curve nerușinate și josnice, cu fustele lor scurte, blugii strâmți sau bluzele mulate.

Ea se duse la tonomat, iar Sharif, văzând-o, se opri în apropiere și începu să se uite fix la ea. După câteva minute, fata începu să apese pe butoane enervată, aruncând la gunoi fiecare pahar cu conținut închis la culoare care ieșea din tonomat. Băiatul o privi, fascinat până când ea își dădu seama de prezența lui și se întoarse înspre el. Fața ei avea forma unei inimi, cu pielea de culoare alb-crem, fără nici cea mai mică nuanță de roz, iar părul ei era des și negru. Era genul de figură proaspătă și dulce pe care el ar fi asociat-o cu chipul mamei lui din tinerețe. Instinctiv, în inima lui Sharif începu o melodie, iar el aproape că o cânta cu voce tare, întrucât cuvintele practic îi răsunau în cap:

*Și ai văzut fata care îți va transforma visele în realitate
Era ca nimeni altcineva, s-a uitat drept la tine.*

— Scuză-mă, te pot ajuta cu ceva? întrebă Fata Minunată. Sharif realizează că accentul ei era pur, ca al locuitorilor din apropierea Londrei. Cu siguranță nu era din Tooting. Renunță pe loc la accentul lui obișnuit de erou din clasa muncitoare și i se adresează cu accentul pe care îl folosea acasă.

— Nu voiam decât ceva de la tonomat, dar pot aștepta. Mama dorește un ceai, spuse el fermecător.

— Ciudat, zise ea, și eu încerc să iau ceva de băut pentru mama mea. Ea bea numai cafea fără lapte și tonomatul acesta al dracului de prost îmi dă numai cafea cu lapte, indiferent pe ce apăs. Încercă iar, și tonomatul îi dădu din nou un pahar cu un amestec de zaț și lapte. Vezi ce vreau să spun? Poate că ar trebui să te las pe tine, eu cred că mă duc să caut alt aparat.

Băiatul răspunse cât de repede putu:

— Nu, fii liniștită. Voi aștepta. Nu pot să-i sufăr pe cei care nu stau la rând. Ultimul lucru pe care și-l dorea era ca ea să plece în timp ce el lua un ceai cu care nu avea ce să facă. Bănuiesc că ești în vizită la cineva, nu pari a fi bolnavă, riscă el continuând conversația, realizând prea târziu cât de nepotrivită părusese afirmația lui. Nu îi stătea în fire să facă comentarii tâmpite în preajma unei fete drăguțe. De obicei el era cel stăpân pe situație.

— Păi, mulțumesc, atunci, râse Fata Minunată. Da, suntem aici pentru tata. A făcut din senin un infarct, dar acum e bine, slavă Domnului!

— Și bunicul meu tocmai ce a suferit un infarct. Și starea lui e stabilă. Mama de-abia a aflat. Am venit aici într-o panică nebună, răspunse Sharif. Realiză cât de mult se apropia de Fata Minunată, ca și cum magnetismul ei diafan îl atrăgea tot mai aproape de ea; trebuia să se forțeze ca să-i reziste.

— Păi, eu renunț, spuse ea, după încă o încercare de a obține o cafea fără lapte. Mă duc să văd dacă mama vrea să mergem la bufet. Oricum, trebuie să-l lăsăm pe tata să se odihnească. Mult noroc cu bunicul tău și cu ceaiul, spuse ea blând.

— Ți place muzica? întrebă Sharif, chiar când ea dădu să plece.

Fata se întoarse, arătând adorabil de încurcată din cauza întrebării.

— Da, îmi place. Bine, depinde de muzică, cred. De ce?

— Am un concert săptămâna asta, nu departe de aici, în Clapham. Se scotoci prin buzunar și îi dădu un afiș atrăgător, realizat la calculatorul lui Micky de acasă. Dacă ești prin zonă, ar fi grozav să te văd acolo. S-ar putea să-ți placă.

— A, mulțumesc, spuse fata, părând surprinsă și încântată de idee.

— Dacă îmi spui numele tău, aș putea să te trec pe tine și un invitat de-al tău pe lista de la intrare, ca să nu trebuiască să plătești, insistă el, întorcându-se înspre tonomat pentru a apăsa pe butonul pentru ceai, încercând să pară mult mai nonșalant decât era în realitate.

— E foarte drăguț din partea ta... Ezită, dându-și seama că nu știa nici ea cum îl cheamă.

— Sharif, Sharif Khan. Este formația mea, spuse băiatul modest, indicând numele de pe afiș.

— Ești foarte drăguț, Sharif, spuse Fata. Eu sunt Candida, Candida Trueman-Karim. Vru să plece, apoi se răzgândi. Mi-a făcut plăcere să te cunosc, spuse ea politicoasă, ca și cum tocmai ce-și amintise una din lecțiile despre bunele maniere pe care o primise în copilărie.

Sharif rămase lângă tonomat și o privi îndepărtându-se pe ritmul muzicii din capul lui. „Candida, respiră el, Can-di-da.” Repetă numele și simți silabele melodioase dansându-i pe cerul gurii, pe limbă și pe dinți. Un nume pe care era imposibil să-l rostești fără să zâmbești; un nume care te lăsa cu gura căscată, tânjind după el imediat ce terminai să îl pronunți. Can-di-da.

Candida nu veni la concert, dar sună la club pentru a se scuza. De neclintit, Sharif o urmări, petrecându-și timpul prin spital pe perioada orelor de vizită, până când o zări într-o zi și dădu peste ea ca din întâmplare. De data aceasta, ei ieșiră la o cafea și apoi începură să-și dea întâlniri. Era atât de atent cu fata, încât nici nu încercă să o sărute până într-o zi miraculoasă, când ea se aplecă înspre el în timp ce așteptau trenul spre casă. O prezentă chiar și mamei lui, care trebuie să fi ghicit că aceasta era cu totul specială, întrucât deveni foarte interesată de Candida, spre deosebire de celelalte prietene pe care le avusese el, invitând-o la cină, întrebând de mama ei sau de cum mergea treaba cu facultatea de artă la care era înscrisă.

— Mama ta este drăguță, îi spuse fata într-o seară, în drum spre unul dintre spectacolele lui Sharif. Am impresia că o cunosc de-o viață.

— Ei, n-ar trebui să te monopolizeze atât de mult, răspunse acesta, sărutând-o pe creștetul capului. Abia am apucat să-ți spun ceva în timpul cinei. Apropo, îmi pare rău de puiul ars.

— Nici eu nu sunt cine știe ce bucătăreasă, tocmai de aceea nu aș critica niciodată mâncarea altora, zise ea dând din umeri. Dacă tot vorbim de mâncare, de ce i-ai spus mamei tale că muncești la restaurant în seara asta? Nu este de acord cu formația ta?

Băiatul dădu din umeri.

— E mai bine să nu-i spun mamei când am un concert, pentru că ea s-ar putea să-i transmită lui tata și, întrucât el e șeful meu, nu ar fi prea încântat dacă ar afla că eu trag chiulul de la restaurant. Se presupune că am renunțat la muzică și că am început să muncesc cu adevărat.

— Dar de ce să tragi chiulul? insistă Candida. De ce să nu le spui că îți iei o noapte liberă?

— Draga mea, este mult mai ușor să nu le zic și ei să creadă că sunt la muncă. Altfel, tata s-ar putea gândi să nu mă mai plătească pentru nopțile când nu sunt la restaurant, răspunse Sharif sincer.

— Ești groaznic, îl mustră tânăra, zâmbind în același timp. Cred că ești unul dintre băieții aceia răi de care mă avertiza tata să mă feresc.

- Și îți plac băieții răi? întrebă el, strângând-o de talie.
— Acum da, răspunse ea cochetă și se opri să-l sărute pe buze.

După spectacol, Sharif o conduse pe Candida înapoi acasă prin Clapham Common, când deodată ea îl luă prin surprindere oprindu-se în dreptul băncii lui de tăvăleală. Trăgându-l în jos, fata începu să-l sărute insistent și, în ciuda instinctelor lui nobile, în curând ei începură să se mângâie provocator.

— Mă simt foarte prost, Sharif, rosti ea abia respirând. Cred că ai o influență rea asupra mea.

Câteva minute mai târziu, Sharif realizează tresărind că, în momentul în care fata îi luă mâinile și i le băgă în dresuri, ea îi dădea voie să facă cu mult mai mult decât până atunci și că ea avea de gând să meargă până la capăt, de data aceasta. Când mâinile ei ajunseră la nasturii cămășii, tânărul o opri.

— Candida, nu, nu vreau să fac asta!

— Ce? zise ea, realmente surprinsă și părând cu adevărat afectată. Văzu prin semiîntuneric ochii lui îngrijați și atunci se relaxă. Sharif, zău, chiar vreau. Nu-ți face griji pentru mine.

— Încerc să spun că nu vreau să o fac aici, pe o bancă din parc. Vreau să te duc acasă. Îmi place de tine. Foarte, foarte mult! Vreau să facem dragoste acasă și să mă trezesc lângă tine. El făcu un gest disperat, indicând banca. Nu mai vreau să o fac pe o bancă.

— Sharif, răspunse Candida blând, eu nu am mai făcut așa ceva înainte – afară, adică. M-am gândit că ar putea fi distractiv. Și știu că nu pot să merg cu tine acasă diseară. Trebuie să mă duc la mine acasă, înainte ca mama să își facă griji.

— Dar n-ai putea rămâne peste noapte în weekend? întrebă Sharif optimist. Este o piață lângă mine, în Merton Abbey Mills. Are tot felul de lucruri de-ale voastre care ți-ar plăcea – lumânări parfumate, oglinzi vechi, fețe de pernă cu paiete, bucăți sculptate de...

— Sună grozav, spuse Candida așezându-se la loc pe bancă și aranjându-și fusta – purta tot una dintr-un material subțire și alb, însă de data aceasta cu niște dungi roz. Ar fi drăguț să putem petrece și noi puțin timp împreună. Ezită, apoi adăugă: adică, mi-ar plăcea mult să rămân peste noapte, dar nu m-aș simți cu adevărat bine, cum să zic, cu colegii tăi de apartament prin preajmă. Pereții de la tine sunt foarte subțiri și, ei bine, nu prea e romantic

cu Beavis și Butthead bubuind în camera alăturată la Play Station sau urlând cu reviste cu femei goale în brațe.

— Ai dreptate, spuse tânărul. Sunt sigur că pot scăpa de ei. El privi parcul umed și fad. Și te-ai gândit că pe o bancă ar fi romantic? întrebă el. Niciodată nu mi-a trecut prin cap că acest loc ar putea fi romantic. Poate la îndemână, dar în niciun caz romantic.

— Bineînțeles că e romantic, răspuse fata. Ai copaci, stele, lumina lunii și șansa de a fi arestat pentru comportament indecent în public.

— Ești amuzantă, spuse Sharif.

— Amuzantă ha-ha sau amuzantă la modul ciudat? întrebă ea obraznică.

— Amuzantă la modul ciudat, răspuse el. Absolut perfectă în orice privință, bineînțeles, dar, fără îndoială, un pic... nebună.

— Hai, zise Candida, ridicându-se și trăgându-l de braț. Prietena ta nebună are de prins un tren și, de vreme ce nu ai niciun chef să mă tăvăleşti pe o bancă din parc, nu am niciun motiv să-mi doresc să-l pierd.

— Dacă pui lucrurile așa, eu sunt cel nebun, spuse Sharif.

Sharif nu mai organizase niciodată până atunci un weekend romantic și din acest motiv îl aștepta cu nerăbdare. I se părea mult mai curat și mai natural decât tot ce făcuse el până atunci, și anume o băjbâială pe furiș în locuri întunecate prin parcuri, pe străzi lăturalnice sau pe acoperișurile caselor. El își imagina cum îi va aduce Candidei micul dejun la pat și cum îi va parfuma camera cu mirosul florilor proaspete aduse special pentru ea.

Așa că se simți distrus când ea îl sună și-i spuse plângând că nu va putea să vină. Îl anunță că mama ei fusese de acord ca ea să își petreacă weekendul cu noul ei iubit, dar că tatăl ei efectiv înnebunise de furie când aflase cu cine se întâlnea și îi interzisese să îl mai vadă vreodată.

— A fost înspăimântător, nu l-am mai văzut niciodată pe tata în așa hal! El este cel mai tolerant și prietenos om pe care îl știu. Niciodată nu se supără sau nu se enervează, îi zise Candida. Adică, poate că ar fi trebuit să-i spun mai devreme că am un iubit, dar de obicei nu mă duc să-l anunț cu cine mă văd până când relația nu devine serioasă. Mama știe de tine și ea a fost la fel de șocată ca și mine de felul în care a reacționat tata. Era foarte vesel până când i-am spus cum te cheamă, iar în acel moment pur și simplu a explodat.

— Este rasist cumva? întrebă Sharif, complet nelămurit de ce un străin nu l-ar suporta doar pentru că are numele pe care îl are.

— Păi așa ceva nu s-ar putea. Și el este din Bangladesh, iar tu ești pe jumătate bengal, la fel ca mine. Dar îmi turuia că știe cum sunt băieții de genul tău, că nu sunteți buni de nimic, că nu ar trebui să mai ies cu tine și tot felul de prostii de genul acesta.

— Cu siguranță este rasist, spuse Khan. Există mulți asiatici prin zonă care vor să uite de locul de unde provin. Nu vrea ca fata lui tânără și perfectă să se întâlnească cu un băiat asiatic, vrea să ieși cu băieți albi și să distrugi toate genele lui maro, pentru ca el să aibă numai nepoți albi și drăguți...

— Of, taci din gură, ești la fel de rău ca și el! Nu-l cunoști deloc, așa că nu ai niciun motiv să generalizezi, replică fata, supărată. Sharif se opri în mijlocul tiradei, dându-și seama că ea nu va tolera niciun fel de critică la adresa tatălui său. Vreau să spun, am ieșit cu Greg anul trecut și el era negru, iar tata nu a avut nimic împotriva lui.

— Atunci nu înțeleg cum poate spune toate lucrurile astea despre mine dacă nici măcar nu mă cunoaște, rosti tânărul, încăpățânat.

— Știu, iubitul meu. Și eu l-am întrebat același lucru – i-am cerut să-mi dea un singur motiv pentru care să nu ies cu tine, spuse Candida.

— Și ce a zis? întrebă Sharif, ținându-și respirația.

— Asta e partea cea mai groaznică. A izbucnit în lacrimi și s-a prăbușit pe scaun, apăsându-se pe piept. Mama și cu mine ne-am speriat, crezând că va face un infarct din nou. Mi-a spus că dacă îl iubesc, va trebui să am încredere în el și să-i promit că nu mă voi mai vedea cu tine.

— Minunat – nu poate să-ți dea un motiv, așa că apelează la șantajul emoțional și te pune să faci o promisiune ridicolă, afirmă Khan, pe un ton rece. Ce a zis când i-ai spus că nu ai de gând să faci așa ceva? El așteptă un răspuns, dar tânăra nu scoase niciun cuvânt. Candida, i-ai spus că nu vei face așa ceva, nu-i așa? Era conștient că tonul vocii lui crescuse din cauza panicii. Nu i-ai promis, nu-i așa? E imposibil să fi făcut acest lucru.

Prietena sa făcu o pauză destul de lungă și într-un final răspunse:

— Sharif, îmi pare rău. Am fost nevoită. Știi cât de bolnav a fost tata; nu puteam să fiu răspunzătoare dacă inima lui ar fi cedat din nou. Nu are nevoie de stres și realizez că a fost complet absurd, dar poate că încă nu și-a revenit complet.

Tânărul simți cum îi îngheață tot corpul.

— Înțeleg, spuse el tăios. Se întâmplase inevitabilul; în sfârșit, se îndrăgostise de cineva, și atunci află că el ținea la ea mult mai mult decât ea

la el. Poate că fata îl alesese numai pentru că era foarte chipeș, pentru a se face cunoscută sau pentru partidele de sex neconsumate încă; Sharif își imagina deja cohortele fostelor lui cuceriri și pe fratele lui geamăn homosexual aplaudând-o pe Candida.

— Nu, nu înțelegi, spuse aceasta, așa că nu te mai comporta atât de distant și de rece cu mine. Este numai pentru o perioadă scurtă de timp și am luat o hotărâre. Până acum, nu mi-am mințit niciodată părinții, dar, de vreme ce sănătatea tatălui meu e în joc, atunci orice moment mi se pare la fel de bun să încep să o fac.

— Deci nu ai vorbit serios, întreabă Sharif, simțindu-se cuprins de valuri de ușurare. Vei găsi o modalitate să ajungi weekendul acesta?

— Nu, nu în acest weekend și nu în Londra. Nu cred că ar fi prea înțelept, zise Candida. Dar știi ceva, weekendul viitor s-ar putea să-mi vizitez o prietenă care trăiește pe coasta din Kent, într-un orașel de pe malul mării, Broadstairs.

— Nu cred că-l știu, răspunse Khan.

— Cred că ți-ar plăcea. Se află între Margate și Ramsgate, mult mai drăguț decât acestea, cu plaje frumoase, ideale pentru pictat. Nu ar fi o coincidență drăguță dacă te-aș întâlni din întâmplare sâmbăta viitoare, să zicem la gară, pe la prânz?

— Chiar ar fi o coincidență drăguță, încuviință el.

Fata râse.

— A, și ca să nu uit, mai bine i-ai spune și tu mamei tale că ne-am despărțit. Tata încă trebuie să se ducă la St. George pentru o programare și mama s-ar putea întâlni din întâmplare cu mama ta, cum s-a întâmplat data trecută. Făcu o pauză și apoi spuse încet în telefon: e destul de sexy, nu-i așa? Doi îndrăgostiți, întâlnindu-se pe ascuns.

— Ai un punct de vedere ciudat în ceea ce privește ideea de sexy, spuse Sharif. Și aceasta este cea mai amuzantă despărțire pe care am avut-o vreodată.

— Amuzantă ha-ha sau amuzantă la modul ciudat? întreabă Candida.

— Amuzantă la modul ciudat, răspunse Sharif.

Amintirile pline de romantism ale lui Sharif Khan

Mereu am crezut că n-am început realmente să trăiesc, înainte să fi ascultat muzică pentru prima dată. Ceea ce nu știam atunci și de abia acum îmi dau seama, este că nu am auzit muzica cu adevărat decât în ziua în care am întâlnit-o pe Candida. Din prima clipă în care am văzut-o, ea mi-a umplut inima cu o melodie care mă bântuia și nu voia să-mi dea pace, cu un ritm care-mi bubuia în piept ori de câte ori nu eram lângă ea, parcă așteptând revenirea ei.

Am stabilit să ne întâlnim într-un weekend la mare și am așteptat-o la gară, pe o bancă, fumând țigară după țigară. Priveam la trenurile care intrau în gară și la vagoanele care se goleau, când mi-am dat seama că nu eram nervos pentru că ea întârzia. Era mult mai rău decât atât, eram înspăimântat. Mi-era groază, gândindu-mă că era posibil ca ea să nu poată pleca de acasă și ca eu să nu o văd deloc. Când ajunsese într-un final la gară, după ce se hotărâse să vină cu mașina și nu cu trenul, ea mă sărută drăgăstoasă și începu să se plângă din cauza traficului. Dar mie nu-mi păsa deloc de trafic; n-am putut să-i spun decât că îmi fusese dor de ea, lucru perfect adevărat.

M-a dus cu mașina de-a lungul unei plaje arcuite, străjuite de niște stânci imense, ca de cretă. Erau câteva familii la intrarea pe plajă, dar o dată ce am ajuns dincolo de stânci, locul era total pustiu, nimic în afară de valuri, cremene împrăștiată pe nisip și noi. Candida luă o bucată de cremene și mă rugă să pozez pentru ea, în timp ce îmi desenă portretul pe o stâncă gri, plată, aflată la câțiva pași de linia mării. Apoi ea își făcu propriul portret, lângă al meu. Ne-am așezat pe pătură și am privit marea cum venea înspre noi și valurile înspumate cum dizolvau desenul ei, în timp ce apa sărată se prelingea pe stâncă.

— Suntem oamenii mării acum, spuse Candida. Ne transformăm în spumă de mare și devenim nemuritori.

Ne-am ținut de mână și ne-am plimbat pe plaja pustie. Pentru prima dată am înțeles cu adevărat ce trebuie să fi simțit părinții mei când și-au pierdut dragostea unul pentru celălalt, fiindcă eu, când am găsit-o, am considerat-o atât de prețioasă, încât nu concepeam să renunț vreodată la ea. Inima mea fusese răvășită, la fel ca și creta de pe plajă.

— Unde stai diseară? Am întrebat-o. Rămâi la prietena ta, în oraș?

— Nu, răspunse Candida. Stau cu tine.

Dimineață am lăsat-o dormind în hotel, iar când m-am întors, am adus cornuri, cafea în pahare de plastic și trandafiri roz de la chioșcul de ziare. Visasem să o trezesc cu micul dejun la pat și cu miros de trandafiri, dar de fapt ea se trezi în clipa în care se trânti ușa în spatele meu. Când m-am suit înapoi în pat, Candida s-a așezat lângă mine, cu capul pe umărul meu și cu corpul fragil destul de relaxat, din cauza faptului că era încă adormită.

— Ce ai crezut despre mine când m-ai văzut prima dată? am întrebat-o.

— M-am gândit că ești unul dintre cei mai drăguți băieți pe care i-am văzut vreodată, a spus ea. Uite, genele tale sunt mai lungi decât ale mele. Ea s-a aplecat și mi-a atins cu blândețe genele cu vârful degetelor. Acum trebuie să te întreb și eu, nu-i așa? Tu ce ai crezut despre mine?

— M-am gândit la muzică. Ți-am văzut spatele și fusta aceea argintie care foșnea și am crezut că erai o dansatoare. Îți țineai capul atât de drept. Te-am urmărit până la tonomat și te-am făcut să te uiți la mine.

Candida s-a ridicat din pat, s-a înfășurat într-un prosop, ducându-se la fereastră și privind golful.

— Obişnuiam să vin aici când eram mică, în excursii de o zi. Mergeam la parcul de distracții din Margate și apoi ne întorceam aici, la plajă. Eu și tata jucam un fel de tenis pe plajă cu niște rachete mari de plastic și mingi imense din burete. Apoi s-a întors cu fața înspre mine. Am petrecut o zi perfectă ieri; mi se pare o nebunie că tata crede că nu ești suficient de bun pentru mine.

M-am dus lângă ea, am luat-o în brațe și am privit valurile cum se rostogoleau pe plajă.

— Dacă o să-mi dai vreodată șansa să mă întâlnesc cu tatăl tău, îi voi spune, de fapt, îi voi promite că nu te voi răni și că nu te voi părăsi niciodată. Mai degrabă m-aș răni pe mine mai întâi. Ea s-a schimbat deodată la față, devenind atât de solemnă în lumina dimineții, încât m-am simțit forțat să o întreb: Tu mă crezi, nu-i așa?

— Da, te cred, a răspuns ea. Și acest lucru mă îngrozește cu adevărat.

Omar Khan sărbătorește 1 Mai în Oxford

Omar aștepta cu nerăbdare sărbătoarea mitică de 1 Mai din Oxford care se apropia; „noaptea nopților” în materie de petreceri, de dans până la răsăritul soarelui, când toată lumea urma să se îngrămădească pe podul Magdalen ca să asculte corul, la prima oră a dimineții, și apoi să se arunce în apă, îmbrăcați în rochii și costume elegante cu cravate negre.

— Am citit că doi oameni și-au distrus coloana de la săritură anul trecut, spuse Karen dezaprobator. Stătea pe unul din scaunele lui Omar, cu o cană imensă de ciocolată caldă în mână. Acesta observase oarecum iritat că ea își limita acum vizitele, venind numai când Jimmy se afla în cameră. El își dorea ca ea să nu mai vină; devenea din ce în ce mai teritorială în privința lui Jim, iar Omar se simțea aproape ca un baubau în propria lui cameră.

— Minciuni – cum poți să te rănești la coloană numai sărind în apă? spuse Jim, râzând batjocoritor. Întinsese o hartă a Oxfordului pe măsuta de cafea a colegului său și mâzgălea pe ea cu carioci groase de diferite culori.

— Apa nu este foarte adâncă în anumite porțiuni de sub pod, explică acesta, întrebându-se de ce se deranja să o susțină pe Karen. Cred că trebuie ori să sari de undeva de la mijlocul podului, ori să nu mai sari deloc.

— Bine, dacă spui tu, prietene, zise Jim pe un ton neutru.

— Tipic, întotdeauna îi dai dreptate lui Omar în defavoarea mea, spuse Karen îmbufnată și flirtând cu el, în același timp. Oakley rânji obraznic și apoi se îmbufnă și el, făcând-o astfel pe fată să chicotească încântată. Omar aproape că trebui să își ascundă oftatul; lupta deschisă a lui Karen de a pune mâna pe Jim începea să dea roade. Se apropiau din ce în ce mai mult unul de celălalt, fiind la un pas de a deveni un cuplu, iar el nu putea face nimic pentru a împiedica acest lucru; Jim era mult prea leneș pentru a evita această urmărire de lungă durată și mult prea orgolios pentru a nu se simți bine în centrul atenției. Omar știa că acest lucru nu ar trebui să-l deranjeze – amândoi erau prietenii lui. Numai că Jim era cel mai bun prieten al lui și nu voia să-l împartă cu nimeni. Pentru a nu se mai gândi la astfel de fleacuri enervante și a nu mai fi gelos, îl întrebă în ce stadiu ajunsese cu planurile pentru petrecere.

— M-am ocupat de tot, prietene. Aceste trei stegulețe de aici suntem noi, începu Jim să-i explice, înfigând stegulețe în hartă, în locul unde era situată facultatea.

— Vezi că faci găuri în masa mea de cafea, bombăni Omar, exasperat.

— Prietene, eu găuresc unde, când și pe cine vreau, răspunse Jim. Noi suntem aici, la facultate, și, la începutul nopții, mergem la bar la prima petrecere și ne facem plinul. Luă stegulețele și începu să le miște de-a lungul liniei roșii, groase pe care o desenase mai devreme. De acolo mergem la Balliol, ca să-i luăm pe Giles și pe Lydia de la barul lor, bem ceva ca să fim politicoși și apoi Giles ne va duce la marea petrecere de la Parks.

— Înseamnă că el nu va bea? întrebă Karen.

— Doamne, tu și ale dracului de obsesii ale tale legate de sănătate și de siguranță! Nu, nu va bea, spuse Jim răspicat.

— Antibiotice, îi explică Omar lui Karen, prietenos. Deci, vom sta în Parks toată noaptea? Dar dacă plouă?

— Bună întrebare. Dacă plouă și toate barurile sunt închise, cred că ne vom îndrepta către NCL. Au o petrecere acolo, zise Oakley, mutând stegulețele de-a lungul căminului de studenți, cu cele două clădiri ale sale de la New College Lane. Uite, ai văzut? Am marcat condițiile meteo nefavorabile cu linia albastră întreruptă, adăugă, un pic cam prea mândru de el.

— Da, văd, spuse Omar. Cred că, într-un final, am găsit o întrebuințare practică pentru interesul tău proaspăt achiziționat în istoria militară.

— Nu-ți bate joc de ceva ce nu vei înțelege niciodată, zise Jim, care strânsese o colecție impresionantă de cărți pentru copii pe acest subiect.

— Deci mergem la pod în zori? întrebă Karen, uitându-se fără prea mare atenție la hartă.

— Nu vezi? Am marcat chiar aici – ajungem la pod în zori, la ora 5 sau când se luminează, ascultăm vocile angelice, sărim, fugim înapoi să ne uscăm și apoi plecăm la King's Arms pentru micul dejun cu șampanie și croissant.

— Cred că trebuie să faci rezervare, spuse fata.

— Cred că Pantry va oferi șampanie și croasant gratis pentru toți cei din anul întâi care s-au înscris la el, adăugă Omar.

Jim își dădu ochii peste cap, nemulțumit de insubordonarea soldaților lui.

— Bine, voi face rezervare la King's Arms pentru noi, inclusiv pentru Giles și Lydia. Și mai întâi vom merge la Pantry ca să ne luăm croasantul și cupa de șampanie; nu are rost să lăsăm partea noastră să se ducă pe apa sâmbetei. Scoase capacul cariocii roșii și adăugă pe hartă o săgeată mică, care se oprea la Pantry. Și acesta, domnilor, este planul nostru de atac. Vreo

întrebare care nu se referă la aspecte stupide legate de sănătate și siguranță? întrebă Jim, imitând un general din al Doilea Război Mondial.

— Ar fi bine să-l întreb pe Giles dacă e de acord să rezervi o masă la King's Arms pentru micul dejun – probabil că nu va avea chef să dea zece lire pentru șampanie și un croasant, dacă el nu va putea bea... spuse Omar, când telefonul lui începu să sune, cântând una din melodiile lui preferate ale formației Baladele Bălti. Se duse să îl oprească, dar văzând că apelul era de la Sharif, răspunse imediat.

— Ești bine, prietene? întrebă el. Fratele său nu îl suna niciodată. Probabil că voia ceva. Deschise ușa și ieși pe holul plin de ecou, pentru a nu fi nevoit să vorbească în fața lui Karen și a lui Jim. „Doamne, își spuse el, sper ca ăștia doi să nu înceapă să se sărute în camera mea, asta ar fi cu adevărat scârbos.”

— Puștiule, am nevoie de o favoare, spuse Sharif grăbit, Omar deja anticipând motivul pentru care acesta îl sunase.

— Nu-ți mai dau bani cu împrumut, tu ești cel care are o slujbă, nu eu, răspunse el.

— Nu e vorba de acest gen de serviciu. Doar că eu și prietena mea vrem să plecăm de 1 Mai. Ea le va spune părinților ei că se întâlnește cu o prietenă în Oxford; putem să venim la tine?

— De unde și până unde? întrebă Omar.

— O poveste stupidă – tatăl ei are impresia că nu sunt suficient de bun pentru ea și i-a interzis să se mai vadă cu mine, spuse Sharif.

Fratele lui se înecă de râs.

— I-a interzis să se mai vadă cu tine? Doamne, ce amuzant! Și ce face, o închide în fiecare seară și îi pune o centură de castitate?

— Nu-i amuzant, prietene. Chiar îmi place de fata asta. Este... ei bine, este deosebită. Vei înțelege la ce mă refer când o s-o vezi. Până și mama s-a îndrăgostit de ea. Și ideea e că cu greu mai apucăm să ne vedem.

— Ai prezentat-o Ammei? întrebă Omar, uluit. Sharif părea să se fi schimbat peste noapte. Cine ești și ce ai făcut cu curva scârboasă de fratele meu?

— Foarte amuzant. Amuzant ha-ha, vreau să spun, i-o întoarse celălalt. Deci e în regulă? Vom sta numai o noapte.

— Din fericire pentru tine, chiar am niște planuri și voi fi plecat toată noaptea, deci cred că e în regulă. Ai grijă să ajungi înainte de petrecerea din Hall, pe la șapte, ca să pot să-ți dau drumul.

— Să trăiești, puștiule, îți rămân dator! Ne vedem atunci. Fu pe cale să închidă, când Omar îl opri.

— Cum o cheamă? Pe fata aceasta deosebită care te-a schimbat atât de mult?

— Candida, spuse celălalt, surprins de această întrebare.

— Candida? Se prescurtează Candy? întrebă Omar. „Candy” părea mai degrabă numai potrivit pentru una din prietenele fratelui său.

— Nu, Candida nu se prescurtează, replică Sharif mândru, înainte de a închide.

În ziua cea mare, Omar era agitat, întrucât Sharif întârzia și el era pe cale să piardă cina de care avea atât de mare nevoie, înainte de noaptea cea lungă care urma să înceapă. Karen și Jim se duseseră deja la Hall și Omar era sigur că fata era încântată în sinea ei că el rămăsese în urmă. Umblând de colo până colo în costumul lui negru scămoșat, încercă să-l sune din nou pe Sharif. Îi intră direct mesageria vocală. „Nenorocitul!”, își spuse în sinea lui, sigur că povestea lacrimogenă de tip Romeo și Julieta a fratelui său era de fapt un truc bine pus la punct pentru a-l umili într-un mod de neînțeles sau pentru a-i distruge prima lui petrecere de 1 Mai din Oxford. „La dracu’ cu el!” Omar se hotărî să se ducă la Hall; lăsă un bilet mâzgălit în ușa și chiar când coborî în grabă scările, el auzi o voce cunoscută, venind de la un etaj mai sus.

— Unde arde, puștiule?

— Unde dracu’ ai fost? spuse el nervos, făcând cale întoarsă și văzându-l pe Sharif stând în fața băii de la etajul doi. Uite, asta este cheia mea, știi care e camera. La ultimul etaj, în turn. Ne vedem mâine.

— Stai puțin, Candida e la baie. Nu fi al naibii de nepoliticos. Stai măcar să o saluți, îi ceru Sharif.

— Păi, Doamne ferește să te fac de râs cu manierele mele proaste... apucă să spună fratele său și se opri brusc, întrucât o arătare nemaipomenită ieși din baie, aranjându-și părul.

— A, tu trebuie să fii Omar. Îmi pare rău că am întârziat, traficul a fost criminal. Sunt încântată să te cunosc, Sharif mi-a povestit atât de multe lucruri despre tine. Ea zâmbi plină de sinceritate și îi întinse mâna.

— Nu, mie îmi pare rău, spuse băiatul cu regret, luându-i mâna. Mă tem că trebuie să plec. Simțiți-vă ca acasă. Să sperăm că ne vedem cu bine mâine-dimineată. Veniți să luăm împreună micul dejun la King’s Arms.

Coborând scările, el se opri o secundă și se uită înapoi. Îl văzu pe Sharif vorbind încet cu Candida, înconjurându-i protector umerii, în timp ce urcau împreună treptele. Cu siguranță Sharif observase cât de mult semăna fata cu mama lor. Bineînțeles, o variantă mai tânără și mai slabă, cu pielea mai degrabă crem-ivorie decât roz-aurie, însă asemănarea era indiscutabilă. Puteau la fel de bine să fi fost surori. Omar dădu din cap șocat; era un teren minat freudian. I-ar fi plăcut să vorbească cu prietenul său despre acest lucru, dar urmau să fie prea mulți oameni prezenți în acea seară, iar Jim probabil că avea să se îmbete destul de repede. Revenind la realitate, el sări ultimele trepte și alergă până la Hall; spera ca îndrăgostiții să-i fi păstrat și lui un loc.

Când ajunse la Hall, cei de acolo începuseră deja să servească masa. Se uită după prietenii lui la intrare, acolo unde promisese că vor sta, însă nu îi putu vedea. Se simți abandonat; „deja am devenit a cincea roată la căruță”, se gândi el, nefericit. Jim și Karen se aveau unul pe celălalt acum, iar Sharif tocmai se cuplase cu un înger; nimeni nu avea nevoie de el. Poate că nu au avut niciodată nevoie de el. Poate că nu era decât cel cu care își petreceau timpul liber, atunci când nu aveau nimic mai bun de făcut.

El respiră ușurat, asemenea unui copil, când auzi o voce strigându-l:

— Hei, Omar, avem un loc liber aici! Recunosc vocea. Era Dieter, partenerul lui ocazional de la seminarul de filosofie, un tocilar fără scrupule, care purta pulovere tricotate de mama lui, niște ochelari cu lentile groase de care nu avea nevoie și care frecvent uita să-și dea jos curelele de protecție pentru pantaloni, după ce mergea cu bicicleta. Stătea împreună cu grupul lui obișnuit, alți câțiva pasionați de filosofie, politică și economie și o grămadă amestecată de matematicieni, biologi și chimiști. La fel ca el, toți erau groaznic de plictisitori. Jim ar fi refuzat să se așeze undeva în apropierea lor și de obicei îl tolera pe Dieter doar pentru că Omar era obligat să facă schimb de lecții și notițe cu el.

Omar nu avea nicio problemă să stea la aceeași masă cu acești tocilari și se așeză recunoscător lângă Dieter. Îi plăcea de acesta. Când făcuseră acea plimbare lungă până la casa seminaristului lor rotofei, purtaseră niște discuții foarte interesante pe diferite subiecte, de la criza din Orientul Mijlociu până la lingvistica lui Chomsky. Dieter era cam de o sută de ori mai deștept decât el, însă nu îl făcea să se simtă niciodată inferior sau prost. La începutul trimestrului Michaelmas, înainte să devină prieten bun cu Jim și să fie introdus în minunatul cerc al acestuia, frecventat de crema

facultății, el socializase destul de mult cu Dieter și cu oamenii mai puțin drăguți și la modă cu care se asociase acesta. Omar îi considerase niște persoane drăguțe, prietenoase și mereu serviabile. El regretase când începuse să se distanțeze încet de cercul atât de plăcut al lor și să se apropie de cel al lui Oakley, alături de care simțise în sinea lui că nu era altceva decât un simplu pretendent care aștepta să fie descoperit și apoi înlăturat, mestecat și apoi scuipat, la fel ca o gumă a cărei aromă încetase. Locul lui probabil că era alături de tocilari, iar el întotdeauna se gândise că va reveni într-o bună zi în biserica lor primitoare, precum un fiu risipitor orbit de lumina succesului. Poate că sosise clipa ca acest lucru să se întâmple.

Îi zâmbi larg lui Dieter și celor din grupul lui.

— Salutare, băieți. De ce este Hall atât de plin în seara asta? întrebă el. Am așteptat să vin mai târziu pentru că m-am gândit că va fi mai liniște.

— Dragule, nu ai auzit zvonurile? replică Dieter.

— Mi-ai spus cumva „dragule” adineauri? întrebă Omar nedumerit.

Colegului său nu-i stătea în fire să folosească limbajul unei fete.

— Nu, am spus „căprioară”¹⁸¹. Acele ființe drăguțe maro și cu coarne. Se pare că au avut loc niște alegeri la Magdalen și surplusul de acolo a venit la noi. Umblă niște zvonuri cum că s-ar putea să avem carne de căprioară în meniu în seara asta. Mai scăpăm de curry, spuse Dieter vesel.

— N-am mai mâncat carne de căprioară, zise Omar. Trebuie să ai grijă să nu dai peste vreo alică sau ceva de genul acesta?

— Nu, spuse Ledley, un biolog pasionat de cai, asta e o problemă mai degrabă la păsări. Mi-am spart un dinte o dată din cauza unei alice dintr-o potârniche.

După supa de legume apoasă, sala răsună de murmure de dezaprobare în momentul în care apărură bine cunoscutele farfurii cu orez, pâine prăjită în ulei și un amestec de fructe și semințe, precum și mirosul fantomatic de curry, care invadează întreaga încăpere.

— Ei, s-a zis și cu zvonurile acelea, spuse Dieter. O întrebă politicos pe una dintre doamnele care serveau: Deci, când vom primi carnea de căprioară? Încă nu a fost pusă în oală?

— Ba da, dragule, spuse doamna, este deja în farfurie. Bucătarul nu a știut cum să o gătească, așa că a făcut-o în curry.

— La dracu', spuse Ledley, uitându-se deprimat la farfuriile aburinde cu carne de căprioară făcută în curry. Ce afurisită bătaie de joc față de un vânat atât de bun! Nu cred că voi putea mânca așa ceva.

— Cum e? îl întreabă Omar pe Dieter, care mânca deja pe rupe din farfurie.

— A, la fel ca de obicei. Același gust de curry, spuse el.

Liniștit, Khan încercă și el din mâncare și încuviință.

— Chiar e același gust, nu-i așa? Ca un curry de pui amestecat cu un curry de vită.

După o vreme, Ledley ridică din umeri și, strâmbându-se, începu și el să mănânce.

După cină, Omar tot nu reuși să dea de Jim și de Karen. El merse fără prea mare chef cu grupul lui Dieter la bar, unde se încălziră și se înveseliră cu câteva beri, după care trecură la tequila. După a treia tură de „linge, dă pe gât și mușcă”, Ledley căzu peste Dieter, care se răsturnă pe o masă, făcându-i pe toți ceilalți să se prăbușească într-o îngrămădeală plină de isterie și sughituri, Omar fiind în centrul acesteia. „Aici este locul meu cu adevărat”, se gândi el, destul de zăpăcit și râzând isteric împreună cu ceilalți; viața alături de tocilari nu părea atât de rea. Aici el era acceptat pentru ceea ce era, nu pentru prietenii pe care îi avea; aici putea fi rege, și nu un simplu pretendent.

Toți studenții de la bar auziră zgomotul produs de ei când se prăbușiră la pământ și îi aplaudară cu veselie. Jim îl văzu pe Omar și se duse la el.

— Pe unde ai umblat, prietene? Te-am căutat peste tot. Nu ai mai mers la Hall?

— Ba da, dar nu v-am văzut nicăieri, răspunse acesta unuia dintre cei trei Jim de deasupra lui, încercând să ascundă tonul de reproș din vocea lui. Mă gândeam că poate vrei să fii singur.

— Nu cred că ne-ai căutat prea mult, zise Oakley. Eram la intrare, așa cum am vorbit, lângă Masa Mare. Omar realizează ce se întâmplase, în ciuda cantității mari de tequila pe care o băuse. Desigur, pentru prietenul său, partea din față a Hall-ului însemna de fapt fundul sălii, acolo unde era Masa Mare. Pentru Omar, partea din față era, bineînțeles, la intrare. Jim, privindu-l nerăbdător, pentru prima dată fiind mai treaz decât el, îi spuse: Oricum, hai, ridică-te! Noi plecăm la Balliol acum, ca să-i luăm pe Giles și pe Lydia.

— Cred că m-am înțepenit, își ceru scuze Omar, întrucât Finola, o matematiciană nu tocmai slăbuță, stătea întinsă pe picioarele lui.

Oakley făcu gestul deja bine cunoscut, cu ochii dați peste cap, înainte să o tragă de mâini pe studentă.

— Hopa sus, drăguță, spuse el, punând-o pe Finola pe picioare cu o mișcare precisă. Îi spusese „drăguță” pentru că nu știa cum o cheamă, la fel cum nu știa numele nici unuia dintre membrii grupului lui Dieter și nici nu intenționa vreodată să-și piardă timpul să le rețină; îi încadraseră pe toți în mintea lui în dreptul literei „O”, de la „oameni oarecare pe care nu trebuie să-i cunosc vreodată”. Apoi îl ridică și pe Omar, numai că nu la fel de brusc.

Când acesta plecă, el le făcu vesel cu mâna celor din grupul lui Dieter și strigă înspre ei gluma pe care o începuseră când băuseră primul rând de tequila.

— La revedere, băieți, ne vedem mai târziu. De ce și-a aruncat mexicanul soția pe fereastră?

— Tequila! strigară toți cei vizați, ridicând în sus paharele goale.

— Mulțumesc că ai venit după mine, spuse Omar mai târziu, sprijinindu-se de Jim, un pic cam amețit.

— Păi, nu puteam să te las în compania acelor indivizi în dimineața de 1 Mai, spuse celălalt. Puteau să-ți spele creierul ca să te alături Găștii de Tocilari până la sfârșitul serii și atunci ai fi rămas pricopsit cu ei pentru totdeauna, la fel ca un moonie⁽¹⁹⁾.

— Îmi place de ei, protestă Omar. Îmi place de Dieter, Ledley, Finola și de restul.

— Vezi! spuse Jim. Deja începuseră să-ți spele creierul. Am venit exact la timp.

— Sunt drăguți, insistă Khan.

— Nu, câinii sunt drăguți. Ei sunt doar un tapet, spuse Oakley malițios, făcându-i cu mâna lui Karen care îi aștepta lângă portar.

Până să ajungă la Balliol, plimbarea prin aerul răcoros și umed începuse să-l trezească pe Omar din beție. La bar, Jim insistă ca el și Karen să ia un rând de băuturi:

— Trebuie să-l ajungem din urmă pe Omar, e cu mult înaintea noastră.

El încercă să nu se simtă exclus când cei doi începură să lingă sare unul de pe mâna celuilalt și să muște din aceeași felie de lămâie. Răsufală ușurat când Giles și Lydia ajunseră și ei la bar.

— Hei, Giles, spuse Oakley, dându-i o palmă pe spatele lui lat. Și bună, Chlamydia. Arăți delicios de murdară în seara asta. Dacă te sărut, îmi iese și mie ceva? El o prinse pe Lydia în brațe cu o mișcare rapidă.

În loc să fie ofensată, fata chicoti atât de încântată, încât Karen se făcu aproape neagră de furie.

— Oh, Jimmy, ești atât de obraznic!

— Hei, ține-ți mâinile alea de homosexual departe de curva mea, spuse Giles binedispus, îndreptându-se către bar; el adesea folosea un limbaj vulgar, încercând să-și ascundă vechile rădăcini etoniene. Va fi o noapte foarte, foarte lungă, îi spuse lui Omar, când trecu pe lângă el. Și la naiba, va trebui să rezist numai cu bere fără alcool.

Gând ajunseră la Parks, ceața umedă se transformă într-o ploaie ușoară, dar continuă, care nici nu se înrăutățea, dar nici nu dădea semn că s-ar potoli. Totul revenise la normal, întrucât Oakley era acum de departe cel mai beat din tot grupul și insistase să-și ia un kebab împuțit, cu care dansa în mână în timp ce zbiera „Cântând în ploaie” de-a lungul Broad Street, total lipsit de ritm. Ceilalți se hotărâri să urmeze planul militar al lui Jim și îl târâră pe acesta de-a lungul pasajului New College, unde petrecerea era în toi. La un moment dat, dimineața devreme, animați de vodcă și suc de portocale, deoarece vinul și berea se terminaseră, studenții începură să învârtă sticlele și să joace „Adevăr sau Provocare”.

Omar, care ascultase plin de înțelegere o fată care se plângea de viața ei amoroasă în camera de la etaj, intră peste ei exact când sticla se opri în dreptul lui Jim.

— Provocare, spuse Jim.

Omar acționează sub impulsul momentului. El habar nu avea de ce făcu inconștient acea afirmație, poate pentru că era beat, însă el deodată vru să scape de orice urmă de îndoială, să nu mai stea cu sabia lui Damocles atârând deasupra capului. Dacă tot avea să se întâmple o dată și-odată, de ce nu în acel moment?

— Sărut-o pe Karen, zise el tare, prăbușindu-se pe o pernă, la marginea cerului.

Fata, roșie în obraji din cauza căldurii și a băuturii, îl privi pe Omar cu un amestec de uimire fățișă și recunoștință.

— Asta-i ușor, spuse Jim și, sărind în picioare, o luă în brațe și o sărută încet pe buze. Karen încercă să zâmbească și să se hlizească, dar numai Omar observă cât de dezamăgită era pentru că băiatul nu făcuse nimic mai îndrăzneț.

— Ce, spuse Giles, care fumase atât de multă iarbă, încât uitase deja că nu avea voie să bea. Nu aveți opt ani. Deschideți gura.

— Bine, dar fără limbi, spuse Jim și o sărută încă o dată pe Karen, destul de fals, ca într-o telenovelă.

Sticla se învârti din nou și se opri iar în dreptul lui.

— A dracului de făcătură, se miră băiatul, ridicând sticla și inspectând-o cu atenție, înainte de a sorbi ultimele picături de lichid calduț din ea. Provocare, repetă el.

— Sărută-l pe Omar – cu limba, spuse Lydia, intrând în spiritul jocului și simțindu-se împlinită când auzi țipetele de încurajare ale celor din jur.

Jim se uită la Omar și ridică dintr-o sprânceană, întrebător. Acesta, care se uitase fix la picioarele lui în momentul sărutului cu Karen, de care fusese în mod stupid răspunzător, își ridică privirea.

— Ce? În niciun caz, omule. Ar fi scârbos! Ar fi ca un incest sau ceva de genul acesta, protestă el, viguros.

Lydia ridică din umeri.

— Știi regulile – dacă vreunul dintre cei implicați în joc refuză să îndeplinească un adevăr sau o provocare, trebuie să alerge de trei ori până la arcade și înapoi în pielea goală.

— Super tare, câștigăm oricum ar fi! spuse Jim râgâind.

— Când au fost aceste reguli introduse în joc? întrebă Omar. Nu-mi amintesc să fi fost de acord cu așa ceva.

— Probabil că le-am anunțat când erai sus în cameră, spuse Lydia.

— Hai, prietene, îi ceru Oakley. Nu o să alerg fără pantaloni pe o vreme ca asta. Bagă-ți limba pe gâtul meu și să terminăm o dată cu asta!

— De ce cu limba? protestă încă o dată Omar. Karen nu a trebuit să o facă cu limba.

— Asta pentru că ea este o doamnă și e mai mult decât suficient că ai pus-o să se sărute cu Jimmy, dată fiind respirația lui de kebab, spuse Giles, expirând fumul într-un fel plăcut la vedere.

— Ei, lăsați-i în pace, băieți, ripostă Karen. Nu e corect, pentru că Omar nu era aici când am făcut regulile.

Când Omar deschise gura pentru a-și continua protestul, prietenul lui făcu un pas spre el și, prinzându-l de umeri, îl sărută cu mult mai multă pasiune decât o făcuse cu Karen, cu multe limbi, în aplauzele celor din cameră.

Omar reuși să-l împingă și să strige „Jim!” șocat și revoltat. Îi privi pe rând pe Jim, Karen, Giles, Lydia și apoi pe toți cei din cameră, care se holbau la el.

— Omule, trebuie să-mi clătesc gura. Gustul de chili din kebab a fost prea puternic, spuse el, ieșind în grabă pe ușă.

— Idioților! o auzi pe Karen țipând în cameră, după ce el ieșise. Este musulman, dacă nu știați. Cred că l-ați supărat foarte tare.

Ca printr-un miracol, baia era liberă și Omar închise ușa și se așeză pe marginea căzii. Simțea că era singurul punct fix din întregul univers care se învârtea în jurul lui; fusese descoperit, era convins de acest lucru. Nu își clăti gura cu apă, deși simțea că îi era greață. Apoi începu și nasul să-i sângereze; nu mai avusese o sângerare cauzată de stres de luni întregi; își ținu șervețelul la nas, deznădăjduit. După câteva minute, cineva bătu încet la ușă.

— Prietene, ești înăuntru? întrebă Jim încet.

Omar oftă și își udă mâinile și părul, pentru a se liniști.

— Omar? strigă celălalt, un pic mai tare.

Prietenul deschise ușa și îl lăsă să intre. Jim o închise și se așeză lângă el pe marginea căzii.

— Îmi pare rău dacă te-am făcut să te simți prost, prietene. M-am gândit că un sărut scurt ar fi mai ușor decât să alergi gol în jurul arcadelor. E posibil să mă fi lăsat purtat de val în privința sărutului. Mă cunoști doar – regina dramei totale. Iubesc publicul.

— Nu trebuie să-ți ceri scuze; probabil că m-am făcut de râs mult mai mult dând bir cu fugiții, decât ai făcut-o tu.

— Ce s-a întâmplat cu fața ta? întrebă Oakley, observând pata de sânge de pe buza de sus a lui Omar.

Acesta se uită în oglindă și se spală de sânge în chiuvetă.

— Nimic, doar o sângerare a nasului, spuse el.

Jim dădu din cap și se ridică să plece, dar apoi se așeză din nou pe marginea căzii.

— Suntem prieteni, nu-i așa? Vom fi mereu prieteni. Nimic nu va schimba acest lucru.

— Bineînțeles că da, spuse Omar surprins.

— Deci pot să-ți spun orice, iar tu nu te vei comporta ciudat. Pentru că suntem prieteni, insistă celălalt.

Omar dădu din cap, înțelegând cu tristețe că Jim urma să-i spună că el și Karen formau un cuplu.

— Uite ce se întâmplă, adevăratul motiv pentru care te-am sărutat nu a fost ca să evit să alerg în pielea goală în jurul arcadelor. Ci pentru că m-am

gândit că nu voi mai avea vreodată această ocazie. Acesta a fost adevăratul motiv. Pentru o clipă, Jim păru realmente sincer și rușinat, însă apoi adăugă cu bravada lui specifică: Prietene, sunt praf de beat. Fă-mi o favoare și ignoră tot ce spun și fac în seara asta. Uite ce e, eu mă duc înapoi la petrecere. Mai vrei să mergi pe pod la 5 dimineața?

Omar îl privi, simțind cum șocul amortit de mai devreme este înlocuit de un sentiment nedefinit, ceva asemănător indiferenței din momentul când îl provocase pe Oakley să o sărute pe Karen. Din nou el își dori să scape de toată incertitudinea care îl stăpânea, să lase sabia lui Damocles să cadă în sfârșit la pământ. Dar acest sentiment era unul pozitiv, implicând mai degrabă speranță decât frică.

— Stai, îi spuse prietenului său și, ridicându-se, se opri în fața acestuia și îl sărută repede și blând pe obraz. Și eu m-am gândit că asta s-ar putea să fie singura mea ocazie, explică el. Jim îl privi uluit și ezită doar o secundă înainte de a-i da părul umed de pe frunte la o parte, de a-i cuprinde fața cu mâinile și de a-l săruta din nou.

Doamna Henna Karim face o invitație plină de afecțiune

Shona reușise să nu se gândească la mama ei timp de câteva săptămâni după infarctul tatălui ei, până când Henna năvăli din nou în viața sa, total nepăsătoare.

— Shona moni, zbieră ea pe robot la o oră scandaloasă, Shona moni, sunt Amma, răspunde! După o scurtă pauză, începu să scandeze aceleași și aceleași cuvinte, ceea ce ar pune la încercare până și răbdarea celei mai binedispuse cunoștințe: Răspunde, răspunde, răspunde... Răspunde! Răspunde!

Shona, cu ochii împăienjeniți, își puse un halat pe ea și, supusă, răspunse la telefonul din dormitor, pe care îl luă pe hol pentru a nu-l trezi pe Parvez, care dormea profund, respirând încet și sacadat. La fel cum ea revenea la accentul șlefuit și nobil atunci când vorbea cu tatăl său sau cu colegii de la școală, la fel reveni automat la dialectul originar din Bangladesh atunci când i se adresă mamei, poate pentru a o face să se simtă mai aproape de ea – nici Shona nu știa prea bine de ce.

— Of, de ce țiți în halul ăsta? Nu știi cât e ceasul aici, Amma?

— Ei! De ce ai răspuns așa de greu? spuse Henna fără niciun regret. E un apel internațional, dacă nu știai. Te ține cumva pakistanezul acela gras legată ca să nu-i poți răspunde bătrânei tale mame atunci când te sună?

— Amma, Parvez nu este gras, spuse fiica ei enervându-se, deși nu voia să o facă.

— Bineînțeles că nu. Parvez este perfect în toate privințele, la fel ca Rashid. Toată lumea e perfectă, cu excepția mamei tale proaste și bătrâne, pe care nu o suni niciodată și pe care o ignori atunci când te sună să-ți ceară ajutorul.

— Ce s-a întâmplat? Cu ce vrei să te ajut? întrebă Shona, devenind brusc îngrijorată; se gândi că nu-i stătea în fire mamei ei să folosească cuvinte de dragoste precum „monî” la telefon sau să devină atât de războinică într-un timp atât de scurt; să jignească persoanele dragi fiicei sale sau alegerile pe care aceasta le făcuse în viață era una dintre temele ei preferate, dar de obicei o făcea cu mult mai multă atenție și finețe.

— Nu pot să-ți spun la telefon. Trebuie să vii aici. Am nevoie de ajutorul tău, Shona moni. Am nevoie de tine aici, o imploră Henna, acum părând abătută. Te rog, vino săptămâna viitoare, cât de repede poți!

— Amma, trimestrul de vară se termină abia la mijlocul lunii viitoare. Nu pot pur și simplu să plec, încercă fiica ei să-i explice.

— La mijlocul lunii viitoare? rosti Henna meditativ, analizând propunerea. Să zicem pe data de 15? Da, va fi perfect. Atunci, vino luna viitoare pe 15, spuse ea, fără să mai pară abătută, ci mai degrabă foarte calculată. Deci totul este stabilit. Shona strânse din buze, dându-și seama cum fusese manipulată de mama ei, care își folosisese experiența de amatoare de teatru chiar pentru acest scop.

— Amma, protestă Shona, trebuie să-mi spui de ce vrei să vin. Ești bine? E vorba de Nanu? Nu te poți aștepta să-mi iau bilet de avion până la Dhaka fără niciun motiv.

— Păi ia bani de la tatăl tău bogat, se răsti Henna la ea, dacă soțul tău pakistanez cel perfect este atât de sărac, încât nu-și poate permite să-și trimită soția în vizită la săraca ei mamă bătrână. Observând tăcerea de la celălalt capăt al firului, își dădu seama că acest argument nu fusese deloc convingător și de aceea adăugă: Shona, îmi pare rău că îmi vărs nervii pe tine. Dar e vorba despre ceva important, nu ți-aș cere ajutorul dacă nu ar fi așa. De ce mă pui să-ți dau motive, când ți-am spus că nu o pot face? Vrei să te implor să vii? Singura mea fiică, carne din carnea mea, vrea să o implor? Bine atunci, te voi implora, te implor chiar acum. Vino la Dhaka, Shona moni. Am nevoie de tine aici. Până să-și termine discursul, tonul vocii Hennei se transformase, trecând de la cuvintele urâte scăpate din frâu la unele mieroase și blânde.

În acea clipă, simțindu-se prost, deși conștientă că mama ei o juca pe degete ca o expertă care știa cum să obțină ce voia, femeia spuse:

— Amma, nu vorbi așa. Bine, voi veni.

O dată ce-și atinse scopul, Henna încheie conversația brusc, fără nici cea mai mică urmă de bun-simț:

— Bine, trebuie să închid acum. Anunță-mă cu ce avion vei veni.

Shona se uită la ceasul de pe hol; era patru dimineața, iar ea se simțea mult prea obosită pentru a mai fi și nervoasă pe mama ei. Puse receptorul în furcă și se duse înapoi în pat.

Parvez stătea în aceeași poziție, dar respirația lui era acum mai ușoară și nu la fel de profundă ca înainte – lucru deloc surprinzător, el se trezise. Shona se întinse pe partea ei de pat și își dori să fie luată în brațe de cineva. Ea adormi cu dificultate, numărând orele și minutele până îl va întâlni din nou pe Dermot.

— Deci de ce te duci la Dhaka? întrebă Dermot, în timp ce Shona conducea mașina, îndreptându-se către apartamentul lui, într-una din orele de șofat de după școală.

— Și eu aș vrea să știu. Amma a fost foarte convingătoare și, cu toate acestea, a reușit să evite să-mi dea vreun motiv concret. Și vorbea încontinuu, așa că mi-a fost mai ușor să spun da. Se întoarse pentru o secundă pentru a-l privi pe iubitul său din profil. Hai, zi-mi că sunt o proastă. Știu că asta crezi.

— Nu mi-aș permite să-ți spun că ești proastă; și pe lângă asta, n-ar avea niciun rost, văzând că ți-ai dat singură seama de asta, spuse bărbatul zâmbind. Acum vorbind serios, ai peste patruzeci de ani. Chiar nu e nevoie să faci tot ce-ți spune mama ta, mai ales fără să pui întrebări. Nu te duce, dacă nu vrei. Ezită, înainte să adauge: în plus, mi-ar fi dor de tine.

Shona îl privi recunoscătoare pe Dermot destul de mult timp, până când privirea lui alarmată îi aminti că se afla încă la volan și atunci, cuprinsă de panică, deveni din nou atentă la strada, de altfel, slavă Domnului, pustie.

— Dragă, mașina se chinuie să urce dealul, spuse Dermot încet. Shona, care nici măcar nu observase motorul mult prea ambalat, schimbă în viteza a treia.

— Scuze, murmură ea. Se gândi că nu va putea niciodată să o facă pe mama ei să nu o mai controleze la fel cum nu va reuși niciodată să-și ia permisul de conducere.

În apartamentul lui Dermot, la adăpost, departe de ochii curioși și de întâlnirile ca din întâmplare cu diferite persoane indiscrete, Shona stătea pe canapea cu picioarele întinse în poala iubitului său.

— Povestește-mi despre mama ta, spuse acesta. Nu vorbești niciodată despre ea.

Shona ezită. De când îi spusese lui Dermot despre viața secretă a tatălui său, evitase să-i mai povestească ceva despre familia ei. Shona se simțise consolată atunci când îi spusese totul despre Rashid, în același fel pervers în care se simțise consolată atunci când făcuse dragoste cu Parvez; era acel sentiment de eliberare, de a transmite unei alte persoane neliniștea și problemele sale, de a-și da afară demonii din corp. Dar în ambele cazuri, se simțise ulterior vinovată; în primul caz, își trădase propriul tată pentru a se simți ea mai bine, iar în al doilea caz, își trădase iubitul.

Îi mărturisise lui Dermot despre noaptea petrecută cu Parvez, iar acesta îi spusese că o înțelegea; el chiar căută scuze, spunând că fusese confuză și supărată după ce aflate despre infarctul tatălui ei și apoi despre bigamia lui. Deși Dermot pretindea că apreciasse sinceritatea ei, Shona își dădu seama că acest adevăr îl supărase, întrucât ea anticipase de fapt acest lucru. Fusese egoistă și pusese pe primul loc propria ei conștiință, lăsând pe locul doi sentimentele lui, lucru de care nu era deloc mândră acum, deși atunci păruse un gest nobil din partea ei. Cum poți spune cuiva că merită să știe adevărul dureros, fără să-l rănești? Femeia se hotărâse să pună capăt acestui instinct nou și distrugător de a se confesa. Adevărul era supraevaluat; rareori era pur și niciodată simplu, acesta fiind genul de adevăr pe care ea îl cunoscuse încă de mică.

Date fiind aceste lucruri, nu era sigură dacă ar trebui sau ar putea să-și dea în vileag celălalt demon – ambivalența și ura față de mama ei. În fond, de ce o displăcea pe mama ei atât de mult? Abia dacă o cunoștea. Bineînțeles, o adorase în copilărie pe această creatură parfumată și frumoasă, care permanent își lua zborul asemenea unui fluture strălucitor și luminos. În timp ce alte mame își purtau părul prins în niște cosițe lungi, banale, mama Shonei se tunde, lăsându-și părul lucios până la umeri, asemenea unui star de cinema, fluturându-l provocator. Dar Henna nu îi acordase fiicei ei nici cea mai mică urmă de atenție, pasând-o la întâmplare servitorilor și guvernantelor atunci când tatăl ei nu se afla în preajmă, cu excepția câtorva ieșiri de neprețuit, când nu fusese nimeni altcineva în afară de ele două. Shona nu își aducea exact aminte de ce mama ei se înduioșase și o luase și pe ea în acele vizite la clinică. Își amintea vag de niște asistente blânde, de acadelele primite și de halatele albe din jurul ei. Iar după ce fugise cu Parvez, mama ei nu mai dorise să aibă nimic de-a face cu ea; ca și cum pentru Henna era suficient să știe că are o fiică, fără a mai avea nevoie de o prezență în carne și oase care să-i deranjeze viața plăcută și îngăduitoare. Shona își imagina că ea era doar un personaj în poveștile mamei sale, ceva cu care să se laude prietenilor: „Fiica mea trăiește în Londra, să știți; fiica mea are diplomă de masterat; băiatul fiicei mele merge la Oxford. Deci unde ziceai că locuiește fata ta, Roshan, cea cu diplomă de masterat în engleză? Connecticut? Unde este asta? Ei, nu contează, sunt sigură că e frumos acolo. Și Mina, nepotul tău unde merge la facultate? Adevărat? Chiar aici, la universitatea din Dhaka. Păi trebuie să fie bine să-l ai atât de aproape...”

Shona își vizitase mama o dată la doi ani, când băieții erau suficient de mari, doar ca ei să poată spune că au cunoscut-o pe bunica lor. Vorbea cu ea cam o dată pe lună, iar de fiecare dată Henna nu făcea altceva decât să o critice. Dintre cei doi părinți, poate că tatăl ei era cel care greșise cel mai mult, dar, în ciuda acestui lucru, Shona tot pe el îl înțelegea și îl iubea, și asta pentru că el fusese cel care o iubise.

Dându-și seama că ochii lui Dermot erau ațintiți asupra ei și devenind conștientă de liniștea care pusese stăpânire pe cameră, femeia răspunse într-un final:

— Nu sunt prea multe de spus. Nu prea am avut parte de mamă, adăugă, evitând întrebarea în mod intenționat. Apoi își luă picioarele din poala lui, indicând fără să-și dea seama faptul că nu mai avea de gând să răspundă la alte întrebări pe acest subiect.

— Chiar nu ai nimic de spus? întrebă Dermot, trăgându-i înapoi picioarele în poală și mângâind-o pe glezne. Nu prea am avut parte de o soție adevărată, dar singurul lucru pe care mi-l oferea mereu era un subiect de conversație.

— A, dar ești irlandez, tu adori șansa de a vorbi, spuse Shona, încercând din nou să schimbe subiectul. Ce ziceai că mai face fosta ta soție?

Când ajunse acasă, Shona rămase surprinsă să vadă că yala ușii din față era deja deschisă. Intrând în casă, ea strigă:

— Parvez, ai ajuns acasă mai devreme? întrebă ea, în timp ce își formula în minte mai multe răspunsuri plauzibile, în cazul în care el ar fi întrebat-o de ce întârziase.

— Amma! strigă o voce încântătoare. Era Omar. El veni alergând din sufragerie, urmat îndeaproape de Pat-Bob, și o îmbrățișă.

— Dragul meu, mă bucur atât de mult să te văd! exclamă Shona, cu adevărat încântată și un pic ușurată. Credeam că vii mâine. Abbu și eu veneam să te luăm.

— M-a adus un prieten, m-am gândit să-ți fac o surpriză, spuse băiatul vesel, fără să menționeze că el și Jim petrecuseră ultimele două zile prin cluburile din Londra după examenul final și locuiseră la un prieten din Mile End. Prietenul meu Jim, cred că ți-am spus de el, nu? A rămas puțin pentru că voia să te salute, dar a trebuit să plece cam acum o oră.

— Da, îmi pare rău, dragul meu. A trebuit să... stau un pic mai mult decât de obicei, spuse Shona cât mai firesc cu putință. A fost ședință la

școală. Ce păcat că nu l-am cunoscut.

Așezându-se să servească ceaiul, Omar începu să vorbească animat despre ultimele bârfe din familie.

— Care-i treaba cu prietena angelică a lui Sharif? întrebă el degajat, fără să se priceapă să păstreze secretele altor persoane la fel de bine ca pe ale lui.

Shona ridică din sprâncene.

— S-au despărțit de mult, dragul meu, la scurt timp după Paște, asta dacă nu are o nouă prietenă de care nu mi-a spus nimic.

Băiatul ridică din umeri, încercând să-și ascundă greșeala.

— A, așa e. Doar mă știi, sunt întotdeauna în urmă cu veștile.

— Păi atunci uite niște vești de ultimă oră, spuse Shona. Mă duc să o văd pe Nanu în Bangladesh când intru în vacanța de vară, în jur de 15 ale lunii. Ea îl întrebă stăruitor, deși fără prea multe speranțe: Bănuiesc că nu ai vrea să mergi cu mine? Doar câteva săptămâni? Îți cumpăr eu bilet, nu te-ar costa nimic.

Omar făcu o scurtă pauză. El avea câteva săptămâni libere înainte de august, când Jim urma să se întoarcă din vacanța petrecută la părinții lui. Se gândise să lenevească prin Tooting și să-și petreacă timpul cu vechii lui prieteni, însă avea destulă vreme să facă aceste lucruri înainte de 15. Și o dată ce mama lui pleca, știa că acasă va fi plictisitor, tatăl lui muncind, iar Sharif fără îndoială petrecându-și orice clipă liberă cu Candida, atunci când nu avea vreun spectacol sau când nu se prefăcea că muncește.

— Bineînțeles, spuse el într-un final. De ce nu? Nu i-am mai văzut pe Nanu și pe bătrâna Ammie de foarte mult timp.

Shona își îmbrățișă fiul peste masă.

— E minunat, dragul meu. Ne vom distra așa de bine. Respiră ușurată, bucurându-se că nu va trebui să dea singură ochii cu mama ei. Îl va avea pe fiul ei cel deștept drept scut de protecție; Henna cu siguranță că se va comporta frumos dacă nepotul ei student la Oxford va fi în preajmă. Poate că așa ea va alege să joace rolul de mamă îngăduitoare, și nu pe cel de vrăjitoare vicleană și ticăloasă.

Întâlnirea la ceai din Dhaka

În mod tipic, când Shona și Omar ajunseră acasă în Dhaka, transpirați și obosiți după un zbor lung și o călătorie agitată cu mașina, nimeni nu veni în întâmpinarea lor.

— Probabil că Amma e în vizită la cineva, spuse șoferul, mult mai intim decât fostul șofer vârstnic și respectuos.

Ei se instalară în camerele de musafiri în care stăteau de obicei. În timp ce Omar adormi, Shona se duse în sufragerie și o așteptă pe mama ei. O fată de la țară drăguță, pe care Henna o luase probabil după ultima ei vizită la Dhaka, veni și îi aduse Shonei un pahar cu șerbet rece de lămâie, un pic cam dulce.

— S-a terminat deja școala? întrebă Shona prietenoasă, doar pentru a face conversație. Fata, care părea copilă încă, abia dacă avea zece ani, se hlizi, încântată să audă o întrebare atât de haioasă.

— Școala s-a terminat. Acum am doisprezece ani și muncesc, spuse ea mândră, adăugând în mod inutil: Muncesc aici. Ea se duse în bucătărie, pășind încet și vesel.

Shona se încruntă. Bineînțeles că mama ei n-ar fi considerat important să o trimită pe fată înapoi la școală; propriile ei intenții de a evita școala printr-o căsătorie contractată înainte de pubertate erau bine cunoscute.

Henna ajunsese acasă într-un final, arătând foarte fermecătoare în ciuda vârstei, îmbrăcată într-un sari albastru și purtând niște ochelari Gucci imenși.

— A, ai ajuns, Shona, spuse ea pe un ton de ușor reproș, de parcă fiica ei fusese cea care întârziase.

— Bună, Amma, spuse aceasta, ridicându-se supusă și pupând-o pe obraz. Omar doarme, se simțea distrus după zbor. Unde e toată lumea? Unde sunt unchiul Aziz și Ammie? Sunt la ferme?

Pentru o clipă, Henna păru să fie într-un impas din cauza acestei întrebări de altfel perfect normale, dar apoi se folosi de sugestia oferită mult prea repede pentru ca răspunsul ei să pară complet incredibil.

— Da, da, sunt la ferme. Hai să-l trezim pe Omar; de ce trebuie să doarmă chiar din momentul în care ajunge aici? Probabil că a moștenit asta de la pakistanezul tău leneș. Vom servi ceaiul pe verandă, e un pic mai răcoare acum. Strigă după fata de la țară care era în bucătărie: E, Banu-Bibi!, dar de data aceasta, în loc de una apărură două fete, ambele cu un

comportament blând, nefiind însă suficient de asemănătoare pentru a fi surori. Banu și Bibi, aceasta este fiica mea. Vom mai servi niște limonadă și ceai, cu pâine prăjită în ulei și dulciuri. Se întoarse către Shona și-i spuse: din câte îmi aduc aminte, lui Omar îi plac dulciurile.

— Cred că ție îți plac dulciurile de fapt, Amma, zise fiica ei ca pe un fapt divers, dar suficient de subtil pentru a nu o jigni. De ce ai două fete noi? Unde-i Osama, bucătarul?

Henna se prefăcu intenționat că nu înțelese întrebarea.

— Păi, mai degrabă iei două fete decât una singură, altfel se simt singure, vor să se întoarcă în satul lor și atunci trebuie să o iei de la capăt. Se uită la Shona cu ochiul ei critic. Mai bine te duci și te schimbi. Arăți ca o bucată de pânză veche și mototolită și trebuie să apară Shameela din grupul meu de teatru. Vom organiza un sezon Gilbert și Sullivan. Cu toții am râs când a sugerat să punem în scenă *Trial by Jury* – e căsătorită cu un avocat bogat și vine cu fiica ei cea bătrână și urâtă. Henna îi făcu cu ochiul ca și cum ar fi spus: „Nu sunt la fel de bune ca noi. O să ne distrăm pe seama lor”.

Shona oftă și, capitulând, ieși din cameră. Se obișnuise cu felul mamei ei de a fi, atât de multe lucruri rămânând fără răspuns și plutind în ceața deasă și conspirativă din cameră. Era total nemulțumită de prima întâlnire cu Henna; nu primise nicio explicație pentru graba cu care trebuise să vină în Bangladesh, pentru absența inexplicabilă a unchiului Aziz și a bunicii ei sau pentru înlocuirea bucătarului pe care-l avusese o viață întreagă. Osama o lăsa adesea să stea în bucătărie pe vremea când era copil, în timp ce el îi dădea bucățele mici de halva dulce și gustoasă și migdale prăjite pe care le pregătea numai la ocazii speciale, precum Eid sau zile de naștere. Probabil că exista o explicație foarte simplă pentru plecarea lui. Măcar această explicație putea să i-o ofere mama ei. Ea merita să știe dacă bucătarul murise sau se pensionase. Shona se opri în dreptul ușii, se întoarse și o întrebă:

— Dar Osama? El unde este?

Henna ridică din umeri.

— Nu-l mai cheamă Osama, să știi. Și-a schimbat numele ca un protest împotriva acelor bărboși din Arabia Saudită care trăiau ascunși în niște peșteri din Afghanistan; acum îl cheamă Osman. I-am zis că e un nume stupid. Nu mi se pare a fi un nume bengalez, mai degrabă pare numele unui vânzător de covoare din Turcia. Închipuie-ți, un bătrân făcând niște prostii de genul acesta, de parcă știe totul despre politica internațională!

— Dar unde este? insistă fiica ei.

Henna o privi de parcă o considera puțin retardată.

— Ți-am spus, Shona. La ferme, cu restul familiei.

Shona privea nervoasă două ținute. Una dintre ele era un costum strălucitor format dintr-o pereche de șalvari și o tunică, pe care îl cumpăraseră din Tooting. Avea o nuanță de verde care îi plăcea la nebunie și, după model, era cu siguranță specific pakistanez; cu siguranță urma să o enerveze la culme pe mama ei. Pe de altă parte, după ce fusese comparată cu o pânză mototolită, părea foarte tentată să se îmbrace cu așa ceva; ea luă apoi un costum cu pantaloni din pânză și îl scutură. De ce nu? Merita să se distreze puțin pe seama mamei ei, după felul în care se comportase cu ea în acea după-amiază.

Omar era deja pe verandă, îmbrăcat la fel ca pe drum, în blugi și cu tricoul lui cu Sex Pistols. El discuta serios cu Henna despre cursurile de la facultate, iar Shona o privi amuzată pe Henna, care arăta atât de plictisită și de dezorientată, dând din cap cu înțelepciune și pretinzând că avea habar despre ce vorbea nepotul ei.

— Hei, mamă, spuse acesta când Shona se așează în scaunul de răchită din fața mamei ei, știa că Nanu joacă în *Trial by Jury* și *Mikado* săptămâna aceasta? Țin spectacol la facultate. Ce noroc că suntem aici, altfel am fi pierdut ocazia, și Nanu nu ar mai fi avut alți fani printre spectatori, dacă toți ceilalți sunt plecați.

Shona o privi pe mama ei surprinsă. Deci despre asta fusese vorba? Își dorise ca familia ei să o susțină în calitate de spectatori la cel mai recent eveniment al său, întrucât Aziz și Ammie nu puteau participa. De ce nu i-a spus direct? Își dădu imediat seama că mama ei nu i-ar fi zis așa ceva la telefon; ea își jucase foarte bine rolul, dând impresia că era vorba de ceva urgent, care putea avea consecințe cumplite. Ținând cont de prețul biletelor de avion, această piesă de teatru era cea mai scumpă seară în oraș pe care și-o permisesese Shona vreodată. Henna abordă cu eleganță o privire un pic timidă și spuse veselă, în timp ce se îndreptă spre ușă:

— Cred că sosește Shameela cu fiica ei.

Shameela era o femeie elegantă cam de seama Hennei, însă părea cu mult mai în vârstă – faptul că era slabă ca un ogar cu siguranță nu o avantaja, iar fața ei era trasă, având pielea încrêțită pe maxilar și pe fruntea bombată. Fiica ei, Parvine, nu era nici bătrână, nici urâtă; era doar cu câțiva ani mai

mare decât Shona și un pic cam ștearsă. Aspectul ei fizic distins, ca de măicuță, nu era avantajat nici de părul gri sleios, pieptănat pe spate și prins cu o clamă de plastic, nici de ochelarii cu ramă groasă. În ciuda aparențelor neatrăgătoare, atât mama cât și fiica păreau de treabă și grijulii, întrucât aduseseră un cadou, o cutie mare de prăjituri cu brânză de toate culorile, cumpărate de la una dintre cele mai distinse cofetării din oraș.

În timpul schimbului de bârfe care urmă între Henna și Shameela, discuție în engleză, spre fericirea lui Omar, Shona se trezi fixând-o din priviri pe Parvine – se gândea că așa ar putea arăta și ea peste câțiva ani, dacă se hotăra să poarte ochelari și nu lentile de contact și să-și lase părul să albească, în loc să-l vopsească și să-l coafeze. Se întrebă ce ar crede atunci Dermot despre ea, dacă și-ar pierde frumusețea înaintea lui.

— Sunt extraordinare dulciurile, afirmă Omar politicos, mușcând dintr-o prăjitură cu brânză de culoarea piersicii. La fel de bune ca ale unchiului Hassan.

— Vărul soțului meu, explică Shona celor două doamne. Are o cofetărie în Tooting. Văzând privirea de avertisment din partea mamei ei, prin care o atenționa clar că nu trebuia să mai facă nicio referire la rudele pakistaneze de la țară și proprietare de magazine ale soțului său, adăugă indiferentă: Am trăit în apartamentul de deasupra cofetăriei când ne-am mutat la Londra.

Henna părea să tune și să fulgere, însă pe loc se schimbă la față, încercând să pară liniștită.

— Da, fiica mea a fost un spirit liber. Întotdeauna i-am suportat toate capriciile: să meargă la Londra, să locuiască deasupra unei cofetării. Un copil într-un magazin de dulciuri, cum spun americanii; cred că m-a moștenit în ceea ce privește plăcerea de a mânca dulciuri. Râse de propriile spuse, mulțumită că reușise să transforme imaginea săracăcioasă de mai devreme într-o falsă glumă.

— Iubesc Londra, spuse oftând Shameela. Mi-ar plăcea ca nepoata mea să trăiască acolo, aș avea astfel o scuză ca să o vizitez. M-aș duce la teatru în fiecare seară.

Shona o întrebă pe doamna mai în vârstă de rolul său în piesa de teatru organizată de Henna și rămase surprinsă auzind-o chicotind încântată:

— Eu? Actriță? La vârsta mea? Nu suntem toți binecuvântați cu aspectul fizic al mamei tale. Cred că păstrează în pod o poză care îmbătrânește în locul ei. Nu, eu realizez coregrafia pieselor. Mama ta îi pune pe toți în umbră. Ar fi trebuit să fie dansatoare.

— Dansezi, Nanu? spuse Omar impresionat. Oau, este super tare.

— Și sunt foarte bună, spuse Henna mândră. O să mă vezi mâine, în timpul piesei. Poți să vii și la repetiție, dacă vrei. Are loc dimineață. Le aruncă o privire plină de înțeles Shameelei și Parvinei.

Până în acel moment, Parvine fusese destul de tăcută, stând foarte dreaptă în scaunul ei cât timp serviseră ceai, făcând comentarii politicoase legate de pâinea prăjită și limonadă, dar altfel mulțumindu-se doar să urmărească conversația celorlalți prezenți. Deși nu avea ochelarii la ea, încercase să-l studieze mioapă pe Omar, chinuindu-se probabil să deslușească sloganul de pe tricoul acestuia. Cu toate acestea, când auzi de repetiție, ca și cum ar fi fost împinsă în acțiune la fix, ea se aplecă în față serioasă și îi spuse lui Omar, pronunțând aproape fără să respire cuvintele, ca și cum se aștepta să fie respinsă:

— Da, fiica mea va veni la repetiție. M-a ajutat cu costumele. Mi-a zis că ar putea să-ți arate orașul după aceea, cunoaște Dhaka foarte bine și e aproape de aceeași vârstă cu tine.

— Desigur, răspunse Omar distrat, încercând să nu fărâme prăjitura în ceai, este foarte drăguț din partea ei. Dacă nu o deranjează pe Amma. Se întoarse înspre mama lui, încercând să pară cât mai natural. Avem vreun plan pentru mâine?

Înainte ca Shona să-și organizeze povestea și să susțină că ei aveau deja planuri, Henna zâmbi și spuse:

— Ce drăguț, atunci rămâne totul stabilit. Shameela și Parvine zâmbiră încântate, iar Parvine se relaxă vizibil în scaun. Deși încă agitată, misiunea ei fusese împlinită, ceea ce o făcu să îi arunce mamei sale o privire, căutând din ochi aprobarea ei.

După ce se terminară toate gustările și ceaiul, musafirele se scuzară și se ridicară să plece. Omar rămase pe verandă, în timp ce Henna și Shona merseră să le conducă.

— Ce după-amiază plăcută, îi spuse Shameela Hennei în bengali. Și fiica ta este atât de drăguță, Shundor Shona, adăugă ea umezindu-și delicat degetul pe buza de jos, înainte de a atinge obrazul Shonei în semn de noroc. Și ai un nepot atât de deștept. Un adevărat filosof! Probabil că ești foarte mândră. Henna zâmbi binevoitoare și își înclină capul în calitate de stăpână a casei. Shameela, ajungând la ușă, continuă: Te rog transmite-i cele mai bune urări lui Bhai Aziz și mamei lui. Îmi pare rău că nu ne-am întâlnit nici de data asta, dar probabil că au foarte multe pregătiri pentru nunta care se

apropie. Ea îi zâmbi Shonei conspirativ. Imaginează-ți, un burlac convins precum unchiul tău să se însoare în sfârșit. Dacă se poate schimba cineva ca el, atunci există speranță și pentru celelalte fete necăsătorite din lume.

Shona primi această veste neobișnuit de calmă, și astfel făcu legătura între strigătul de ajutor deloc specific mamei ei cu o lună în urmă și absența inexplicabilă a celor din gospodărie. Gilbert și Sullivan aveau mult mai puțin de-a face cu vizita ei decât crezuse ea; realizează acum că aveau loc niște schimbări mult mai serioase decât își închipuise ea. Minte ei procesa atât de repede această informație nouă și posibilele ei consecințe, încât nici nu observase că doamna îi pusese o întrebare, fiind nevoită să o roage să repete.

— Te-am întrebat dacă tatăl tău și-a revenit după infarct și se simte suficient de bine pentru a participa la nuntă, reluă Shameela. Îl vedem tot mai rar prin Dhaka.

— Chiar nu știu, spuse Shona sinceră. E posibil să nu se fi întremat îndeajuns...

Henna o întrerupse, pierzându-și răbdarea:

— Bineînțeles că Rashid va fi prezent la nunta fratelui lui mai mic. Adăugă inocent: Și după cum v-am spus deja, o să-l vedeți din ce în ce mai mult prin Dhaka în viitorul apropiat. Se va pensiona în curând și nu va mai trebui să petreacă prea mult timp în Anglia. În curând o să-l am pe scumpul meu Rashid acasă. Shona o privi pe mama ei fără să-și mascheze prea mult uimirea; ce le spusese ea oamenilor din înalta societate din Dhaka? Din toate punctele de vedere, părinții ei se separaseră cu mulți ani în urmă; era imposibil ca Henna să se aștepte ca el să se întoarcă acasă definitiv.

— Așa om muncitor, punând confortul familiei în fața propriei lui stări de bine, pentru atât de mult timp, spuse Shameela în semn de aprobare, în timp ce Parvine dădu din cap. Probabil că așteaptă cu nerăbdare pensionarea. Acestea fiind zise, într-un final, ele plecară.

La ușă, pe holul lung și întunecat, Shona și Henna se priviră una pe cealaltă în tăcere. Shona o țintui din ochi pe mama ei:

— Te rog vorbește cu mine, explică-mi tot, nu mă face să-ți scot vorbele cu forța, nu lăsa toate aceste lucruri ascunse din nou. Henna trase adânc aer în piept și apoi zâmbi veselă în timp ce se îndreptă sprinten către camerele ei.

— Trebuie să mă întâlnesc cu cineva înainte de cină, spuse ea veselă, din mers.

Shona o ajunse din urmă, dorind cu încăpățănare să țină pasul cu ea.

— Amma, trebuie să vorbim acum! Henna continuă să meargă, încercând să scape de ea privind drept în față și ignorând-o, așa cum făcuse de multe ori pe vremea când Shona era un copil care-și urmărea insistentă mama frumoasă, clătinându-se pe picioare.

— Pe lângă asta, probabil că ești foarte obosită, Shona, adăugă Henna, când ajunse la ușă. Mă întorc la cină. Vru să-i trântescă ușa în nas zâmbitoare, însă fiica sa își puse piciorul în pragul ușii, blocând-o. Din fericire, era încă încălțată cu mocasinii grei cu care venise pe avion, nu cu o pereche de sandale, mult mai potrivite pentru clima de acolo.

„Nu-mi vine să cred că mă pune să fac asta”, își spuse aceasta în sine, întrucât se trezi luptându-se cu ușa, lucru total lipsit de demnitate. Reuși să o deschidă și se rezemă cu spatele de ea, hotărâtă să nu cedeze.

— Mamă, spuse ea stăruitoare. Trebuie să vorbim. Chiar trebuie!

Henna, ieșind învinsă din lupta cu ușa, era deja la masa de toaletă, unde își pieptăna părul lucios cu o perie scumpă.

— Despre ce, dragă? rosti pe un ton direct. Ai probleme cu pakistanezul? De aceea nu a venit cu tine?

Fiica ei nu avea de gând să renunțe așa de ușor de data asta.

— Amma, știi că Parvez muncește. De ce nu sunt unchiul Aziz și Ammie aici? De ce au dispărut Osama și fostul tău șofer? Te-ai certat cu ei din cauza nunții, nu-i așa?

Henna stătea cu spatele la Shona, iar umerii ei începură să tremure, de parcă un râs puternic din străfundul ei urma să iasă la suprafață.

— Copil prost ce ești! reuși Henna să spună cu greu, în momentul în care râsul ieși la suprafață. Pentru o clipă, Shona crezu că totul era în regulă și că, de fapt, ea interpretase greșit lucrurile. Dar apoi observă că râsul atât de puternic al mamei se transformă în plâns.

— „V-ați certat? V-ați certat?” o imită ea cu răutate. De parcă am fi niște copii care se păruiesc pe o bancnotă de zece taka găsită într-un șanț. Chiar nu-ți dai seama ce înseamnă această afurisită de căsătorie? Shona nu mai spuse nimic, fără să aibă cea mai vagă idee referitor la motivul pentru care mama ei era atât de supărată și fără să mai dea dovadă de ignoranță. Mama ei putea cu adevărat să o facă să se simtă foarte mică și simplă. Henna trase adânc aer în piept. Nu, bineînțeles că nu! Tu nu te gândești decât la tine, la

pakistanezul acela gras și la iubitul tău tată. Se întoarse cu fața la fiica ei, care stătea tot lângă ușă. Stai jos, dragă, spuse ea, indicând locul de pe divan. Când văzu că aceasta rămase în picioare, preferând sprijinul oferit de ușă, Henna ridică din umeri și explică cu o voce mai calmă, dar încă tremurând de nervi: înseamnă că i-am dat acelui om și mamei lui ultimii douăzeci de ani din viața mea, iar el mă răsplătește înlocuindu-mă cu un model, și măcar dacă ar fi cu mult mai tânără decât mine! Shona își ținu respirația, gândindu-se că mama ei probabil că aflase de Verity, însă apoi Henna continuă: O fată necăsătorită și urâtă, o doctoriță care crede că este atât de specială doar pentru că își câștigă existența muncind! Ha! Ea zice că asta este muncă? Femeia asta și-a petrecut viața uitându-se în gâtul oamenilor și la soții și mame adevărate, ca mine. Ea o privi serioasă pe Shona. Vezi? El aduce o altă femeie în această casă, uzurpându-mi locul în gospodărie și în societate.

Shona nu înțelegea de ce mama ei vorbea ca o soție geloasă. Unchiul Aziz era liber să se căsătorească cu cine voia, deși acum, ajuns la șaiszeci de ani, aproape nimeni din societatea din Dhaka nu se mai aștepta la așa ceva. Oamenii glumeau, spunând că era căsătorit cu fermele și cu familia lui. Fu pe cale să spună ceva care să o calmeze pe mama ei, când observă o poză cu Henna pe dulap. Era făcută cam în urmă cu zece ani, la un eveniment caritabil din Dhaka, iar mama ei parcă radia de frumusețe și părea foarte fericită. Shona văzuse această poză de multe ori, dar nu observase niciodată cu cine dansa Henna, întrucât acesta stătea cu spatele la aparatul foto și fața lui nu apărea în poză. Bineînțeles că era unchiul Aziz; tatăl ei nu dansa niciodată, și cu siguranță nu ar fi mers de bunăvoie la unul din acele evenimente pe vremea când venea în vizită în Dhaka, chiar dacă Henna ar fi catadicsit să-l întrebe. Într-un final, ea înțelese tot, deoarece își aminti de toate bârfele rele și nefondate pe care le auzise cu mulți ani în urmă. În acel moment, se așeză greoaie pe divan.

— Unchiul Aziz? întrebă ea. În tot acest timp, tu și unchiul Aziz? Aici, în casa asta?

Henna o privi cu compătimire.

— Of, pentru numele lui Dumnezeu, nu fi atât de naivă, copilă, spuse ea fără să mai aibă răbdare. Chiar credeai că voi sta aici ca o văduvă îndurerată, în timp ce tatăl tău se juca cu Air Miles? O făcea pe gentlemanul în Marea Britanie, jucându-se de-a familia cu o banală lady Limey fără bărbie și cu dinții încovoiați?

Shona trebui să recunoască în sinea ei că era cu adevărat o fată foarte proastă.

— Știi? Despre Papa și Verity? Aflase deja? Se pare că toată lumea cunoștea secretele și legăturile ascunse din familie, toată lumea în afară de ea. Se chinui să găsească un punct fix în gândurile ei haotice. Deci și tata știa de tine? Trebuie că da.

Henna o privi nervoasă.

— Doamne, de ce a trebuit să am o fiică atât de înceată! murmură ea, dându-și ochii peste cap. Dacă iubitul tău tată ar ști, crezi că ar zbura plin de vinovăție până aici atât de des, crezi că ar păstra aparențele atât de eficient, crezi că ar trimite aici atât de mult din salariul lui în fiecare lună? Bineînțeles că nu știe; el bănuiește ceva – așa cum ne suspectează de ani de zile din cauza servitorilor ai dracului de bârfitori, precum iubitul tău Osama, dar s-a simțit mult prea vinovat pentru a ne confrunta. Dacă tatăl tău ar fi aflat, ar fi trebuit să divorțez de el și să mă mărit cu Aziz. Mi-aș fi pierdut locul în societate din cauza scandalului.

— Și asta ar fi fost atât de rău? întrebă Shona încet, fiindu-i aproape teamă să vorbească în mijlocul acestei vijelii de revelații, ca nu cumva să nu fie trasă și ea în centrul ei. Unchiul Aziz nu s-ar mai căsători acum cu altcineva și tata n-ar mai fi chinuit de vină și nu s-ar mai distruge din cauza călătoriilor lungi cu avionul.

Henna dădu din cap.

— Ei bine, tatăl tău nu se va mai chinui cu drumurile sau cu vina. El poate să compenseze pentru toate aceste probleme venind acasă și reluându-și locul de cap al familiei, pentru ca Aziz și doctorița lui bătrână și urâtă să fie puși la punct sau dați afară, în cazul în care nu le convine. Se apropie încet de Shona, care tresări, de parcă se aștepta la o lovitură sau la alte cuvinte grele din partea mamei ei. Însă Henna nu făcu decât să îngenuncheze lângă ea, stăruitoare, și să-i cuprindă fața cu mâinile. De aceea aveam nevoie ca tu să vii aici. Am nevoie de tine, Shona moni. Vreau ca să-l convingi pe tatăl tău să se întoarcă în Dhaka și să-și reia poziția aici, altfel o pierd eu pe a mea. Lumea își va da seama ce s-a întâmplat, iar eu voi ajunge de râsul tuturor. Ceea ce am construit aici se va duce pe apa sâmbetei; voi fi doar o altă femeie bătrână și patetică, abandonată de soțul ei. Ridicându-se pentru a se așeza lângă Shona pe divan și luând-o de mână, Henna continuă cu o voce liniștită: Pe lângă asta, l-am lăsat pe tatăl tău suficient de mult să se joace în Anglia; e timpul să vină acasă. A petrecut

douăzeci de ani cu soția de acolo, ceea ce e îndeajuns pentru orice partidă de dragoste ca să reziste, iar fata lui de acolo e deja destul de mare, așa că nu poate spune că mai are nevoie de el. Acum familia lui adevărată are nevoie de el; soția lui adevărată, bătrâna lui Ammie, fiica lui și nepoții... O privi pe Shona cu ochii larg deschiși și plini de lacrimi din cauza emoțiilor.

Aceasta îi dădu mâna la o parte cu forța.

— Ammie îl preferă pe unchiul Aziz, așa cum a făcut-o dintotdeauna. Și tu l-ai preferat tot pe el. Iar familia mea nu e în Dhaka, ci în Anglia, acolo unde se află și tata acum. O să-l iei de lângă noi și departe de tot ceea ce iubește cu adevărat. Tonul vocii ei creștea și nereușind să se oprească, Shona aproape că țipă: De cât timp știi de tata? De cealaltă familie a lui? De cât timp?

Henna privi calmă la mâna pe care fiica i-o respinse, lustruindu-și superbul inel cu safire și diamante cu marginea sariului ei de mătase.

— Păi de la bun început. Eu nu sunt la fel de înceată ca tine sau ca tatăl tău; am făcut niște cercetări și i-am citit corespondența când venea acasă. La acea vreme eram bucuroasă că exista ceva care să-i distragă atenția. Privind-o pe Shona, ea întrebă: De ce ești atât de supărată? Tu nu știai? Dacă eu am aflat tocmai de aici din Dhaka, cum e posibil ca tu să nu fi știut de acolo, din Londra? Nu te-ai întrebat de ce tatăl tău petrece atât de puțin timp în apartamentul din Londra și de ce și-a luat o casă nouă la țară? Nu l-ai vizitat niciodată, nu ți-ai dat seama?

Shona privi în jos, nevrând să întâlnească privirea stăruitoare a mamei ei. Poate că Henna avea dreptate. Poate că era cu adevărat mică și simplă în gândire, ascunzându-și ignoranța în spatele diplomelor și a învățatului.

— Băieții s-au născut după ce tata și-a cumpărat casa; era prea greu să merg cu gemenii în vizită, așa că venea el la noi. Cred că am fost de câteva ori, dar întotdeauna ne ducea în oraș la prânz sau la cină, niciodată nu stăteam... Adăugă încet, ca și cum încerca să se justifice: M-am gândit că poate cunoscuse pe cineva în Londra. L-am bănuțit de acest lucru cu mult timp în urmă, când am mers la apartamentul lui, cel dat de companie în Paddington, dar nu mi-am închipuit niciodată că ar fi căsătorit, că ar avea o altă fiică, o altă viață. De-abia când a suferit infarctul, de Paște, am aflat tot. Am văzut-o pe Verity la spital. Apoi întrebă, plină de amărăciune: cum e posibil să fi știut în toți acești ani și să nu-mi fi spus nimic? Știai de la bun început că tata are o soție și că eu am o soră și ai ținut totul secret. L-ai

făcut pe tata să mintă atât de mult timp, în vreme ce tu probabil că le luai toți banii, și lui, și unchiului Aziz.

Henna începea să-și piardă răbdarea cu Shona. Se duse înapoi la masa de toaletă, scoase un ruj dintr-o carcasă aurie și începu să se dea cu el.

— Asta-i bună! strigă ea dezgustată. Tatăl tău se însoară cu o floare veștejită din Anglia, crește o altă fiică și tot pe mine mă consideri criminalul? Întotdeauna îi iei apărarea scumpului tău tată.

Shonei îi venea să plângă, dar nu îndrăznea să o facă în fața Hennei. Nu ar fi însemnat decât să-i confirme părerea proastă despre ea.

— Mamă, de ce trebuie să fie așa? Acum știm cu toții adevărul, deci pe cine mai vrei tu să protejezi? N-ar mai trebui să folosim acest pretext.

Henna, mulțumită de observația făcută mai devreme, își luă geanta și se duse la ușă.

— În curând nu va mai trebui. Tu doar ai grijă ca tatăl tău să vină acasă; pe tine te va asculta. Cu cât termină mai repede această stupidă idilă de basm din Anglia și vine înapoi acasă în Dhaka, cu atât mai repede va reveni totul la normal. Ieși pe ușă, spunând supărată: Am întârziat la întâlnire din cauza ta. Mă întorc la cină. Plecă hotărâtă, lăsând-o pe fiica ei într-o grămadă de așternuturi mototolite de pe divan.

„Nu pot face asta, se gândi Shona, obosită. Îmi spuneam că adevărul este supraevaluat, dar de fapt adevărul este următorul: nu mă mai pot preface de dragul altcuiva că totul este așa cum ar trebui să fie și nu cum este de fapt, în realitate.” Se ridică, nesigură pe ea, și se duse să ia poza cu mama sa și cu unchiul Aziz de pe dulap. Întrebarea fără răspuns îi răsuna insistent în minte: pe cine ar proteja dacă l-ar aduce înapoi pe tatăl ei, ca să joace rolul de familie fericită cu douăzeci de ani mult prea târziu? În niciun caz pe ea sau pe Henna, care cunoșteau deja adevărul despre viața dublă a lui Ricky. Nu pe unchiul Aziz sau pe Ammie, cărora nu le păsa câtuși de puțin de tata și ar fi preferat, după cum Henna bine știa, ca el să stea acolo unde era, iar situația de statu-quo să rămână neschimbată. Nu pe Verity sau Candida, care și-ar pierde soțul și tatăl, doar pentru ca Henna să-și poată primi înapoi bărbatul trofeu de dragul aparențelor, iar Shona să păstreze falsa imagine ieftină și nefondată că părinții ei erau fericiți. Iar acest lucru nu mai avea valoare, acum că ea nu se mai putea amăgi că cei doi aveau un aranjament satisfăcător, dacă nu neobișnuit.

Omar bătu încet la ușă.

— Hei, Amma, te simți bine? întrebă el.

— Sunt bine, dragul meu, răspunse Shona, punând poza la loc și aranjându-și fața, înainte de a deschide ușa.

— Nu prea arăți bine, spuse băiatul. Iar te-ai certat cu Nanu?

Mama lui ridică din umeri și dădu din cap în semn că nu.

— Cred că e un record. Ai reușit să te abții patru ore, o tachină Omar blând. Vrei să mergem la o plimbare înainte de cină? Să mergem până la bazar sau în altă parte?

Shona dădu din nou din cap și reuși să schițeze un zâmbet, își aminti de ceva ce se întâmplase când serviseră ceaiul și îi spuse pe un ton apologetic fiului ei:

— Îmi pare rău pentru capcană, habar nu aveam ce planuri aveau ele. Nu trebuie să mergi, ci doar să fii politicos. Făcu o pauză și apoi își alese cuvintele cu grijă. De fapt, vreau să spun că nu trebuie să te prefaci că ești de acord cu planurile lui Nanu, doar pentru a păstra aparențele.

Băiatul păru surprins.

— Ce capcană? întrebă el, înainte să-și dea seama la ce se referea mama lui. A, te referi la fiica Parvinei? Nu știam că era o capcană. Apoi adăugă: Zău, Amma, nu era nevoie să te cerți cu Nanu din cauza asta! Sincer, nu mă deranjează să mă plimb prin Dhaka cu cineva de vârsta mea, pentru o zi. Dacă seamănă măcar un pic cu mama ei sau cu Shameela, sunt sigur că e foarte drăguță. Pe lângă asta, sunt convins că pot să am grijă de mine în preajma ei. Într-un fel, aș putea spune că am fost luat de pe piață.

Femeia simți că începe să se mai înveselească. În sfârșit, o veste bună.

— M-am gândit eu că ești mai fericit de când te-ai întors de la facultate. Cine e?

Omar își duse degetul în dreptul buzelor.

— Ssst, este secret, spuse el pe un ton conspirativ. O luă de mână când ieșiră din cameră. Știi, cred că sunt mai norocos ca tine.

Shona îl privi bănuitoare.

— De ce spui asta? Se întrebă dacă el avea de gând să compare noua lui relație cu parteneriatul nefericit dintre ea și tatăl său.

— Pentru că mama mea e mult mai frumoasă decât a ta, explică el, pupând-o pe obraz.

Shona se simți mult mai bine și îl strânse pe Omar de mână.

Un spectacol, un semn de carte și o decizie drastică

Supuși, Shona și Omar se duseră la spectacolele *Trial by Jury* și *Mikado*, în care Henna jucă alături de grupul ei de teatru în două seri consecutive. Deși publicul număra pe puțin o sută de oameni, acesta era format în totalitate din familiile și prietenii celor care jucau în piese și ai celor aflați în culise. Ei jucară în sala universității din Dhaka, lucru care îi aminti Shonei de piesa de teatru de Crăciun, la care participaseră un pic mai mulți oameni. Când actorii cântară „La fel de bine poți să spui că are patruzeci și trei de ani, în întuneric, ținând o lumină în spatele ei”, Omar o înghionti pe mama lui.

— Când ziceai că a fost ziua ta, Amma? întrebă el.

— Taci din gură, spuse ea blajină, simțindu-se cam bătrână și ștersă în comparație cu mama ei strălucitoare, toată numai un cântec și un dans, care, în lumina reflectoarelor și abundent machiată pe față, cu ușurință putea fi considerată sora ei.

În următoarea seară, la piesa *Mikado*, Shona observă amuzată că Amma, în ciuda vârstei, probabil avusese o dorință ascunsă să joace rolul principal al lui Yum-Yum, însă în final trebuise să se mulțumească cu rolul Katishei. În mod intenționat nu se urâtise suficient de mult pentru a intra în rol, după toate aparențele nelăsându-i pe cei din echipa de machiaj să-i facă altceva în afară de a-i aplica puțină culoare dramatică pe obraji și de a-i îngroșa sprâncenele. În același fel, ea nu redase cu prea multă sinceritate replicile legate de faptul că fața ei nu era frumoasă, compensând în schimb prin sincronizarea haioasă și candoarea ei deschisă atunci când adăugă:

— „Dar am o lamă pe umărul stâng care este un miracol al dragostei. Oamenii străbat cale lungă pentru a o vedea.”

— Uite, acum chiar a zis-o cu convingere, comentă Omar, iar Shona îi răspunse printr-un râs înfundat. Cu toate acestea, când o văzu pe Henna cântându-i pețitorului ei crăcănat „Salcie, sălcioară” atât de delicat și de domol, iar apoi o văzu dansând desculță alături de cor, cu unghiile de la picioare strălucind asemenea unor perle șlefuite și cu fața radiindu-i, Shona nu mai avu puterea să râdă înfundat. Pentru asta trăise mama ei, pentru a juca pe scenă; poate că dacă ar fi reușit să devină actriță sau cântăreață în tinerețe, nu ar mai fi jucat atât teatru în familie. Se întristă, dându-și seama că asta încerca Henna din răspuț să protejeze – poziția sa în societatea din Dhaka, locul său într-un mic grup de amatori de teatru apreciat de cei din

jur, care interpreta piese în prezența prietenilor și a rudelor, niște spectatori forțați, care făceau glume pe seama ei în timp ce urmăreau spectacolul. Viața mamei sale părea atât de lipsită de importanță.

Într-una din după-amiezile aducătoare de lene care urmară, Shona aștepta plină de vinovăție un telefon de la Dermot, intenționând să vorbească din biroul vechi și abandonat al tatălui ei. Se uită la ceas; mai avea aproape zece minute de așteptat. Se gândi că s-ar putea să dea de bănuț, tot fâțâindu-se pe lângă telefon, așa că se îndreaptă către sufragerie, unde Omar își împrăștiase cărțile și lucrările, luându-și notițe pentru următorul an.

— Nu știam că studiezi lingvistică, spuse ea surprinsă, observând un volum de Chomsky deschis lângă cotul lui.

— Dar nici nu o fac, răspunse băiatul, în timp ce bea suc de rodii pe care Bibi i-l pregătise la blender. Este pentru o lucrare la filosofie despre caracterul înăscut. Știi ce vreau să spun, natură versus educație, ce găsim în noi de la natură, moralitatea de pildă, versus ce suntem învățați.

— Înțeleg, spuse Shona dând din cap. Deci, bănuiesc că limbajul este un exemplu de lucru pe care îl învățăm.

Omar dădu din cap.

— Știi, exact la fel aș fi spus și eu. De fapt, potrivit celor spuse aici, limbajul este ceva cu care ne naștem. Cred că ideea este că nu poți învăța pe cineva cu adevărat prima limbă, pentru că asta ar presupune ca ei să o înțeleagă mai întâi pentru a putea fi învățați. Deci copiii probabil că au deja această structură din naștere, fiind pregătiți să accepte orice limbă la care sunt expuși prima dată, și într-un fel ei o descoperă sau o inventează pentru ei înșiși. Omar se încruntă, frustrat. Sau cel puțin asta este ce am copiat până în acest moment. Îmi notez totul, însă nu prea înțeleg mare lucru. Vechea problemă cu mine și filosofia – nu o poți învăța pur și simplu, trebuie să o și... înțelegi. El zâmbi fals. Cred că, de fapt, nu am prea mult creier.

Shona îi zbârli părul, plină de afecțiune.

— Este suficient să fii deștept, dragul meu. Nu trebuie să fii și modest. Telefonul sună, și amândoi săriră ca arși.

— Răspund eu, spuse repede Shona; Dermot suna mai devreme, lucru care nu-i stătea în fire. Dar băiatul se mișcă mult mai rapid ca ea.

— Bună ziua, reședința Karim, spuse el. A, fac bine, prietene! răspunse încântat, în momentul în care recunoscuse vocea lui Jim. Mă gândeam că ești

tu. Stai puțin, mă duc la celălalt telefon.

— Este Sharif? întrebă Shona când Omar puse receptorul jos și se îndreptă către biroul lui Rashid.

— Nu, e Jim de la facultate. Telefonează din Portugalia, răspunse acesta scurt și peste umăr.

Shona oftă. În timp ce ei urmau să bârfească despre fete și alte lucruri de genul ăsta, Dermot va suna și linia va fi ocupată. Aruncând o privire pe notițele lui Omar, se gândi la ce spusese el mai devreme. Poate că ea nu învățase să se prefacă, să se ascundă ori să joace teatru, întrucât știa că făcea aceste lucruri într-un mod atât de eficient; poate că toate aceste lucruri fuseseră mereu înăuntrul ei, drept moștenire de la mama fățarnică și de la tatăl bigam, iar ea nu avusese nevoie decât să fie expusă la stimulii adecvați ca să descopere singură ce fel de om era. Nu putea pretinde că fusese învățată să se comporte în acest fel; așa se purtase dintotdeauna. Sau poate că decepția fusese o altă limbă pe care o învățase, pe lângă urdu, bengali sau engleza? Era ceva care nu putea fi învățat sau era pur și simplu o parte din ea? „Oare n-aș putea învăța ceva nou, care să înlocuiască acest lucru? se gândi Shona. Sunt profesoară de limbi străine, deci de ce să nu-i învăț pe Amma, pe tata și pe mine o nouă limbă, un nou mod de a vorbi și de a ne comporta?” Ea oftă din nou; cât de înfumurată se dovedea a fi, de credea că putea cu adevărat să intelectualizeze adulterul; era unul dintre cele mai vechi păcate, unul de care toți trei se făceau vinovați, constituind motivul care cauzase această spirală de răsturnări de situație. Și cu toate acestea, ea încă încerca să-și țină ascuns secretul. „Ar fi mai bine pentru băieți”, își zise în sinea ei. Deodată, ea își simți gâtul foarte uscat.

Shona se întinse după paharul cu suc de rodii al lui Omar și, luând o gură din el, privirea îi fu atrasă de un rând subliniat din notițele lui, „Shklovski: Oamenii care trăiesc pe malul mării devin atât de obișnuiți cu murmurul valurilor, încât ajung să nu le mai audă.” Intrigată, se așeză și continuă să citească rândurile copiate de Omar, cu scrisul lui atât de îngrijit și de precis. „În același fel, noi cu greu mai auzim cuvintele pe care le pronunțăm...” Asta era tot, ultimul lucru pe care-l copiasse băiatul; probabil că îl întrerupsese înainte ca el să poată termina de scris Shona luă volumul pe care îl citea Omar ca să vadă dacă mai era ceva scris în continuare și, în acel moment, semnul de carte căzu pe jos. Un semn de carte subțire arămiu, inscripționat cu o gravură reprezentând New College și „Omar R Khan”. Pe spate, era, de asemenea, inscripționat „Cu drag, JO”. Deci acesta era

numele prietenei lui Omar, Jo. Puse semnul de carte deoparte și găsi continuarea propoziției! „...Cu greu mai auzim cuvintele pe care le pronunțăm... ne uităm unul la celălalt, dar nu ne mai vedem”. Cuvintele tatălui ei la spital îi răsunau în minte; fusese de acord să treacă cu vederea viața lui dublă, dacă el era de acord să facă același lucru cu viața ei.

Când Omar se întoarse în sufragerie, era roșu la față de bucurie.

— Jim nu s-a distrat deloc în Portugalia, deja face planurile pentru următoarea lui vacanță. Organizează un fel de excursie prin cluburile din Ibiza. Mă gândeam să merg și eu.

— Desigur, dacă ai bani, spuse Shona. Nu trebuie să ne ceri permisiunea. Va merge și prietena ta?

— Nu-ți ceream voie, mamă, spuse băiatul pe un ton de reproș. Sunt adult și voi găsi ceva de lucru când mă întorc ca să plătesc excursia. Și nu-ți face griji în legătură cu fetele, Oakley insistă să meargă numai băieți.

— Chiar și așa, tot mi-aș face griji, spuse Shona sec. Și cine este Oakley?

— Oakley este numele de familie al lui Jim, uneori îi mai spun așa, zise Omar, așezându-se la birou și scoțându-și telefonul. Îi dau un mesaj lui Sharif să-i transmit, va fi atât de gelos; mereu și-a dorit să meargă prin cluburile din Ibiza, dar nu a putut, din cauza... ezită, aparent fără vreun motiv, înainte să spună: Din cauza treburilor de la muncă. El se ridică în picioare. De fapt, cred că îi trimit un email, ca să îi fac cu adevărat în ciudă...

— Păi, era și cazul să înceapă să-și ia munca în serios, replică Shona. Nu știu ce altceva ar putea face în timpul lui liber. Tatăl tău spune că lipsa lui permanentă de la muncă depășește orice limită. Transmite-i și din partea mea că-l iubesc.

Femeia privi din nou rândul subliniat din cartea fiului său: „Ne uităm unul la celălalt, dar nu ne mai vedem”. Apoi oftă. Cât de adevărat! Cât de des ratase ceea ce era chiar în fața ochilor ei, așteptând să fie remarcată, observată, descoperită. Cu Amma, cu Papa, cu Dermot. Se uită din nou la semnul de carte; era foarte elegant, având o buclă mică la șina de deasupra inscripției cu numele facultății. Era un cadou plin de semnificație; ce față drăguță era probabil Jo. Shona se mai uită o dată la semn. Bineînțeles, nu era vorba de Jo, era de fapt JO. Jim Oakley; cel mai bun prieten de la facultate al lui Omar. Acesta nu prea vorbea de el. De fapt, abia dacă-l menționa în discuțiile lor, însă părea mereu atât de fericit când primea vești de la el. Chiar și mai devreme, fața lui se luminase de bucurie, iar Shona

nu-și putea aminti de când nu-l mai văzuse atât de fericit. Însă apoi își aminti brusc; îi veni în minte o imagine, cu Dermot coborând rapid treptele de la stația de metrou Clapham Common, cu chipul cuprins de un sentiment pur de fericire și ușurare atunci când o văzuse și când o luase în brațe.

„O, Doamne!”, se gândi Shona. Punând cartea jos, se duse repede în grădină ca să ia o gură de aer proaspăt, trăgând adânc aer în piept pe terasa umedă. Se așeză în balansoar și începu să se dea în el, încet. „M-am amăgit singură, se gândi ea. *Je me trompais moi-même.*”

Shona înțelese totul în urma acestei revelații. Realiză că țesătura complicată de minciuni pe care familia sa o pusese la cale pentru a-i ține pe toți laolaltă îi prinsese de fapt în mrejele ei și apoi îi îndepărtase unul de celălalt din ce în ce mai mult. În final, prefăcătoria mamei și a tatălui ei nu fusese de folos pentru niciunul dintre copii, nici pentru Shona, nici pentru Candida; ei ar fi trebuit să divorțeze în urmă cu douăzeci de ani, când probabil tatăl ei o întâlnise pe Verity, iar mama ei începuse aventura cu unchiul Aziz. Se gândi la propria ei relație cu Parvez și Dermot, simțindu-se brusc foarte înfrigurată și vinovată. Își judecase părinții și, cu toate acestea, le călca pe urme, folosind același tipar de minciuni și subterfugii. Nu mai putea susține că era mai bine pentru băieți dacă ea și Parvez rămâneau împreună, nefericiți, doar de dragul aparențelor, la fel cum nu mai putea pretinde că așa era mai bine pentru Parvez, cât și pentru Dermot.

„N-am auzit valurile; m-am uitat, dar nu am văzut nimic, se gândi Shona. Am crezut că mințeam ca să-mi protejez copiii, dar n-am făcut decât să-i împing pe același drum pe care l-am urmat și eu, și părinții mei. Așa că Omar consideră că trebuie să ascundă adevărul pentru a ne proteja, iar eu îmi pierd propriul fiu din cauza secretului. În plus, pe Sharif e posibil să-l fi pierdut deja; s-ar putea să nu mă ierte niciodată pentru că i-am ascuns adevărul legat de Candida pe perioada celor câtorva săptămâni cât s-a văzut cu ea. L-am făcut să trăiască cu un secret plin de vinovăție, de care nici nu știa măcar.”

Shona luă o hotărâre. Acesta era momentul când totul se va termina. Ea va distruge acea țesătură încâlcită și va suporta consecințele. Cu inima îndoită, realiză că va trebui să înceapă chiar cu ea; Parvez merita să fie primul care să afle adevărul.

Sharif Khan și adevărul îngrozitor

— Știi, tot nu-mi vine să cred, îi spuse Sharif Candidei, întinzându-se după o altă felie de pizza luată la pachet, pe care o serveau la prânz. Mama nici nu s-a întors bine din Bangladesh, că ea și tata ne spun că vor să divorțeze.

— Ce păcat! Mama ta este atât de drăguță, zise fata. Tatăl tău este nebun dacă o lasă să plece.

— Nu este alegerea lui, bietul de el. Mama nu a dat prea multe explicații, dar de fapt ea a întâlnit pe altcineva. El mestecă felia de pizza. Și apoi, o săptămână mai târziu, Omar ne anunță într-un final despre noua lui cucerire de la facultate, care nu este o ea, ci un el! Adică, mereu am zis că e un homosexual afurisit, dar nu m-am așteptat niciodată să vină și să-mi dovedească că așa e. Și mama stătea chiar lângă el și-l susținea, de parcă știuse dintotdeauna acest lucru. Tata era furios pe amândoi – cred că acesta este singurul motiv pentru care a lăsat-o pe mama să plece fără să se certe prea mult. Dintr-odată, a devenit îngust la minte și a început să spună că-l va trimite pe Omar în Pakistan ca să se însoare cu vreo fată amărâtă de acolo. Își ridică privirea înspre frigider. Mi s-a răcit berea?

În bucătăria mică din apartamentul lui Sharif din Collier's Wood, Candida putea să ajungă la congelatorul de pe frigider și să-l deschidă, fără ca măcar să se ridice de la masă. În timp ce inspecta conținutul congelatorului, fata spuse:

— Mă bucur că Omar este fericit, e singurul lucru care contează, nu-i așa? A fost deștept atunci când a plecat în Spania atât de repede, lăsând în urma lui furtuna ce urma să vină... În regulă, berea ta e aproape rece, vinul meu însă nu.

— Poți să iei din berea mea, dacă vrei, se oferă Khan galant.

— Eroul meu, spuse Candida ironic. Începe cu micul dejun la pat și trandafiri și termină așa. Știi, când ai spus că vei pregăti prânzul azi, nu la asta mă așteptam.

— Am atât de puțin timp la dispoziție pe care să mi-l petrec cu tine, încât nu voiam să-l irosesc gătind, spuse Sharif, oferind un zâmbet obraznic care să-i mascheze sinceritatea.

Fata îl privi timidă.

— Ei bine, suntem în sfârșit singuri în apartament. Nu irosim chiar acum timpul?

Tânărul ridică dintr-o sprânceană ironic, apoi se ridică de pe scaun și o luă pe Candida în brațe, ducând-o încântat în dormitor, în timp ce ea țipa și protesta.

Mai târziu, cu vinul aproape înghețat și cu pizza rece în pat, Sharif explică:

— Cred că lucrul cel mai ciudat legat de despărțirea părinților mei este că întotdeauna i-am considerat o singură persoană. Așa cum stăm acum întinși în pat, noi suntem doi oameni, Candida și Sharif, care am ales să împărțim același spațiu. Dar în ceea ce-i privește pe părinții mei, era de fapt o singură persoană, o singură creatură în pat, o bestie Amma-Abbu-Amma, iar tu nu puteai să-ți dai seama unde începea unul și unde se termina celălalt, de parcă ar fi avut corpurile lipite. Când eram mici, Omar și eu ne strecuram uneori în patul lor dimineața și îți jur că nu te puteai băga între ei doi, atât de lipiți erau în timp ce dormeau. Mereu trebuia să ne punem unul pe o parte, celălalt pe cealaltă parte.

— Mi se pare atât de drăguț, spuse Candida. Probabil că au fost foarte îndrăgostiți unul de celălalt. Nu uita că v-au avut când erau foarte tineri.

— Adevărul e că nu cred că au fost foarte mult timp îndrăgostiți, spuse Sharif. Însă erau încă prinși împreună în acest lucru numit căsătorie – „prinși” nici măcar nu e un cuvânt prea puternic, așa zice mai degrabă „împreunați”, la fel ca gemenii siamezi; continuau să fie la fel de încolăciți dimineața când dormeau, de parcă nu aveau de ales. Ca și chestia aia din *Doctor Dolittle*, ceva de genul „tu împingi – eu trag”, aceeași creatură, dar cu două capete, fiecare trăgând în altă direcție. Îmi dădeam seama că se distrugeau unul pe celălalt, vedeam din ce în ce mai clar lucrul acesta, dar nu m-am gândit niciodată că se vor despărți, pentru că îi vedeam mult prea... lipiți unul de celălalt.

— Asta înseamnă să fii căsătorit, spuse Candida plină de înțelepciune. Îți dă un tip ciudat de lipici care te unește de celălalt când de fapt trebuia să te separare cu mult timp în urmă. Tatăl meu a mai fost căsătorit o dată înainte să o cunoască pe mama, o căsătorie aranjată. El nu vorbește niciodată despre asta, dar a zis că odată ce ești prins într-un astfel de aranjament, te simți legat de el; chiar dacă nu a avut niciodată vreo legătură cu dragostea.

— De ce nu pomenești niciodată despre iubire? întrebă Sharif curios.

— La ce te referi? întrebă fata, făcând ochii din ce în ce mai mari.

— Cred că vreau să spun, de ce nu-mi zici niciodată că mă... El făcu o pauză, vădit stânjenit. Ei, știi la ce mă refer. Nu mă obliga să o spun...

— Ce să spui? întrebă Candida, privindu-l cu adevărat nedumerită.

Sharif trase adânc aer în piept și încercă să se gândească la o variantă prin care evita exprimarea directă; se gândi că ar fi mult prea umilitor să o întrebe de-a dreptul.

— Îți aduci aminte de cântecul acela indian pop despre care ți-am spus că obișnuiam să-l dansăm pe vremea când eram copii și locuiam în apartamentul de deasupra restaurantului? întrebă el.

— Da, răspunse fata dând din cap. „Ilu, Ilu!” înseamnă te iu...

Sharif o întrerupse.

— Asta. De ce nu-mi spui niciodată asta? Ilu, vreau să spun. Tu știi ce simt pentru tine.

— A, la asta te refereai? Păi, și tu știi ce simt pentru tine, rosti ea, zâmbind călduros. Doar că mi se par niște cuvinte atât de mari și noi suntem prea tineri ca să folosim astfel de cuvinte, dacă nu suntem siguri de înțelesul lor. Pe lângă asta, nu ar fi cinstit, față de tine mă refer. Cum aș putea să vorbesc despre astfel de lucruri, când eu nici măcar nu pot spune familiei mele despre tine, cel puțin până nu sunt sigură că tata se simte mai bine?

— S-ar putea să nu se mai simtă bine niciodată, spuse Sharif bosumflat. Se preface, nu-i așa? Cred că până și bătrânul meu bunic ar putea să-l întrecă.

Candida se aplecă înspre sprânceana lui brăzdată și îl sărută deasupra nasului, acolo unde pielea se adunase din cauza încruntăturii.

— Ești așa de simpatic când faci asta, zise ea, dându-se jos din pat și întinzându-și brațele.

După ce Candida plecă, Sharif aruncă cutiile de pizza și de bere dintr-o singură mișcare; simți satisfacția unui om leneș, întrucât singurele lucruri pe care mai trebuia să le spele după acest prânz romantic erau paharul de vin al Candidei, precum și cuțitul și furculița pe care ea insistase să le folosească. El lăsă toate acestea pe picurător, sperând că unul dintre colegii lui de apartament le va spăla în locul său. Micky se mutase în apartament după ce terminase cu examenele de nivel A, dovedindu-se a fi surprinzător de instruit în treburile casnice.

Dând ascultare unui imbold de moment, Sharif se hotărî să treacă pe la casa din Tooting. Știa că mama lui urma în acea după-amiază să-și mute câteva lucruri în apartamentul aproape nou-nouț din Clapham al bunicului său. Omar era încă în Spania, iar Shona în mod intenționat nu-l rugase pe

Sharif să o ajute, pentru că nu voia să pară că îi cerea să ia partea cuiva. Când ajunse în dreptul ușii, el auzi niște voci discutând aprins înăuntru. Crezu că poate tata se întorsese acasă și părinții lui se certau. Dar apoi se gândi că aceștia nu prea erau genul de oameni care să se certe. Când erau nervoși unul pe celălalt, de obicei între ei se instaurau niște pauze lungi și dureroase de tăcere, întrerupte doar de niște lucruri trântite cu zgomot prin baie sau bucătărie. El intenționează să plece, însă curiozitatea îl opri, așa că intră încet în casă pe ușa din spate și se duse în bucătărie.

O auzi pe mama lui vorbind nervoasă la etaj și realizează șocat că Shona nu se certa cu tatăl lui, ci cu Nana, bunicul lui. Își imaginase că mama lui ar fi un pic mai blândă cu el, dată fiind inima lui plăpândă.

— Cum îndrăznești să spui asemenea lucruri despre băieții mei, rosti Shona, clocotind de o furie necontrolată. Nu au nimic de-a face cu tine sau cu Amma. Dacă vrei să știi, în ceea ce mă privește, nici măcar nu ești înrudit cu ei. Eu i-am făcut, eu i-am născut fără niciun ajutor din partea ta sau a altcuiva.

— În ceea ce te privește? Shona, vorbești ca o femeie nebună. Sunt nepoții mei, chiar dacă-ți place sau nu. Doar pentru că ai avut tu nevoia absurdă să te confesezi lumii și să-ți distrugi căsătoria de dragul unui profesor irlandez pe care doar ce l-ai cunoscut, nu te poți aștepta ca noi toți să acceptăm aceste lucruri. Îl iubesc pe Omar, dar el nu este homosexual, este doar un băiat perfect normal care are nevoie de ajutor. Cred că am putea să-l trimitem la un psihiatru, care să-l ajute să treacă peste această pasă ciudată a lui. Cât despre Sharif, cum ai putut să-l lași să se întâlnească cu Candida? Ai fost nebună? Nu te-ai gândit la consecințe?

— Am vrut să o cunosc, declară Shona împotriva voinței ei, și știam că tu nu-mi vei face niciodată cunoștință cu ea. Măcar Sharif a făcut acest lucru. Acum știu că am greșit pentru că nu i-am spus adevărul despre ea. Dar n-am văzut niciun rău în faptul că s-au întâlnit de câteva ori. Oricum, a fost de scurtă durată.

Urechile lui Sharif prinseră aceste ultime propoziții. De unde știa bunicul lui despre Candida? Poate că îl cunoștea pe tatăl ei? Deodată Sharif înțelese motivul pentru care acesta din urmă îl ura într-un mod irațional – totul era clar acum. Probabil că bunicul lui îi spusese tatălui Candidei că nepotul lui avea o reputație proastă, ceea ce cauzase toată această vendetă ciudată. Nici nu-i venea să creadă că propriul lui bunic fusese bătrânul ticălos care îl înjunghiasse pe la spate și care îi provocase atât de multă durere. El se

îndreptă către scări, hotărât să-l înfrunte pe Rashid, însă următoarele cuvinte ale acestuia îl opriră.

— Nu pot să cred ceea ce aud! N-ai văzut niciun rău? Shona, tu chiar ești nebună. Candida este fiica mea, pentru numele lui Dumnezeu. Nu mai sunt copii. Dacă au făcut dragoste sau, Doamne ferește, el ar fi lăsat-o gravidă? Este ilegal, sunt sigur de asta. Ea este mătușa lui.

Sharif simți cum inima îi stă în loc și începe să se umfle din ce în ce mai mult, până când îi umplu tot pieptul. El ieși din casă prin bucătărie, traversă grădina și o luă pe stradă complet zăpăcit, abia reușind să dea colțul și să ajungă pe Tooting High Street. Asta înainte să se arunce într-un șanț și să vomite ce mâncase la prânz, forțându-se să elimine totul până când nu mai rămăsese nimic în afară de gaze și picături acre de acid din stomac. Ridicându-se și ștergându-se la gură cu mâneca gecii, nu mai ținu cont de privirile scandalizate ațintite asupra sa și nu se opri din mers până nu ajunse acasă, alergând practic și trântind ușa în spatele lui. Se duse la bucătărie să bea niște apă, simțindu-și gura uscată și arsă. Zărind paharul de vin al Candidei și tacâmurile din chiuvetă, el făcu ceva ce nu i se mai întâmplase din copilărie. Izbucni în lacrimi. Ridică paharul de vin al Candidei, și-l plimbă pe față, apoi se prăbuși pe podea, plângând în hohote, rezemat de peretele murdar de culoare galbenă.

Nu voi permite ca amândoi să fim distruși

Candida nu mai primise niciun semn de viață de la Sharif de mai bine de două săptămâni; nu se mai văzuseră de când el îi dăduse pizza aceea rece la prânz. Nu îi răspundea la mesajele cochete de pe telefon și nici nu o suna înapoi. În primele zile, se gândi că se hotărâse să fie supărat pentru că ea se încăpățânase să nu-i spună „Te iubesc” și nu acordă prea mare importanță acestui lucru. În următoarele zile, începu să creadă că iubitul ei chiar se supăraseră, de vreme ce se ținea atât de tare să nu o sune, și atunci simți un fel de admirație ascunsă față de perseverența lui. O bătea gândul ce rău ar face dacă i-ar spune cele două cuvinte pe care el voia să le audă; până la urmă nu erau decât niște vorbe, niște adieri de vânt rostite. „Ilu, Ilu! Înseamnă Te iubesc”, fredona ea în minte, testând cuvintele melodiei pop despre care Sharif îi spusese că obișnuia să o cânte când era mic.

În a doua săptămână, ea încetă să creadă că era din cauza faptului că se certaseră pe motivul „Ilu, Ilu!”, dându-și seama că era vorba de ceva mult mai serios. Poate că era bolnav sau poate că era atât de supărat pe ea, încât se dusesse după Omar în Ibiza. Dar dacă ar fi bolnav, i-ar spune și ei, nu-i așa? Doar să nu fi fost în spital, grav bolnav. Dar dacă s-ar fi întâmplat așa ceva, i-ar fi spus fratele lui; el era singurul membru al familiei Khan care știa despre faptul că ei erau încă împreună. Se hotărî să-i trimită un mesaj acestuia, însă când primi răspunsul delicat și diplomatic din partea lui, se simți în același timp îngrozită și stânjenită. Omar îi răspunse că Sharif era cu siguranță în Londra, bine sănătos. Probabil că lucra la niște materiale noi pentru formație, pentru vreun concert important din toamnă. Substratul mesajului era clar: cu siguranță el credea că fratele lui o părăsise, probabil la fel de rapid ca și pe celelalte multe fete dinainte și că ea era ori mult prea încrezută, ori prea proastă pentru că nu-și dăduse seama încă de acest lucru. Candida nu putea să creadă așa ceva. Sharif o iubea, nu-i așa? Începu să nu mai fie atât de sigură pe ea – poate că într-adevăr era prea încrezută și îi pusese prea mult răbdarea la încercare, păstrând această relație secretă vreme îndelungată. Ea ajunsese la concluzia că singura cale de a rezolva toate problemele era să treacă la acțiune și să facă pasul cel mare cu încredere, așa cum făcuse și tatăl ei, în urmă cu patruzeci de ani.

În următoarea dimineață se duse devreme la apartamentul iubitului ei, pentru a fi sigură că îl găsește acasă. Sharif pe cât posibil nu se trezea niciodată înainte de zece, darămite să plece de acasă la această oră.

Convinsă că arăta cum nu se poate mai bine, cu părul proaspăt spălat strălucind în razele soarelui de dimineață, fata sună la ușă. Răspunse Micky din formație, vocea lui răzbătând din interfonul antic.

— Cine e? întrebă el iscoditor.

Candida, care nu mințea aproape niciodată, făcu o pauză înainte să spună:

— Poștașul.

Ea auzi niște schimburi de cuvinte, înainte ca băiatul să răspundă:

— Bine, cobor acum. E un colet sau altceva?

— Îhî, răspunse ea, simțindu-se un pic stupidă.

Când Micky deschise ușa și o văzu pe Candida, care era atât frumoasă cât și nervoasă, singurele cuvinte pe care putu să le rostească au fost:

— La dracu'! Fata trecu pe lângă el și urcă treptele, ignorându-l pe Micky care alerga în spatele ei și îi spunea încet: Candida, nu vrea să te vadă. Va fi furios că te-am lăsat înăuntru.

— Ei bine, eu vreau să-l văd pe el, zise ea hotărâtă, ținându-și buzele foarte strâns pentru a nu tremura.

Ajunse la ușa apartamentului și o deschise larg înainte ca Micky să o poată prinde din urmă sau ca alți prieteni conspirativi să îi poată închide ușa în nas. Ea rămase în holul îngust și strigă:

— Sharif?

Acesta veni imediat din dormitorul lui, nebărbierit, cu părul vâlvoi, îmbrăcat numai cu o pereche de pantaloni scurți de sport lăbărțați. Stomacul lui părea foarte concav, iar mușchii de pe trunchi slăbiți și ațoși, de parcă n-ar mai fi mâncat bine de zile întregi. El făcu ochii mari văzând-o, însă, în afară de asta, nimic altceva nu îi trădă starea.

— Bună, Candida, arăți bine, spuse el pe un ton atât de calm, încât te scotea din fire.

— Ei bine, tu arăți groaznic. Ce se întâmplă? spuse ea tăios. Își dorea să alerge la el și să alunge orice motiv ar fi avut el să o evite în tot acest timp, însă comportamentul lui plin de indiferență transformă cei câțiva pași dintre ei într-o distanță extraordinar de mare pentru o negociere.

— Prietene, îmi pare rău, m-a păcălit, mi-a spus că este poștașul, începu Micky să explice. Buza lui Sharif zvâcni, ca și cum încerca să se abțină să nu zâmbească.

— Da, înțeleg de ce ai crezut că ea ar putea fi poștașul, zise el sec.

— Micky, te rog, pleacă, trebuie să vorbesc cu Sharif, spuse Candida, hotărâtă. Băiatul era mai tânăr decât ea, ceea ce îl făcea să o asculte

respectuos de obicei.

— Candida, te rog, pleacă. Eu și Micky trebuie să lucrăm, zise iubitul ei, imitând-o. Lucrăm la un material pentru formație, chiar ne-ai întrerupt.

Micky se uita nehotărât când la unul, când la celălalt. Erau amândoi albi la față, Candida din cauza îngrijorării, iar Sharif probabil din cauza furiei care nu explodase încă. Băiatul se gândi că nu ar fi bine să rămână singur cu Sharif, mai ales după ce îi încălcase ordinul de a o ține pe Candida departe de el – avea un temperament spurcat atunci când era provocat.

— Oricum trebuie să ies să iau... ceva, spuse Micky încet, ieșind pe ușă și coborând treptele.

Fata își privi din nou iubitul.

— Ce se întâmplă, Sharif? întrebă ea, blândă și sinceră, cu buza de jos tremurându-i, oricât ar fi încercat ea să se controleze.

Sharif o privi – arăta ca un înger pe holul din apartamentul lui, îmbrăcată cu o rochie de vară de culoarea cerului senin și cu părul strălucind precum o aură în jurul feței. Ezită o clipă, înainte de a-și reveni în fire.

— Mă duc să mă bag în pat, Candida. Muncesc. Poți să-ți faci un ceai dacă vrei, înainte să pleci. Te descurci în bucătărie, nu-i așa? Se duse înapoi în dormitor, iar fata rămase împietrită până când auzi sunetul sarcastic al corzilor de la chitara la care el zdrăngănea. Furioasă, se năpusti în camera lui.

— Să știi că nu ești amuzant, Sharif. Acesta e felul tău bolnav de a-mi spune că s-a terminat, așa ca din senin?

— Amuzant ha-ha sau amuzant la modul ciudat? întrebă Khan, fără să râdă. Știi, ai dreptate, sunt un pic bolnav, adăugă el. Și da, s-a terminat, așa ca din senin.

— Sharif! explodează Candida. Despre ce dracu' vorbești? De ce faci asta? Măcar merit să știu de ce.

Tânărul o privi din pat cu tristețe și începu să zdrăngăne o melodie lentă. O iubea prea mult pentru a-i spune că avuseseră o relație incestuoasă timp de luni de zile; nu voia să o distrugă, la fel cum fusese el distrus. Ea nu merita să fie rănită în acest fel.

— Nu, draga mea, nu meriți să știi de ce, spuse el încet și plin de regret, renunțând la bravada lui pentru moment.

Văzând că el își schimbase tonul, Candida se mai liniști puțin, se așeză pe pat lângă el și se întinse să-i atingă obrazul neras.

— Dragul meu, îl rugă ea blândă, nu pot accepta așa ceva. Refuz această despărțire. Pur și simplu, nu vreau, și cu asta basta. Voi rămâne aici toată ziua până când îmi vei spune ce s-a întâmplat, așa că mai bine ai începe să vorbești acum.

Sharif se opri din zdrăngănit, apoi încercă să-și amintească o melodie care îl bântuia.

— Bănuiesc că nici eu nu aș accepta așa ceva, dacă aș fi în locul tău. Dar asta e. Mi-ai tot spus că e nevoie de două persoane pentru a face o relație să meargă. Ei bine, eu știu că e nevoie doar de o persoană pentru a pune capăt relației. Deci, nu prea mai contează dacă accepți sau nu acest lucru. Pentru că hotărârea este luată.

Fata se uită la el un minut pierdută, iar apoi chipul său drăguț și fin se zbârci și începu să plângă, furioasă:

— Nenorocitul! îi strigă printre lacrimi. De ce încerci atât de mult să mă rănești? Mi-ai promis că nu mă vei răni și că nu mă vei părăsi niciodată. Asta mi-ai spus. Ai promis!

Sharif o văzu prăbușindu-se, cu capul în palme și lacrimile curgându-i pe față.

— Știu că am promis, spuse el trist. Îmi pare rău, Candida, te rog, nu mai plânge. Nu pot face nimic. Chiar nu pot.

— Asta pentru că nu ți-am spus „Te iubesc”? zise ea deodată, agățându-se de jalnica speranță că toată suferința lor ar putea fi îndepărtată de cele două pufuri neînsemnate de aer pe care se abținuse să i le spună atât de mult timp. Pentru că te iubesc, știi bine, Sharif. Te iubesc! Ea își ținu respirația după ce rosti cele două cuvinte mici, de parcă chiar credea că acestea aveau puterea de a îndrepta totul, ca prin magie.

— Știu că mă iubești, răspunse el, dând din cap.

Însă cuvintele mult așteptate nu mai contau acum. Dacă aveau vreun efect, probabil că acesta fusese de a înrăutăți lucrurile. Candida începu să plângă din nou cu lacrimi profunde, guturale și înăbușite, iar Sharif nu făcea decât să stea acolo și să o privească, lipsit de puterea de a face ceva. El tocmai ce rănise inima femeii pe care o iubea și nici măcar nu putea să-i spună motivul; nici măcar nu putea să-i transmită că inima lui fusese frântă înaintea ei.

Când fata începu să se mai liniștească, Sharif se aplecă și îi dădu o foaie cu niște note muzicale – un cântec.

— Am sens asta pentru tine, ca un fel de adio. Voiam să ți-l trimit, dar ai venit tu înainte de a o face. Poți să-l iei, dacă vrei.

Candida se uită la notele mâzgălite și la cuvintele greu de descifrat. Deci asta era, până la urmă. Asta era explicația pe care ea urma să o primească la sfârșitul relației lor, un cod aproape imposibil pe care ea trebuia să-l deslușească.

— Știi că nu pot să citesc muzica, spuse ea, fără să se mai deranjeze să adauge că, de asemenea, nu reușise niciodată să-i înțeleagă scrisul haotic. Îi întinse foaia înapoi, însă Sharif nu o luă și atunci ea o puse pe pat. Mai bine mi-l cânti tu.

Iubitul ei ezită.

— Nu cred; nu cred că sunt în stare...

— Sharif, te rog, insistă Candida. Măcar atât fă pentru mine. Nu poți să-mi dai ceva ce știi că nu aș înțelege și să te aștepti ca eu să plec tropăind de fericire.

Băiatul oftă și dădu din cap.

— Dacă ți-l cânt, pleci după aceea?

Candida dădu din cap în semn că da, însă nu avea nici cea mai mică intenție să facă acest lucru. Își șterse lacrimile de la ochii ei roșii și umflați.

Sharif începu să interpreteze același set de acorduri melancolice pe care le mai cântase în urmă cu câteva clipe și intonă foarte încet, uitându-se intenționat la chitara lui și nu la Candida:

*Nori negri de tristețe se scurg prin fiecare par,
Reprimarea și minciunile celor pe care-i iubim nu ne mai pot proteja,
Ți-am promis că voi sta cu tine
Și te voi feri de suferință,
Dar noi nu știam ce făceam
Și așa ne-am rănit din nou.*

Îi aruncă o privire fetei, care se uita fix la picioarele ei și își mușca buza, nervoasă. Își cobori privirea rapid, înainte ca ea să-l observe și începu să cânte refrenul:

*Erau niște nori negri plini de dorințe,
Atunci când stăteam întinși în pat atât de aproape unul de celălalt,
Acum norii negri de tristețe ne-au ucis amintirile.*

*Și când respiram,
Otrăveam aerul,
Iar eu puteam să plâng,
Nu știam suficient de mult pentru a ne păsa
Știam că mă iubești, deși tu nu mi-ai spus-o,
Dar nu voi permite ca amândoi să fim distruși
Îl voi lăsa să mă ia numai pe mine,
Îl voi lăsa să mă ia numai pe mine.*

Sharif intenționa să înceapă al doilea vers, când Candida îi spuse:

— Oprește-te, te rog, oprește-te.

— Mai e o strofa, mormăi el, fiind atât dezamăgit cât și ușurat că ea nu dorea să audă toată melodia. Luă foaia pe care era scris cântecul și i-o dădu. Nu știa la ce reacție să se aștepte din partea ei, pe când fata nici măcar nu știa ce înțeles să dea cântecului. Într-un fel sperase ca, în ciuda a tot ce se întâmplase, ea va înțelege tot fără ca el să trebuiască să-i explice. Sperase că melodia va fi suficientă pentru a scăpa de orice răspundere, pentru a alina suferința provocată de ceea ce urma să facă.

— Sharif, dragul meu, spuse Candida, dintr-odată mult mai calmă și consecventă. Este un cântec minunat, dar nu are legătura cu noi amândoi. Este despre tine. Am înțeles tot acum și îmi pare rău că nu am făcut-o mai demult. Nu pui capăt relației pentru că s-a întâmplat ceva cu noi, tu pui capăt relației pentru că ești nefericit. Vorbești despre noi ca și cum am fi făcut ceva groaznic, dar nu am făcut nimic, chiar nu am făcut. Vina irațională este un semn clasic de depresie.

Sharif oftă.

— Nu pun capăt relației pentru că sunt nefericit, sunt nefericit pentru că pun capăt relației. Uite ce e, ai spus că vei pleca.

— Nu-mi ține mie predici despre promisiuni, i-o întoarse ea tăios, înainte de a se întinde și de a-i lua mâna, calmă. Sharif, tu chiar nu înțelegi? Depresia este o boală. Este o afecțiune. Putem să mergem la doctor pentru consiliere sau pentru o rețetă. Putem să o vindecăm. Te voi ajuta eu; îți promit că voi fi mereu lângă tine, nu ne vom mai ascunde! În ochii ei strălucea speranța.

Sharif dădu din cap.

— Ai dreptate, legat de a ne ascunde. Candida, pleacă, te rog! Nu mă face să te dau eu afară.

— Nu plec nicăieri, spuse ea încăpățânată.

Tânărul nu mai putea rezista. Îi cântase cântecul de adio și nu îi mai rămăsese niciun pic de energie afectivă. Nu mai putea fi calm sau nonșalant, dar nici blând sau rațional. El pur și simplu răbufni:

— Pleacă dracului de aici, urlă la ea. Pur și simplu, cară-te dracului! Nu ai ce căuta aici! N-ar fi trebuit să fim împreună. Îmi doresc să nu te fi cunoscut vreodată.

Candida se retrase ca și cum fusese lovită, și tot comportamentul ei calm dispăru brusc, izbucnind din nou în plâns.

— Nu vorbești serios, îi zise printre lacrimi. Ești bolnav.

— Ieși afară! Ți-am spus să ieși dracului afară, urlă Sharif și, apucând-o de mână, o târî din cameră pe hol, împingând-o cu brutalitate înspre ușă, pe care o trânti cu forța în spatele ei. Apoi o auzi pe Candida prăbușindu-se la podea, de partea cealaltă a ușii. Zdrobită de violența lui năucitoare, ea se ridică și alergă pe scări până ajunsese în stradă, apoi se baga în mașina, pentru a fi în siguranță și pentru a continua să plângă.

Sharif o urmări de la geam plecând. Deci asta fusese totul. Nu numai că o rănisese pe femeia iubită, el o făcuse chiar să îl urască. O făcuse să-i fie teamă de el. Se gândi că, până la urmă, ea era cea norocoasă; nu îi va mai fi dor de el așa cum îi va fi lui de ea. Nu va mai tânji după el așa cum o va face el. El va deveni un lucru neînsemnat din viața ei, iubitul care a înnebunit, a devenit violent și a terminat-o cu ea fără niciun motiv real și fără de care avea să-i fie mai bine. Își dorea ca și ea să devină un lucru neînsemnat din viața lui, ca Ali și fata de după Ali și toate fetele de dinainte de ea. Însă știa că nimic în afară de o uitare completă nu putea să înlăture durerea pe care o simțea în adâncul stomacului, în camerele trepidante ale inimii sale. Acest organ prefăcut bătea atât de puternic, încât el avea impresia că i-ar putea străpunge pieptul și că ar putea ieși din el, zburând după Candida, căzând într-o grămadă însângerată la picioarele ei îngrozite.

Uitare. Sharif știa exact cum putea obține acest lucru. Se duse la dulapul din bucătărie și scoase o sticlă de vodcă pe care Micky o cumpărase la rugămintea lui cu o zi în urmă. O dădu pe gât ca pe un medicament, lăsându-o să îi curgă pe față de grăbit ce era. Stând în pat, cu un sfert de sticlă deja băut, își dădu seama deodată că nu va rezolva această problemă numai cu alcool. Se duse la dulapul din baie și luă toate pastilele pe care le găsi acolo, atât medicamente cât și vitamine. După ce le scoase din foliile lor, el le admiră, spunându-și că erau la fel de drăguțe ca și bomboanele. Le dădu pe

gât cu vodcă și începu să fredoneze refrenul cântecului de leagăn pe care îl învățaseră el și Omar de la Shona, melodia viermelui Inch: „Doi și cu doi fac patru, patru și cu patru fac opt...”, cântă în timp ce înghiți pastilele una după alta, „opt și cu opt fac șaisprezece, șaisprezece și cu șaisprezece fac treizeci și doi...” Când termină de luat toate pilulele, se duse legănându-se pe picioare în dormitor și sfârși vodca înghițind repede cantități mari, ceea ce îl făcu aproape să o scuipe înapoi în sticlă. „Doi cu doi fac patru...” continuă el. Știam că mă iubești, deși tu nu mi-ai spus-o, dar nu voi lăsa ca amândoi să fim distruși, îl voi lăsa să mă ia numai pe mine...” El nu mai simțea nimic.

De fapt, se simțea mult mai bine. Deodată, căzu pe pat și, în momentul în care leșină, stomacul și pântecul intrară în convulsii involuntare, apoi intră în comă într-o amorțeală fericită, iar capul îi rămase cufundat într-o băltoacă data de propria lui vomă.

Micky se întoarse în acel moment.

— E liber drumul, prietene? strigă el, intrând în apartament. Se duse în camera lui Sharif și îl văzu pe acesta de când deschise ușa. Of, prietene! spuse el neajutorat. Băiatul avea să-și amintească mai târziu, foarte rușinat, că a stat șocat în fața camerei mai bine de un minut înainte de a alerga la telefon și de a suna după o ambulanță.

Confesiuni pe un pat de spital

Parvez și Shona dădură ochii unul cu celălalt lângă patul lui Sharif, în spitalul St. George. I se făcuseră spălături stomacale, avea fața vântată și înfricoșătoare, iar în mână îi era înfiptă o perfuzie care picura.

— Este atât de liniștit. De ce este atât de liniștit, dacă doctorii spun că nu este în comă? întrebă Shona, ținându-l pe Sharif de mână atentă, pentru a nu mișca acul băgat în vena lui.

— Este inconștient, au zis că își va reveni în curând, răspunse Parvez înțelegător. Va avea dureri prea mari ca să nu își revină, adăugă el. Anestezia va dispărea în curând.

— Am fost atât de norocoși că a reușit să vomite o parte din pastile și că Micky s-a aflat prin preajmă, spuse femeia. Nu-mi vine să cred că am lăsat să se întâmple așa ceva, este numai vina mea.

— Nu este vina ta, Shona, rosti soțul ei, obosit.

— Ești un sfânt pentru că nu mă acuzi, dar eu tot mă învinovățesc. Și Sharif va da vina pe mine când se va trezi și va fi îndreptățit să o facă. Trebuia să-i fi spus adevărul.

— Nu era treaba ta să dezvălui acest secret, zise Parvez simplu. Ei nu mai vorbiră nimic câteva minute, numai perdelele albe și subțiri atârând în jurul patului băiatului lor atât de alb și de fragil și separându-i de restul forfotei din rezerva de spital. Bărbatul rupse tăcerea: Cum este apartamentul? Mă refer la apartamentul lui Rashid din Clapham. Te simți bine acolo?

Shona oftă la auzul acestei încercări politicoase de a face conversație.

— Da, mulțumesc de întrebare. Este destul de confortabil. Cum este acasă?

Parvez ridică din umeri.

— Liniște. Mult spațiu. Mă plictisesc acolo singur. Bine că măcar am cățelușa, deși și ea a devenit cam tăcută în ultima vreme. Cred că îi e dor de tine.

Shona dădu din cap.

— Și mie mi-e dor de ea, dar nu ar fi corect să o iau la apartament, are nevoie de o grădină unde să alerge.

— Numai de ea ți-e dor? întrebă soțul ei curios, fără amărăciune în voce. Numai de câine? El își dresе vocea, apoi adăugă imediat: Shona, vreau să-ți spun ceva. Știu că nu e nici locul, nici timpul potrivit, dar chiar nu văd când

aș putea găsi un loc sau un moment potrivit. Ți-aduci aminte când ți-am spus că nu vreau să pleci, că te iert și că ar trebui să rămânem împreună și să încercăm să rezolvăm...

— Parvez, te rog... îl întrerupse femeia.

— Nu, te rog, lasă-mă să termin, reluă el. Asta ți-am spus acum câteva săptămâni. Dar vreau să știi că eu cred că ai avut dreptate într-o anumită privință. Nu eram fericiți. Nu mai fusesem fericiți de foarte mult timp. Chiar te iert și chiar mi-e dor de tine, însă nu mi-e dor de a fi din nou nefericit. Gata. Asta e tot ce-am avut de spus.

Shona îl privi surprinsă. Nu se așteptase la acest acord, la această capitulare din partea lui atât de rapidă. Ce ironic, primul lucru cu care reușiseră să fie amândoi de acord după ani întregi de căsnicie era faptul că despărțirea lor fusese un lucru bun.

— Nu mai ești îndrăgostit de mine, spuse ea plină de înțelegere. Mă bucur.

Parvez dădu din cap, afișând un zâmbet trist.

— Goldie, nu înțelegi. Probabil că te voi iubi până la moarte. Te-am iubit dintotdeauna, nu pentru diplomele tale sau pentru că erai deșteaptă, nu pentru tendința ta spre perfecțiune sau pentru că erai critică, și în niciun caz pentru gătitul tău. Te-am iubit în ciuda tuturor acestor lucruri. Te-am iubit pentru inima ta, pentru sufletul tău bun. El se întinse și o atinse ușor pe piept, punându-și palma cu blândețe deasupra sânelui stâng, nu cu pasiune, ci cu tandrețe. După cum văd eu lucrurile, Goldie, am fost un bărbat foarte norocos. Pentru mai mult de douăzeci de ani am avut șansa de a trăi alături de femeia pe care o iubeam, femeia care a sacrificat totul pentru a fi cu mine. Făcu o pauză și își retrase mâna de pe pieptul ei, un pic stânjenit de emoțiile pe care le avea. Dar cred că merit să-mi petrec următorii douăzeci de ani alături de cineva care mă iubește, cineva care să nu simtă că viața alături de mine este un sacrificiu.

— Mă eliberezi, spuse Shona, cu ochii ei plini de lacrimi datorită generozității lui. Meritai pe cineva mult mai bun decât mine.

— Poate că te eliberez. Dar trebuie să știi că nu mi-am dorit pe cineva mai bun ca tine, rosti Parvez. Și mi-ai dăruit cei doi băieți frumoși pe care-i avem. El dădu blând părul la o parte de pe fața lui Sharif. De vreme ce sunt pus pe confesiuni, pot să-ți spun un secret? În adâncul meu, întotdeauna am crezut că băieții nu sunt cu adevărat ai mei. M-am gândit la toate acele vizite în secret la clinică pe care le făceai, când nu aveai nevoie sau nu voiai

ca eu să merg, și apoi au apărut băieții și erau atât de deschiși la culoare, aproape albi, la fel ca membrii familiei tatălui tău și semănau atât de mult cu mama lor, iar cu mine deloc. Am crezut că de la clinică ți s-a dat sperma altui bărbat pentru a rămâne gravidă. Dădu din cap din nou cu tristețe. Am gândit astfel ani de zile, dar am ascuns aceste gânduri atât de adânc în mine, încât nimeni să nu-și poată da seama vreodată de acest lucru. Cine ar fi crezut vreodată că m-aș îndoi de propriii mei copii? Apoi Omar ca din senin a pretins că este homosexual și am fost al naibii de furios pe el, dar mai mult decât atât, am fost îngrozit în privința lui, gândindu-mă la ce i-ar putea rezerva viitorul dacă nu și-ar reveni. După aceea am primit telefon că Sharif este în spital și am simțit cum pământul fuge de sub picioarele mele... atunci am realizat cât de mult țin la ei și că sunt fiii mei într-adevăr. Mi-am dat seama că au fost dintotdeauna și că vor fi mereu ai mei. Orice s-ar fi întâmplat cu mulți ani în urmă, ei sunt băieții mei. O privi pe Shona întrebător și ținându-și respirația. Îi spusese secretul lui, iar acum aștepta să vadă dacă și ea avea vreunul de dezvăluit.

— Bineînțeles că sunt ai tăi, spuse Shona, răspunzând la o întrebare care nu fusese pusă, vocea ei tremurând de emoție. Chiar nu ai observat că Sharif avea ochii tatălui lui, chiar de când era numai un bebeluș? Făcu o pauză și apoi continuă cu aceeași voce tremurândă: însă ai dreptate într-o privință. Ți-am ascuns ceva în toți acești ani. Parvez își ridică privirea imediat și luă fără să-și dea seama mâna fiului său pentru a avea un sprijin, așteptând verdictul de care se temuse în tot acest timp. Adevărul este că... adevărul este că... băieții sunt ai tăi și nu ai mei. Mă refer din punct de vedere genetic. Nu am produs suficiente ovule când am fost la clinică. Așa că am semnat pentru o schemă prin care primeam ovule de la un donator; era o donatoare caucaziană, nu existau donatori asiatici în schemă. Stâlcea cuvintele din cauză că se grăbea, dar nu voia să fie oprită. Aici, la spital, lângă patul lui Sharif, și ea simțea nevoia de a se confesa, de a se despovăra de minciuna pe care o cărase atât de mult timp încât devenise parte din ea, trăind ca un parazit în corpul ei. Ani întregi te-ai întrebat dacă sunt ai tăi, iar eu ani întregi mi-am făcut griji că ei își vor da seama că nu sunt ai mei. Băieții mei, am trecut prin iad ca să îi am, sunt carne din carnea mea și sânge din sângele meu, și totuși nu erau în totalitate ai mei, așa cum erau ai tăi. Nu am vrut niciodată să afle că eu nu sunt mama lor.

Parvez trase adânc aer în piept și se rezemă de scaun, frecându-și fața cu mâinile, nevenindu-i să creadă ce auzea.

— Doamne, Goldie, cum ai putut să păstrezi un astfel de secret? Atâta timp... Bineînțeles că tu ești mama lor – nimic nu ar putea schimba vreodată acest lucru. El privi fața albă și împietrită a fiului său și spuse un pic confuz: Deci asta înseamnă că Sharif și Candida nu sunt rude? De aceea nu te-ai opus când au început să-și dea întâlnire?

Shona dădu din cap.

— Vezi, toată vina este a mea. Aproape că mi-am ucis propriul băiat numai de dragul de a păstra ascuns secretul meu egoist, ca o eroină proastă dintr-o tragedie greacă. Candida nu este mătușa lui; băieții nu au nicio legătură cu mama sau cu tatăl meu. Se opri din această auto învinovățire, întrucât atât ea cât și Parvez observară că fiul lor devenea conștient și că buzele lui începeau să se miște.

— Mamă? rosti el cu buzele uscate și crăpate. Ce ai spus?

— Dragul meu! strigă Shona și îi luă mâna și i-o duse la gură să o pupe. Mulțumesc lui Dumnezeu! Candida nu este rudă cu tine, dragul meu. Bunicul tău nu și-a dat seama. Vine acum și o aduce și pe fată. Le voi explica eu tot. Numai să te însănătoșești, dragul meu, și totul va fi bine. Îți promit!

Sharif o putea auzi pe mama lui vorbind, dar i se părea că vocea ei venea de undeva de sub apă; el văzu fețele ușurate ale părinților lui, stând deasupra lui ca două luni gemene care pluteau pe deasupra norilor – așternuturile lui. Amma-Abbu-Amma; acel „tu împingi – eu trag” din copilăria lui, însă de data aceasta amândoi se îndreptau în aceeași direcție. De data aceasta, pentru prima dată, el stătea în pat între ei. Auzi un tropăit ușor, pașii cuiva alergând atât de delicat, încât păreau a fi pași de dans. Perdelele albe din jurul patului lui se dădură la o parte cu un gest hotărât și, la capătul patului, el văzu un înger într-o rochie de culoarea cerului albastru, cu o aură strălucitoare de păr în jurul capului. O mână se întinse înspre el în semn de iertare și înțelegere. „Ai văzut-o pe fata care îți va îndeplini visurile”, se gândi, întinzându-și la rândul său mâna slăbită pentru a o prinde pe a ei.

Reuniunea dintre mamă și copil

La primele ore ale dimineții, telefonul începu să sune în apartamentul Shonei din Clapham. Femeia înjură în minte și își băgă capul sub pernă pentru a atenua zgomotul.

— Shona, ești acolo? se auzi bine cunoscuta voce insistentă a mamei ei. *Arré*, așa că răspunde! Își începu cântecul ei monoton care pentru fiica ei era asemenea unor unghii scrâșnind pe o tablă de la școală: Răspunde, răspunde, răspunde... Răspunde! Răspunde! Shona oftă, apoi se întinse supusă înspre noptieră.

— Of, Amma, te rog nu mă mai suna la ora asta. Știi că aici e ora trei dimineața. De ce nu poți aștepta, ca un om normal?

— Ssst, ești mereu atât de înceată, Shona, spuse mama ei, înainte să adauge rezervată și destul de nesuferită: De ce răspunzi atât de încet? Ești cu cineva?

— De ce mă suni, Amma?

— De ce crezi că te sun, fată proastă ce ești? Este nunta unchiului tău săptămâna viitoare. Când îți aduci tatăl înapoi în Dhaka?

— Nu știam că nunta este săptămâna viitoare, zise Shona surprinsă. Bănuiesc că nu am fost invitată.

Henna oftă. De ce era blestemată să aibă o fiică la fel de înceată ca și tatăl ei?

— Bineînțeles că nu ai fost invitată, dragă. Nu vreau să te jignesc, dar micile târfe adultere care își părăsesc soții pakistanezi și apoi anunță întreaga lume ce au făcut nu sunt invitate la nunțile unor oameni respectabili. Dacă ai fi avut măcar jumătate de creier, ai fi făcut orice ai fi vrut, dar nu ai fi spus nimănui despre asta. Pe oameni nu-i deranjează că alții fac greșeli, atâta timp cât nu știu despre acest lucru. Îți mai aduci aminte când erai mică, Shona? De Anul Nou întotdeauna mergeam la petreceri cu oameni respectabili la care nu se servea alcool, dar asta nu însemna că noi nu beam, din contră, ne aduceam băutura în secret și ne îmbunătățeam punch-ul. Henna chicoti șireată, amintindu-și de sticlele mici de whisky legate de mâini pe sub bluzele cu mâneci lungi și foarte largi.

— Ei bine, chiar nu-mi pasă că nu am fost invitată! Oricum unchiul Aziz este un ipocrit bătrân. Și nu îl aduc pe tata înapoi în Dhaka, ți-am spus deja că nu se întoarce. Are de gând să-și petreacă bătrânețea aici, alături de Verity, dacă îl va ierta. Dacă se va întoarce acolo, o va face pentru a finaliza

divorțul. Vei fi în sfârșit o femeie liberă, adăugă ea, sperând că mama ei se răzgândise în privința acestei idei și o considera acum drept un lucru bun. O să ai propria ta casă, propriul tău venit, ai putea face orice îți dorești, să călătorești, orice...

Ascultând-o, Henna explodează:

— Fir-ai tu să fii de *shorer bacha kuttar bacha harami*, urlă ea, înjurăturile ieșind nestingherite din gura sa. Te rog să faci un singur lucru pentru mine în toată viața ta amărâtă, iar tu mă refuzi! Ți-ai distrus viața și acum vrei să o distrugi și pe a mea. Ți-ai părăsit bărbatul pentru un vagabond irlandez pe care l-ai întâlnit săptămâna trecută și ai crescut un homosexual și un dependent de droguri. Ai fost o soție și o mamă groaznică, iar acum ești și o fiică groaznică. Te reneg, Shona! Nu mai am nicio familie din acest moment!

— N-ai mai avut o familie de ani de zile, strigă Shona. Nici să nu îndrăznești să-mi spui tu mie ce înseamnă să fii o mamă rea. Niciodată n-ai băgat în seamă prezența mea. M-ai folosit numai ca pe un obiect, ca pe o marionetă pe care o fluturai și cu care te laudai în fața prietenelor tale. Nu ai fost niciodată lângă mine, așa cum nu ai fost niciodată alături de băieții mei. Am născut gemeni într-o țară străină și nu am avut pe nimeni care să mă ajute, însă ție nu ți-a pasat. Nici măcar nu ai venit să-i vezi până nu au intrat la școală. Ei te iubesc, să știi – te cred a naibii de grozavă. Însă tu nu cunoști nimic despre ei – nici măcar numele nu le știi, nu-i așa? Sau zilele lor de naștere? Le știi, Amma? Făcu o pauză ca să respire, trăgând adânc aer în piept. Așa că tu mă renegi? Asta e o glumă dată naibii – ne-ai renegat cu mulți, mulți ani în urmă, înainte ca eu să mă mărit cu Parvez și ca tata să vină în Anglia. Și știi ceva? Acum nu ne mai poți lua înapoi. Așa că bucură-te de ceea ce ai, mamă, este tot ceea ce vei avea de acum încolo. Apoi trânti receptorul violent. Își luă genunchii în brațe și îi ținu strâns la piept, legănându-se pe pat și tremurând de furie.

Dermot, care se dusesse la bucătărie când sunase telefonul, veni înapoi și o luă în brațe, ținând-o lipit de el.

— Este în regulă, draga mea, spuse el ca să o liniștească. Deși nu avea nici cea mai vagă idee referitor la conversație, întrucât Shona vorbise în bengali, el adăugă: Bravo pentru că i-ai ținut piept! Telefonul începu să sune din nou, iar el simți cum inima femeii începu să bată din ce în ce mai repede, anticipând răspunsul plin de urlate de pe robot. Dermot se ridică și scoase firul telefonului din priză cu blândețe. Nu vrei să iei o pauză? Nu

vrem să fii supărată, ținând cont de starea ta. Mă duc să-ți fac un ceai de mușețel și apoi vom merge la culcare. Ce zici?

Shona dădu din cap fără să scoată niciun cuvânt. Se întrebă când va reuși să prindă curaj să-i spună mamei ei că, pe lângă toate celelalte păcate ale sale, faptul că fusese o târfă adulteră, o soție și o mamă groaznică, care crescuse un homosexual și un dependent de droguri, ea reușise, ca printr-un miracol, după ani întregi de sterilitate, să rămână din nou gravidă.

Nici Shonei nu-i venea încă să creadă. Nu se putuse baza niciodată cu adevărat pe menstruația ei și, după trei luni în care nu-i mai venise, se gândise, firește, că intrase la menopauză. Când doctorul îi sugeră să-și facă un test de sarcină, ea aproape că refuzase acest lucru din pură jenă, iar în momentul în care văzu rezultatul pozitiv de necontestat, trăi un adevărat șoc. Se duse la Dermot și îi spuse imediat, nesigură de reacția lui, iar fericirea acestuia o îngrijoră și mai mult. Fu sigură că era vorba de o alarmă falsă, însă doctorul o trimise imediat să facă o ecografie, întrucât acesta suspecta că sarcina era deja destul de avansată. Și avea dreptate; sarcina avea deja paisprezece săptămâni.

Shona văzu copilul mișcându-se pe ecranul ecografului cu ultrasunete, în timp ce Dermot o ținea strâns de mână, însă chiar și așa nu îi venea să creadă. Cu toate măsurile pe care le luase pentru gemeni – dietele speciale, acidul folic, renunțarea la băutură, exercițiile fizice, medicația – îi trebuiseră ani de zile de muncă pentru a rămâne însărcinată. Și acum, fără nicio pregătire și fără niciun avertisment, copilul apăruse din senin. I se părea tentant să fie romantică și să spună că acest copil fusese conceput din dragoste. Avea patruzeci și trei de ani și era însărcinată. Simțea nevoia să se uite la poza de la ecograf din când în când, doar ca să-și dovedească că nu era vorba de un vis.

După această surprinzătoare realizare, Shona reuși într-un final să treacă cu brio celălalt test la care se așteptase să pice. În ciuda unui mod de a conduce îngrozitor de care dădu dovadă la mult așteptatul test pentru carnetul de șoferi, examinatorul o promovă, muștrând-o cu indulgență și sfătuind-o să verifice oglinzile retrovizoare mai des, în timp ce îi completa certificatul.

O săptămână mai târziu, Shona se pregătea pentru prima zi de școală din trimestrul de toamnă. Numai profesorii urmau să vină în instituție în primele două zile; femeia își făcea griji în privința reacțiilor din partea

colegilor legate de schimbările care avuseseră loc în viața sa. Probabil că mulți dintre ei aflaseră deja că se despărțise de Parvez, însă puțini știau că avea acum o relație cu Dermot. Nimeni nu aflase că era însărcinată cu copilul lui.

Ea își făcea ordine în lucruri, când soneria începu să sune insistent. Nu aștepta pe nimeni la acea oră; Omar își luase o slujbă de vară la colegiul de adulți local de lângă Sainsbury pentru a plăti vacanța din Ibiza; Sharif – care încetase să se mai prefacă că ar lucra la restaurant – muncea din greu pentru un concert pe care formația lui îl avea de susținut la sfârșitul lui septembrie; iar Dermot era deja la școală, la o ședință cu toți șefii de departamente. Se putea să fie tatăl ei – poate că lucrurile nu mergeau bine cu Verity, după ce aceasta aflase într-un final adevărul, iar el dorea acum apartamentul înapoi. Coborî treptele pentru a deschide ușa, însă se opri șocată. Mama ei stătea pe scara de la intrare, plină de ea, cu o pereche de ochelari Gucci imenși la ochi și un mic munte de valize din piele asortate, în timp ce un taxi negru aștepta răbdător în spatele ei, cu aparatul de taxat încă în funcțiune.

— Ea e fiica de care îți povesteam, spuse Henna îngăduitoare șoferului, în engleza ei prea accentuată. Este profesoară, să știi. Se întinse înspre fiica ei pentru a o pupa pe obraz și îi șopti la ureche: Shona moni, mai bine ai plăti taxiul. Am uitat să-mi schimb cecurile de călătorie la aeroport. Dă-i și un bacșiș, ca să îmi care bagajele sus.

Stând impozant pe canapea, cu o ceașcă de ceai în mână și mestecând niște biscuiți pe care îi cumpăraseră de la aeroport, Henna discuta pe un ton amiabil cu Shona, de parcă ultima lor conversație nici nu avusese loc și de parcă vizita ei fusese anunțată.

— Nu este un apartament rău, spuse ea, privind în jur. Tatăl tău l-a întreținut foarte bine. Cu toate acestea, e un pic cam mic. Mult mai mic decât cel din Paddington, plătit de compania lui. Acesta a fost apartamentul lui Verity, dacă nu știi.

— Nu, nu știam, răspunse Shona precaută, stând pe un scaun în fața mamei ei, așteptându-se ca aceasta să explodeze în orice secundă. Se hotărî să nu mai aștepte. Deci, cum... a fost la nuntă?

— Cum este la nuntă, vrei să spui – are loc astăzi. Sunt sigură că este foarte plictisitoare și anostă și că invitații nu au venit decât pentru mâncare. Au organizat petrecerea la un hotel. Nu au niciun pic de imaginație cei doi.

Le-am lăsat totuși o felicitare; le-am transmis că sper ca Aziz să fie foarte fericit alături de mireasa lui bătrână și urâtă, cu nasul ascuțit, și ca ea să fie foarte fericită alături de mirele ei bătrân, chel și urât. Henna zâmbi, plină de ea și mândră de cadoul de despărțire făcut și o privi pe fiica ei pentru a primi aprobare. N-am spus decât adevărul, ceea ce-ți place ție cel mai mult zilele astea, nu-i așa? Mă gândeam că voi avea nevoie de multă practică, la fel ca atunci când am învățat engleza, dar de fapt a fost chiar ușor. Minunat de ușor. Și destul de reconfortant, chiar nu știu de ce nu am făcut-o mai des. Ea își întinse mâinile ca o pisică, plină de satisfacție.

— De ce ai venit, Amma? întrebă Shona încet.

— Păi îți urmez sfatul, dragă. Îi dau vechii Dhaka o pauză și mă gândesc să călătoresc. Să petrec ceva timp în Marea Britanie, alături de fiica și de nepoții mei. Să-mi cunosc noul ginere; sper să-mi placă mai mult decât primul. Și m-am gândit să te ajut, acum că ai și tu un serviciu, adăugă ea prefăcută, de parcă fiica ei nu muncea deja de ani de zile.

— Să mă ajuți cu ce? întrebă aceasta. Mama ei cu greu era pregătită să dea o mână de ajutor la curățenie, la bucătărie sau la orice altceva. Singurele ei talente erau legate de teatru, dans și cântat.

Henna o privi cu indulgență.

— Cu bebelușul, bineînțeles. Nu mai ești chiar așa de tânără. Eu eram deja bunică la vârsta ta. Vei avea nevoie de ajutor cu copilul. Omar mi-a spus de el, deși credea că eu știu deja; noi doi am devenit prieteni buni pe internet.

Shona nu răspunse nimic, privind-o șocată pe mama ei, apoi se aruncă deodată în brațele acesteia, strângând-o cu putere și lăsând-o fără răsuflare.

— Oh, mamă, mulțumesc, zise ea, încercând din răspuț să nu plângă și nefiind încă sigură de motivul pentru care îi era recunoscătoare.

Stânjenită de această izbucnire de afecțiune extraordinară, Henna o bătu pe fiica ei pe spate, ezitând.

— Hei, o să te rănești dacă te arunci așa pe aici, spuse ea. Hai, du-te și fă-i bătrânei tale mame un ceai. Când Shona se duse în bucătărie, Henna își scoase din geantă oglinda și verifică dacă nu cumva fiica ei îi ștersese machiajul deosebit atunci când o îmbrățișase. Își dădu seama că nu alesese rolul de mamă de bunăvoie, în timp ce se arată mulțumită de faptul că rujul era neatins, iar fardul de ochi rămăsese elegant și la fel de fumuriu; ea fusese doar o adolescentă naivă atunci când Shona se născuse, chiar ea însăși fiind un copil la acea vreme. Faptul că devenise mamă o ajutase într-o

singură privință și nimic mai mult: fusese biletul ei spre o viață fără școală, însă poate că acum, o dată ajunsă la șaiszeci de ani și aproape matură, ea putea să aleagă să fie mamă și în același timp o bunică încântătoare. În fond, Omar și Sharif erau adulți acum, dovedindu-se niște tineri destul de interesanți; ei nu o plictiseau, așa cum făcuse Shona pe vremea adolescenței. Poate că îi va plăcea și de bebeluș atunci când acesta se va naște – avantajul de a fi bunică era că puteai să răsfeți copilul, fără a avea vreo răspundere plictisitoare legată de educația acestuia, iar atunci când te săturai, puteai pur și simplu să-l dai înapoi părinților.

Shona apărură de după ușa de la bucătărie și o surprinse pe mama ei pudrându-și fața.

— Mamă, tu le-ai spus tuturor din Dhaka că vîi în Marea Britanie pentru a fi alături de soțul tău, nu-i așa? Le-ai spus că preferi să vîi aici, acum că a ieșit la pensie, decât să vină el acolo. Ai mințit ca să explici motivul pentru care el nu se întoarce în Dhaka.

Henna îi făcu semn cu ochiul conspirativ.

— E posibil să... fi lăsat această impresie, Shona moni. Să spui adevărul este un lucru bun, însă asta nu înseamnă că trebuie să dezvălui totul. O despărțire murdară în public este mai mult decât suficient pentru familia noastră în acest moment.

Petrecerea din parc

Parvez se gândi că sfârșitul lui septembrie nu părea timpul ideal pentru un concert în aer liber; deși era soare, nu era suficient de cald pentru a sta afară atât de mult timp. Iar parcul Victoria din Hackney nu părea a fi cea mai renumită locație – se afla atât de departe și fără nicio stație de metrou prin împrejurimi. Nu se aștepta că vor apărea prea mulți oameni. Așa că rămase destul de surprins când se apropie de parc cu Omar și văzu cât de aglomerat era deja locul. Posterele cu concertul lui Sharif erau lipite pe toate ușile, pe toți copacii și stâlpii din zonă, iar locul era presărat de tarabe cu mâncare și băutură – aproape o atmosferă de carnaval. Parvez auzi muzica bubuind de la distanță.

— N-au început deja, nu-i așa? întrebă el, uitându-se la ceas. Își luase de ziua lui un Rolex destul de frumos. Era din metal și aur și îi amintea de clama lui de bani din aur pe care o dăduse la topit cu mulți ani în urmă. Își dorise un astfel de ceas de ani de zile, însă nu îndrăznise niciodată să-și ia unul, Shona nefiind de acord cu extravaganta.

— L-aș ține ascuns dacă aș fi în locul tău, Abbu, spuse Omar. Nu, Sharif trebuia să înceapă în douăzeci de minute, dar mi-a trimis un mesaj: deja au întârziat. Baladele Balti este una dintre formațiile de pe listă; vor intra înaintea altei trupe.

În timp ce se apropiau de scena imensă, lui Parvez nu-i venea să-și creadă ochilor. Individul de pe scenă era doar un punct mic, slab și negru, dar ecranele amplasate de jur-împrejurul scenei îl arătau ca pe un tânăr libertin cântând nonșalant la microfon. Erau sute de oameni acolo, poate chiar peste o mie. El nu avusese idee că evenimentul avea să aibă o astfel de amploare; fusese convins de către Omar să vină să-l vadă pe Sharif cântând pentru a-i fi alături, însă se gândise că nu va fi ceva prea diferit de concertele pe care le susținuse acesta la școală sau la barul din cartier.

Omar observă cât de uimit era tatăl lui și rânji.

— S-au descurcat de minune obținând acest spectacol. Ei sunt una din cele două formații fără contract care au fost chemate să performeze – toate celelalte aveau deja semnat unul. Vor fi de față reprezentanți ai caselor de discuri și sperăm că, de asemenea, majoritatea fanilor.

Parvez dădu din cap autoritar, de parcă era familiarizat cu acest jargon folosit de Omar. Cumva tocmai ce-i spusese că mica formație a lui Sharif din școală avea un club al fanilor?

— Vrei ceva de băut? își întrebă Parvez fiul. El avea nevoie de o băutură.

În aceeași zonă din parc, însă mai aproape de scenă, Ricky întinse o pătură pentru Verity și Candida.

— Mulțumesc, dragul meu, spuse Verity, deschizând un coșuleț de picnic. Scoase din coș două sticle de termos mari în timp ce o privi pe Candida, părând să-și ceară scuze. Știu că preferi vinul alb, draga mea, dar m-am gândit că ar fi un pic cam nepotrivit pentru această împrejurare. În schimb, am făcut niște cafea și ciocolată caldă.

— Este minunat, mami, mulțumesc, răspunse fata, distrată, uitându-se în schimb la telefon. Sharif spune că vor mai întârzia un pic. Mă duc să văd dacă pot să intru în culise să le urez noroc. Își legă șireturile de la teniși și alergă până la scenă.

Verity și Ricky rămaseră singuri pe pătură.

— Când ne întâlnim cu ceilalți? întrebă femeia.

— Ar trebui să fie pe aici, dar nu o să-i putem găsi. Omar mi-a dat instrucțiuni despre un bar de la marginea parcului, ne vom întâlni acolo după ce cântă formația lui Sharif, spuse Ricky, turnând cafea în două cești și punând zahăr brun în ele.

— Abia aștept să o văd pe Shona din nou; este o femeie atât de drăguță. O adevărată onoare să ai o asemenea fiică, afirmă Verity, ezitând puțin.

Ricky o privi mirat și, luându-i mâna, o sărută respectuos și apoi o întoarse, sărutând-o și în palmă.

— Ce am făcut eu oare să te merit? spuse el umil. Tot timpul acela pe care l-am irosit departe de tine, alergând înapoi în Bangladesh pe perioada weekendurilor, doar pentru a păstra niște aparențe stupide.

— Totul este de ordinul trecutului, Ricky, spuse Verity, și nu mai contează că te duceai în Bangladesh din când în când; până la urmă, trebuia să-ți vezi mama. Ce a contat cel mai mult a fost că te-ai întors.

— Fata de la taraba cu băuturi te-a plăcut, fiule, spuse Parvez, păstrând ceva din vechea lui bună dispoziție în voce, în timp ce luă o gură din berea nu tocmai rece. Mi-am dat seama de acest lucru.

— Abbu, te rog nu mai face asta, zise Omar stânjenit, înainte de a riposta cu istețime: Și în plus, cred că pe tine te plăcea, de fapt – probabil că este atrasă de bărbații în vârstă și eleganți. El nu glumea în totalitate; tatăl lui arăta grozav de arătos în acea zi, îmbrăcat cu o pereche de blugi negri și un

pulover albastru destul de scump. Omar credea că tatăl lui, fără să-și dea seama, revenea la vechea lui imagine de dandy pe care o avusese înainte de a se căsători cu mama lui.

— Ei gata, ajunge, tresări Parvez stânjenit de acest compliment, încercând să scape de imaginea lui de bărbat chipeș printr-o privire încruntată. Nu te voi mai bate la cap, dar știi că o fac pentru că sunt îngrijorat în privința ta; ai ales un drum plin de greutate. Deja făceai parte dintr-o minoritate etnică, acum ești o minoritate sexuală în cadrul unei minorități etnice.

— Abbu, eu nu am ales nimic. Așa sunt eu. Și nu mai e nimic greu sau dificil în această privință – nu mai e cum a fost când ai venit tu în Anglia.

Parvez se așază o clipă și își aminti de ziua când se dăduse jos din avion, cu niște fonduri monetare jalnice, încă îmbrăcat în costumul lui de nuntă, fără niciun alt plan în afară de a ajunge la cofetăria vărului său din Tooting. Pe vremea aceea, el fusese redus la tăcere de reacția unui taximetrist care îi auzise accentul. Și cu toate acestea, ei ajunseseră acolo unde erau acum, Omar la facultate, iar Sharif la acest eveniment important, cu o mie de oameni așteptând să-l asculte cântând. Poate că totuși lucrurile se schimbaseră.

— Voiai să te duc la facultate săptămâna viitoare, fiule?

Omar îi zâmbi recunoscător.

— Ar fi minunat, Abbu. Te scot la un ceai sau la ce dorești tu. Fac eu cinste. Ezită o clipă, înainte de a adăuga mai mult în glumă: Mă gândesc că ai putea rămâne să întâlnești pe câțiva dintre... prietenii mei.

Parvez înțelese aluzia, însă dădu din cap în semn că nu.

— Mă străduiesc, Omar. Promit că voi încerca în continuare. Acum însă nu sunt pregătit pentru asta.

Fiul lui zâmbi pentru a-și masca dezamăgirea.

— Este în regulă, Abbu. Te înțeleg.

Shona și Dermot stăteau un pic mai departe de scenă, de unde puteau vedea mai bine ecranele.

— Ar fi trebuit să cânte până acum, spuse ea, nerăbdătoare.

— Vor cânta în curând, zise Dermot, liniștitor. Nu te mai agita atât, va fi bine.

— Nu au mai făcut niciodată așa ceva, asta ar putea fi rampa lor de lansare... spuse ea, apoi făcu o pauză văzându-l pe bărbat ridicând dintr-o

sprânceană. Bine, nu mă mai agită în privința concertului, mă păstrez pentru după, când va trebui să ne întâlnim cu toții la bar.

— Și atunci totul va fi bine, spuse Dermot. Parvez întotdeauna s-a comportat civilizat cu mine; poate că știe cât de plăpând și alb mă simt în preajma lui. Și nu uita că practic eu i-am salvat viața tatălui tău, deci cu siguranță nu va cere pistoalele la răsărit pentru a-ți apăra onoarea. O trase pe Shona înspre el pentru a o îmbrățișa. Deci, cum mișcă bebelușul? Întrebă el, mângâind-o pe burtă.

— Abia dacă simt ceva, spuse Shona. De parcă n-ar fi nimic înăuntru. Dacă n-aș fi făcut ecografia, tot n-aș fi crezut. La același număr de săptămâni, eram deja uriașă când i-am avut pe băieți. Și cu ei, mi-a fost foarte rău, nu doar dimineața, aproape tot timpul. Dar de data asta nu mă simt deloc rău, se plânse ea.

— Faptul că nu-ți este rău nu este un lucru bun? Întrebă Dermot, plin de afecțiune. Cred că ei urmează.

Shona privi cum Sharif și formația lui urcară pe scenă și cum figura frumoasă a fiului ei apărură în prim-plan pe ecran. Semăna atât de mult cu tatăl lui! Începură cu una dintre cele mai cunoscute melodii ale trupei, în aplauzele și țipetele celor din primele rânduri. Tinerii adolescenți, care stătuseră jos cât timp cântase atât de lamentabil interpretul anterior, acum se ridicaseră în picioare și începură să danseze în aerul răcoros de septembrie. În timpul primului refren, un ritm indian interesant și molipsitor începu, moment în care Shona o văzu.

Henna își făcu intrarea, arătând uimitor de frumoasă, într-un costum de dansatoare de mătase, cu niște pantaloni și mâneci largi și cu corsaj brodat sclipitor, purtând brățări la glezne și la mâini și părul prins elegant la spate. Ea conducea un trio de dansatoare din Bangladesh care se unduiau pe ritmurile muzicii. Shona o privea pe mama ei pe unul din ecrane; era frumoasă, arăta cu douăzeci de ani mai tânără, chipul ei fiind luminat de fericire în timp ce dansa în fața a sute de admiratori necunoscuți din parc, văzându-și ambiția de o viață în sfârșit împlinită. Fusesse ideea Hennei de a pune pe scenă un dans care să se potrivească cu melodia și, deși Sharif fusese destul de rezervat în privința propunerii, el văzu că avea mare succes la public. Shona nu putea exprima în cuvinte cât de mândră era de cei doi și aproape că îi veni să plângă când îi văzu pe scenă.

Dermot o privea curios.

— Ești bucuroasă că le-ai spus tuturor adevărul, nu-i așa, iubito?

Femeia zâmbi și dădu din cap în semn că da, cu ochii strălucind de lacrimi. Știa că încă învăța cum să spună adevărul sau mai degrabă cum să nu mai mintă; treptat, deprindea cum să descâlcească pânzele de mătase pe care le împletise în viața sa atât conștientă cât și inconștientă și care deveniseră atât de mult parte din existența ei, încât erau ceva cu care parcă se născuse. Shona se gândi că era la fel ca atunci când învăța să vorbească o nouă limbă; cu cât exersa mai mult, cu atât devenea mai fluentă.

Mulțumiri

Următorii oameni m-au ajutat enorm demult la scrierea romanului, care a fost conceput într-o succesiune de apartamente închiriate pe perioada unei ierni petrecută în Franța, în timp ce eu eram însărcinată și casa noastră dărăpănată se renova. Soțul meu, Phil Richards, mi-a oferit ajutorul lui neobosit și altruist, precum și o cameră numai a mea. Mama mea, Niluffer Farooki, mi-a spus povești care au fost adevărate surse de inspirație și mi-a gătit delicatese imposibil de descris, ori de câte ori veneam la ea în vizită la Londra. Surorile mele, Preeti Farooki și Kiron Farooki, mi-au dat încredere ori de câte ori sufletul meu era cuprins de întuneric, cu presupunerea lor copilărească și nefondată că aş putea scrie orice. Și frumoasa mea nepoată, Raman Newton, m-a ajutat să-mi amintesc cum era pe vremea copilăriei mele.

De asemenea, aş vrea să-i mulțumesc Geetei Nargund, de la spitalul St. George din Tooting, pentru sfaturile ei legate de tratamentul de fertilizare și, nu în ultimul rând, pentru tratamentul pe care ni l-a făcut mie și soțului meu, în urma căruia am putut să-l concepem pe minunatul nostru băiețel, Jaan.

În final, trebuie să-i mulțumesc editorului meu, Sarah Turner, pentru entuziasmul ei molipsitor cu care mi-a susținut munca; de asemenea, echipei Editurii Pan Macmillan, pentru blândețea cu care mi-a tratat manuscrisul; și agentului meu, Ayesha Karim de la Gillon Aitken, pentru ajutorul și sfaturile oferite.

În Bangladeshul anilor 1950, o adolescentă precocă pune la cale o căsătorie cu un romantic incurabil și bogat, Ricky Karim, prinzându-l într-o pânză de minciuni pe care o împletise împreună cu tatăl ei viclean și lipsit de scrupule.

Și astfel, în noaptea nunții lui, crezându-se însurat cu sufletul lui pereche – o tânără educată care citea sonete și juca tenis – Ricky descoperă îngrozit că proaspăta lui soție este de fapt fiica leneșă și analfabetă a unui proprietar de magazin.

În timp ce Ricky și Henna tolerează forțați de împrejurări căsătoria lor de conveniență lipsită de dragoste, viitorul lor pare cel al unor vieți duble trăite în minciună – o tradiție de familie secretă moștenită și de fiica lor Shona, care, la rândul ei, se căsătorește pe ascuns cu iubirea vieții ei, în Londra anilor 1980.

Însă, două decenii mai târziu, cu propriii copii ajunși mari, Shona este cea forțată să afle adevăruri deloc plăcute despre cei pe care îi iubește și să accepte minciunile care reușesc, superficial, să țină unite cele trei generații ale familiei ei... dar care de fapt li dezbină.

editura rao

ISBN 978-606-609-012-4

9 786066 090124

www.rao.ro
www.raobooks.com

- ^[1] Traducere din limba engleză de Virgil Teodorescu (n.red.)
- ^[2] Preparat dulce pe bază de brânză și servit în sirop, foarte popular în India și în Asia de Sud (n.red.)
- ^[3] Joc de cuvinte în engleză între cele două sensuri ale termenului *puppy*: nume de alint între îndrăgostiți și „cățeluș” (n.red.)
- ^[4] Desert indian a cărui rețetă de bază include lapte condensat și zahăr, gătite până la solidificare (n. red.)
- ^[5] Chiftele mari din carne de vacă sau de miel (n. red.)
- ^[6] Produs de patiserie cu umplutură savuroasă, popular în Asia de Sud (n. red.).
- ^[7] Frigăruie cu legume (n. red.).
- ^[8] „Bomboană”, în lb. engleză (n.red.).
- ^[9] Grup etnic localizat în India și în anumite zone din Pakistan, precum Lahore, Karachi sau Islamabad (n.red.).
- ^[10] Joc de cuvinte în engleză între „Patrick” și Pat - prescurtarea numelui „Patrick”, dar și verbul, „a mângâia” (n.red.)
- ^[11] Clădire cu camere de cămin pentru studenții anului I (n. red.).
- ^[12] Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Economice a Universității din Oxford (n. red.).
- ^[13] Junior Common Room: organizație a studenților de la Oxford (n. red.).
- ^[14] Unul dintre cele mai mari colegii constituite ale Universității din Oxford (n. red.).
- ^[15] Preparat pe bază de orez, conținând condimente și carne, ouă sau legume (n.red.).
- ^[16] Pâine indiană în formă de vafă, aromatizată cu mirodenii (n.red.).
- ^[17] Una dintre cele mai populare varietăți de pâine pe vatră din Asia de Sud (n.red.).
- ^[18] Joc de cuvinte în engleză între *dear* - „dragă/dragule” și *deer* - „câprioară” (n.red.)
- ^[19] Membru al unui cult religios fondat de afaceristul coreean Sun Myung Moon (n.red.)

